

PATVIRTINTA
Joniškio rajono savivaldybės tarybos
2021 m. vasario 25 d. sprendimu Nr. T-12

JONIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS 2021–2027 METŲ STRATEGINIS PLĖTROS PLANAS

Joniškis, 2021

TURINYS

<u>SANTRUMPOS</u>	5
<u>I. BENDROJI INFORMACIJA</u>	6
<u>II. VIDAUS IR IŠORĖS APLINKOS ANALIZĖ</u>	12
<u>Bendros informacijos apie Joniškio rajoną apibendrinimas</u>	12
<u>2.1. BENDRA INFORMACIJA APIE JONIŠKIO RAJONĄ</u>	13
<u>2.2. DEMOGRAFINĖ APLINKA</u>	14
<u>Joniškio rajono demografinės situacijos apibendrinimas</u>	14
<u>2.2.1. Demografinė situacija</u>	15
<u>Joniškio rajono užimtumo ir darbo rinkos situacijos apibendrinimas</u>	20
<u>2.2.2. Užimtumas ir darbo rinka</u>	21
<u>DEMOGRAFINĖ APLINKA IR UŽIMTUMAS SSGG ANALIZĖ</u>	24
<u>2.3. EKONOMINĖ APLINKA</u>	25
<u>Joniškio rajono ekonomikos ir verslo situacijos apibendrinimas</u>	25
<u>2.3.1. Ekonomika ir verslas</u>	26
<u>EKONOMIKA IR VERSLAS SSGG ANALIZĖ</u>	30
<u>Statybos ir gyvenamojo fondo situacijos apibendrinimas</u>	31
<u>2.3.2. Statyba ir gyvenamasis fondas</u>	32
<u>STATYBA IR GYVENAMASIS FONDAS SSGG ANALIZĖ</u>	36
<u>Joniškio rajono turizmo ir kultūros paveldo situacijos apibendrinimas</u>	37
<u>2.3.3. Turizmas, kultūros ir gamtos paveldas</u>	38
<u>TURIZMAS, KULTŪROS IR GAMTOS PAVELDAS SSGG ANALIZĖ</u>	43
<u>Joniškio rajono žemės ūkio situacijos apibendrinimas</u>	44
<u>2.3.4. Žemės ūkis</u>	45
<u>ŽEMĖS ŪKIS SSGG ANALIZĖ</u>	51
<u>2.4. SOCIALINĖ APLINKA</u>	52
<u>Joniškio rajono švietimo situacijos apibendrinimas</u>	52
<u>2.4.1. Švietimas</u>	53
<u>ŠVIETIMAS SSGG ANALIZĖ</u>	61
<u>Joniškio rajono sveikatos priežiūros situacijos apibendrinimas</u>	62
<u>2.4.2. Sveikatos priežiūra</u>	63
<u>SVEIKATOS PRIEŽIŪRA SSGG ANALIZĖ</u>	68
<u>Joniškio rajono socialinės apsaugos situacijos apibendrinimas</u>	69
<u>2.4.3. Socialinė apsauga</u>	70
<u>SOCIALINĖ APSAUGA SSGG ANALIZĖ</u>	79
<u>Kultūros ir meno situacijos apibendrinimas</u>	80
<u>2.4.4. Kultūra ir menas</u>	81

<u>KULTŪRA IR MENAS SSGG ANALIZĖ</u>	87
<u>Kūno kultūros ir sporto situacijos apibendrinimas</u>	88
<u>2.4.5. Kūno kultūra ir sportas</u>	89
<u>KŪNO KULTŪRA IR SPORTAS SSGG ANALIZĖ</u>	93
<u>Nevyriausybinių organizacijų, bendruomenių, jaunimo organizacijų ir jaunimo politikos situacijos apibendrinimas</u>	94
<u>2.4.6. Nevyriausybinių organizacijų, bendruomenės, jaunimo organizacijos ir jaunimo politika</u>	95
<u>NEVYRIAUSYBINĖS ORGANIZACIJOS. JAUNIMAS SSGG ANALIZĖ</u>	100
<u>Viešojo saugumo situacijos apibendrinimas</u>	101
<u>2.4.7. Viešasis saugumas ir viešoji tvarka</u>	102
<u>VIEŠASIS SAUGUMAS SSGG ANALIZĖ</u>	108
<u>2.5. APLINKOS APSAUGA IR INFRASTRUKTŪRA</u>	109
<u>Aplinkos apsaugos ir atliekų tvarkymo situacijos apibendrinimas</u>	109
<u>2.5.1. Aplinkos apsauga ir atliekų tvarkymas</u>	110
<u>APLINKOS APSAUGA IR ATLIEKŲ TVARKYMAS SSGG ANALIZĖ</u>	115
<u>Vandens tiekimo, buitinių ir paviršinių nuotekų surinkimo infrastruktūros situacijos apibendrinimas</u>	116
<u>2.5.2. Vandens tiekimo, buitinių ir paviršinių nuotekų surinkimo infrastruktūra</u>	117
<u>VANDENS TIEKIMO, BUITINIŲ IR PAVIRŠINIŲ NUOTEKŲ TVARKYMO INFRASTRUKTŪROS SSGG ANALIZĖ</u>	119
<u>Energetinės infrastruktūros situacijos apibendrinimas</u>	120
<u>2.5.3. Energetinė infrastruktūra</u>	121
<u>ENERGETINĖ INFRASTRUKTŪRA SSGG ANALIZĖ</u>	123
<u>Transporto ir susisiekimo infrastruktūros situacijos apibendrinimas</u>	124
<u>2.5.4. Transporto ir susisiekimo infrastruktūra</u>	125
<u>TRANSPORTAS IR SUSISIEKIMAS SSGG ANALIZĖ</u>	129
<u>Savivaldybės valdomo turto situacijos apibendrinimas</u>	130
<u>2.5.5. Savivaldybės valdomas turtas</u>	131
<u>SAVIVALDYBĖS VALDOMAS SSGG ANALIZĖ</u>	134
<u>Joniškio rajono technologinės ir informacinės infrastruktūros situacijos apibendrinimas</u> ..	135
<u>2.5.5. Technologinė ir informacinė infrastruktūra</u>	136
<u>TECHNOLOGINĖ IR INFORMACINĖ INFRASTRUKTŪRA SSGG ANALIZĖ</u>	138
<u>Joniškio rajono viešojo valdymo situacijos apibendrinimas</u>	139
<u>2.6. VIEŠASIS VALDYMAS</u>	140
<u>VIEŠASIS VALDYMAS SSGG ANALIZĖ</u>	143
<u>Joniškio rajono savivaldybės 2021–2027 metų strateginio plėtros plano sąsajos su Nacionalinio planavimo dokumentu</u>	144
<u>III. JONIŠKIO RAJONO PLĖTROS VIZIJA, PRIORITETAİ, TIKSLAI IR UŽDAVINIAI</u> ..	147

<u>3.1. I Prioriteto tikslai ir uždaviniai</u>	148
<u>3.2. II Prioriteto tikslai ir uždaviniai</u>	150
<u>3.3. III Prioriteto tikslai ir uždaviniai</u>	152
<u>IV. STRATEGINIO PLĖTROS PLANO PRIEŽIŪROS IR STEBĖSENOS SISTEMA</u>	154
<u>PRIEDAI</u>	157
<u>1 priedas. Joniškio rajono savivaldybės 2021–2027 metų strateginio plėtros plano priemonių planas</u>	157
<u>2 priedas. Efekto (vizijos vertinimo) rodikliai</u>	176
<u>3 priedas. Rezultato (prioritetų/tikslų vertinimo) rodikliai</u>	177
<u>4 priedas. Strateginio plėtros plano įgyvendinimo ataskaitos forma</u>	183
<u>5 priedas. Strateginio plėtros plano keitimo/papildymo forma</u>	184

SANTRUMPOS

BO	bendruomeninė organizacija
BVP	bendrasis vidaus produktas
d.	diena
ES	Europos Sąjunga
EUR	euras
GIMK	Globėjų ir įtėvių mokymo ir konsultavimas
gyv.	gyventojai
HISIC	Higienos instituto sveikatos informacijos centras
JO	jaunimo organizacijos
Joniškio PSC	VšĮ Joniškio psichikos sveikatos centras
Joniškio PSPC	VšĮ Joniškio pirminės sveikatos priežiūros centras
Joniškio ŽŪM	Joniškio žemės ūkio mokykla
JRS	Joniškio rajono savivaldybė
JRSA	Joniškio rajono savivaldybės administracija
JRSŠC	Joniškio rajono savivaldybės švietimo centras
JSC	Joniškio sporto centras
JTVIC	Joniškio turizmo ir verslo informacijos centras
km	kilometrai
kt.	kita
LR	Lietuvos Respublika
LRV	Lietuvos Respublikos Vyriausybė
m.	metai
m. m.	mokslo metai
mėn.	mėnuo
MI	materialinės investicijos
Nr.	numeris
NT	Nekilnojamasis turtas
NVO	nevyriausybinių organizacijų
PGT	Joniškio priešgaisrinė gelbėjimo tarnyba
proc.	procentai
SADM	LR Socialinės apsaugos ir darbo ministerija
SPP	Strateginis plėtros planas
SPT	Joniškio rajono savivaldybės priešgaisrinė tarnyba
SSGG	Stiprybių, silpnybių, galimybių ir grėsmių analizė
SVV	smulkusis ir vidutinis verslas
ŠRATC	VšĮ Šiaulių regiono atliekų tvarkymo centras
TUI	tiesioginės užsienio investicijos
tūkst.	tūkstantis
ŪADT	Ūkio apskaitos duomenų tinklas
VB	Valstybės biudžetas
VĮ	Valstybinė įmonė
VS	Joniškio rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras
VšĮ	Viešoji įstaiga
VVG	Vietos veiklos grupė

I. BENDROJI INFORMACIJA

Strateginis planavimas savivaldybėje – procesas, kurio metu nustatomos veiklos kryptys ir būdai, kaip vykdyti savivaldybės misiją, pasiekti numatytus tikslus ir rezultatus, veiksmingai panaudojant finansinius, materialinius ir žmogiškuosius išteklius.

Pagrindiniai strateginio planavimo dokumentai savivaldybėje yra:

- ✓ savivaldybės strateginis plėtros planas, kurį tvirtina savivaldybės taryba;
- ✓ savivaldybės atskiros ūkio šakos (sektoriaus) plėtros programa (-os), kurią tvirtina savivaldybės taryba;
- ✓ savivaldybės strateginis veiklos planas, kurį tvirtina savivaldybės taryba;
- ✓ metiniai veiklos planai, iš kurių savivaldybės administracijos ir seniūnijų metinius veiklos planus tvirtina savivaldybės administracijos direktorius, o savivaldybės biudžetinių įstaigų metinius veiklos planus, suderinęs su savivaldybės administracijos padaliniais, tvirtina biudžetinės įstaigos vadovas.

Šiuo metu Joniškio rajono savivaldybė vadovaujasi Joniškio rajono savivaldybės 2014–2020 m. strateginiu plėtros planu. Baigiantis plėtros plano įgyvendinimo laikotarpiui bei pasikeitus Joniškio rajono savivaldybės ir visos Lietuvos vidaus bei išorės aplinkos situacijai, kilo poreikis parengti naują Joniškio rajono savivaldybės strateginį plėtros planą 2021–2027 metams. Atsižvelgus į rajono vystymosi tendencijas, valstybinio lygmens ilgalaikio strateginio planavimo dokumentus bei Europos Sąjungos struktūrinės paramos skirstymo laikotarpį, kai kurios plėtros plane numatytos priemonės tapo nebe tokios aktualios, be to, atsirado naujų poreikių ir galimybių. Atsižvelgiant į tai, buvo inicijuotas *Joniškio rajono savivaldybės 2021–2027 metų strateginio plėtros plano* rengimas.

Joniškio rajono savivaldybės 2021–2027 m. strateginio plėtros plano (toliau – strateginis plėtros planas) parengimo tikslas – parengti aplinkos, socialinę ir ekonominę raidą skatinantį, vietos bendruomenės poreikius tenkinantį ir kryptingą bei darnią Joniškio rajono plėtrą užtikrinantį planavimo dokumentą.

Strateginiame plėtros plane vartojamos sąvokos:

Priemonė – užsibrėžto uždavinio įgyvendinimo būdas (veiklų grupė), kuriam naudojami finansiniai, materialiniai ir žmogiškieji ištekliai.

Savivaldybės strateginis plėtros planas – ilgesnės kaip 3 metų trukmės strateginio planavimo dokumentas, skirtas aplinkos, socialinei ir ekonominei raidai savivaldybės teritorijoje numatyti.

Tikslas (strateginis tikslas) – strateginio planavimo dokumentuose užsibrėžtas siekis, rodantis planuojamą pasiekti per strateginio planavimo dokumento įgyvendinimo laikotarpį rezultatą.

Uždavinys – per nustatytą laikotarpį planuojama veikla, užtikrinanti, kad bus pasiektas strateginio planavimo dokumente nustatytas tikslas.

Vertinimo kriterijus – rodiklis, suteikiantis informaciją apie tikslo, uždavinio ar priemonės įgyvendinimą.

Kitos vartojamos sąvokos apibrėžtos Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatyme, Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatyme ir kituose teisės aktuose.

Joniškio rajono savivaldybės 2021–2027 m. strateginis plėtros planas parengtas vadovaujantis:

- ✓ Strateginio planavimo metodika¹;
- ✓ Regionų plėtros planų rengimo metodika²;
- ✓ Strateginio planavimo savivaldybėje rekomendacijomis³;

¹ Patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. birželio 6 d. nutarimu Nr. 827 (nauja redakcija nuo 2019-02-15)

² Patvirtinta Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2011 m. rugsėjo 23 d. įsakymu Nr. 1V-706 (nauja redakcija nuo 2019-04-24)

³ Patvirtintos Lietuvos Vyriausybės 2014 m. gruodžio 15 d. nutarimu Nr. 1435

- ✓ Valstybės pažangos strategija „Lietuvos pažangos strategija „Lietuva 2030““⁴;
- ✓ 2014–2020 metų nacionalinės pažangos programa⁵;
- ✓ Lietuvos Respublikos teritorijos bendruoju planu⁶;
- ✓ Šiaulių regiono 2014–2020 metų plėtros planu⁷;
- ✓ Joniškio miesto teritorijos bendruoju planu⁸;
- ✓ Joniškio rajono savivaldybės teritorijos bendruoju planu⁹;
- ✓ Joniškio rajono savivaldybės 2014–2020 metų strateginiu plėtros planu¹⁰;
- ✓ kitais dokumentais bei teisės aktais.

Rengiant *Joniškio rajono savivaldybės 2021–2027 m. strateginį plėtros planą* taikytos lyginamosios, aprašomosios ir santykinio rodiklių, loginės priežasčių ir pasekmių analizės bei ekspertinio vertinimo metodai.

Joniškio rajono savivaldybės 2021–2027 m. strateginis plėtros planas yra kompleksinis teisinis strateginio planavimo dokumentas, kurio struktūra sudaryta iš:

- ✓ *Bendrosios informacijos*, kurioje nurodomas *strateginio plėtros plano* rengimo tikslas, struktūra, kas dalyvavo jį rengiant, pateikiama kita svarbi informacija;

- ✓ *Vidaus ir išorės aplinkos analizės*, apimančios savivaldybės ekonominės ir socialinės būklės analizę ir išvadas, kurios pagrindžia *strateginio plėtros plano* prioritetų, tikslų ir uždavinių pasirinkimą. Analizės tikslas – visapusiškai įvertinti Joniškio rajono savivaldybės valdymo srities plėtrai svarbius vidaus ir išorės veiksniai: pateikti bendrąją informaciją apie Joniškio rajoną, atlikti demografinės aplinkos analizę (demografinė situacija, užimtumas ir darbo rinka), ekonominės aplinkos analizę (ekonomika ir verslas, statyba ir gyvenamasis fondas, turizmas, gamtos ir kultūros paveldas, žemės ūkis), socialinės aplinkos analizę (švietimas, sveikatos priežiūra, socialinė apsauga, kultūra ir menas, sportas, nevyriausybinių organizacijų, bendruomenės ir jaunimo politika, viešasis saugumas), aplinkos apsaugos analizę, infrastruktūros analizę (transportas ir susisiekimas, inžinerinė ir energetinė infrastruktūra);

Siekiant įvertinti tam tikros srities vystymosi tendencijas rajone, vidaus ir išorės aplinkos analizės dalyje atliktas rodiklių lyginimas perspektyvoje. Vidaus ir išorės aplinkos analizei buvo pasirinktas penkerių metų analizės laikotarpis, nagrinėjant kuo naujesnius, išoriniuose statistikos portaluose prieinamus duomenis. Analizė vykdyta lyginant šalies, Šiaulių apskrities savivaldybių duomenis:

- Akmenės rajono,
- Joniškio rajono,
- Kelmės rajono,
- Pakruojo rajono,
- Radviliškio rajono,
- Šiaulių miesto,
- Šiaulių rajono.

Vidaus ir išorės aplinkos analizei taikytas dokumentinio tyrimo metodas, kuris apima oficialiai pasiekiamus antrinės informacijos šaltinius (pagrindinis – Lietuvos statistikos departamentas), standartizuotas išorines duomenų bazines (nacionalinės sveikatos rodiklių, švietimo rodiklių, aplinkos apsaugos rodiklių ir kt. duomenų bazines), įvairių registrų (kultūros

⁴ Patvirtinta Lietuvos Respublikos Seimo 2012 m. gegužės 15 d. nutarimu Nr. XI-2015

⁵ Patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. lapkričio 28 d. nutarimu Nr. 1482

⁶ Patvirtintas Lietuvos Respublikos Seimo 2002 m. spalio 29 d. nutarimu Nr. IX-1154

⁷ Patvirtintas Šiaulių regiono plėtros tarybos 2013 m. gruodžio 3 d. sprendimu Nr. 51/5S-76

⁸ Patvirtintas Joniškio rajono savivaldybės tarybos 2012 m. lapkričio 22 d. sprendimu Nr. T-208

⁹ Patvirtintas Joniškio rajono savivaldybės tarybos 2008 m. balandžio 10 d. sprendimu Nr. T-61

¹⁰ Patvirtintas Joniškio rajono savivaldybės tarybos 2014 m. balandžio 3 d. sprendimu Nr. T-29

paveldo objektų, saugomų teritorijų ir kt.) duomenis, informaciją, pateikiamą įvairiuose Joniškio rajono savivaldybės dokumentuose, metinėse veiklos ataskaitose, Joniškio rajono savivaldybės įstaigų ir įmonių metinėse veiklos ataskaitose ir kitą išorinę informaciją apie analizuojamus sektorius.

Vidaus ir išorės aplinkos analizės išvadoms suformuluoti taikytas stiprybių, silpnybių, galimybių ir grėsmių (toliau – SSGG) analizės metodas.

✓ *Joniškio rajono savivaldybės plėtros vizijos, prioritetų, tikslų, uždavinių.* Šioje dalyje pateikiama Joniškio rajono vizija, rajono vystymuisi svarbūs prioritetai, juos įgyvendinantys tikslai ir uždaviniai, priemonės.

✓ *Strateginio plėtros plano įgyvendinimo stebėsenos, tikslinimo, atsiskaitymo už įgyvendinimo rezultatus tvarkos* dalyje aprašomas patvirtinto *Joniškio rajono savivaldybės 2021–2027 strateginio plėtros plano* įgyvendinimo metu įvykstančių kiekybinių ir kokybinių pokyčių stebėjimo bei vertinimo procesas, kurio metu rengiamos strateginio plėtros plano įgyvendinimo ataskaitos.

✓ *Prieduose* pateikiamas *Joniškio rajono savivaldybės 2021–2027 m. strateginio plėtros plano* priemonių planas, vertinimo kriterijai ir ataskaitų formos.

Joniškio rajono savivaldybės 2021–2027 m. strateginis plėtros planas įgyvendinamas jame numatytas priemonės, projektus perkeltiant į Joniškio rajono savivaldybės veiklos planą ir kiekvienų metų savivaldybės veiklos programas bei užtikrinant strateginio plėtros plano įgyvendinimo kontrolę ir poveikio savivaldybės raidai vertinimą. Strateginis planavimas yra nuolatinis procesas, todėl, siekiant užtikrinti plano aktualumą, numatyta, kad, keičiantis Joniškio rajono savivaldybės aplinkai ir atsiradus naujiems poreikiams bei galimybėms, parengtas Joniškio rajono savivaldybės 2021–2027 m. strateginis plėtros planas bus peržiūrimas.

Strateginio plėtros plano rengimo dalyviai. Strateginio plėtros plano projektui parengti 2019 m. lapkričio 8 d. Joniškio rajono savivaldybės mero potvarkiu Nr. M-76 buvo sudarytos keturios darbo grupės:

1. Ekonomikos, verslo, žemės ūkio, turizmo, kultūros ir gamtos paveldo;
2. Sveikatos, šeimos ir socialinių reikalų;
3. Švietimo, kultūros, sporto, jaunimo, nevyriausybinių organizacijų ir bendruomenių, rajono įvaizdžio;
4. Susisiekimo ir inžinerinės infrastruktūros, energetikos, aplinkos apsaugos, kito savivaldybės valdomo turto bei kitų viešųjų paslaugų ir viešojo saugumo vystymo.

Į darbo grupes buvo kviečiami Joniškio rajono savivaldybės administracijos darbuotojai, Joniškio rajono savivaldybės tarybos nariai, Joniškio rajono savivaldybės įmonių, įstaigų vadovai ir darbuotojai, kiti atstovai. Į strateginio plėtros plano rengimo procesą siekta įtraukti kuo daugiau suinteresuotų šalių ir įvairių sričių ekspertų, nes kiekvieno iš jų nuomonė yra labai svarbi formuojant savivaldybės viziją, strateginius plėtros prioritetus, strateginius tikslus, uždavinius, priemones ir pagrindinius projektus. Visų darbo grupių bendras dalyvių skaičius siekė 64 asmenis.

Joniškio rajono savivaldybės 2021–2027 m. strateginio plėtros plano rengimo dalyviai

Strateginės plėtros komisija

Komisijos pirmininkas:

Vitalijus Gailius, Joniškio rajono savivaldybės meras

Komisijos nariai:

Vaida Aleknavičienė, Joniškio rajono savivaldybės mero pavaduotoja, komisijos pirmininko pavaduotoja;

Valė Kulvinskienė, Joniškio rajono savivaldybės administracijos direktorė;

Aivaras Rudnickas, Joniškio rajono savivaldybės administracijos direktoriaus pavaduotojas;

Jurita Zubauskienė, Ekonomikos, investicijų ir strateginio planavimo komiteto pirmininkė;

Dalia Žilevičienė, Švietimo, kultūros ir sporto komiteto pirmininkė;

Gediminas Čepulis, Sveikatos, šeimos ir socialinių reikalų komiteto pirmininkas;

Petras Giržadas, Aplinkos ir kaimo reikalų komiteto pirmininkas;

Nijolė Valuckienė, Kontrolės komiteto pirmininkė

Joniškio rajono savivaldybės 2021–2027 m. strateginio plėtros plano rengimo darbo grupių nariai

Ekonomikos, verslo, žemės ūkio, turizmo, kultūros ir gamtos paveldo darbo grupė:

Vilija Aleksienė, Joniškio rajono savivaldybės administracijos Ekonominės plėtros ir investicijų skyriaus vedėja, darbo grupės vadovė;

Jurita Zubauskienė, Joniškio rajono savivaldybės tarybos Ekonomikos, investicijų ir strateginio planavimo komiteto pirmininkė;

Ernestas Vasiliauskas, Joniškio rajono savivaldybės tarybos narys;

Sarah Louise Mitrike, Joniškio rajono savivaldybės tarybos narė;

Kęstutis Tautvaišas, Joniškio rajono savivaldybės tarybos narys;

Sigitas Lelionis, Joniškio rajono savivaldybės administracijos Žemės ūkio skyriaus vedėjas;

Regina Leknickienė, Joniškio rajono savivaldybės administracijos Architektūros ir teritorijų planavimo skyriaus vyriausioji specialistė;

Laura Veikalienė, Joniškio rajono savivaldybės administracijos Kepalių seniūnė;

Virginija Kaikarienė, Joniškio rajono savivaldybės administracijos Skaistgirio seniūnė;

Fausta Užkuraitienė, Joniškio verslininkų asociacijos pirmininkė;

Jurgita Bučinskienė, viešosios įstaigos Joniškio turizmo ir verslo informacijos centro direktorė;

Eugenijus Butkus, uždarnosios akcinės bendrovės „Žvalguva“ atstovas;

Jonas Pidkova, uždarnosios akcinės bendrovės „Drąsutaičiai“ direktorius;

Remigijus Jurevičius, Joniškio klebonas, dekanas.

Sveikatos, šeimos ir socialinių reikalų darbo grupė:

Laima Klemienė, Joniškio rajono savivaldybės administracijos Socialinės paramos ir sveikatos skyriaus vedėja, darbo grupės vadovė;

Vaida Aleknavičienė, Joniškio rajono savivaldybės mero pavaduotoja;

Gediminas Čepulis, Joniškio rajono savivaldybės tarybos Sveikatos, šeimos ir socialinių reikalų komiteto pirmininkas;

Marcijonas Urmonas, Joniškio rajono savivaldybės tarybos narys;

Mindaugas Balčiūnas, Joniškio rajono savivaldybės tarybos narys;

Edmundas Baltakis, viešosios įstaigos Joniškio ligoninės vyriausias gydytojas;
Raimonda Doviltienė, Joniškio rajono vaiko ir šeimos gerovės centro direktorė;
Lina Martinaitienė, viešosios įstaigos Joniškio pirminės sveikatos priežiūros centro direktorė;

Jolita Puidokienė, Joniškio rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuro direktorė;
Agnė Daugėlaitė, Joniškio rajono savivaldybės administracijos Gataučių seniūnė;
Janina Augustinaitienė, Joniškio rajono savivaldybės administracijos Joniškio seniūnė;
Saulius Kuržmarskis, Joniškio rajono savivaldybės administracijos Žagarės seniūnas;
Džeirana Aleknavičienė, viešosios įstaigos Joniškio socialinių paslaugų ir užimtumo centro direktorė;

Vaida Činčienė, viešosios įstaigos Joniškio psichikos sveikatos centro direktorė;
Eglė Damalakaitė, Joniškio rajono savivaldybės administracijos Švietimo, kultūros ir sporto skyriaus tarpinstitucinio bendradarbiavimo koordinatore;

Aistė Milašienė, Joniškio rajono savivaldybės administracijos Socialinės paramos ir sveikatos skyriaus vyriausioji specialistė.

Švietimo, kultūros, sporto, jaunimo, nevyriausybinių organizacijų ir bendruomenių, rajono įvaizdžio darbo grupė:

Aivaras Rudnickas, Joniškio rajono savivaldybės administracijos direktoriaus pavaduotojas, darbo grupės vadovas;

Dalia Žilevičienė, Joniškio rajono savivaldybės tarybos Švietimo, kultūros ir sporto komiteto pirmininkė;

Gerda Gudinaitytė, Joniškio kultūros centro direktorė;

Rasa Ališauskienė, Joniškio istorijos ir kultūros muziejaus direktorė;

Jovita Šimkevičiūtė, Joniškio rajono Jono Avyžiaus viešosios bibliotekos direktorė;

Tomas Aleknavičius, Joniškio sporto centro direktorius;

Edita Rudienė, Joniškio rajono savivaldybės tarybos narė;

Vilija Bartašienė, Joniškio rajono savivaldybės tarybos narė;

Tomas Armonavičius, Joniškio „Saulės“ pagrindinės mokyklos direktorius;

Daina Marcinkienė, Joniškio vaikų darželio „Vyturėlis“ direktorė;

Inga Karbauskienė, Joniškio rajono savivaldybės mero patarėja;

Rasa Birutytė, Joniškio rajono savivaldybės administracijos Žemės ūkio skyriaus programų koordinatore;

Juventa Jurgelienė, Joniškio Algimanto Raudonikio meno mokyklos atviro jaunimo centro socialinė pedagogė;

Edita Nakvosienė, Joniškio rajono savivaldybės administracijos Saugėlaukio seniūnė;

Rasa Lapukienė, Joniškio rajono savivaldybės administracijos Kanceliarijos skyriaus vedėja;

Aušra Lukšaitė Lapinskienė, Joniškio rajono savivaldybės administracijos Švietimo, kultūros ir sporto skyriaus vyriausioji specialistė.

Susisiekimo ir inžinerinės infrastruktūros, energetikos, aplinkos apsaugos, kito savivaldybės valdomo turto bei kitų viešųjų paslaugų ir viešojo saugumo vystymo darbo grupė:

Artūras Pališkevičius, Joniškio rajono savivaldybės administracijos Ekonominės plėtros ir investicijų skyriaus vyriausiasis specialistas, darbo grupės vadovas;

Petras Giržadas, Joniškio rajono savivaldybės tarybos Aplinkos ir kaimo reikalų komiteto pirmininkas;

Eugenijus Takuševičius, Joniškio rajono policijos komisariato viršininkas;

Raimundas Tiškevičius, uždarnosios akcinės bendrovės „Joniškio vandenys“ direktorius;

Žilvinas Šeškevičius, uždarnosios akcinės bendrovės Joniškio butų ūkio direktorius;

Algirdas Lataitis, uždarnosios akcinės bendrovės Joniškio autobusų parko direktorius;
Arūnas Adomaitis, Joniškio rajono savivaldybės administracijos Infrastruktūros skyriaus vedėjas;

Vidas Dirsė, Joniškio rajono savivaldybės administracijos Infrastruktūros skyriaus vyriausiasis specialistas;

Daiva Zikienė, Joniškio rajono savivaldybės administracijos Infrastruktūros skyriaus Viešosios tvarkos poskyrio vedėja;

Eglė Burbienė, Joniškio rajono savivaldybės administracijos Ekonominės plėtros ir investicijų skyriaus vyriausioji specialistė;

Daiva Bičkienė, Joniškio rajono savivaldybės administracijos Architektūros ir teritorijų planavimo skyriaus vedėja, vyriausioji architektė;

Jūratė Čepskienė, Joniškio rajono savivaldybės administracijos Rudiškių seniūnė;

Audronė Impolienė, Joniškio rajono savivaldybės administracijos Kriukų seniūnė.

Joniškio rajono savivaldybės 2021–2027 m. strateginis plėtros planas yra skirtas Joniškio rajono savivaldybės politikams, Joniškio rajono savivaldybės administracijai, Joniškio rajono savivaldybei pavaldžioms įstaigoms bei įmonėms, investuotojams, verslo, kultūros ir kaimo bendruomenėms, kitoms interesų grupėms, savivaldybės gyventojams.

II. VIDAUS IR IŠORĖS APLINKOS ANALIZĖ

Bendrosios informacijos apie Joniškio rajoną apibendrinimas

Šiaurės Lietuvos rajonas, kurio plotas – 1152 km²

✓
dalyje;
✓

Joniškio rajonas yra išsidėstęs Lietuvos šiaurinėje

Joniškio rajono teritorija – 115 200 ha;

Šiaulių apskrčiai priklausantis rajonas, turintis 2 miestus, 2 miestelius ir 290 kaimų

✓ *Joniškio rajono savivaldybė yra Šiaulių apskrityje. Joniškio rajone yra 2 miestai, 2 miesteliai ir 290 kaimų.*

Rajonas suskirstytas į 10 seniūnijų ir 56 seniūnaitijas

✓ *Joniškio rajono savivaldybės teritorija suskirstyta į 10 seniūnijų: Joniškio, Žagarės, Gaižaičių, Skaistgirio, Saugėlaukio, Rudiškių, Satkūnų, Kepalių, Gataučių, Kriukų;*
✓ *seniūnijos yra padalintos į 56 seniūnaitijas.*

2.1. BENDRA INFORMACIJA APIE JONIŠKIO RAJONĄ

Joniškio rajonas – šiaurės Lietuvos kraštas, esantis prie pat Latvijos sienos. Didžioji dalis yra Žiemgalos žemumoje.

Plotas – 1152 km² (13,5 proc. Šiaulių apskrities ploto).

Gyventojai – 20 726 (7,9 proc. Šiaulių apskrities gyventojų).

Rajono administracinis centras – Joniškis, 37 km nuo Šiaulių. Didžioji rajono dalis išsidėsčiusi pietinėje Žiemgalos žemumos dalyje. Rajono teritorija teka upės: Mūša, Platonis, Vilkija, Audruvis, Sidabra, Švėtė. Iš viso rajone priskaičiuojamos 49 upės ir upeliai. Svarbūs

gamtosauginiai objektai – Pabalių botaninis, Vilkijos hidrografinis, Mūšos tyrelio telmologinis draustiniai, Žagarės regioninis ir Skaistgirio parkai. Yra 28 tvenkiniai (didžiausi – Žvelgaičių, Ramoškių, Beržėnų). Didesni miškai yra Tyrelio, Žagarės, Reibinių, Satkūnų, Didmiškio. Joniškio rajonas – tipiškas žemės ūkio rajonas. Žemės ūkio naudmenos užima net 72,2 proc. teritorijos, miškingumas nedidelis – 18 proc., keliai užima 1,7 proc., užstatyta teritorija – 2,3 proc., vandenys – 2 proc., kita žemė – 1,9 proc. Rajono žemės – vienos derlingiausių respublikoje – įvertintos 50 ekonominių balų. Rajonas taip pat

išsiskiria ir durpynais bei dolomitų atsargomis. Yra svarbus žemės ūkio produktų perdirbimo centras.

Rajone yra 2 miestai – Joniškis ir Žagarė, ir 2 miesteliai – Kriukai ir Skaistgirys. Savivaldybė yra suskirstyta į 10 seniūnijų: Joniškio, Žagarės, Gaižaičių, Skaistgirio, Saugėlaukio, Rudiškių, Satkūnų, Kepalių, Gataučių, Kriukų, seniūnijos padalintos į 56 seniūnaitijas.

Per rajoną eina svarbus tarptautinių pervežimų kelias Ryga-Kaliningradas, geležinkelis Talinas-Varšuva. Joniškio rajono šiaurine dalimi tęsiasi 68 km Lietuvos Respublikos valstybinė siena su Latvijos Respublika. Rajone yra du sienos kirtimo punktai: Kalvių ir Žagarės. Atstumas tarp šių postų apie 30 km. Joniškio krašte jaučiama pietinės Latvijos ekonomikos ir etnografijos įtaka.

2.2. DEMOGRAFINĖ APLINKA

Joniškio rajono demografinės situacijos apibendrinimas

20 726 gyventojai

2020 m. pradžioje Joniškio rajone gyveno 20 726 gyventojai. Tai sudarė:

- ✓ 7,9 proc. Šiaulių apskrities gyventojų;
- ✓ 0,74 proc. šalies gyventojų.

54:46 – kaimo ir miesto gyventojų santykis

- ✓ 54 proc. gyventojų gyvena kaimiškose, o 46 proc. miesto gyvenamosiose vietovėse.

Teigiami aspektai

- ✓ 2015-2019 m. sumažėjusi tarptautinė emigracija.

Neigiami aspektai

- ✓ 2015-2020 m. sumažėjo gyventojų skaičius;
- ✓ per pastaruosius keletą metų gimusių skaičius mažėja, išvyko daugiau asmenų nei atvyko, o 100-ui vaikų tenka 181 šešiasdešimt penkių metų ir vyresnis asmuo;
- ✓ Joniškio rajono savivaldybėje darbingo amžiaus gyventojų dalis (63,8 proc.) 2019 m. buvo mažesnė už šalies (65,1 proc.) ir Šiaulių apskrities (65,6 proc.).

2.2.1. Demografinė situacija

Lietuvos statistikos departamento duomenimis, 2020 metų pradžioje Joniškio rajono savivaldybėje gyveno 20 726 gyventojai (7,9 proc. Šiaulių apskrities ir 0,74 proc. šalies gyventojų). Lyginant 2015 m. ir 2020 m. pradžios duomenis, Joniškio rajono savivaldybės gyventojų skaičius sumažėjo net 12,94 proc. Lyginant su apskrities (7,17 proc.) ir šalies (4,34 proc.) rodikliais, Joniškio rajono savivaldybėje gyventojų mažėjimas spartesnis. Pagal šiuos rodiklius Joniškio rajono savivaldybė patenka tarp savivaldybių, kuriose gyventojų mažėjimo rodiklis didžiausias.

2.2.1.1. lentelė. Nuolatinis gyventojų skaičius metų pradžioje (asmenys)

Vietovė	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Sumažėjimas proc.
Lietuvos Respublika	2 921 262	2 888 558	2 847 904	2 808 901	2 794 184	2 794 329	-4,34
Šiaulių apskritis	281 632	276 329	270 482	265 467	262 487	261 429	-7,17
Joniškio r. sav.	23 807	23 147	22 449	21 583	21 115	20 726	-12,94
Pakruojo r. sav.	21 555	20 956	20 311	19 546	19 071	18 606	-13,68
Radviliškio r. sav.	39 043	38 253	37 112	36 170	35 520	34 995	-10,37
Akmenės r. sav.	21 332	20 824	20 210	19 606	19 124	18 772	-12,00
Kelmės r. sav.	29 559	28 647	27 745	26 778	26 019	25 383	-12,59
Šiaulių r. sav.	41 767	41 521	41 441	41 209	41 507	41 442	-0,78
Šiaulių m. sav.	104 569	102 981	101 214	100 575	100 131	101 511	-2,92

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

Analizuojamuoju laikotarpiu didžiojoje dalyje Šiaulių apskrities savivaldybių neigiamas gyventojų skaičiaus pokytis viršijo šalies vidurkį. Gyventojų skaičiaus mažėjimas Joniškio rajono savivaldybėje ir Pakruojo rajono savivaldybėje buvo didžiausias Šiaulių apskrityje, tai rodo, jog šios dvi savivaldybės šalies ir apskrities mastu demografinį potencialą praranda gana sparčiai.

Joniškio rajono savivaldybės centras – Joniškio miestas. 2020 m. pradžioje Joniškyje gyveno 9 575 gyventojai ir tai sudarė 46,2 proc. visų Joniškio rajono gyventojų. *Miesto ir kaimo gyventojų*¹¹ santykis Joniškio rajono savivaldybėje lyginant su Lietuvos miesto ir kaimo gyventojų santykiu yra priešingas. Lietuvoje stebimas didesnis gyventojų skaičius miestuose (67,4 proc.) nei kaimuose (32,6 proc.). Per pastaruosius penkerius metus didesnės dalies gyventojų neteko Joniškio rajono savivaldybės kaimo vietovės, nes gyventojų skaičius Joniškio mieste mažėjo lėčiau (8,67 proc.) nei rajone (11,90 proc.).

2.2.1.2. lentelė. Gyventojų skaičius mieste ir kaime (asmenys)

Vietovė	2016	2017	2018	2019	2020	Pokytis proc.
Joniškio r. sav.	23 147	22 449	21 583	21 115	20 726	-10,46
Miestas	10 485	10 198	9 893	9 717	9 575	-8,67
Kaimas	12 662	12 251	11 690	11 398	11 155	-11,90

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

Dėl mažėjančio gimstamumo, didėjančios senyvo amžiaus gyventojų dalies ir su tuo susijusio didelio mirtingumo, beveik visoje šalies teritorijoje gyventojų sparčiai mažėja. Bet vis dar didžiausią įtaką gyventojų skaičiaus mažėjimui daro emigracija.

¹¹ Pagal Lietuvos statistikos metraštį, *kaimo gyventojas* – gyventojas, gyvenantis kaimo gyvenamojoje vietovėje; *miesto gyventojas* – gyventojas, gyvenantis mieste, t. y. kompaktiškai užstatytoje gyvenamojoje vietovėje, turinčioje daugiau kaip 3 tūkst. gyventojų, iš kurių daugiau kaip du trečdaliai dirba pramonės, verslo bei gamybinės ir socialinės infrastruktūros srityse. Miestuose gali gyventi ir mažiau negu 3 tūkst. žmonių, jeigu šie miestai turėjo miesto statusą iki įsigaliojant Lietuvos Respublikos teritorijos administracinių vienetų ir jų ribų įstatymui (1994 m. liepos 19 d.)

Lietuvos statistikos departamente skiriama tarptautinė ir vidaus migracija. Tarptautinę migraciją apibūdina *emigracija*¹² ir *imigracija*¹³.

2.2.1.3. lentelė. Emigravusių ir imigravusių asmenų skaičius

Vietovė	2015	2016	2017	2018	2019	Pokytis proc.
Išvykusieji ir emigrantai (asmenys)						
Lietuvos Respublika	105 959	118 905	117 342	108 382	102 438	-3,3
Šiaulių apskritis	12 707	13 688	13 325	12 519	11 698	-7,9
Joniškio r. sav.	1 217	1 171	1 207	1 051	964	-20,7
Pakruojo r. sav.	933	1 123	1 050	965	915	-1,9
Radviliškio r. sav.	1 611	1 900	1 717	1 765	1 609	-0,1
Akmenės r. sav.	1 165	1 267	1 148	1 048	929	-20,3
Kelmės r. sav.	1 348	1 465	1 386	1 361	1 178	-12,6
Šiaulių r. sav.	1 920	1 882	2 029	1 762	1 800	-6,25
Šiaulių m. sav.	4 513	4 880	4 788	4 567	4 303	-4,65
Atvykusieji ir imigrantai (asmenys)						
Lietuvos Respublika	83 556	88 734	89 785	105 090	113 232	35,5
Šiaulių apskritis	8 982	9 304	9 994	11 316	12 121	34,9
Joniškio r. sav.	761	669	576	795	763	0,3
Pakruojo r. sav.	542	604	489	688	622	14,7
Radviliškio r. sav.	1 103	1 042	1 090	1 424	1 334	20,9
Akmenės r. sav.	830	813	722	790	731	-11,9
Kelmės r. sav.	737	819	697	879	790	7,2
Šiaulių r. sav.	1 832	2 045	2 051	2 229	1 951	6,5
Šiaulių m. sav.	3 177	3 312	4 369	4 511	5 930	86,6

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

Emigracijos mastai, lyginant 2015 m. ir 2019 m., Joniškio rajono savivaldybėje sumažėjo 20,7 proc., kai tuo tarpu šalyje 3,3 proc., Šiaulių apskrityje – 7,9 proc. 2016–2017 m. laikotarpiu emigracijos srautas buvo didžiausias tiek šalyje, tiek tarp nagrinėjamų savivaldybių. 2018–2019 m. duomenimis emigracijos rodikliai pastebimai mažėja ir nuteikia optimistiškai. Joniškio rajono savivaldybėje 2019 m. emigracija sumažėjo 20,7 proc.

Imigracijos mastai Joniškio rajono savivaldybėje, lyginant 2015 m. ir 2019 m., padidėjo labai nežymiai – 0,3 proc. (šalyje – 35,5 proc., Šiaulių apskrityje – 34,9 proc.). Tarp analizuojamų savivaldybių mažiausiai imigrantų užregistruota Akmenės rajono savivaldybėje (-11,9 proc.), o daugiausiai – Šiaulių miesto savivaldybėje (86,6 proc.). Vadovaujantis 2019 m. duomenimis, visose nagrinėjamose teritorijose, išskyrus Akmenės rajono savivaldybę, pastebimas imigrantų srauto augimas.

*Neto tarptautinė migracija*¹⁴ Joniškio rajono savivaldybėje 2019 m. siekė – 201. 2015–2019 m. laikotarpiu buvo vos keletas savivaldybių, kuriose neto tarptautinė migracija būtų teigiama. Didžiausi neigiami tarptautinės migracijos rodikliai tiek šalyje, tiek Šiaulių apskrityje, tiek Joniškio rajono savivaldybėje buvo užfiksuoti 2016–2017 m. Vadovaujantis Lietuvos statistikos departamento 2019 m. duomenimis, visose nagrinėjamose teritorijose pastebima rodiklio gerėjimo tendencija.

2.2.1.4. lentelė. Neto migracija (asmenys)

Vietovė	2015	2016	2017	2018	2019
Lietuvos Respublika	-22 403	-30 171	-27 557	-3 292	10 794
Šiaulių apsk.	-3 725	-4 384	-3 331	-1 203	423

¹² Pagal Lietuvos statistikos metraštį, *emigracija* – išvykimas į kitą valstybę, ketinant apsigyventi naujoje gyvenamojoje vietoje nuolat arba ne trumpiau kaip 12 mėnesių.

¹³ Pagal Lietuvos statistikos metraštį, *imigracija* – atvykimas į šalį, ketinant apsigyventi naujoje gyvenamojoje vietoje nuolat arba ne trumpiau kaip 12 mėnesių.

¹⁴ Pagal Lietuvos statistikos metraštį, *neto tarptautinė migracija* – imigravusių ir emigravusių asmenų skaičiaus skirtumas.

Joniškio sav.	-456	-502	-631	-256	-201
Pakruojo sav.	-391	-519	-561	-277	-293
Radviliškio sav.	-508	-858	-627	-341	-275

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

Paskutiniuoju laikotarpiu Lietuvos gyventojų skaičius kasmet sumažėja apie 1 proc. Kaip jau buvo minėta, tai įtakoja vyraujanti emigracija. Tačiau mažas gimstamumas taip pat labai opi problema Lietuvos demografinėi padėčiai. Paskutiniaisiais 2020 metų duomenimis, gyventojų skaičius Lietuvoje nesiekia nei 2 mln. 800 tūkstančių, beje šis skaičius mažėja kiekvienais metais, jis mažėja dėl menko gimstamumo. Ne išimtis ir Joniškio rajono savivaldybė. Per paskutinius 5 metus Lietuvoje gimstamumas sumažėjo 11,90 proc., Šiaulių apskrityje stebimas 15,39 proc. sumažėjimas. Nors Joniškio rajono savivaldybėje 2018 metais gimstamumo skaičiai atrodė optimistiškai, pakilo net 7,9 proc., tačiau pastaraisiais 2019 metais, gimstamumo rodiklis sumažėjo net 16,7 proc., o tai yra daugiausiai lyginant su bendru Lietuvos Respublikos ar Šiaulių apskrities vidurkiu.

2.2.1.5. lentelė. Gimusieji (asmenys)

Vietovė	2015	2016	2017	2018	2019
Lietuvos Respublika	31475	30623	28696	28149	27729
Šiaulių apsk.	2754	2730	2511	2365	2330
Joniškio r. sav.	195	205	177	191	159

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

Mažas gimstamumas yra neigiamas reiškinys kiekvienai savivaldybei, tuo pačiu ir Lietuvos Respublikai, o emigracija šį reiškinį dar labiau paspartina. Emigruoja jauni, darbingo amžiaus žmonės, o tuo metu labiausiai pažeidžiama socialinė grupė – senyvo amžiaus asmenys, pasilieka. Mažėjantis jaunų žmonių skaičius valstybėje sudaro ekonominių problemų, tampa sunkiau išlaikyti pensinio amžiaus žmones, sparčiau progresuoja gyventojų senėjimas. Gyventojų senėjimą iliustruoja senų (65 ir vyresnių) žmonių dalies augimas gyventojų skaičiuje.

Didžiąją dalį Lietuvos Respublikos ir Joniškio rajono savivaldybės gyventojų dalį sudaro 15–64 metų asmenys. Tai yra amžiaus grupė, kurie yra darbingi, savarankiški ir nuo kurių priklauso ne tik savivaldybės, bet ir šalies demografinė, socialinė, ekonominė padėtis. Lietuvoje darbingo amžiaus asmenų per pastaruosius 5 metus sumažėjo 2,4 proc., Šiaulių apskrityje – 2,1 proc., Joniškio rajono savivaldybėje – 3,1 proc. Tuo tarpu išlaikomo amžiaus asmenų (0-14, 65 ir vyresnių) skaičius augo, Lietuvos Respublikoje – 4,8 proc., Šiaulių apskrityje – 4,2 proc., Joniškio rajono savivaldybėje – 5,8 proc. Taigi akivaizdu, kad Lietuvoje vienam darbingo amžiaus gyventojui tenka išlaikyti daugiau nei vieną išlaikomo amžiaus gyventoją.

2.2.1.6. lentelė. Nuolatinių gyventojų amžiaus grupių struktūra (proc.)

Amžius	Vietovė	2015	2016	2017	2018	2019
0-14	Lietuvos Respublika	14,6	14,7	14,8	15	15,1
	Šiaulių apskritis	13,7	13,7	13,9	14,3	14,5
	Joniškio r. sav.	13,8	13,5	13,4	13,2	13,2
15-64	Lietuvos Respublika	66,7	66,3	65,9	65,4	65,1
	Šiaulių apskritis	67	66,6	66,3	65,7	65,6
	Joniškio r. sav.	65,8	65,4	64,9	64,3	63,8
65 ir vyr.	Lietuvos Respublika	18,7	19	19,3	19,6	19,8
	Šiaulių apskritis	19,3	19,7	19,8	20	19,9
	Joniškio r. sav.	20,4	21,1	21,7	22,5	23

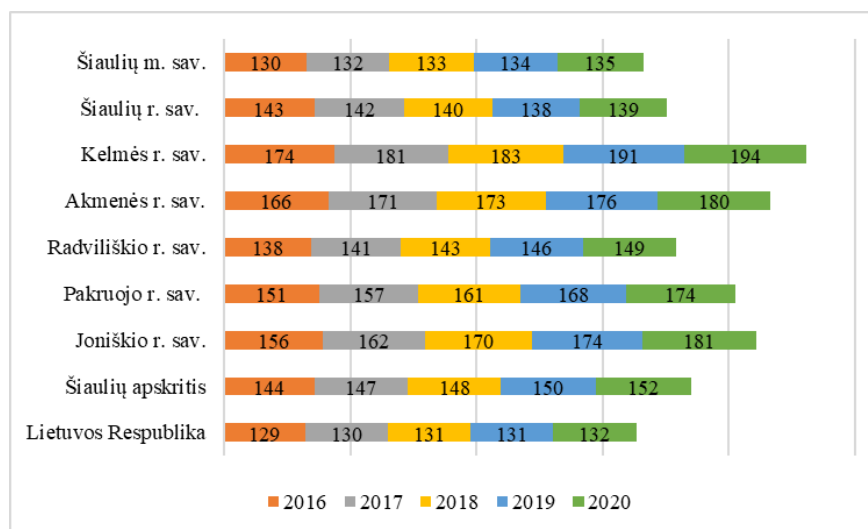
Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

Nors Joniškio rajono savivaldybėje pastaruosius penkerius metus 65 ir vyresnių amžiaus grupės gyventojų skaičius išlieka gan stabilus, tačiau darbingo amžiaus žmonių grupė mažėja.

Vaikų gimimų skaičius taip pat nedžiugina. Lietuvos statistikos departamento duomenimis, 2015–2019 m. laikotarpiu vaikų (0–14 m. amžiaus) dalis bendroje šalies gyventojų struktūroje padidėjo 0,5 procentiniais punktais ir sudarė 15,1 proc. visų šalies gyventojų. Priešinga tendencija pastebima Joniškio rajono savivaldybėje, kur 0–14 m. amžiaus gyventojų dalis nagrinėjamu laikotarpiu sumažėjo 0,6 procentiniais punktais ir bendroje gyventojų struktūroje sudarė 13,2 proc.

Analizuojant pateiktus duomenis akivaizdu, kad *senėjanti visuomenė*¹⁵ – aktuali visos šalies problema. Keičiasi visuomenės struktūra – mažėja darbingo amžiaus žmonių, vaikų, daugėja pensinio amžiaus žmonių. 2020 m. pradžioje Joniškio rajone gyveno 63,5 proc. darbingo amžiaus žmonių, 23,5 proc. pensinio amžiaus ir 13 proc. gyventojų iki 15 metų. Gyventojų senėjimas – sudėtingas reiškinys, sukeliantis įvairių socialinių ir ekonominių pasekmių: seniems žmonėms iškyla sveikatos, apsitarnavimo, prisitaikymo buityje ir visuomenėje problemų. Todėl senstant visuomenei, didėja mokesčių našta ekonomiškai aktyviems darbingo amžiaus gyventojams, didėja medicininės priežiūros ir socialinių paslaugų poreikis.

Reikšmingas rodiklis, apibūdinantis visuomenės senėjimą, yra *demografinis senatvės koeficientas*¹⁶. Lietuvos statistikos departamento duomenimis, 2016–2020 m. laikotarpiu (vertinant metų pradžios duomenis) šalyje, Šiaulių apskrityje ir kitose nagrinėjamose savivaldybėse gyventojai senėjo. Demografinis senatvės koeficientas šalyje padidėjo 2,3 proc. (2016 m. pradžioje siekė 129, 2020 m. pradžioje – 132), Šiaulių apskrityje – 5,6 proc. (2016 m. pradžioje siekė 144, 2020 m. pradžioje – 152), Joniškio rajono savivaldybėje – 16 proc. (2016 m. pradžioje siekė 156, 2020 m. pradžioje – 181). Tai reiškia, kad Joniškio rajono savivaldybėje 2020 m. pradžioje 100 vaikų iki 15 metų amžiaus teko 181 pagyvenęs asmuo. 2020 m. pradžioje didesnę nei Joniškio rajono savivaldybės demografinį senatvės koeficientą tarp nagrinėjamų savivaldybių turėjo Kelmės rajono savivaldybė (194), o mažiausia koeficiento reikšmė fiksuota Šiaulių miesto savivaldybėje (135).

2.2.1.1. pav. Demografinės senatvės koeficientas 2016–2020 m.

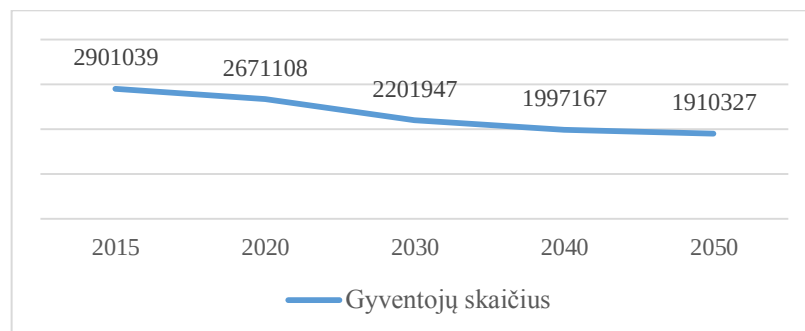
Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

Kaip visa ši situacija paveiks demografinę padėtį Joniškio rajono savivaldybėje ateityje, sunku prognozuoti, tačiau Lietuvos mastu prognozės nėra optimistinės. Dėl esamos demografinės situacijos ir tendencijų jau formuojasi ir ateityje prognozuojama dar sudėtingesnė padėtis darbo rinkoje. Tai lemia skirtumo tarp mirusiųjų ir gimusiųjų skaičiaus didėjimas, bei

¹⁵ Senėjanti visuomenė – tai gyventojų amžiaus kaita, pasižyminti senyvo amžiaus žmonių skaičiaus didėjimu arba jauno amžiaus žmonių mažėjimu.

¹⁶ Pagal elektroninį Lietuvos statistikos departamento žodyną, *demografinės senatvės koeficientas* – pagyvenusių (65 metų ir vyresnio amžiaus) žmonių skaičius, tenkantis šimtui vaikų iki 15 metų amžiaus.

emigracija. „Eurostat“ prognozuojamais duomenimis, 2040 m. gyventojų skaičius Lietuvoje nesieks nei 2 mln.

2.2.1.2. pav. „Eurostat“ sumodeliuotos Lietuvos gyventojų skaičiaus prognozės
Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

2015–2019 m. laikotarpiu *natūrali gyventojų kaita*¹⁷ išliko neigiama šalyje, Šiaulių apskrityje bei visose analizuojamose savivaldybėse. Lyginant 2015 m. ir 2019 m., šalyje natūralios gyventojų kaitos rodiklis padidėjo 5,7 proc., Šiaulių apskrityje sumažėjo 7,6 proc., o Joniškio rajono savivaldybėje – 9,8 proc. Didžiausias natūralios gyventojų kaitos rodiklio šuolis stebimas Šiaulių rajono savivaldybėje, išaugo net 33,5 proc., didžiausias rodiklio mažėjimas matomas Pakruojo rajono savivaldybėje. Vadovaujantis statistiniais duomenimis, 2019 m. natūralios gyventojų kaitos rodiklis Joniškio rajono savivaldybėje išliko neigiamas, bet, lyginant su 2018 m., gerėjo.

2.2.1.7. lentelė. Natūrali gyventojų kaita

Vietovė	2015	2016	2017	2018	2019	Pokytis (proc.)
Lietuvos Respublika	-10 301	-10 483	-11 446	-11 425	-10 888	5,7
Šiaulių apskritis	-1 578	-1 463	-1 684	-1 777	-1 458	-7,6
Joniškio r. sav.	-204	-196	-235	-212	-184	-9,8
Pakruojo r. sav.	-208	-126	-204	-198	-171	-17,8
Radviliškio r. sav.	-282	-283	-315	-309	-243	-13,9
Akmenės r. sav.	-173	-160	-178	-224	-154	-11,0
Kelmės r. sav.	-301	-256	-278	-277	-248	-17,6
Šiaulių r. sav.	-158	-243	-254	-169	-211	33,5
Šiaulių m. sav.	-252	-199	-220	-388	-247	-2,0

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

Galima teigti, kad pagrindiniai įtakos Joniškio rajono demografinės situacijos blogėjimui turintys veiksniai yra sparčiai didėjantis demografinės senatvės koeficientas, išliekanti neigiama natūrali gyventojų kaita bei aukštas emigracijos lygis. Visą tai neigiamai veikia gyventojų skaičiaus kaitą bei paspartina visuomenės senėjimo procesus. Spartūs emigracijos procesai tiek Joniškio rajono savivaldybėje, tiek šalyje gali išryškinti kartų kaitos problemas, sukelti negrįžtamas socialines-ekonominės pasekmes. Spartus demografinės senatvės koeficiento blogėjimas gali nulemti neigiamos natūralios gyventojų kaitos rodiklio blogėjimą ir ateityje.

Tačiau, vadovaujantis statistiniais 2019–2020 m. duomenimis, Joniškio rajono savivaldybėje fiksuojamas emigruojančių gyventojų skaičiaus mažėjimas, atvykstančių gyventojų skaičiaus augimas, gan stabilus darbingo amžiaus gyventojų bendroje rajono gyventojų struktūroje rodiklis, o tai rodo, kad Joniškio rajonas yra potencialiai patrauklus gyventi ir dirbti.

¹⁷ Pagal Lietuvos statistikos metraštį, *natūrali gyventojų kaita* – gyvų gimusių kūdikių ir mirusių asmenų skaičiaus skirtumas.

Joniškio rajono užimtumo ir darbo rinkos situacijos apibendrinimas

Užimtų gyventojų skaičiaus mažėjimas – 4,3 proc.

✓ 2015–2019 m. Joniškio r. sav. užimtų gyventojų skaičius sumažėjo 4,3 proc., kai tuo tarpu šalyje užimtų gyventojų skaičius augo 8,6 proc., o apskrityje – 12,4 proc.

Nedarbo lygis – 11,8 proc.

✓ 2019 m. nedarbo lygis siekė 11,8 proc. Lyginant su 2018 m. nedarbo lygis sumažėjo 5,6 proc.

Vidutinis darbo užmokestis – 1036,0 Eur

- ✓ 2019 m. vidutinis darbo užmokestis (bruto) Joniškio rajono savivaldybėje siekė 1036,0 Eur. Tai beveik atitinka Šiaulių apskrities vidurkį (1043,0 Eur);
- ✓ vidutinio darbo užmokesčio dydis ketvirtas tarp apskrities savivaldybių.

2.2.2. Užimtumas ir darbo rinka

Darbas – tai žmogaus pragyvenimo, socialinio statuso, pilnavertiškumo šaltinis. Kiekviena valstybė, vykdydama užimtumo politiką, siekia ne tik užtikrinti aukštą gyvenimo kokybę, žmonių interesus atitinkantį pragyvenimo lygį, bet ir socialiai pažeidžiamų visuomenės grupių – ilgalaikių bedarbių, jaunimo, darbo rinkoje diskriminuojamų ir kt. asmenų – integraciją į darbo rinką, visuomenę, vietos bendruomenę. Užimtumas ir darbas neatsiejami nuo ekonominio stabilumo palaikymo, konkurencinio pranašumo didinimo ir yra valstybės, regionų, apskričių ekonominės ir socialinės gerovės pagrindas.

Kaip skelbia Lietuvos darbo rinkos tendencijų ir prognozių apžvalgos, 2018–2019 m. ekonomikos augimas, naujų darbo vietų kūrimas didino užimtumą. Joniškio rajono savivaldybėje gyventojų užimtumo situacija taip pat gėrėja, 2018–2019 m. laikotarpyje gyventojų užimtumas pakilo 7,8 procentiniais punktais, tačiau vis dar nesiekia 2015 m. buvusio rodiklio, kuomet gyventojų užimtumas siekė 65 proc. Vertinant 2015–2019 m. rodiklius, gyventojų užimtumo lygis kilo visos Lietuvos mastu – 5,8 procentiniais punktais, Šiaulių apskrityje užimtumas kilo 7,6 procentiniais punktais, tačiau vertinant 2018–2019 m. laikotarpio rodiklius Kelmės, Akmenės, Radviliškio, Šiaulių miesto savivaldybėse užimtumo rodikliai krito. Joniškio rajono savivaldybė yra ketvirta, pagal minėtą rodiklį, vertinant Šiaulių apskrities savivaldybių rajonų kontekste.

2.2.2.1. lentelė. Gyventojų užimtumo lygis (proc.)

Amžius	Vietovė	2015	2016	2017	2018	2019
15-64	Lietuvos Respublika	67,2	69,4	70,4	72,4	73,0
	Šiaulių apskritis	61,3	62,6	66,2	68,9	68,9
	Akmenės r. sav.	48,4	45,6	54,4	69,3	65,2
	Joniškio r. sav.	65,0	55,7	53,3	54,4	62,2
	Kelmės r. sav.	55,3	57,8	58,9	61,3	57,3
	Pakruojo r. sav.	53,2	55,6	56,1	64,2	67,9
	Radviliškio r. sav.	55,3	56,2	61,6	65,4	59,8
	Šiaulių m. sav.	68,5	73,2	77,5	77,7	77,3
	Šiaulių r. sav.	60,8	62,0	65,1	64,2	68,0

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

Pagal Lietuvos Respublikos įstatymus bedarbiai – nedirbantys darbingo amžiaus asmenys, kurie nesimoko pagal dieninę ar nuolatinę mokymo formą, įstatymų nustatyta tvarka įsiregistravo teritorinėje darbo biržoje kaip darbo ieškantys asmenys ir yra pasirengę dalyvauti aktyvios darbo rinkos politikos priemonėse (LR užimtumo rėmimo įstatymas, 2str. 3 str.). Šioje srityje Joniškio rajono savivaldybės situacija per pastaruosius du metus (2018–2019 m.), ženkliai pasikeitė ir nuteikia optimistiškai. Registruotų bedarbių skaičius 2019 m. buvo 140 asmenų (8,5 proc.) mažesnis nei 2018 m. Registruotų bedarbių skaičius mažėjo ir visoje šalyje, taip pat ir kaimyninėse savivaldybėse: Kelmės rajono savivaldybėje – 19,7proc., Pakruojo rajono savivaldybėje – 10,3 proc., net 21,4 proc. registruotų bedarbių skaičius sumažėjo Akmenės rajono savivaldybėje.

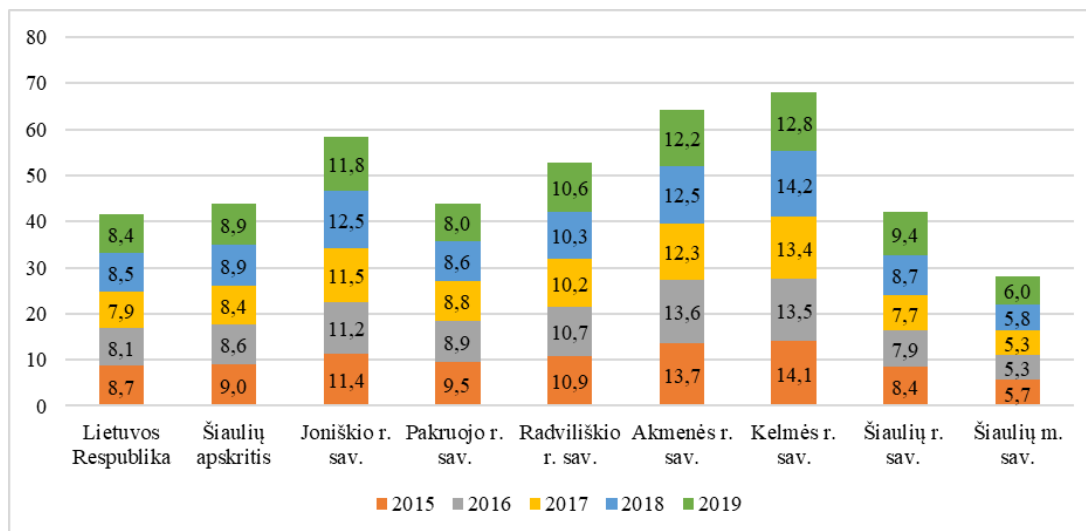
2.2.2.2. lentelė. Registruoti bedarbiai (asmenys)

Vietovė	2015	2016	2017	2018	2019
Lietuvos Respublika	158153	144864	139615	148242	144898
Šiaulių apskritis	15 639	14 673	14 020	14 503	14 241
Akmenės r. sav.	1 736	1 685	1 473	1 444	1 364
Joniškio r. sav.	1 660	1 585	1 581	1 644	1 504
Kelmės r. sav.	2 488	2 326	2 227	2 276	1 998
Pakruojo r. sav.	1 237	1 142	1 086	1 027	921
Radviliškio r. sav.	2 587	2 483	2 307	2 250	2 276

Šiaulių m. sav.	3 775	3 403	3 353	3 643	3 761
Šiaulių r. sav.	2 156	2 049	1 993	2 219	2 417

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

Registruotų bedarbių skaičiaus mažėjimas iš dalies yra nulemtas gyventojų skaičiaus mažėjimo, todėl patikimesnis rodiklis, atspindintis užimtumo situaciją, yra registruotų bedarbių ir darbingo amžiaus gyventojų santykis (nedarbo lygis).

2.2.2.1. pav. Registruotų bedarbių ir darbingo amžiaus gyventojų santykis (nedarbo lygis) 2015-2019 m., proc.

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

Nagrinėjamosiose teritorijose 2015–2019 m. laikotarpiu nedarbo lygis keitėsi netolygiai, kai kuriose savivaldybėse nedarbo lygis mažėjo, o kai kuriose, tarp jų ir Joniškio rajono savivaldybėje, padidėjo. Labiausiai sumažėjo Pakruojo rajono ir Akmenės rajono savivaldybėse (1,5 procentinio punkto). Joniškio rajono savivaldybėje nedarbo lygis per penkerius metus išaugo 0,4 procentinio punkto ir 2019 m. siekė 11,8 proc., tačiau mažėjo lyginant su 2018 m. laikotarpiu, kai nedarbo lygis siekė 12,5 procentų. 2019 m. Šiaulių apskrities savivaldybių tarpe geriausia nedarbo lygio situacija buvo Šiaulių miesto savivaldybėje (6,0 proc.), kur minėtas rodiklis gerokai lenkia šalies (8,4 proc.) rodiklį.

Vidutinis mėnesinis darbo užmokestis (bruto) 2019 m. duomenimis Joniškio rajone siekė 1036 Eur. Visos Lietuvos kontekste Joniškio rajono savivaldybė užima 32 vietą tarp kitų savivaldybių pagal vidutinį darbo užmokestį. Kaimyniniame Pakruojo rajone vidutinis darbo užmokestis didesnis 7,7%, Radviliškio rajone vidutinis darbo užmokestis mažesnis net 5,75%, Šiaulių rajono savivaldybėje mažesnis 6,9%, o Akmenės rajono savivaldybėje vidutinis mėnesinis darbo užmokestis (bruto) lyginant su visos Lietuvos rodikliu yra vienas didžiausių – užima 17 vietą tarp visų Lietuvos Respublikos savivaldybių.

2.2.2.4. lentelė. Vidutinis mėnesinis darbo užmokestis (bruto) 2019 m.

Vietovė	Bruto, Eur	Savivaldybės vieta ¹⁸
Lietuvos Respublika	1358,0	
Šiaulių apskritis	1043,0	
Akmenės r. sav.	1115,4	17
Joniškio r. sav.	1036,0	32
Kelmės r. sav.	1006,3	40
Pakruojo r. sav.	1091,0	22

¹⁸ Savivaldybės vieta pagal bruto užmokesčio rodiklį Lietuvos Respublikos kontekste

Radviliškio r. sav.	976,4	51
Šiaulių m. sav.	1111,9	19
Šiaulių r. sav.	964,1	54

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

Joniškio rajono savivaldybėje įgyvendinama užimtumo didinimo programa, kuri didžiausią dėmesį skiria užimtumo priemonių ir socialinės paramos suderinamumui, integruojant nedirbančius asmenis į darbo rinką. Tikimasi palengvinti ilgą laiką nedirbančio asmens perėjimą nuo nedarbo prie užimtumo darbo rinkoje.

Tai nebe pirma vykdoma programa Joniškio rajone, kuria siekiama spręsti gyventojų užimtumo problemą. 2019 m. taip pat buvo įgyvendinta užimtumo didinimo programa, parengta siekiant kompleksiskai spręsti gyventojų užimtumo problemas. Programos tikslas – didinti atskirų tikslinių darbo ieškančių asmenų grupių užimtumą, mažinti nedarbą, švelninti neigiamas jo pasekmes. Šio tikslo siekiama, nes, įvertinus tai, kad visuomenė senėja, trūksta kvalifikuotų darbuotojų, emigracija mažina šalies darbo jėgos potencialą, būtina sutelkti visus darbingo amžiaus gyventojus, skatinti juos aktyviai dalyvauti ekonominėje veikloje, integruotis į darbo rinką ir kuo ilgiau joje išlikti.

DEMOGRAFINĖ APLINKA IR UŽIMTUMAS

Stiprybės

- Mažėjanti tarptautinė migracija.
- Didžiąją Joniškio rajono savivaldybės gyventojų dalį sudaro 15 – 64 metų asmenys – darbinga amžiaus grupė.
- Mažėjantis nedarbo lygis.
- Vykdoma užimtumo didinimo programa, padedanti spręsti ilgalaikio nedarbo problemas.

Silpnybės

- Sparčiau nei šalyje ir apskrityje mažėjantis gyventojų skaičius.
- Augantis demografinis senatvės koeficientas.
- Mažėjanti vaikų dalis bendroje gyventojų skaičiaus struktūroje.
- Mažėjantis užimtų gyventojų skaičius.
- Nuo šalies ir apskrities vidurkių atsiliekanis vidutinis darbo užmokestis gali didinti emigracijos srautus ateityje.

Galimybės

- Sąlygų mokytis, dirbti ir gyventi gerinimas, siekiant mažinti emigraciją.
- Kompleksinis darbo ieškančių asmenų problemų sprendimas vykdant užimtumo programą, sudarytų geresnes sąlygas spręsti nedarbo problematiką.

Grėsmės

- Auganti emigracija gali neigiamai paveikti gyventojų skaičiaus kaitą ir ateityje paspartinti senėjimo procesus.
- Demografinio senatvės koeficiento reikšmės didėjimas įtakos visuomenės struktūros pokyčius ir didins ateities iššūkius senstančiai populiacijai.
- Nuo šalies ir apskrities vidurkio atsiliekanis darbo užmokestis gali dar labiau padidinti emigracijos srautus.

2.3. EKONOMINĖ APLINKA

Joniškio rajono ekonomikos ir verslo situacijos apibendrinimas

TUI – 426 Eur vienam gyventojui

- ✓ *TUI, tenkančios vienam gyventojui 2017 m. siekė 426 Eur. Šis rodiklis atsilieka nuo apskrities vidurkio, tačiau stebimas ženklus augimas per pastaruosius ketverius metus.*

MI - 1 305 Eur vienam gyventojui

- ✓ *MI, tenkančios vienam gyventojui 2018 m. siekė 1305 Eur. Šis rodiklis artėja prie apskrities rodiklio, stebimas augimas per pastaruosius ketverius metus.*

Dominuoja smulkus ir vidutinis verslas

- ✓ *Verslo struktūroje dominuoja SVV įmonės (2020 m. pradžioje verslumo lygis siekė 15,5 ir buvo ketvirtas lyginamose savivaldybėse).*

Rajono specializacija – prekyba, paslaugos, apdirbamoji gamyba

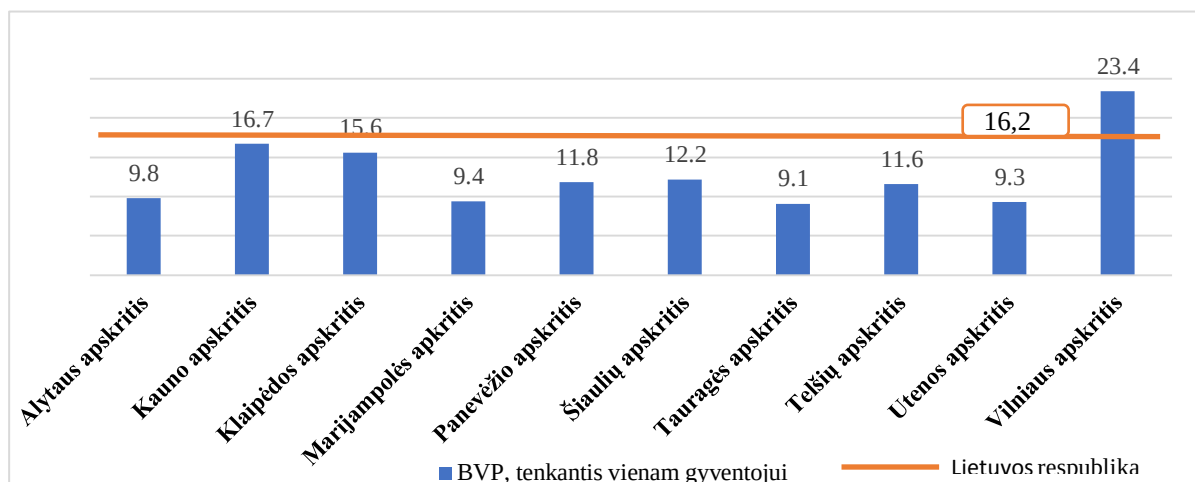
2020 m. pradžioje daugiausia ūkio subjektų veiklą vykdė:

- ✓ *didmeninės ir mažmeninės prekybos, variklinių transporto priemonių ir motociklų remonto veiklos sektoriuje (23 proc.);*
- ✓ *kitos aptarnavimo veiklos sektoriuje (17 proc.);*
- ✓ *statybos veiklos sektoriuje (8 proc.);*
- ✓ *apdirbamosios gamybos veiklos sektoriuje (8 proc.);*
- ✓ *meninės, pramoginės ir poilsio organizavimo veiklos sektoriuje (7 proc.).*

2.3.1 Ekonomika ir verslas

Vienam Lietuvos gyventojui tenkantis realus bendrasis vidaus produktas (BVP), apskaičiuotas pagal perkamosios galios standartą, kuris išlygina kainų skirtumus tarp šalių, 2018 m. sudarė 80 proc. Europos Sąjungos (ES) vidurkio – dviem procentiniais punktais daugiau nei 2016 m.

Remiantis Lietuvos statistikos departamento informacija, Lietuvos Respublikos BVP, tenkantis vienam gyventojui siekė 16,2 tūkst. Eur, Šiaulių apskrities rodiklis, deja, nesiekė šalies vidurkio (12,2 tūkst. Eur), tačiau ir nebuvo mažiausias lyginant su kitomis savivaldybėmis, mažiausias BVP, tenkantis vienam gyventojui fiksuojamas Alytaus (9,8 tūkst. Eur), Marijampolės (9,4 tūkst. Eur), Tauragės (9,1 tūkst. Eur), Utenos (9,3 tūkst. Eur) apskrities savivaldybėse. Šiaulių apskritis, lyginant visų apskričių rodiklius, užima ketvirtąją vietą.

2.3.1.1. pav. BVP, tenkantis vienam gyventojui Lietuvos apskrityse, 2018 m. *, tūkst. EUR

*analizės rengimo metu Lietuvos statistikos departamentas dar neteikė 2019 metų duomenų

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

Verslo situaciją savivaldybėje apibūdina įregistruotų ir veikiančių ūkio subjektų skaičius bei ūkio subjektų skaičius, tenkantis 1 000-iui gyventojų. Lietuvos statistikos departamento duomenimis, 2020 m. pradžioje Joniškio rajono savivaldybėje buvo įregistruoti 924 ūkio subjektai ir veikė 477 ūkio subjektai. Tai sudarė 6,1 proc. įregistruotų ir 6,2 proc. veikiančių Šiaulių apskrities ūkio subjektų.

2020 m. pradžioje 1 000-iui Joniškio rajono savivaldybės gyventojų vidutiniškai teko 44,6 įregistruoti ir 23 veikiantys ūkio subjektai. Pagal šiuos rodiklius Joniškio rajono savivaldybė 2020 m. pradžioje atsiliko nuo šalies ir Šiaulių apskrities rodiklių, o iš visų analizuojamų savivaldybių pagal veikiančių ūkio subjektų skaičiaus rodiklį buvo trečioje vietoje. Didesnius rodiklius turėjo tik Šiaulių m. sav. – 39,7 ir Šiaulių r. sav. – 26,4.

2.3.1.1. lentelė. 1 000-iui gyventojų tenkantis įregistruotų ir veikiančių ūkio subjektų skaičius 2016-2020 m. pradžioje

Vietovė / metai	2016 m.		2017 m.		2018 m.		2019 m.		2020 m.	
	Įregistr.	Veik.	Įregistr.	Veik.	Įregistr.	Veik.	Įregistr.	Veik.	Įregistr.	Veik.
Lietuvos Respublika	78,1	34,3	76,9	36,5	80,3	37,1	83,3	37,6	86,2	38,5
Šiaulių apskritis	55,5	25,4	53,2	27,8	54,9	28,2	56,2	28,8	57,6	29,2
Akmenės r. sav.	52,4	15,6	49,9	18,9	52,2	19,0	55,3	19,0	57,0	21,2
Joniškio r. sav.	41,5	17,9	39,4	19,9	41,1	20,7	42,3	21,9	44,6	23,0
Kelmės r. sav.	41,6	16,3	38,4	18,7	41,5	19,5	44,4	20,7	47,0	22,1
Pakruojo r. sav.	38,3	17,9	37,8	20,1	39,2	20,2	40,7	21,5	42,2	21,9
Radviliškio r. sav.	38,2	16,5	37,6	18,1	39,7	18,4	40,4	19,1	41,8	19,3
Šiaulių m. sav.	76,9	38,1	73,3	40,8	73,9	40,5	74,5	40,5	74,7	39,7

Šiaulių r. sav.	46,2	21,4	44,3	23,6	46,9	24,7	47,7	25,7	49,4	26,4
-----------------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------

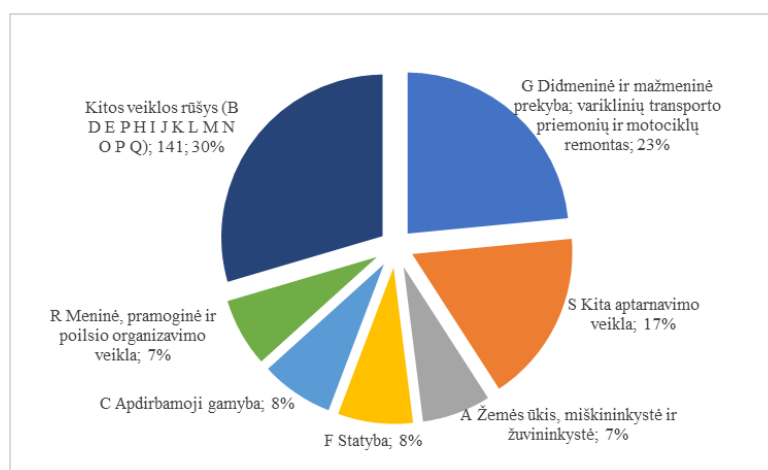
Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

Didžioji dalis Joniškio rajono savivaldybėje veikiančių ūkio subjektų yra labai mažos įmonės (iki 4 darbuotojų), jos sudaro 69,4 proc. visų savivaldybėje veikiančių ūkio subjektų (2020 m. pradžios duomenys). Labai mažų įmonių (nuo 5 iki 9 darbuotojų) rajone yra 9,8 proc., mažų įmonių (nuo 10 iki 49 darbuotojų) – 15,7 proc., vidutinių įmonių (nuo 50 iki 249 darbuotojų) – 5,0 proc., o didelių įmonių (nuo 250 darbuotojų) – nėra. Ne maža Joniškio miesto ir rajono gyventojų dalis dirba netoliese esančiame Šiaulių mieste, todėl šio miesto ekonominė situacija ir tendencijos daro didelę įtaką ir Joniškio rajonui.

Taigi, Joniškio rajono savivaldybėje dominuoja *smulkusis ir vidutinis verslas* (toliau – SVV)¹⁹, kuris yra vienas svarbiausių šalies ekonomikos augimo veiksnių. Smulkiajame ir vidutiniame versle Lietuvoje dirba didžioji dalis gyventojų. Smulkusis ir vidutinis verslas reikšmingai veikia vietos ekonominę būklę, skatina inovacijas, tačiau kartu yra itin jautrus aplinkos pokyčiams.

Joniškio rajono savivaldybėje sukurta SVV skatinimo ir rėmimo programa. Smulkaus ir vidutinio verslo skatinimo ir rėmimo fondo lėšomis siekiama sudaryti palankias sąlygas verslo plėtrai, verslo iniciatyvų skatinimui, verslininkų kvalifikacijos kėlimui ir veiklos viešinimui, naujų darbo vietų kūrimui ir pan. Kasmet vis daugiau verslo subjektų kreipiasi dėl skiriamo finansavimo – tai rodo didesnę suinteresuotumą pasinaudoti savivaldybės skiriamu finansavimu. 2019 m. iš savivaldybės biudžeto SVV skatinimo ir rėmimo programai skirta 30,0 tūkst. Eur, finansuoti 39 verslo subjektai.

Pagal *ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių*²⁰ Joniškio rajono savivaldybėje 2020 m. pradžioje daugiausia ūkio subjektų veikė didmeninės ir mažmeninės prekybos, variklinių transporto priemonių ir motociklų remonto sektoriuje (112 ūkio subjektų arba 23 proc.), kitos aptarnavimo veiklos sektoriuje (83 ūkio subjektai arba 17,0 proc.), statybos sektoriuje (37 ūkio subjektai arba 8 proc.), apdirbamosios gamybos sektoriuje (36 ūkio subjektai arba 8 proc.), meninės, pramoginės ir poilsio organizavimo veiklos sektoriuje (34 ūkio subjektai arba 7 proc.) (žr. 1.4.2.pav.). Savo ruožtu, šalyje labiausiai buvo išplėtoti didmeninės ir mažmeninės prekybos veikla (23 proc.), kita aptarnavimo veikla (10,7 proc.) bei profesinė, mokslinė ir techninė veikla (10,5 proc.).

2.3.1.2. pav. Veikiantys ūkio subjektai Joniškio rajono savivaldybėje 2020 m. pradžioje pagal ekonominės veiklos rūšis

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

¹⁹ Pagal Lietuvos Respublikos smulkaus ir vidutinio verslo plėtros įstatymą, *smulkusis ir vidutinis verslas (SVV)* – tai ekonominė veikla, kurią vykdo labai mažos, mažos ir vidutinės įmonės.

²⁰ Vadovaujantis www.vz.lt, *ekonominės veiklos rūšių klasifikatorius* yra susistemintas visuomeninių ir ekonominių veiklos rūšių, egzistuojančių šalies ūkyje, rinkinyje, kurio klasifikavimo vienetas yra veiklos rūšis.

Vienas svarbiausių ekonominių konkurencingumo rodiklių yra *tiesioginės užsienio investicijos*²¹ (toliau – TUI). TUI suteikia galimybes lengviau pasiekti naujas rinkas, didina vietinės ekonomikos integraciją, skatina tarptautinės vertės kūrimą.

2019 m. antrojo ketvirčio tiesioginių investicijų (TI) duomenyse, kuriuos skelbia Lietuvos laisvosios rinkos institutas nurodoma, kad tiesioginių užsienio investicijų (TUI) srautas Lietuvoje palyginti su 2018 m. atitinkamu laikotarpiu išaugo 3,1 karto.

Joniškio rajono savivaldybės TUI, tenkančios vienam gyventojui, 2017 m. siekė 426 Eur, ir buvo vienos mažesnių tarp visų analizuojamų savivaldybių, mažesnę rodiklį turėjo Kelmės rajono, Šiaulių rajono ir Radviliškio rajono savivaldybės. 2014–2017 m. laikotarpyje Joniškio rajono savivaldybėje stebimas didžiausias minėto rodiklio augimas, kur TUI vienam gyventojui per ketverius metus išaugo 65,1 proc. Šalyje TUI vienam gyventojui siekė 6 095 Eur, Šiaulių apskrityje 1 232 Eur, didžiausiu TUI Šiaulių apskrityje, gerokai lenkiančiu apskrities vidurkį išsiskiria Akmenės rajono savivaldybė – 4184 Eur.

2.3.1.2. lentelė. TUI, tenkančios vienam gyventojui, Eur

Administracinė teritorija / Metai	2014 m.	2015 m.	2016 m.	2017 m.	Pokytis proc.,
Lietuvos Respublika	4 709	5 039	5 346	5 805	22,7
Šiaulių apskritis	723	763	1 050	1 232	42,0
Akmenės r. sav.	2 170	2 319	4 253	4 184	46,8
Joniškio r. sav.	22	32	109	426	65,1
Kelmės r. sav.	18	6	5	12	-12,5
Radviliškio r. sav.	186	182	197	400	58,4
Šiaulių r. sav.	382	415	548	308	40,9
Pakruojo r. sav.	1 507	1598	1 979	2 662	54,0
Šiaulių m. sav.	962	1 009	1 237	1 450	32,3

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

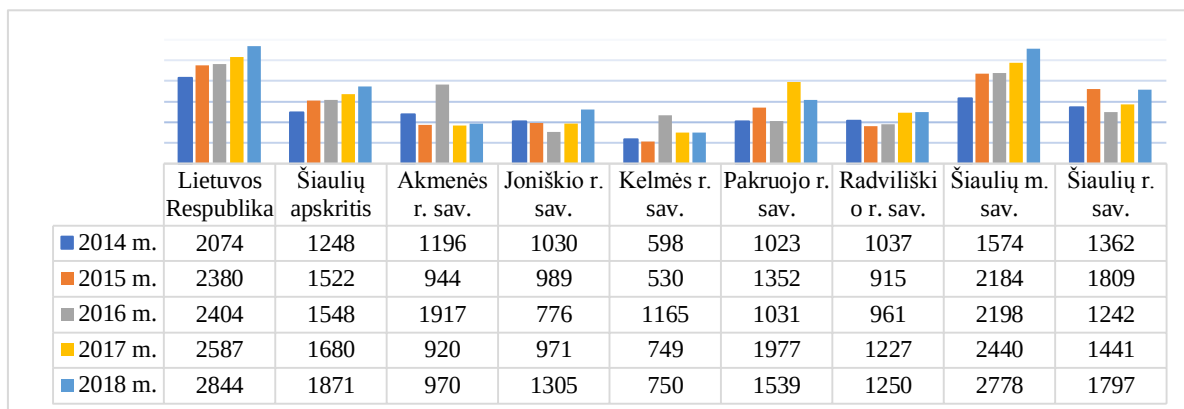
Šie duomenys rodo, jog tiek Šiaulių apskritis, tiek Joniškio rajono savivaldybė investicinį potencialą išnaudoja tinkamai, o tai didina Šiaulių apskrities ir Joniškio rajono savivaldybės konkurencingumą vietos ir tarptautiniu mastu. Tačiau ženkliai nuo šalies bei apskrities vidurkių atsiliekantys Joniškio rajono savivaldybės TUI rodikliai išryškina regionų skirtumus šalyje bei atotrūkį tarp didžiųjų šalies miestų ir kaimiškųjų teritorijų.

Informatyvesnis rodiklis, suteikiantis galimybę lyginti skirtingo dydžio teritorijų rodiklius, yra *materialinės investicijos*²², tenkančios vienam gyventojui.

Vadovaujantis Lietuvos statistikos departamento išankstiniais duomenimis, 2018 m. MI, tenkančios vienam gyventojui, Joniškio rajono savivaldybėje siekė 1 305 Eur ir tai buvo ketvirtas pagal dydį rodiklis tarp nagrinėjamų savivaldybių. Rodiklis 30 proc. atsiliko nuo Šiaulių apskrities vidurkio, kur MI vienam gyventojui siekė net 1 871 Eur, ir 54,11 proc. nuo šalies rodiklio, kur MI vienam gyventojui siekė 2 844 Eur. Didžiausios MI, tenkančios vienam gyventojui, tarp nagrinėjamų savivaldybių 2018 m. fiksuotos Šiaulių miesto savivaldybėje – 2 778 Eur.

²¹ Pagal Lietuvos statistikos metraštį, *tiesioginė užsienio investicija (TUI)* – tokia investicija, kurios pagrindu susiformuoja ilgalaikiai ekonominiai finansiniai santykiai ir interesai tarp tiesioginio užsienio investuotojo ir tiesioginio investavimo įmonės.

²² Pagal Lietuvos statistikos metraštį, *materialinės investicijos (MI)* – tai investicijos ilgalaikiam materialiajam turtui įsigyti, sukurti ir esamam materialiajam turtui atnaujinti (jo vertei padidinti). Įskaitomos finansinės (išperkamosios) nuomos būdu įsigytas ilgalaikis materialusis turtas.

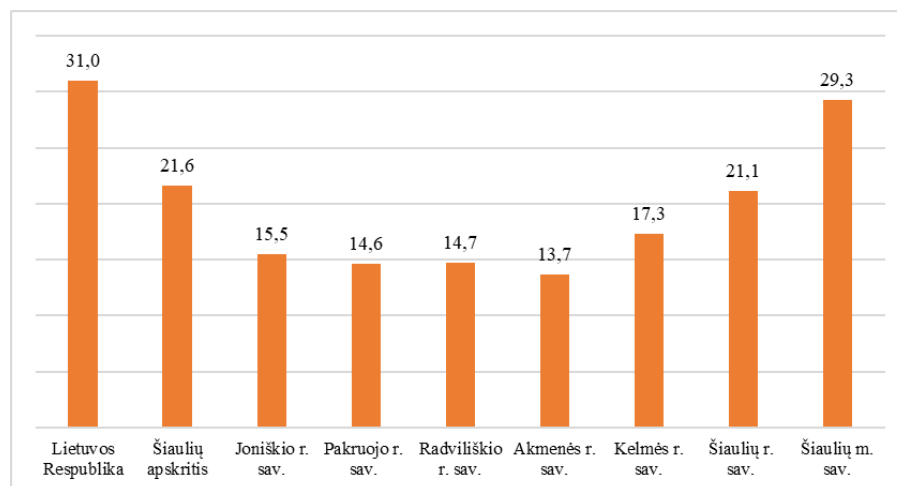
2.3.1.3. pav. MI, tenkančios vienam gyventojui, 2014-2018 m. *, EUR

*analizės rengimo metu Lietuvos statistikos departamente teikiami išankstiniai 2018 m. duomenys

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

Joniškio rajono savivaldybės MI, tenkančios vienam gyventojui, 2014–2018 m. laikotarpiu išaugo 21,07 proc. Šis augimas buvo mažesnis nei apskrityje (33,30 proc.) ir šalyje (27,07 proc.). Didesniu MI vienam gyventojui augimo tempu pasižymėjo Šiaulių m. sav. (43,34 proc. augimas), Pakruojo r. sav. (33,53 proc. augimas), Šiaulių r. sav. (24,20 proc. augimas), Kelmės r. sav. (20,27 proc. augimas), Radviliškio r. sav. (17,04 proc. augimas), o Akmenės r. sav. MI 1 gyventojui per penkerius metus sumažėjo 23,30 proc. Galima teigti, kad Joniškio rajono ūkio vystymasis pastaruoju metu vyksta lėčiau nei vidutiniškai šalyje ir apskrityje.

Verslumo lygis²³ yra vienas svarbiausių vietos ekonomikos konkurencingumo ir stabilumo veiksnių, parodantis verslo aplinkos patrauklumą. 2020 m. pradžioje 1 000-iui Joniškio rajono savivaldybės gyventojų teko 15,5 veikiančios labai mažos, mažos ir vidutinės įmonės. Pagal šį rodiklį Joniškio rajono savivaldybė atsiliko nuo šalies ir Šiaulių apskrities vidurkių (atitinkamai 31,0 ir 21,6) ir buvo ketvirta vertinamų savivaldybių kontekste. Didžiausias verslumo lygio rodiklis, beveik atitinkantis šalies rodiklį 2020 m. pradžioje užfiksuotas Šiaulių miesto savivaldybėje (sieki 29,3).

2.3.1.4. pav. Verslumo lygis, 2020 m.

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

Siekiant ugdyti Joniškio rajono savivaldybės gyventojų verslumą, teikti informacijos, konsultacijų, mokymo paslaugas bei praktinę pagalbą potencialiems bei vykdančioms veiklą smulkiojo ir vidutinio verslo subjektams, veiklą vykdo Joniškio turizmo ir verslo informacijos centras.

²³ Vadovaujantis www.verslilietuva.lt, verslumo lygis – tai mažų ir vidutinių įmonių skaičius, tenkantis 1 000-iui gyventojų.

EKONOMIKA IR VERSLAS

Stiprybės

- Sukurtas smulkaus ir vidutinio verslo finansinės paramos mechanizmas.
- Sparčiausiai iš visų apskrities savivaldybių augantis ūkio subjektų skaičius.
- Per pastaruosius ketverius metus stebimas materialinių investicijų didėjimas.
- Veikiantis Joniškio turizmo ir verslo informacijos centras.

Silpnybės

- Tiesioginių užsienio investicijų dydžiai vienam gyventojui gerokai atsilieka nuo apskrities ir šalies vidurkių.
- Mažesnis nei šalyje ir apskrityje verslumo lygis.

Galimybės

- Darbo vietų kūrimas ir kūrimo skatinimas didinant investicinių patrauklumą vietas ir tarptautiniu mastu.
- Aktyvių informacijos, rinkodaros priemonių taikymas, infrastruktūros pritaikymas, siekiant pritraukti vietas ir užsienio investicijas.
- Intensyvesnė parama smulkiojo verslo plėtrai.

Grėsmės

- Ekonominiai rodikliai, atsiliekantys nuo šalies ir apskrities rodiklių, ateityje gali lemti didėjančius rajono ir šalies ekonominius skirtumus.

Statybos ir gyvenamojo fondo situacijos apibendrinimas

67,6 proc. išaugusios statybų darbų apimtys, 36 statybos įmonės

- ✓ 2019 m. veikė 36 statybos įmonės (56,5 proc. daugiau nei 2015 m.);
- ✓ 2019 m. statybos darbų apimtys – 14437 tūkst. Eur. (lyginant su 2015 m. išaugo 67,6 proc.). Apimtys augo sparčiau negu šalyje, apskrityje ir aplinkinėse savivaldybėse;
- ✓ apimtis įtakoja ES paramos finansinis laikotarpis. 2017 m. fiksuojamos žemesnės statybos darbų apimtys susijusios su vieno ES paramos finansinio laikotarpio pabaiga bei kito laikotarpio pradžia.

14 baigtų statyti gyvenamųjų būstų ir 12 negyvenamųjų pastatų

- ✓ Baigtų statyti gyvenamųjų būstų (1-6 ir daugiau kambarių) ir negyvenamųjų pastatų statybos rodikliai 2015-2019 m. išlieka pastovūs ir mažai kintantys. Šalyje ir apskrityje gyvenamųjų būstų rodiklis nežymiai didėja, negyvenamųjų ženkliai mažėja.

1,25 proc. išaugęs gyvenamasis būstų fondas, būsto fondo dalis didesnė kaime

- ✓ 2014–2018 m. gyvenamasis būstų fondas rajone augo 1,25 proc. ir tai yra lėčiau nei apskrityje (2,9 proc.) ir šalyje (5,2 proc.);
- ✓ 2019 m. gyvenamasis būstų fondas sudarė 8,85 proc. apskrities gyvenamojo būstų fondo ir užėmė 4 vietas;
- ✓ 43,64 proc. gyvenamojo būsto fondo išsidėstęs mieste, 56,36 proc. – kaime.

38,8 m² naudingasis plotas, tenkantis vienam gyventojui. Mažėjanti eilė asmenų, laukiančių išsinuomoti socialinį būstą

- ✓ 2018 m. naudingasis plotas, tenkantis vienam gyv. (38,8 m²), viršijo šalies (35,5 m²), apskrities (35,3 m²), bei visų apskrities savivaldybių rodiklius;
- ✓ mieste naudingas plotas, tenkantis 1 gyv. vidutiniškai sudaro 36,8 m², kaime – 40,6 m².;
- ✓ nuo 2016 m. iki 2019 m. pr. asmenų (šeimų), įrašytų į laukiančių išsinuomoti socialinį būstą sąrašą skaičius mažėjo. 2016 m. – 160 asmenų (280 šeimos narių), 2019 m. pr. – 135 (206 šeimos nariai).

2.3.2. Statyba ir gyvenamasis fondas

Statyba – svarbus sektorius savivaldybės ūkio struktūroje. Statybų sektoriaus plėtra tiesiogiai priklauso nuo pritrauktų materialinių investicijų kiekio, gyventojų perkamosios galios, naujų smulkiųjų ir vidutinių įmonių steigimo ir pan.

Įvertinus veikiančių statybų įmonių skaičių Joniškio rajone, galima teigti, kad analizuojamų savivaldybių mastu rajonas pasižymi nelabai aukšta (vidutiniška) gyventojų perkamąja galia ir įmonių kiekiu. Rajone 2019 m. veikė 36 statybos įmonės (6,2 proc. apskrities rodiklio). Per penkerius metus, šių įmonių skaičius nuolat augo, o lyginant su 2015 m. išaugo 56,5 proc. t. y. daugiau nei šalyje (22,8 proc.), apskrityje (18 proc.) bei apskrities savivaldybėse (didesnis augimas fiksuojamas tik Šiaulių r. sav. – 57,9 proc.).

2.3.2.1. lentelė. Veikusių statybos įmonių skaičius 2015–2019 m. pradžioje

Administracinė teritorija/ Metai	2015	2016	2017	2018	2019	Pokytis proc.
Lietuvos Respublika	7150	7500	8188	8511	8778	22,77
Šiaulių apskritis	487	493	541	555	575	18,07
Akmenės r.	27	27	28	29	33	22,22
Joniškio r.	23	31	34	33	36	56,52
Kelmės r.	35	36	39	40	47	34,29
Pakruojo r.	11	12	15	17	17	54,55
Radviliškio r.	32	37	40	36	42	31,25
Šiaulių r.	57	54	70	79	90	57,89

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

Statybos darbų apimtys²⁴ Joniškio rajone 2015–2019 m. kito nepastoviai. Šuolius įtakojo 2007–2013 m. bei 2014–2020 m. laikotarpių ES paramos finansavimo periodų vykdomi investiciniai projektai. Statybos darbų apimčių sumažėjimas fiksuojamas 2017 m. t. y. metai kada vieno ES paramos laikotarpio projektai buvo užbaigiami, o kito periodo projektai dar nepradėti. Statybos darbų apimčių tendencijos yra didėjančios, lyginant 2019 m. su 2015 m. išaugo 67,6 proc. Pokytis didesnis nei šalyje, Šiaulių apskrityje bei antras rezultatas tarp apskrities savivaldybių. Kai kuriose savivaldybėse šis pokytis yra neigiamas. Nepaisant augimo, 2019 m. Joniškio rajono savivaldybėje vykę statybos darbai sudarė tik 5,8 proc. Šiaulių apskrities statybos darbų apimčių ir tai yra 4 rezultatas iš 6 analizuojamų savivaldybių.

2.3.2.2. lentelė. Statybos darbų apimtys 2015–2019m. tūkst. Eur be PVM

Administracinė teritorija/ Metai	2015	2016	2017	2018	2019	Pokytis proc.
Lietuvos Respublika	2474716	2278909	2563712	2999593	3390534	37,01
Šiaulių apskritis	183515	131887	149682	161311	247081	34,64
Akmenės r.	9379	29864	11936	18860	75772	707,89
Joniškio r.	8614	18081	5656	10778	14437	67,60
Kelmės r.	18596	5568	8947	9217	13106	-29,52
Pakruojo r.	10692	6496	15877	11480	12117	13,33
Radviliškio r.	20565	10659	18082	11266	15801	-23,17
Šiaulių r.	58560	24445	29976	33300	29933	-48,88

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

Analizuojant gyvenamųjų ir negyvenamųjų pastatų statybų apimtį 2015-2019 m. išskiriamos sekantios tendencijos:

²⁴ Pagal Lietuvos statistikos metraštį, *statybos darbų apimtys* arba *atlikti statybos darbai* – tai visų užsakovui (parduoti) arba savo reikmėms skirtų darbų, atliktų statant naują statinį, rekonstruojant, remontuojant (restauruojant) ar griaunant esamą statinį, vertė (be PVM). Atliktų statybos darbų vertė nurodoma to meto kainomis (be PVM).

✓ Baigtų statyti gyvenamųjų būstų (1-6 ir daugiau kambarių) skaičius šalyje auga (iš esmės dėl Vilniaus ir Kauno miestų). Šiaulių apskrityje bei apskrities savivaldybėse šis rodiklis išlieka stabilus (kaita +/- nedidelė).

✓ Baigtų statyti negyvenamųjų pastatų skaičius šalyje kasmet mažėja. Jeigu 2015 m. šis skaičius siekė 1293 vnt., tai 2019 m. – 668 vnt. Apskrityje pastebima ta pati tendencija. Joniškio rajone šis rodiklis išlieka stabilus (kaita +/- nedidelė).

2.3.2.3. lentelė. Baigtų statyti būstų (1-6 ir daugiau kambarių) skaičius 2015–2019 m.

Administracinė teritorija/ Metai	2015	2016	2017	2018	2019	Pokytis
Lietuvos Respublika	10177	12703	11041	12203	12577	2400
Šiaulių apskritis	396	459	435	441	419	23
Akmenės r.	5	8	7	9	12	7
Joniškio r.	15	13	13	12	14	-1
Kelmės r.	24	23	23	20	21	-3
Pakruojo r.	4	12	9	10	0	-4
Radviliškio r.	32	42	28	28	24	-8
Šiaulių miestas	147	139	149	139	159	12
Šiaulių r.	169	222	206	223	189	20

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

2.3.2.4. lentelė. Baigtų statyti naujų negyvenamųjų pastatų skaičius

Administracinė teritorija/ Metai	2015	2016	2017	2018	2019	Pokytis
Lietuvos Respublika	1293	600	773	733	668	-625
Šiaulių apskritis	94	62	97	64	64	-30
Akmenės r.	10	3	8	3	3	-7
Joniškio r.	11	10	16	12	12	1
Kelmės r.	8	4	8	4	4	-4
Pakruojo r.	9	4	20	6	6	-3
Radviliškio r.	14	11	14	12	12	-2
Šiaulių miestas	14	16	21	15	15	1
Šiaulių r.	28	14	10	12	12	-16

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

2018 m. pabaigoje bendras Joniškio rajono savivaldybės gyvenamasis būstų fondas²⁵ sudarė 820,3 tūkst. m², ir tai buvo ketvirtas pagal dydį rodiklis tarp nagrinėjamų savivaldybių. Rajono būstų fondo dalis sudarė 8,85 proc. viso Šiaulių apskrities gyvenamojo būstų fondo. 2018 m. pabaigoje 43,64 proc. Joniškio rajono gyvenamojo būstų fondo buvo išsidėstęs mieste, o 56,36 proc. – kaime, todėl galima teigti, kad Joniškio rajono savivaldybė yra orientuota į kaimo išvystymą. Lyginant 2014 m. su 2018 m., Joniškio rajono rodiklis išaugo 1,25 proc., tai buvo ketvirtas pagal dydį augimas tarp analizuojamų savivaldybių.

2.3.2.5. lentelė. Gyvenamasis būstų fondas metų pabaigoje tūkst. m²

Administracinė teritorija/ Metai	2014	2015	2016	2017	2018	Pokytis proc.
Lietuvos Respublika	94.305,80	95.388,80	96.890,30	98.566,50	99.214,20	5,20
Šiaulių apskritis	9.004,70	9.059,20	9.143,50	9.231,60	9.265,60	2,90
Akmenės r.	723,70	724,30	725,20	726,90	727,20	0,48
Joniškio r.	810,20	812,30	815,10	818,50	820,30	1,25
Kelmės r.	967,30	971,10	975,00	980,00	981,70	1,49
Pakruojo r.	732,80	733,40	735,60	735,50	736,20	0,46
Radviliškio r.	1.274,40	1.279,10	1.286,30	1.293,50	1.297,10	1,78

²⁵ Vadovaujantis Lietuvos statistikos departamento leidiniu „Gyvenamasis fondas“, gyvenamasis būstų fondas – tai gyvenamosios patalpos namuose ir negyvenamuosiuose pastatuose (įskaitant sodų namus, t. y., pastatus, esančius sodininkų bendrijose, mėgėjiškų sodų žemės sklypuose). Gyvenamajam butų fondui nepriskiriami bendrabučiai, viešbučiai, medžiotojų nameliai, poilsio namai, sanatorijos ir kiti pastatai, skirti laikinai gyventi.

Šiaulių r.	1.472,10	1.496,00	1.538,10	1.578,90	1.596,20	8,43
------------	----------	----------	----------	----------	----------	------

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

2018 m. naudingasis plotas²⁶, tenkantis vienam gyventojui, Joniškio rajone buvo 38,80 m², t. y., 9,3 proc. viršijo šalies (35,5 m²) bei 9,9 proc. apskrities (35,3 m²) vidurkius. Šis rodiklis buvo didžiausias tarp apskrities savivaldybių. Pagal gyvenamąją vietovę mieste naudingas plotas 1 gyventojui buvo mažiau nei vidurkis, t. y., 36,8 m², kaime daugiau nei vidurkis, t. y., 40,6 m². Nuo 2014 m. iki 2018 m. naudingasis plotas, tenkantis vienam gyventojui, šalyje padidėjo 9,91 proc., apskrityje – 10,31 proc., o Joniškio rajone – 14,12 proc., ir tai buvo antras pagal dydį augimas iš visų nagrinėtų savivaldybių (didesnis augimas fiksuotas Kelmės r. – 15,29 proc.).

2.3.2.6. lentelė. Naudingas plotas, tenkantis 1 gyventojui | m²

Administracinė teritorija/ Metai	2014	2015	2016	2017	2018	Pokytis proc.
Lietuvos Respublika	32,30	33,00	34,00	35,10	35,50	9,91
Šiaulių apskritis	32,00	32,80	33,80	34,80	35,30	10,31
Akmenės r.	33,90	34,80	35,90	37,10	38,00	12,09
Joniškio r.	34,00	35,10	36,30	37,90	38,80	14,12
Kelmės r.	32,70	33,90	35,10	36,60	37,70	15,29
Pakruojo r.	34,00	35,00	36,20	37,60	38,60	13,53
Radviliškio r.	32,60	33,40	34,70	35,80	36,50	11,96
Šiaulių r.	35,20	36,00	37,10	38,30	38,50	9,37

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

2.3.2.7. lentelė. Naudingas plotas, tenkantis 1 gyventojui Joniškio rajone | m²

Administracinė teritorija/ Metai	2014	2015	2016	2017	2018	Pokytis proc.
Joniškio r. sav.	34,00	35,10	36,30	37,90	38,80	14,12
Miestas	33,00	33,60	34,80	36,10	36,80	11,52
Kaimas	34,80	36,30	37,60	39,50	40,60	16,67

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

2.3.2.1. Socialinis būstas

Vadovaujantis Joniškio rajono savivaldybės administracijos Socialinės paramos ir sveikatos skyriaus 2019 m. veiklos ataskaitos duomenimis, 2019 m. gruodžio 31 d. Joniškio rajono savivaldybėje asmenų ir šeimų, turinčių teisę į paramą *socialiniam būstui*²⁷ išsinuomoti, sąrašuose buvo įrašyti 136 asmenys (217 šeimoms narių), iš jų:

- ✓ jaunų šeimų sąrašė – 18 šeimų (39 šeimoms nariai);
- ✓ neįgalių ir asmenų, sergančių lėtinių ligų sunkiomis formomis, sąrašė – 31 šeima (34 šeimoms nariai);
- ✓ šeimų, auginančių tris ir daugiau vaikų (įvaikių), sąrašė – 8 (37 šeimoms nariai);
- ✓ likusių be tėvų globos asmenų sąrašė – 1;
- ✓ bendrajame sąrašė – 73 (88 šeimoms nariai);
- ✓ socialinio būsto nuomininkų, turinčių teisę į būsto sąlygų pagerinimą, sąrašė – 5 (18 šeimoms narių).

²⁶ Vadovaujantis Lietuvos statistikos departamento leidiniu „Gyvenamasis fondas“, *naudingasis plotas* – gyvenamųjų kambarių ir kitų buto patalpų (virtuvių, sanitarinių mazgų, koridorių, įstatytų spintų, lodžių ir kitų šildomų pagalbinių patalpų) bendrasis grindų plotas. Į naudingąjį buto plotą neįeina balkonų, terasų, rūšių, nešildomų lodžių grindų plotas.

²⁷ Pagal Lietuvos statistikos metraštį, *socialinis būstas* – mažas pajamas gaunantiems ir mažai turto turintiems asmeniui ar šeimai nekomerciniu pagrindu pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatytą nuomos mokesčio apskaičiavimo tvarką nuomojamas savivaldybės būstas. Pagal šio įstatymo nustatytas sąlygas prie socialinio būsto kategorijos nepriskiriamos tarnybinės gyvenamosios patalpos, bendrabučiai, nakvynės namai, gydymo ar globos (rūpybos) įstaigos gyvenamosios patalpos.

Joniškio rajono savivaldybėje nuo 2016 m. iki 2019 m. pabaigos asmenų (šeimų), įrašytų į laukiančių paramos išsinuomoti būstą, sąrašą skaičius mažėja.

Esamas socialinio būsto fondas Joniškio rajono savivaldybėje yra pakankamai prastos būklės, dalis būstų išsidėstę atokiose kaimiškose vietovėse. Siekdama pagerinti socialinių būstų būklę bei gyvenimo sąlygas juose, Joniškio rajono savivaldybė 2018–2020 m. skyrė papildomų lėšų rajone esančių socialinių būstų remontui. 2017–2020 m. vykdytas ES paramos fondų finansuojamas projektas Joniškio mieste (Pakluonių g. 60), kurio pagalba sutvarkytas neeksploatuojamas daugiabutis pastatas ir jame įrengti 28 socialiniai būstai (iš jų 4 skirti žmonėms su negalia). 2020–2021 m. tęsiamas projekto vykdymas valstybės ir savivaldybės biudžetų lėšomis bus įrengta dar 14 socialinių būstų. Minėtų projektų įgyvendinimas ženkliai prisidės prie socialinio būsto prieinamumo didinimo Joniškio rajone, gyvenimo sąlygų gerinimo juose.

2.3.2.1.1. lentelė. Asmenų (šeimų), įrašytų į sąrašus kaip laukiančių paramos būstui, skaičius

Sąrašo pavadinimas	Asmenų (šeimų) skaičius				Šeimos narių skaičius			
	2016	2017	2018	2019	2016	2017	2018	2019
Jaunų šeimų	37	25	23	18	92	60	54	39
Šeimų, auginančių tris ir daugiau vaikų	9	7	3	8	42	35	13	37
Likusių be tėvų globos asmenų (šeimų)	4	4	1	1	4	4	1	7
Neįgaliųjų ir asmenų, sergančių lėtinių ligų sunkiomis formomis	30	28	30	31	35	32	33	34
Bendrasis	79	77	76	73	102	95	98	88
Socialinio būsto nuomininkų, turinčių teisę į socialinio būsto sąlygų pagerinimą	1	2	2	5	5	8	7	18
Viso:	160	143	135	136	280	234	206	217

Šaltinis: Joniškio rajono savivaldybės administracija

2019 m. išnuomoti 37 socialiniai būstai. Išnuomotas naudingasis plotas – 1568,93 kv. m.

2019 m. dėl finansinės paskatos pirmajam būstui įsigyti kreipėsi 11 jaunų šeimų, išmokėtų jaunoms šeimoms subsidijų suma – 28,3 tūkst. Eur. Suteiktų kreditų suma – 141,4 tūkst. Eur.

STATYBA IR GYVENAMASIS FONDAS

Stiprybės

- Sparčiai augančios statybos darbų apimtys, augantis statybos įmonių skaičius.
- Naudingasis gyvenamųjų patalpų plotas, tenkantis 1 gyv., viršijo šalies bei visų apskrities savivaldybių rodiklius.
- Investicijos į socialinių būstų remontą bei naujų būstų įrengimą. Mažėjančios socialinio būsto laukiančių asmenų eilės.

Silpnybės

- Statybos darbų apimtys labai priklauso nuo ES paramos fondų ir kitų viešojo sektoriaus vykdomų investicijų.
- Lėčiau nei apskrityje ir šalyje augantis gyvenamasis būstų fondas.
- Maži naujų gyvenamųjų ir negyvenamųjų pastatų statybos (augimo) rodikliai.

Galimybės

- Statybos sektoriaus plėtra didėjant viešųjų investicijų projektų, finansuojamų iš ES ir kitų finansavimo šaltinių.
- Socialinio būsto fondo pertvarkymo programos parengimas, numatant dalies būsto likvidavimą ar pardavimą (esantį atokiose vietovėse, nepaklausų, neremontuotiną ar esantį bendroje nuosavybėje), dalies remontavimą ar pardavimą.
- Tęsti investicijas įsigyjant ar įrengiant naujus socialinius būstus (mieste). Siekti sudaryti patrauklias gyvenimo sąlygas.

Grėsmės

- Netolygios statybos darbų apimtys, ypatingai negyvenamųjų pastatų statybos srityje, priklausančios nuo ES finansavimo periodų.
- Dėl gyventojų skaičiaus mažėjimo ateityje mažės gyvenamųjų ir negyvenamųjų pastatų poreikis.
- Esamas socialinio būsto fondas prastos būklės, dalis būstų yra atokiuose kaimuose, nepatrauklūs ir netvarkytini. Atitinkamai suteikiamos prastos gyvenimo sąlygos.

Joniškio rajono turizmo ir kultūros paveldo situacijos apibendrinimas

Pagrindiniai rekreaciniai ištekliai:

- ✓ rekreacijos reikmėms tinkantis kultūros paveldas;
- ✓ kultūriniam turizmui vystyti palanki aplinka;
- ✓ išskirtinis sakralinis kultūros paveldas.

Turizmo paslaugas sudaro:

- ✓ pažintiniai, istoriniai ir piligriminiai maršrutai, aktyvus poilsis, edukacinės programos, apgyvendinimo paslaugos, kitos turizmo paslaugos ir pramogos;
- ✓ veikia Joniškio TVIC, kuris teikia turizmo informacijos paslaugas;
- ✓ veikia kelionių agentūra V&M travel.

2,9 karto išaugęs turistų skaičius rajone

- ✓ 2019 m. Joniškio rajone apsilankė net 2,9 karto daugiau turistų (4885) nei 2018 m. (2958);
- ✓ 95 proc. visų turistų lankėsi Žagarėje;
- ✓ Žagarės regioninio parko teritorija – pagrindinis Joniškio rajono perspektyvinis rekreacijos ir turizmo arealas.

Išaugęs apgyvendinimo įstaigų ir juose apgyvendintų turistų skaičius Joniškio rajone

- ✓ 2019 m. Joniškio rajone buvo 11 apgyvendinimo įstaigų, net 5,5 karto daugiau nei 2015 m.;
- ✓ 2019 m. apgyvendintų turistų skaičius ženkliai išaugo ne tik Joniškio r. sav., bet daugumoje Šiaulių apskrities savivaldybių;
- ✓ iš visų 2019 m. Joniškio rajono apgyvendinimo įstaigose apgyvendintų turistų 16,8 proc. buvo užsienio šalių piliečiai;

2.3.3. Turizmas, kultūros ir gamtos paveldas

Turizmas, kaip paslauga, Lietuvoje yra palyginti naujas verslas. Didėjanti gyventojų koncentracija miestuose, triukšminga miesto aplinka, spartus gyvenimo ritmas skatina poreikį pabūti gamtoje, pailsėti, pagerinti sveikatą, atgauti jėgas. Turizmas apima atostogas (darbo atostogas, trumpas savaitgalines išvykas ar vienos dienos keliones), verslo keliones, draugų ar giminių lankymą, išvykas, susijusias su mokslais, sportu, sveikata ar religija, tad vis labiau rekreaciniu požiūriu efektyvus tampa vietinis turizmas.

*Turistiniai objektai ir lankytinos vietos*²⁸ prisideda prie vietovės įvaizdžio gerinimo. Joniškis yra tinkamas vystyti kultūrinį turizmą. Geografiškai Joniškio rajonas priskiriamas prie Šiaurės vidurio Lietuvos regionų, kuriame gausu tinkamų turizmui kultūros paveldo objektų, bet lyginant su kitais aplinkiniais rajonais ne itin išsiskiria rekreacijai ir turizmui tinkamais gamtos ištekliais.

2.3.3.1. lentelė. Lankytinos vietos Joniškio rajono savivaldybėje

<i>Joniškio mieste pagrindiniai turizmo traukos objektai:</i>	<i>Joniškio rajono pagrindiniai turizmo lankytini objektai:</i>
• Joniškio Švč. Mergelės Marijos Ėmimo į dangų bažnyčia; • Joniškio sinagogų kompleksas; • Joniškio krepšinio muziejus; • Joniškio istorijos ir kultūros muziejus; • Stalo teniso muziejus; • Sofijos Kymantaitės – Čiurlionienės gimtasis namas	• Žagarės regioninis parkas, su Naryškino dvaru ir jame įsikūrusiu lankytojų centru; • Mūšos tyrelio telmologinis draustinis, kuriame įrengtas ilgiausias Lietuvoje pažintinis lentų takas; • Žagarės lėlių namai ir kaliausių fabrikėlis; • Žagarės Ozo pažintinis takas; • Juodeikių Šv. Jono Krikštytojo bažnyčia ir tėvo Stanislovo namelis; • Gasčiūnų tradicinių amatų centras; • Jakiškių dvaras

Kultūros paveldas. Joniškio rajono nekilnojamas kultūros paveldas nėra gausus, tačiau išsiskiria ryškia archeologine, architektūrine ir istorine verte. Reikšmingiausios rajono archeologinės vietos reprezentuoja žiemgalių genčių paveldą. Svarbiausieji Lietuvos pusėje esantys žiemgalių piliakalniai yra Joniškio rajone.

Istorinio kraštovaizdžio raidą įtakoją Valakų reforma XVI a. viduryje, kurios pasėkoje susiklostė dvarų, palivarkų ir gatvinių kaimų sistema, bei XX a. pirmojoje pusėje vykdyta Lietuvos Respublikos žemės reforma, suformavusi vienkiemių sistemą. Iki šių dienų išlikusių dvarų sodybų, pritaikytų lankymui tėra tik dvi – Žagarės ir Jakiškių. Restauruotas Jurdaičių dvaras pritaikytas specialiosioms medicinos reikmėms, kitos dvarų sodybų (kultūros vertybių registre jų yra 12) pastatų būklė bloga, kai kurie pastatai griūna, dauguma parkų mažai prižiūrimi ir apleisti.

Rajono kultūros paveldas atspindi ryškiausius Šiaurės Vidurio Lietuvos istorinės raidos etapus, išskirtinė vieta tenka Joniškui ir Žagarei. Šių miestų istorinėse dalyse priskaičiuojama virš 60 vertingųjų savybių turinčių pastatų Joniškio mieste ir apie 70 – Žagarėje. Išskirtinė šių miestų urbanistinė struktūra susiformavusi XVI a. pabaigoje, išlikusi iki dabar.

Savivaldybės teritorijoje išliko nemažai sakralinio kultūros paveldo, kuris išskiria įdomių formų bažnyčiomis, medinės architektūros kaimo koplyčiomis ir išskirtinės architektūros mūrinėmis žydų sinagogomis. Joniškio rajone gausu vietovių, kuriose stovi pavieniai sakraliniai pastatai ar jų kompleksai. Tai – Balkaičiai, Gasčiūnai, Ivoškiai, Jakiškiai, Joniškis, Juodeikiai,

²⁸ Pagal Lietuvos Respublikos turizmo įstatymą, *objektai ar vietovės*, dominantys turistus ar skirti jų reikmėms, apibrėžiami kaip turizmo ištekliai (pirmasis skirsnis, bendrosios nuostatos, 2 straipsnis).

Kalnelis, Kriukai, Kurmaičiai, Mergiūnai, Milvydžiai, Pošupės, Rudiškiai, Skaistgirys, Žagarė, Žukančiai. Šiuose miesteliuose ir kaimuose yra devynios katalikų bažnyčios, keturios varpinės, devynios kapinių koplyčios, Kryžiaus kelio koplytėlių. Didžiausia vertybių sankaupa susiformavusi šiaurinėje Žagarės regioninio parko teritorijos dalyje.

Lietuvos Respublikos kultūros vertybių registro (<https://kvr.kpd.lt/>) duomenimis, 2020-04-15 buvo įregistruotos 312 Joniškio rajone esančios nekilnojamosios kultūros vertybės, iš kurių 83 – Valstybės saugomi objektai, 7 inicijuoti skelbti Valstybės saugomais objektais, 23 – paminklai, 176 – registrinės (iš jų – 68 dailės) kultūros vertybės. 15-kai kultūros vertybių teisinė apsauga panaikinta, dar 7 (dailės) tapo vertingąja savybe tų kultūros paveldo objektų, kuriuose jos yra. Registre taip pat yra 8 kilnojamosios kultūros vertybės. Iš viso Joniškio rajone 320 kultūros vertybių yra įtrauktos į minėtą registrą. Šiuo metu registre – 91 pastatas, iš kurių 15 naudojami visuomenės poreikiams.

Nekilnojamas kultūros paveldas Joniškio rajone yra skirstomas:

✓ *pagal sandarą:*

Sandara	Lygmuo			
	Nacionalinis	Regioninis	Vietinis	Nenustatyta
Pavieniai objektai - 264	59	64	43	98
Kompleksiniai objektai - 23	4	8	7	4
Vietovės - 2		2		

✓ *pagal reikšmingumą lemiantį vertingųjų savybių pobūdį:*

archeologinis	38 kultūros vertybės*
mitologinis	7 kultūros vertybės*
architektūrinis	115 kultūros vertybių*
urbanistinis	2 vietovės (Joniškio ir Žagarės miestų istorinės dalys)
želdynai	7 kultūros vertybės*
inžinerinis	6 kultūros vertybės*
istorinis	23 kultūros vertybės*
memorialinis	37 kultūros vertybės*
dailės	85 kultūros vertybės*
sakralinis	11 kultūros vertybių*

(*vienas kultūros paveldo objektas gali turėti kelias vertingąsias savybes)

✓ *pagal priklausomybę:*

Nuosavybės forma	Objektų skaičius	Pastabos
Privati	58	Iš jų 3 objektuose yra dalis savivaldybės
Valstybės	6	
Savivaldybės	60	
Religinių bendruomenių	22	Dailės paminklai, esantys bažnyčiose ir koplyčiose neįskaičiuoti
Bešeimininkiai	10	
Valstybinėje (laisvoje) žemėje	20	Iš jų 3 piliakalniai, 3 dvarų sodybų parkai
Privačioje žemėje	11	
Dalis valstybės, dalis privačioje žemėje	9	

Nekilnojamojo kultūros paveldo administravimas ir finansavimas. Vietos savivaldos įstatymu numatytas savarankiškas funkcijas kultūros paveldo srityje pavesta vykdyti paveldosaugos specialistui. Taip pat Joniškio rajono savivaldybėje yra sudaryta Nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo taryba, kuri nuo 2016 m. į Kultūros vertybių registrą įrašė 8 naujus kultūros paveldo objektus, trijų dvarų sodybų fragmentams patikslino vertingąsias savybes, vienam kultūros paveldo objektui panaikino teisinę apsaugą.

2.3.3.2. lentelė. Kultūros paveldo programų finansavimas

Kultūros paveldo programos	Panaudotos lėšos (tūkst. Eur.)			
	2016	2017	2018	2019
Nekilnojamojo kultūros paveldo priežiūros ir tvarkybos programa	10,00	7,00	16,00	4,00
Nekilnojamojo kultūros paveldo apskaitos tikslinimo, vertinimo programa	2,00	2,00	2,00	2,00
Nekilnojamojo kultūros paveldo pažinimo, sklaidos ir atgaivinimo programa	6,00	2,00	2,00	2,00
Kultūros paveldo objektų ir jų teritorijų nuolatinės priežiūros darbai, vykdomi per seniūnijas	14,25	15,71	23,31	13,840
Archeologiniai tyrinėjimai	8,83	3,10	-	-
Viso:	31,08	30,01	43,31	8,00

Kultūros paveldo programų įgyvendinimui 2016–2018 m. skiriamos savivaldybės biudžeto lėšos didėjo. Didžiausia finansinė parama per pastaruosius ketverius metus skirta kultūros paveldo priežiūros ir tvarkybos programai (37 tūkst. Eur.), taip pat ir kultūros paveldų nuolatinės priežiūros programai vykdomai per rajono seniūnijas (2016–2019 m. – 67,11 tūkst. Eur) (žr. 1.5.2 lent.). Be savivaldybės skiriamų lėšų kultūrinių išteklių tvarkymui ar išsaugojimui, taip pat pasitelkiami kiti finansavimo šaltiniai. Pavyzdžiui, 2014–2016 m. Joniškio mieste esančios Baltosios sinagogos tvarkymui didžioji finansavimo dalis gauta pasitelkiant Europos Ekonominės Erdvės finansinius mechanizmus, valstybės biudžeto lėšas, ko pasekoje Baltosios sinagogos pritaikymui visuomenės poreikiams panaudota beveik 400 tūkst. Eur.

Gamtos ištekliai. Joniškio rajono upių ir tvenkinių tinklas nesudaro palankių sąlygų plėtotis vandens turizmui. Joniškio rajono teritorija formuoja Mūšos aukštupio nuotėkį, todėl ji yra bene vienintelė vandentėkmė, kurios nedidelę atkarpą žemiau Šiaulių – Joniškio plento galima būtų naudoti vandens turizmui. Didelių ir vandeningų upių Joniškio rajone nėra, didžioji dalis jų melioruotos, vagos ištiesintos. Didesni vandens telkiniai – tai Švėtės, Mūšos upės ir Žvelgaičių tvenkinys. Žagarės regioniniame parke, Mūšos tyrelio telmologiniame draustinyje, telkšo vienintelis Joniškio rajone natūralus Miknaičių ežeras (5,7 ha), likęs iš ten buvusių poledynmečio ežero arba ežerų, nes ta teritorija, kurioje jie tyvuliavo turėjo nelygų paviršių su pakilimais ir įdubimais.

Rekreacinės veiklos plėtojimui tinkamesni Švėtės upė bei Žvelgaičių tvenkinys. Ant Švėtės upės pastatytos dvi užtvankos bei suformuoti du dirbtiniai vandens telkiniai – Žvelgaičių tvenkinys bei Žagarės miesto tvenkinys. Pirmasis, Žvelgaičių tvenkinys, dar vadinamas Žvelgaičių ežeru, įrengtas Žagarės ozo dauboje. Šiame tvenkinyje rengiamos vandens pramogos, tokios kaip pasiplaukiojimai baidarėmis, plaustais, yra plaukiojanti pirtis. Antroji užtvanka bei Žagarės miesto tvenkinys yra įrengti pačiame Žagarės mieste.

Turistų srautai. Vadovaujantis Lietuvos statistikos departamento duomenimis, 2019 m. Joniškio turizmo ir verslo informacijos centre (toliau – TVIC) apsilankė 2105 turistai. Lyginant su 2018 m. turistų srautai JTVIC sumažėjo 50,5 proc. – 2018 m. Joniškio TVIC apsilankė 4255 turistai. Pažymėtina, kad nuo 2019 m. keitėsi turistų skaičiavimo metodika ir į statistiką nebeįtraukiami vietiniai lankytojai. Nepaisant to, turistų srauto sumažėjimas Joniškio TVIC susijęs su pasikeitusiais turistų įpročiais, nes reikiamą informaciją turistas randa interneto svetainėse, socialiniuose tinkluose ir kt. skaitmeninės erdvės šaltiniuose.

Joniškio rajono turistinius objektus ir lankytinas vietas aplankiusių turistų iš Lietuvos skaičius 2018 m. siekė 195 623 asmenis, iš jų – 185 907 lankėsi Žagarėje, 23 966 Žagarės regioninio parko lankytojų centre. Joniškio istorijos ir kultūros muziejuje bei Joniškio sinagogų komplekse 2018 m. apsilankė 5461 turistas.

Apgyvendinimo paslaugos. Vadovaujantis Lietuvos statistikos departamento duomenimis, 2015–2019 m. laikotarpiu Joniškio rajono *apgyvendinimo įstaigų*²⁹ (neskaitant kaimo turizmo sodybų) skaičius padidėjo 5 vnt. (2019 m. skaičiuojama 11 apgyvendinimo įstaigų). 2019 m. tai sudarė 8,0 proc. visų Šiaulių apskrities apgyvendinimo įstaigų ir 0,29 proc. šalies apgyvendinimo įstaigų. Visose nagrinėjamosiose apskrities savivaldybėse apgyvendinimo įstaigų skaičius 2015–2019 m. augo, išskyrus Kelmės r. sav., kur apgyvendinimo įstaigų skaičius sumažėjo. Sparčiausiai išaugo Joniškio r. sav. rodiklis (5,5 kartai) ir Akmenės r. sav. (4,3 karto), o lėčiausiai – Pakruojo r. sav. rodiklis (2 kartai).

*Apgyvendintų turistų*³⁰ skaičius apgyvendinimo įstaigose (neskaitant kaimo turizmo sodybų) analizuojamuoju laikotarpiu Joniškio rajono savivaldybėje ženkliai didėjo. Lyginant 2015 m. ir 2019 m., Joniškio rajono savivaldybėje apgyvendintų turistų skaičius apgyvendinimo įstaigose padidėjo net 189 proc. arba 2,9 karto, šalyje – 43,9 proc., o Šiaulių apskrityje mažėjo – 30,9 proc. Apgyvendintų turistų skaičius apgyvendinimo įstaigose Šiaulių apskrityje sparčiausiai augo Radviliškio r. sav. (321,5 proc.), o labiausiai mažėjo Kelmės r. sav. (-12,0 proc.). Iš visų 2019 m. Joniškio rajono apgyvendinimo įstaigose apgyvendintų turistų (skaičiuojama 4 885 turistų), 16,8 proc. buvo užsieniečiai.

2.3.3.3. lentelė. Apgyvendintų turistų skaičius apgyvendinimo įstaigose 2014–2018 m. (be kaimo turizmo sodybų)

Administracinė teritorija	2015 m.	2016 m.	2017 m.	2018 m.	2019 m.	Pokytis proc.
Lietuvos Respublika	2 805 808	3 064 514	3 253 204	3 620 390	4 037 749	43,9
Šiaulių apskritis	88 084	103 029	98 267	101 117	60 864	-30,9
Akmenės r. sav.	1 340	2 331	1 824	2 583	4 755	254,9
Joniškio r. sav.	1 686	1 528	2 763	2 958	4 885	189,7
Kelmės r. sav.	3 922	3 783	3 817	4 365	3 452	-12,0
Pakruojo r. sav.	2 616	2 507	4 211	4 915	3 968	51,7
Radviliškio r. sav.	3 546	3 390	4 952	8 549	14 946	321,5
Šiaulių m. sav.	59 223	69 638	59 575	53 089	65 802	11,1
Šiaulių r. sav.	6 572	9 476	10 809	12 800	10 849	65,1

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

Rekreacinių paslaugų plėtra. Žagarės regioninio parko teritorija laikoma pagrindiniu Joniškio rajono perspektyviniu rekreacijos ir turizmo plėtros arealu, kuriame per pastaruosius metus sparčiai buvo didinamas rajono turistinis patrauklumas tiek Šiaurės vidurio Lietuvos regiono, tiek visos Lietuvos atžvilgiu. Tai įrodo ir Joniškio TVIC pateikti 2019 m. duomenys, jog iš visų Joniškio rajone apsilankusių turistų net 95 proc. lankėsi Žagarėje, šioms duomenims įtaką daro Žagarėje vykstantis Vyšnių festivalis, kuris pritraukia didelį skaičių turistų..

Žagarės regioninio parko direkcija pasinaudodama projektine veikla didelį dėmesį skiria Žagarės regioninio parko tvarkymui, jo lankytinų vietų atnaujinimui, lankymo pritaikymui. Gilias istorines šaknis turintis Žagarės miestas, garsėjantis gamtos ir kultūros paveldu, jau nuo 2005 m. kasmet organizuoja jau tradicija tapusį Žagarės vyšnių festivalį. Festivalis reprezentuoja ne tik Žagarės miestą, Joniškio rajoną, bet ir visą Lietuvą, nes kasmet pritraukia daug svečių iš Lietuvos ir užsienio. 2020 m. planuojami baigti 2014–2020 m. ENGRAVE projekto „Žaliosios infrastruktūros vystymas žemumų upių kraštovaizdyje“ veiklos „Vyšnių sodo atnaujinimas ir sutvarkymas“ darbai, taigi Žagarė galės didžiuotis ne tik Vyšnių festivaliu, bet ir Žagarės regioninio parko vyšnių sodu, kuris pradėtas kurti dar 2011 m. Šalia vyšnių sodo įrengta

²⁹ Pagal Lietuvos statistikos metraštį, *apgyvendinimo įstaiga* – vietinis veiklos rūšies vienetas, teikiantis trumpalaikio apgyvendinimo paslaugas už mokesťį ir sudarantis sąlygas tenkinti nakvynės ir higienos poreikius.

³⁰ Pagal Lietuvos statistikos metraštį, *apgyvendintų turistų* skaičius apima Lietuvos gyventojus ir atvykusius užsieniečius, kurie bent vienai nakvynei apsisotja apgyvendinimo įstaigoje.

poilsiavietė su būtiniausia lankytojams infrastruktūra, pačiame sode įrengti takai, regykla, vabzdžių viešbučiai, taigi sutvarkyta buvusi apleista teritorija, taps dar vienu nauju rekreaciniu – pažintiniu objektu, kur turistai ir miesto svečiai turės galimybę susipažinti su Žagarę garsinančiais vaismedžiais.

Joniškio rajone trūksta kompleksinių turizmo paslaugų. Kol kas rajone nėra nei vieno paslaugų komplekso galinčio pasigirti SPA procedūromis, sukurta vandens ir pirčių erdve. Visuomenės harmonizavimo parkas galėtų tapti puikiu turizmo traukos objekto pavyzdžiu, kai viešajam ir privačiam sektoriui bendradarbiaujant, galima pasiekti gerų rezultatų turizmo srityje. Rajone turi būti skatinamos privataus verslo investicijos bei bendradarbiavimas su savivaldybe, siekiant paslaugų kompleksiskumo rajono teritorijoje.

Joniškio TVIC pasinaudodama projektine veikla didelį dėmesį skiria Joniškio rajono lankytinų vietų atnaujinimui, lankymo pritaikymui: dalyvauja kaip partneris – „Savivaldybės jungiančios turizmo informacinės infrastruktūros plėtra Šiaulių regione“. Tikslas: užtikrinti turistų bei lankytojų informuotumą apie turizmo maršrutuose ir turizmo trasose esančias lankytinas vietas Šiaulių regione. Bus įrengti informaciniai kelio ženklai Nr. 628 „Krypties rodyklė į lankytiną vietą“ ir Nr. 629 „Lankytinos vietos pavadinimas“, informaciniai standai, krypties rodyklės pėstiesiems; Interreg V Lat-Lit projekto pagalba bus įrengti interaktyvūs info standai, papildytos realybės 3D akiniai, taktiliniai standai ir pan.

TURIZMAS, KULTŪROS IR GAMTOS PAVELDAS

Stiprybės

- Rajono ir miesto teritorijoje pakankami turizmo ištekliai – lankymui pritaikyti kultūros paveldo ir gamtos objektai.
- Žagarės regioninio parko teritorija pagrindinis Joniškio rajono perspektyvinis rekreacijos ir turizmo plėtros arealas, pasižymintis turistų gausa bei žinomumu visoje šalyje.
- Didėjantis apgyvendinimo įstaigų ir apgyvendintų turistų skaičius.
- Veikiantis Joniškio turizmo ir verslo informacijos centras.

Silpnybės

- Rajone gausu kaimo turizmo sodybų, tačiau ne visos vykdo kaimo turizmo veiklą, nepanaudojamas turizmo potencialas – nykstančios dvarų sodybos.
- Mažo potencialo rekreacinis arealas vandens turizmo plėtojimui.
- Mažas lankytinų gamtos objektų skaičius.

Galimybės

- Informacijos apie teikiamas turizmo paslaugas sklaida ne tik rajone, bet ir šalyje, bei užsienyje.
- Sezoniskumo įtakos sumažinimas kuriant naujus turizmo produktus ir teikiant įvairesnes turizmo paslaugas.
- Turizmo infrastruktūros atnaujinimas ir plėtra, apleistų dvarų sodybų pritaikymas turizmo paslaugoms.

Grėsmės

- Ribota turizmo paslaugų įvairovė gali sumažinti turistų srautus, reikalinga alternatyvių paslaugų paieška.
- Turizmo paslaugų įvairovės stoka gali ir ateityje sąlygoti vietinių turistų srautų mažėjimą.

Joniškio rajono žemės ūkio situacijos apibendrinimas

Miškų plotas – 19,3 proc., vandens telkinių plotas – 1,7 proc.

Mažesnė nei šalyje ir Šiaulių apskrityje miškų ir vandens telkinių ploto dalis:

- ✓ Joniškio rajone yra 19,3 proc. miškų ir 1,7 proc. vandens telkinių;
- ✓ Šiaulių apskrityje yra 26,7 proc. miškų ir 4,6 proc. vandens telkinių;
- ✓ šalyje yra 33,1 proc. miškų ir 4,1 proc. vandens telkinių.

72,6 proc. žemės ūkio naudmenų, žemės našumo balas – 48,79

Joniškio rajonas yra labai palankus plėtoti žemės ūkį, nes:

- ✓ reljefas yra lygus;
- ✓ žemės ūkio naudmenos sudaro net 72,6 proc. ploto (šalyje – 52,2 proc., Šiaulių apskrityje – 61,9 proc.);
- ✓ žemės našumo balas (48,79) – vienas iš didesnių šalyje (šalies – 39,8, Šiaulių apskrities – 43,5).

Augalininkystės ir gyvulininkystės produkcijos santykis – 83:17

Labiau plėtojama augalininkystės produkcija:

- ✓ 2018 m. Joniškio rajono augalininkystės ir gyvulininkystės produkcijos santykis buvo 83:17;
- ✓ Šiaulių apskrities – 74:26;
- ✓ šalies – 60:40.

39,8 proc. ūkių – iki 10 ha, vidutinis ūkio dydis – 21,76 ha

Vyrauja maži ūkiai:

- ✓ 39,8 proc. ūkininkų ūkių – iki 10 ha;
- ✓ vidutinis ūkio dydis (21,76 ha) didesnis nei šalyje (12,06 ha) ir Šiaulių apskrityje (20,92 ha).

2.3.4. Žemės ūkis

Lietuvoje žemės ūkis buvo ir išlieka svarbi gamybos šaka, kuri didžiajai daliai kaime gyvenančių gyventojų yra ekonominis ir socialinis gyvenimo pagrindas. Ir ne tik kaimui, nes visos veiklos šakos – nuo grūdų supirkimo ir perdirbimo, trąšų pardavimo iki lengvosios bei sunkiosios pramonės – turi darbo, jei žemės ūkis klesti. Sunku įsivaizduoti koks svarbus žemės ūkis ne tik rajonų savivaldybių bet ir visos valstybės ekonomikai. Joniškio rajonas patenka į tuos regionus, kurie gali vadintis žemės ūkio kraštu ir gali pasigirti derlingomis žemėmis, ir geromis galimybėmis žemės ūkio sektoriaus plėtrai.

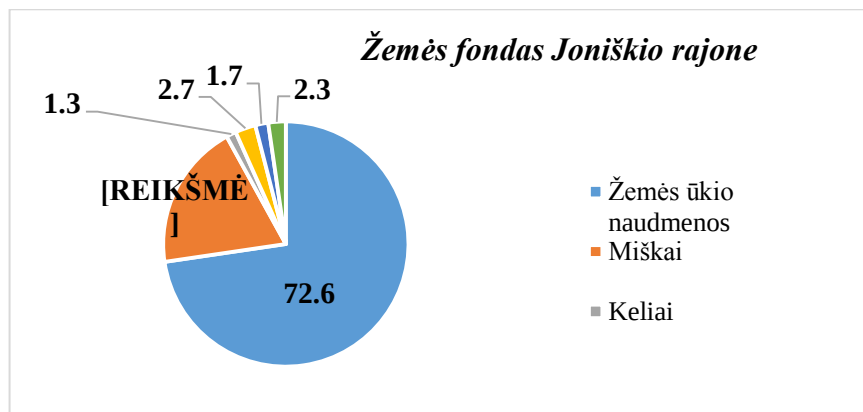
Vadovaujantis Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos duomenimis, Joniškio rajono savivaldybėje žemės ūkio naudmenos užima 55 proc. teritorijos, tai yra didesnis rodiklis nei šalyje (52 proc.), tačiau rodikliai labai panašūs lyginant su visos apskrities rodikliu (61 proc.) ar kitais kaimyniniais rajonais (Akmenės r. sav. – 57 proc., Kelmės r. sav. – 56 proc., Pakruojo r. sav., – 71 proc.). Todėl viso Šiaulių regiono prioritetine ūkio šaka galima vadinti žemės ūkį.

2.3.4.1. lentelė. Duomenys apie žemės ūkio naudmenas iki 2020 m. sausio 1 d.

Apskritis, savivaldybė	Bendras plotas	Žemės ūkio naudmenos				Ne žemės ūkio naudmenos
		Iš viso	Iš jų			
			Ariamoji žemė	Sodai	Pievos ir natūralios ganyklos	
Lietuvos Respublika	6528648,30	3399067,66	2976278,24	17075,43	405713,99	3129580,64
Šiaulių apsk.	853727,588	528184,9	493866,96	2336,87	31981,07	25542,68
Akmenės r.	4378,72	48226,30	44857,56	674,31	2694,43	36152,42
Joniškio r.	115162,52	83573,35	81503,16	174,79	1895,40	1589,17
Kelmės r.	170464,22	96413,45	87550,72	369,08	8493,65	74050,77
Pakruojo r.	131519,81	94344,57	90398,45	87,78	3858,34	37175,24
Radviliškio r.	163405,60	105245,9	99343,74	434,12	5468,13	58159,62
Šiaulių m.	8109,76	1213,7	407,96	12,06	793,68	6896,06
Šiaulių r.	180686,95	99167,54	89805,37	584,73	8777,44	82364,58

Šaltinis: Nacionalinė žemės tarnyba

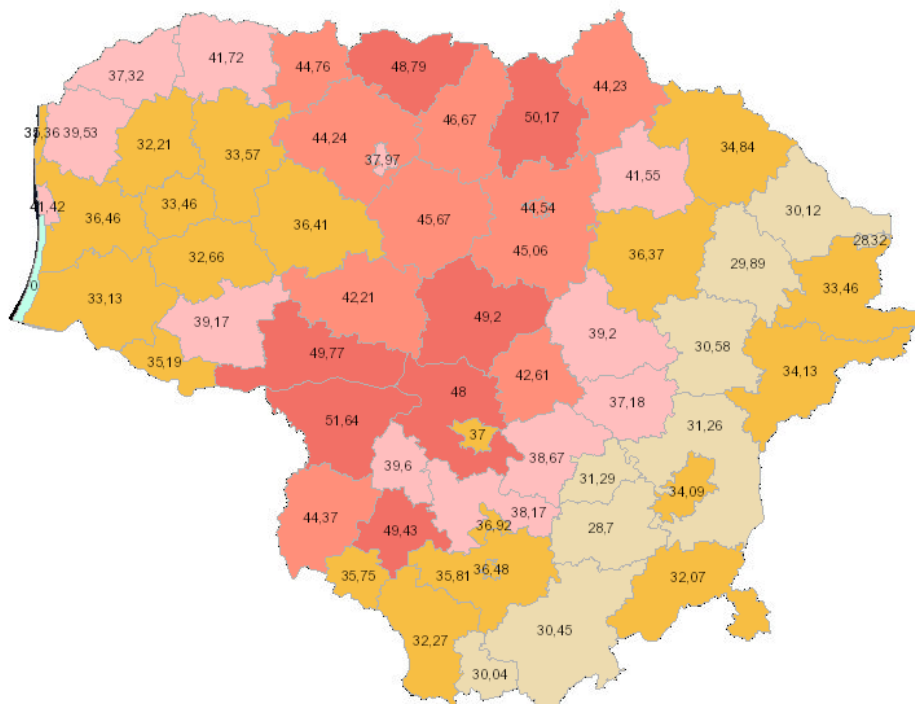
Nacionalinės žemės tarnybos duomenimis miškai 2020 m. pradžioje užėmė 19,3 proc. savivaldybės teritorijos, keliai – 1,3 proc., vandenys – 1,7 proc., užstatyta teritorija – 2,7 proc. Didžiausia dalis Joniškio rajono savivaldybės teritorijos – žemės ūkio naudmenos.

2.3.4.1 pav. Žemės fondo pasiskirstymas pagal žemės naudmenų plotą Joniškio rajone (proc.).

Šaltinis: Nacionalinė žemės tarnyba

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2007 m. liepos 31 d. įsakymu Nr. 3D-359 „Dėl žemės našumo vertinimo atnaujinimo“, atliktas žemės našumo vertinimo atnaujinimas ir parengtas žemės našumo žemėlapis.

2.3.4.2. pav. Žemės našumo žemėlapis, 2019 m.

Šaltinis: www.geoportal.lt

Vadovaujantis parengto žemės našumo žemėlapio duomenimis, Joniškio rajono žemės našumo balas yra vienas iš didesnių šalyje ir siekia 48,79. Pagal šį rodiklį Joniškio rajono savivaldybė viršija šalies vidurkį (39,8) ir Šiaulių apskrities vidurkį (43,5) bei turi didžiausią žemės našumo balą tarp nagrinėjamų savivaldybių. Mažiausias žemės našumo balas tarp lyginamų savivaldybių atitenka Kelmės rajono savivaldybei (36,41), Šiaulių miesto savivaldybei (37,97). Vadinasi, Joniškio rajono savivaldybė turi didelį potencialą sėkmingai vystyti žemdirbystę.

Vadovaujantis 2020 m. sausio 1 d. Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centro duomenimis, Joniškio rajono savivaldybėje buvo 1 363 ūkio vienetai ir pagal šį rodiklį aplenkė Akmenės rajono savivaldybėje (829 ūkio vienetai) registruotų ūkių skaičių. Vidutinis vieno ūkio dydis Joniškio rajono savivaldybėje (21,76 ha) buvo ketvirtas pagal dydį tarp lyginamų savivaldybių ir lenkė šalies (12,06 ha) bei Šiaulių apskrities (20,92 ha) vidurkį. Taigi, Joniškio rajone vyrauja didesni nei šalyje ir Šiaulių apskrityje ūkiai.

2020 m. pradžioje Joniškio rajone daugiausia buvo ūkių, kurių plotas siekė 1-10 ha. (542 ūkiai arba 39,8 proc.), antroje vietoje – ūkiai, kurių plotas siekė 10-50 ha. (327 ūkiai arba 24 proc.), trečioje vietoje ūkiai, kurių plotas siekė 50-100 ha. (90 ūkių arba 6,6 proc.). Remiantis šiais rodikliais, galime teigti, kad Joniškio rajone vyraujantys smulkūs (1-10 ha) ir vidutiniai (10-50 ha) ūkiai. Lyginant su apskrities ir kaimynių rajonų vidurkiais, Joniškio rajonas nepasižymi išskirtinai vien dideliais ar vien smulkiais ūkiais, situacija visuose apskrities rajonuose daugmaž panaši, visuose kaimyniniuose rajonuose taip pat vyrauja vidutiniai ir smulkūs ūkiai.

Joniškio rajono savivaldybės duomenimis, rajone suskaičiuojama 15 žemės ūkio bendrovių ir kooperatyvų, bei 11 ūkininkų ūkių, kurie deklaruoja daugiau nei 500 ha žemės ir yra priskiriami stambiais ūkiams.

2.3.4.2 lentelė. Ūkininkų ūkiai pagal bendrą plotą (ha) 2020 m. sausio 1 d. duomenimis

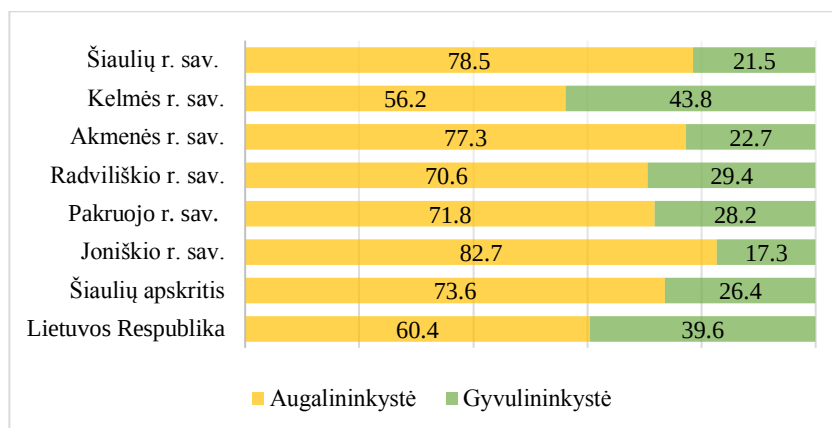
Apskritis, rajonas	1-10	10-50	50-100	100 ir daugiau	Ūkininkų ūkių skaičius	Ūkių bendras plotas (ha)	Tenka 1 ūkiui ha
Lietuvos Respublika	55666	23784	3164	2153	114181	1376833,13	12,06
Šiaulių apsk.	4295	2811	580	475	10569	221111,97	20,92
Akmenės r.	361	207	56	50	829	21499,31	25,93
Joniškio r.	542	327	90	75	1363	29662,39	21,76
Kelmės r.	970	1097	182	117	2787	65513,12	23,51
Pakruojo r.	693	314	73	51	1517	25578,09	16,86
Radviliškio r.	652	429	135	139	1721	53041,2	30,82
Šiaulių r.	1077	437	44	43	2352	25817,78	10,98

Šaltinis: Žemės ūkio ir kaimo verslo ir ūkininkų ūkių registrų portalas

Analizuojant 2019 m. pradžios ūkininkų ūkių duomenis, kuomet Joniškio rajono savivaldybėje buvo registruotas 1421 ūkis, o vienam ūkiui teko 18,04 ha, matyti, kad Joniškio rajono savivaldybėje 2020 m. ūkių skaičius sumažėjo 58 vienetais arba 4 proc., o ūkiui tenkantis plotas išaugo 3,72 ha arba 20,6 proc. Kadangi ūkių skaičius per metus sumažėjo, o ūkių plotas padidėjo, tai rodo Joniškio rajono ūkių stambėjimą ir galimybių užsiimti įvairesne žemės ūkio veikla didėjimą. Ūkių stambinimas pastaruoju metu vykdomas visoje šalyje. Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 m. programoje³¹ nurodoma, jog šis procesas padės skatinti smulkios, fragmentuotos žemėnaudos, trukdančios ūkiams efektyviai panaudoti našią žemės ūkio techniką, mažėjimą. Be to, žemės ūkio konsolidacija leis ne tik efektyviai panaudoti našią žemės ūkio techniką, bet ir didinti įvairių tipų žemės ūkio veiklų konkurencingumą, ūkių perspektyvumą.

Vieni svarbiausių rodiklių, apibūdinančių esamą situaciją ir tolimesnes plėtros perspektyvas savivaldybės žemės ūkio sektoriuje, yra augalininkystės ir gyvulininkystės produkcijos apimtys.

Bendrosios žemės ūkio produkcijos, kurią sudaro augalininkystės bei gyvulininkystės produkcija, apimtys 2015–2018 m. Joniškio rajono savivaldybėje sumažėjo 5 proc., o šalyje bei Šiaulių apskrityje mažėjo (atitinkamai 6,8 proc. ir 5,5 proc.). Tuo pačiu laikotarpiu pagamintos bendrosios žemės ūkio produkcijos apimtys sumažėjo visose lyginamose savivaldybėse, išskyrus Šiaulių rajono savivaldybę. Didžiausias mažėjimas užfiksuotas Akmenės rajono savivaldybėje (27,2 proc.) ir Kelmės rajono savivaldybėje (11,8 proc.). 2018 m. Joniškio rajone pagaminta bendroji žemės ūkio produkcija sudarė 20,4 proc. Šiaulių apskrities bendrosios žemės ūkio produkcijos bei sudarė didžiausią dalį tarp nagrinėjamų Šiaulių apskrities savivaldybių.

2.3.4.3. pav. Bendroji žemės ūkio produkcija 2018 m., proc.

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

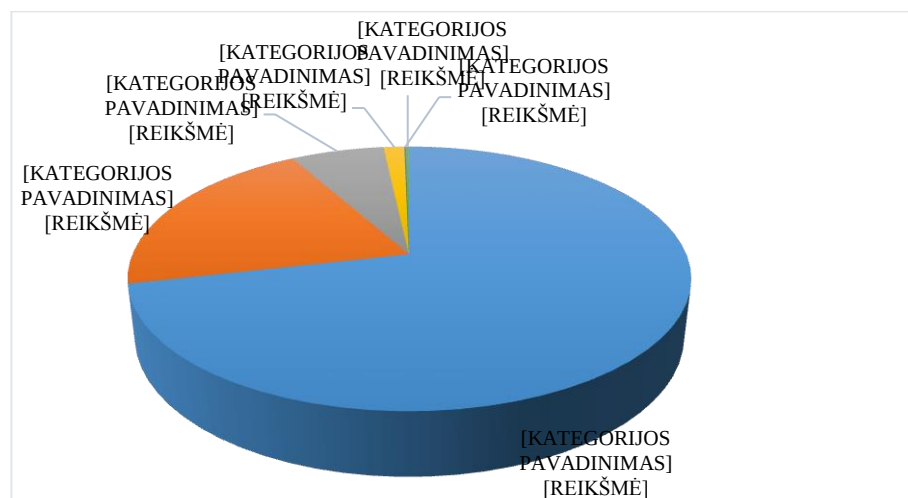
³¹ Patvirtinta Europos Komisijos 2015 m. vasario 13 d. sprendimu Nr. C(2015)842

Gerokai didesnę bendrosios žemės ūkio produkcijos dalį Joniškio rajono savivaldybėje sudaro augalininkystės produkcija (2018 m. – 82,7 proc.). Panaši tendencija vyrauja ir šalyje (60,4 proc.) bei Šiaulių apskrityje (73,6 proc.). Tokią žemės ūkio kryptį nulėmė rajono geografinė padėtis – reljefas yra lygus, žemės ūkio naudmenų yra daugiau nei vidutiniškai šalyje, o žemės našumo balas, kaip jau buvo minėta, – vienas iš didesnių šalyje.

Tarp lyginamų savivaldybių visose jų vyraujanti ūkio kryptis augalininkystė, labiausiai išsiskiria Kelmės rajono savivaldybė, kurioje gyvulininkystės kryptis (43,8 proc. visos bendrosios žemės ūkio produkcijos) didžiausia visoje Šiaulių apskrityje, taip pat lenkianti šalies ir apskrities rodiklius.

Augalininkystė. Statistikos departamento duomenimis 2016 m. Lietuvoje javų pasėliai užėmė 1337825 ha (31,6 proc.) Lietuvos teritorijos. Tai beveik prilygsta Kauno ir Alytaus apskričių teritorijos dydžiui. Šiaulių apskrityje didžiąją dalį deklaruojamų pasėlių sudarė javai (67,5 proc.), rapsai (13,86 proc.), toliau ankštiniai augalai (11,52 proc.), vienmetės ir daugiametės žolės (6,31 proc.), bulvės (0,49 proc.), kitos lauko daržovės ir braškės (0,32 proc.). Joniškio rajono savivaldybėje pasėlių plotas siekė arti 79000 ha, iš kurių taip pat didžioji dalis buvo javai (49 931 ha.).

Lyginant šiuos duomenis su 2019 m. deklaruoto pasėlių ploto duomenimis, kuriuos pateikia Nacionalinė mokėjimo agentūra, Joniškio rajone deklaruojamų pasėlių plotas išaugo iki 82 475,98 ha ir padidėjo 4,42 proc. Kaip ir kasmet didžiąją dalį deklaruoto pasėlių ploto sudaro javai – 67 575,91 (81,93 proc.). Pastebimas deklaruojamo bulvių – 0,1 proc.(-0,39 proc.) ir kitų lauko daržovių ir braškių sumažėjimas – 0,25 proc.(-0,07 proc.). Taip pat dideliu skirtumu sumažėjo daugiametės ir vienmetės žolės deklaruojami plotai, 2016 m. buvo deklaruota 6,31 proc., o 2019 m. – 1,65 proc.

2.3.4.4 pav. Žemės fondo pasiskirstymas pagal žemės naudmenų plotą Joniškio rajone (proc.).

Šaltinis: Nacionalinė mokėjimo agentūra

Gyvulininkystė. Kaip jau buvo minėta 2016–2019 m. pasėlių plotas Joniškio r. sav. padidėjo 34756 h arba 4,2 proc. Atsižvelgiant į šiuos rodiklius, galima daryti prielaidą, kad vis didesnė dalis ūkių gyvulininkystę keičia į augalininkystę. Tačiau statistikos departamento pateikiami duomenys deklaruoja mažėjančių galvijų skaičių Joniškio rajone, tačiau didėjantį skaičių kitų gyvulių sektoriuose, ypač paukščių.

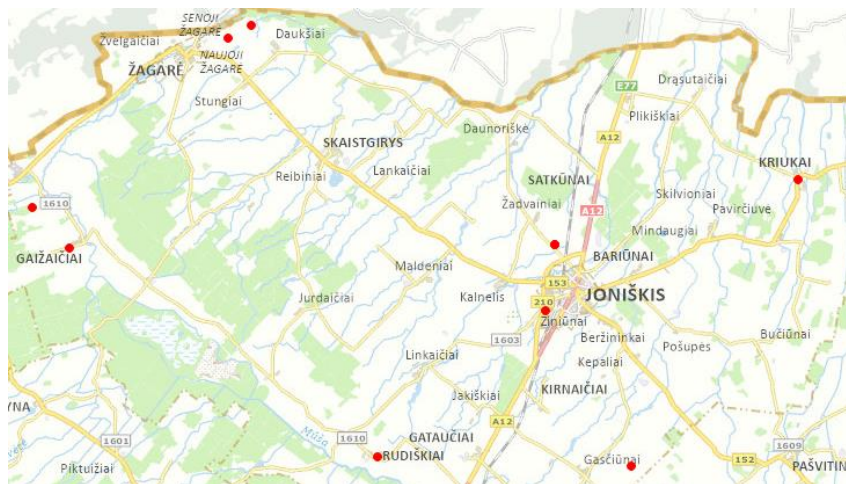
2.3.4.3. lentelė. Galvijų ir paukščių skaičius

Gyvuliai	2015	2016	2017	2018	2019	Pokytis proc.
Galvijai	10186	10052	9691	9592	8790	-13,7
Kiaulės	29930	37193	26496	26881	37925	+26,71
Avys	1654	2357	2488	2684	2680	+62,03
Ožkos	161	135	147	158	144	-10,5
Arkliai	299	427	403	380	364	+21,73
Paukščiai	15263	15243	52312	65714	38978	+155,37

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

Joniškio rajono savivaldybėje auginamų galvijų skaičius 2019 m. siekė 8790, tai tik 1,34 proc. visos Lietuvos vidurkio (Lietuvoje 2019 m. galvijų skaičius siekė 65 3513). Per 5 paskutiniuosius metus galvijų skaičius Joniškio rajone sumažėjo 13,7 proc., tai 0,9 proc. daugiau nei visos Šiaulių apskrities vidurkis (12,8 proc.) Taip pat stipriai (net 10,5 proc.) sumažėjo auginamų ožkų skaičius. Tuo tarpu paukščių auginimo sektoriuje stebimas didžiulis pakilimas – ne tik visoje Lietuvoje, bet ir Joniškio rajone, paukščių skaičiaus pokytis siekia 155,37 proc., tai reiškia, kad Joniškio rajono savivaldybės ūkiai vietoj galvijų ūkių šiai dienai vis labiau linkę auginti paukščius, todėl jų skaičių padidino daugiau nei dvigubai. Taip pat ženkliai pakilo auginamų avių rodiklis (62,03 proc.), kiek mažiau, bet taip pat kilo auginamų kiaulių skaičius (26,71). Šis rodiklis siejamas su paplitusiu afrikiniu kiaulių maru, kuomet kiaulių augintojai, norėdami ir toliau auginti šiuos gyvulius, privalėjo oficialiai deklaruoti jų auginimo skaičių.

Joniškio rajono savivaldybėje, vadovaujantis Ekologinių ūkių žemėlapiu³², 2019 m. pradžioje buvo 10 ekologinių ūkių.

2.3.4.5. pav. Joniškio rajono ekologinių ūkių žemėlapis

Šaltinis: <http://www.vartotojai.lt/tausojantismaistas>

Vertinant analizuojamas savivaldybes, rodiklis yra panašus kaip Pakruojo rajone (11 ekologinių ūkių) bei mažiausias. Didžiausiu ekologinių ūkių skaičiumi išsiskiria Akmenės rajono savivaldybė (52 ekologinių ūkių), Kelmės rajono savivaldybė (45 ekologiniai ūkiai). Pažymėtina, kad ekologinių ūkių žemėlapyje atvaizduoti tik Lietuvos ekologiniai ūkiai, kurie turi išduotą VŠĮ „Ekoagros“ sertifikatą.

Ūkio apskaitos duomenų tinklas (toliau ŪADT) yra pagrindinis ES ūkių pajamų lygio ir valdymo sprendimų žemės ūkio sektoriuje efektyvumo duomenų šaltinis. Respondentiniai ūkiai

³² <http://www.vartotojai.lt/tausojantismaistas>

atspindi įvairias ūkininkavimo sąlygas: ūkininkavimo kryptį, ūkio dydį, mažiau palankias ir palankias ūkininkauti vietas, ekologiškumą. Toks diferencijavimas leidžia palyginti gamybinius ir finansinius rezultatus, numatyti jų plėtros tendencijas. Iš Joniškio rajono į ES ŪADT 2018 m. buvo atrinkti skirtingų gamybos šakų respondentiniai ūkiai: tradiciniai augalininkystės, mišrūs, vyraujant gyvulininkystei ir daržininkystei. Buvo analizuoti 31 ūkio duomenys apie gamybinių ir finansinę veiklą 2018 m. Dauguma respondentinių ūkių veiklą vykdė pelningai ir stabiliai, augalų vidutinis derlingumas didesnis už Lietuvos vidurkį, vyrauja augalininkystės ūkiai ir nors 2018 m. respondentai patyrė daugiau gamybinių sąnaudų bendrai produkcijai gaminti, dėl ilgalaikio turto nusidėvėjimo ir administracinių išlaidų, tačiau Joniškio rajono respondentinių ūkių bendras pelningumo rodiklis kasmet vis didėja ir tai dar kartą patvirtina, kad žemės ūkis Joniškio rajono savivaldybėje yra perspektyvi veikla, nešanti tiek socialinę, tiek ekonominę naudą.

ŽEMĖS ŪKIS

Stiprybės

- Didesnė nei vidutiniškai šalyje ir apskrityje žemės ūkio naudmenų dalis.
- Žemės ūkio kraštas, kurio žemių našumo balas vienas iš didesnių šalyje, todėl geros sąlygos žemės ūkio plėtojimui.
- Didesni nei vidutiniškai šalyje ir apskrityje žemės ūkiai.

Silpnybės

- Savivaldybėje vyrauja siauros specializacijos augalininkystės veiklą vystantys ir mažą pridėtinę vertę kuriantys ūkio subjektai.
- Mažas ekologinių ūkių skaičius.

Galimybės

- Alternatyvių žemės ūkiui veiklų, ekologinio ūkininkavimo plėtojimas.
- Žemės ūkio modernizacija mažinant neigiamą poveikį klimato kaitai ir kuriant ūkių veiklos diversifikavimo galimybes.

Grėsmės

- Hidrometeorologinės sąlygos ir klimato kaitos problema.
- Žemės ūkio produkcijos gamintojų konkurencingumo mažėjimas, nesugebant prisitaikyti prie besikeičiančių sąlygų.

2.4. SOCIALINĖ APLINKA

Švietimo situacijos apibendrinimas

Joniškio rajone veikia 16 ugdymo įstaigų, 1 švietimo pagalbos įstaiga

- ✓ 4 ikimokyklinio ugdymo įstaigos;
 - ✓ 9 bendrojo ugdymo mokyklos: 4 pagrindinės, iš jų 2 skyriai, 1 progimnazija, 3 gimnazijos, 1 specialioji mokykla;
- ✓ 2 neformaliojo vaikų švietimo įstaigos;
- ✓ 1 profesinio ugdymo mokykla;
- ✓ 1 švietimo pagalbos įstaiga: Švietimo centras su Psichologine-pedagogine tarnyba ir veikiančiu Trečiojo amžiaus universitetu.

2,45 proc. sumažėjo rajono ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo įstaigas lankančių vaikų skaičius

- ✓ 2017–2018 m. ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo auklėtinių skaičius buvo 777, 2018–2019 m. sumažėjo iki 766, o 2019–2020 m. nukrito dar 2,45 proc. ir siekia 758 ugdytinius.

Bendrojo ugdymo mokinių skaičiaus mažėjimas lenkia šalies ir apskrities vidurkius

- ✓ 2015–2016 m. mokinių skaičius siekė 2656, lyginant su 2019–2020 m. sumažėjimas – 18, 83 proc., kai apskrities vidurkis 10,58 proc., o šalies 2,84 proc.

Didėja pagrindinį ir vidurinį išsilavinimą įgijusių asmenų dalis

- ✓ 2019 m. pagrindinį išsilavinimą įgijo 96, 2 proc. baigusiųjų 10-tą klasę, o 2015 m. – 92, 8 proc.;
- ✓ 2019 m. vidurinį išsilavinimą įgijo 94,6 proc. abiturientų, o 2015 m. – 92,8 proc.

Didžioji dalis specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių ugdomi bendrose klasėse

- ✓ 2019–2020 m. rajone specialiųjų poreikių turinčių mokinių buvo 512, net 455 mokomi bendrose klasėse.

Neformaliojo švietimo ugdymo įstaigas lanko 42,4 proc. visų rajone besimokančių mokinių

- ✓ Joniškio Algimanto Raudonikio meno mokykloje mokinių skaičius 2019 m. išaugo iki 472 ir lyginant su 2015 m. išaugo 34 proc.;
- ✓ Joniškio Sporto centro mokyklos mokinių skaičius 2019 m. buvo 442, kai tuo tarpu 2015 – 314 ir išaugo 29 proc.

Rajono mokyklose didėja aukštą kvalifikaciją turinčių mokytojų skaičius

- ✓ 2015 m. iš 462 mokytojų, neatestuotų buvo 9, 2019 m. mokytojų kvalifikacija kilo ir iš 402 mokytojų neatestuotų buvo tik 3 ir tai sudarė 99,3 proc. visų mokytojų.

2.4.1. Švietimas

Švietimas – ugdymas ir išsilavinimo teikimas, savišvieta; taip pat mokinių, jų tėvų (globėjų, rūpintojų), švietimo įstaigų, mokytojų ir kitų švietimo teikėjų, švietimo pagalbos specialistų veiklą visuma³³. Švietimui tenka svarbus vaidmuo kuriant atvirą pilietinę visuomenę, stiprinant jos kultūrinės ir ūkinės galias, mažinant socialinę žmonių atskirtį bei skurdą, atkuriant socialinį teisingumą. Švietimo sistema turi padėti telkti vietos bendruomenę, užtikrinti aukštą jos narių dorinę brandą, ugdyti šiuolaikines kompetencijas, naują kultūrinį, politinį, ekonominį raštingumą.

Vienas iš svarbiausių švietimo lygį savivaldybėje apibūdinančių rodiklių yra švietimo prieinamumas. Jis vertinamas pagal švietimo sistemos struktūrą ir ugdymosi poreikių dermę, pradinio, pagrindinio, vidurinio ir neformaliojo švietimo teikėjų tinklo pakankamumą, kuris užtikrina asmenų ugdymąsi.

Joniškio rajono savivaldybėje veikia 4 vaikų lopšeliai-darželiai, 4 pagrindinės mokyklos, iš kurių Saulės pagrindinė mokykla, turinti 2 skyrius – Specialiojo ugdymo skyrių ir Plikiškių skyrių – daugiafunkcinį centrą, 1 progimnazija, 3 gimnazijos, 1 specialioji mokykla. Neformalųjį vaikų švietimo ugdymą vykdo ir formalųjį švietimą papildo 2 mokyklos, iš kurių viena turi filialą. Rajone taip pat yra švietimo pagalbos įstaiga – tai Joniškio rajono švietimo centras su Pedagogine psichologine tarnyba ir Trečiojo amžiaus universitetu.

2.4.1.1. lentelė. Joniškio rajono savivaldybės švietimo įstaigos

Įstaigos tipas	Įstaigos pavadinimas
Ikimokyklinio ugdymo įstaigos	
Ikimokyklinio ugdymo įstaigos	Joniškio vaikų lopšelis-darželis „Ąžuoliukas“ Joniškio vaikų lopšelis-darželis „Vyturėlis“ Joniškio vaikų lopšelis-darželis „Saulutė“ su <i>Bariūnų skyriumi</i> Joniškio r. Žagarės vaikų lopšelis-darželis „Vyšniukas“ Viešojo įstaiga, vykdanči ikimokyklinio ugdymo programą, „Spalvų harmonija“
Bendrojo ugdymo mokyklos	
Gimnazijos	Joniškio „Aušros“ gimnazija su <i>Suaugusiųjų mokymo skyriumi</i> Joniškio r. Skaistgirio gimnazija Joniškio r. Žagarės gimnazija
Progimnazijos	Joniškio Mato Slančiausko progimnazija
Pagrindinės mokyklos	Joniškio „Saulės“ pagrindinė mokykla su: 1. <i>Specialiojo ugdymo skyriumi</i> 2. <i>Plikiškių skyriumi-daugiafunkciu centru</i> Joniškio r. Gasčiūnų pagrindinė mokykla Joniškio r. Gataučių Marcės Katiliūtės mokykla Joniškio r. Kriukų pagrindinė mokykla
Specialiosios mokyklos	Žagarės specialioji mokykla
Neformaliojo vaikų švietimo ir formalųjį švietimą papildančios įstaigos	
Formalųjį švietimą papildančios įstaigos	Joniškio Algimanto Raudonikio meno mokykla su: 1. <i>Žagarės filialu</i> 2. <i>Atviro jaunimo centru</i> Joniškio sporto centras
Švietimo pagalbos įstaigos	
Švietimo pagalbos įstaiga	Joniškio rajono Švietimo centras su: 1. <i>Pedagogine psichologine tarnyba</i> 2. <i>Trečiojo amžiaus universitetu</i>

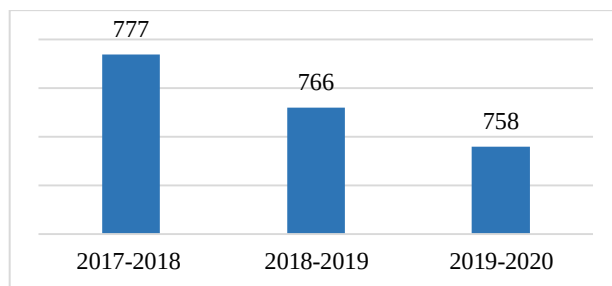
Šaltinis: Joniškio rajono savivaldybės administracija

Švietimo raidos perspektyvoms savivaldybėje įtaką turi gyventojų teritorinis pasiskirstymas ir tankumas, gyventojų struktūra pagal amžių, darbo rinkoje vykstantys procesai,

³³ Pagal Lietuvos Respublikos švietimo įstatymą (pirmasis skirsnis, bendrosios nuostatos, 2 straipsnis).

socialinės rizikos šeimų statistika, mokyklų skaičius, jų dydis, bendrojo ugdymo mokyklų teikiamų programų įvairovė. Šie veiksniai yra svarbūs planuojant savivaldybės mokyklų tinklą, siekiant užtikrinti švietimo prieinamumą, socialinį teisingumą ir lygias galimybes, veiksmingumą ir kokybę bei sukurti prielaidas mokymuisi visą gyvenimą.

Ikimokyklinis ir priešmokyklinis ugdymas. Joniškio rajono savivaldybėje pagal ikimokyklinio ugdymo (IU) ir priešmokyklinio ugdymo (PU) programas ugdomų vaikų skaičiaus pokytis pavaizduotas 2.1.1. paveikslėlyje.

2.4.1.1. pav. Ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo auklėtinių skaičius

Šaltinis: Joniškio rajono savivaldybės administracija

Akivaizdu, kad ugdytinių skaičius neatsiejamas nuo bendros demografinės padėties Joniškio rajone, kuri rodo gimusiųjų vaikų skaičiaus mažėjimą, nes jeigu 2017–2018 m. instituciniame ikimokykliniame ir priešmokykliniame ugdyme dalyvavo 777 (73,44 proc. nuo bendro rajono vaikų skaičiaus), tai 2019–2020 m. ugdytinių skaičius fiksuojamas 2,45 proc. mažesnis (758 ugdytiniai).

Lietuvos statistikos departamento duomenimis, Joniškio rajono savivaldybėje 2019 m. vaikų ikimokykliniame ir priešmokykliniame ugdyme dalis sudarė 64,7 proc. visų 1–6 metų amžiaus vaikų skaičiaus ir buvo 3 proc. mažesnė nei 2018 m. bei nežymiai atsiliko nuo šalies (69,0 proc.) ir Šiaulių apskrities (67,6 proc.) vidurkių. Tarp lyginamų savivaldybių didžiausia 1–6 m. vaikų ikimokykliniame ir priešmokykliniame ugdyme dalis užfiksuota Šiaulių miesto savivaldybėje (79,4 proc.), o Joniškio rajono savivaldybė kartu su Pakruojo rajono savivaldybe pagal šį rodiklį buvo trečios. Blogiausia situacija – Radviliškio rajono savivaldybėje, kur vos daugiau nei pusė (51,4 proc.) 1–6 m. amžiaus vaikų dalyvauja ikimokykliniame ir priešmokykliniame ugdyme.

2.4.1.2. lentelė. 1–6 m. amžiaus vaikų dalis ikimokykliniame ir priešmokykliniame ugdyme 2015–2019 m., proc.

Administracinė teritorija	2015	2016	2017	2018	2019
Lietuvos Respublika	69,7	70,7	72,2	74,2	69,0
Šiaulių apskritis	67,0	68,2	69,7	73,4	67,6
Akmenės r. sav.	63,9	67,2	65,4	73,0	74,4
Joniškio r. sav.	65,7	67,3	65,7	67,7	64,7
Kelmės r. sav.	55,9	57,7	56,3	61,3	55,9
Pakruojo r. sav.	59,0	62,0	59,3	62,9	64,7
Radviliškio r. sav.	54,7	55,7	57,8	62,0	51,4
Šiaulių m. sav.	78,6	79,4	83,1	86,5	79,4
Šiaulių r. sav.	55,7	57,1	59,5	60,5	54,4

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

Jokios ikimokyklinės ar priešmokyklinės ugdymo įstaigos nelanko 183 vaikai, tai sudaro 17,73 proc. bendro rajono vaikų skaičiaus. 95 (9,20 proc.) vaikai yra registruoti Joniškio rajono savivaldybės teritorijoje, tačiau čia negyvena ir nelanko šiame rajone esančių ugdymo įstaigų, taip pat kaip ir dar 12 vaikų, gyvenančių socialiai pažeidžiamose šeimose.

Nacionaliniu lygiu priėmus teisės aktus dėl ikimokyklinio ugdymo ankstinimo, taip pat siekiant į ikimokyklinį ugdymą įtraukti kuo daugiau rajone gyvenančių vaikų, tikėtina, kad išaugs ikimokyklinio ugdymo mokytojų poreikis, kurį gali būti sunku patenkinti.

Bendrasis ugdymas. Lietuvos statistikos departamento duomenimis 2015–2020 mokslo metais bendrojo ugdymo mokyklas lankančių mokinių skaičius mažėjo šalyje (2,84 proc.), Šiaulių apskrityje (10,58 proc.) ir visose nagrinėjamose apskrities savivaldybėse. Iš visų nagrinėjamų savivaldybių mokinių skaičius per tą patį laikotarpį sparčiausiai mažėjo Pakruojo rajono savivaldybėje – 24,83 proc. Radviliškio rajono savivaldybėje – 18,14 proc., Kelmės (17,02 proc.), Šiaulių (13,37 proc.) rajonų savivaldybėse mokinių skaičiaus mažėjimas taip pat lenkė šalies ir apskrities vidurkius. 2019–2020 mokslo metais Joniškio rajono savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklose mokėsi 2156 mokiniai, lyginant su prieš tai buvusiais mokslo metais, mokinių skaičius sumažėjo 37, o lyginant su 2015–2016 mokslo metais – 500 mokinių.

2.4.1.3. lentelė. Bendrojo ugdymo mokyklas lankančių mokinių skaičius 2015–2020 m. m.

Administracinė teritorija/Mokslo metai	2015-2016	2016-2017	2017-2018	2018-2019	2019-2020	Pokytis (proc.)
Lietuvos Respublika	335202	330869	326061	322344	325677	-2,84
Šiaulių apskritis	33226	32114	30967	30055	29711	-10,58
Akmenės r. sav.	2828	2674	2544	2498	2469	-11,67
Joniškio r. sav.	2656	2537	2297	2193	2156	-18,83
Kelmės r. sav.	3273	3140	2998	2787	2716	-17,02
Pakruojo r. sav.	2396	2222	2066	1936	1801	-24,83
Radviliškio r. sav.	4720	4466	4231	4029	3864	-18,14
Šiaulių m. sav.	13510	13403	13335	13245	13383	-0,94
Šiaulių r. sav.	3843	3672	3496	3367	3329	-13,37

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

Nesusirinkus numatyto minimalaus mokinių skaičiaus klasėse, savivaldybė gali prisidėti prie nepilnų klasių finansavimo ir skirti trūkstamas lėšas mokyklai iš savivaldybės biudžeto. 2020-2021 m. metais tokio lėšų prisidėjimo vienai klasei reikia (15,2 tūkst. Eur). Mažėjant mokinių skaičiui ugdymo įstaigose ir nesusirinkus minimalaus mokinių skaičiaus klasėje, Joniškio rajono savivaldybė gali svarstyti mokyklų tinklo optimizavimo klausimą arba finansuoti nepilnas klases iš savivaldybės biudžeto.

Lietuvos statistikos departamentas pateikia duomenis ir apie mokyklinio amžiaus vaikus, nesimokančius mokykloje. Iš viso tokių vaikų Joniškio rajono savivaldybėje 2019–2020 mokslo metais užfiksuota 86. Iš jų 33 yra išvykę iš šalies, 49 vaikų mokyklos nelankymo priežastis nenurodoma, 4 vaikai nelanko mokyklos dėl socialinių, psichologinių ir kitų priežasčių.

Joniškio rajono savivaldybės administracijos duomenimis rajono mokinių, įgijusių pagrindinį išsilavinimą³⁴, rodikliai 2015–2019 mokslo metais pagerėjo, nes 2019 mokslo metais neįgijusių pagrindinio išsilavinimo mokinių skaičius siekė 2,8 proc., kai tuo tarpu 2015 mokslo metais fiksuojamas 5 proc. minėtas rodiklis. Taip pat pagerėjo ir vidurinio ugdymo³⁵ programą baigusiu mokinių, gavusių brandos atestatus, rezultatai. 2019 mokslo metais brandos atestatus gavo 1,2 proc. daugiau abiturientų negu 2015 mokslo metais, o tokių mokinių, kurie negavę atestato, gavo tik pažymėjimus – mažėja (1,8 proc.), todėl galima teigti, kad išsilavinimą įgijusių asmenų skaičius Joniškio rajono savivaldybėje didėja.

2.4.1.4. lentelė. Pagrindinio ir vidurinio išsilavinimo įgijimo rezultatai Joniškio r. sav. (proc.)

Pagrindinis išsilavinimas (proc.)					
Mokslo metai	2015	2016	2017	2018	2019

³⁴ Pagal LR Švietimo įstatymą – pagrindinis išsilavinimas įgyjamas baigus pagrindinio ugdymo programą.

³⁵ Pagal LR Švietimo įstatymą – vidurinis išsilavinimas įgyjamas baigus vidurinio ugdymo programą ir išlaikius brandos egzaminus.

Igijo pagrindinį išsilavinimą	95,0	95,8	93,4	93,9	96,2
Neįgijo pagrindinio išsilavinimo	5,0	4,2	6,6	6,1	2,8
Vidurinis išsilavinimas (proc.)					
Mokslo metai	2015	2016	2017	2018	2019
Gavo brandos atestatus	92,8	90,5	97,8	92,6	94,6
Gavo pažymėjimus	7,2	9,5	7,2	7,4	5,4

Šaltinis: Joniškio rajono savivaldybės administracija

Pagal Lietuvos statistikos departamento pateikiamus duomenis, 2019–2020 mokslo metais Lietuvoje specialiųjų ugdymosi poreikių turėjo 41 347 pagal bendrojo ugdymosi programas besimokančių mokinių. 2,97 proc. mokinių mokosi specialiosiose ir lavinamosiose klasėse, tokiu būdu vykdant dalinę specialiųjų poreikių turinčių mokinių integraciją, 8,8 proc. mokinių mokosi specialiosiose mokyklose ir ugdymo centruose, o didžioji dalis – 88,23 proc. visiškai integruojami, nes jų ugdymas vyksta bendrosiose klasėse. Joniškio rajono savivaldybės administracijos 2020 m. duomenimis, rajone specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių yra 512, iš kurių taip pat didžioji dalis ugdomi bendrosiose klasėse – 455, tik 57 mokiniai mokosi specialiosiose klasėse ir specialiojoje mokykloje.

Viena iš specialiųjų ugdymą vykdančių ugdymo įstaigų Joniškio rajone yra Joniškio „Saulės“ pagrindinės mokyklos specialiojo ugdymo skyrius. Specialiojo ugdymo skyriuje – specialiosiose lavinamosiose klasėse ir socialinių įgūdžių ugdymo klasėje ugdymo procesas organizuojamas veiklomis pagal individualizuotas ugdymo programas. Žinios, gebėjimai ir įgūdžiai vertinami pagal sudarytos programos įsisavinimo lygį. Taip pat specialusis ugdymas vykdomas Žagarės specialiojoje mokykloje. Čia sudarytos lavinamosios, specialiosios ir socialinių įgūdžių ugdymo klasės, padedančios lavinti ir ugdyti mokinius, turinčius intelekto sutrikimų ar kompleksinę negalią.

Pedagogai. Joniškio rajono savivaldybės administracijos 2019 m. pabaigos duomenimis rajone dirbo 407 pedagogai. Iš jų: bendrojo ugdymo mokyklose – 287, sporto centre – 14 (su dirbančiais antraeilėse pareigose – 21), meno mokykloje – 29 (su dirbančiais antraeilėse pareigose – 31), darželiuose – 73 (su dirbančiais antraeilėse pareigose – 80), švietimo centre – 4 pedagogai. Švietimo įstaigoms vadovauja 16 direktorių, iš kurių 6 laikinai atliekantys direktoriaus pareigas.

Mažėjant mokinių skaičiui, mažėjo ir mokytojų skaičius. Palyginus 2020–2019 m. m. su 2015–2016 m. m., Joniškio rajono savivaldybėje pedagoginių darbuotojų skaičius sumažėjo 55 darbuotojais, arba 11,9 proc. (nuo 462 iki 407). 2019–2020 m. rajono įstaigose dirba 18 pensinio amžiaus pedagogų. 2021–2022 m. planuojama, kad tokių pedagogų bus 12. Mažėjant bendram pedagogų skaičiui mažėja ir pensinio amžiaus sulaukusių pedagogų skaičius.

Švietimo įstaigose nuolat gerinamos mokytojų darbo sąlygos – mokyklos aprūpinamos mokymo priemonėmis, įranga, darbo vietos kompiuterizuojamos, gerėja sąlygos mokytojų savišvietai ir jų pasiruošimui pamokoms, naudojant šiuolaikines technologijas. Mokytojai kelia kvalifikaciją, aktyviai diegia informacines technologijas ugdymo procese ir gerina ugdymo kokybę. Pagal Lietuvos Respublikos 2011 m. Švietimo įstatymą, kvalifikacinė kategorija rodo pedagoginio darbuotojo kvalifikaciją, kuri Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka apibrėžiama kaip asmens turimų kompetencijų arba profesinės patirties ir turimų kompetencijų, reikalingų tam tikrai veiklai, visuma.

Joniškio rajono savivaldybės švietimo įstaigose 2019 m. duomenimis, kuriuos pateikia švietimo įstaigų vadovai, iš 402 mokytojų 99,3 proc. buvo atestuoti aukštesnei kvalifikacinei kategorijai, iš jų 5 – mokytojai ekspertai, 130 – mokytojų metodininkų, 190 – vyresniųjų mokytojų. Tuo tarpu 2015 m. iš 462 mokytojų atestuotų mokytojų procentas sudarė 98,1 proc. Mažėjant mokinių skaičiui mokyklose, neišvengiamai susiduriama ir su mokytojų skaičiaus mažinimu. Lyginant 2015–2019 m. duomenis, Joniškio rajono savivaldybės švietimo įstaigose

mokytojų skaičius sumažėjo 60 mokytojų (13 proc.), bet padidėjo aukščiausią kvalifikaciją turinčių mokytojų skaičius (žr. 2.1.4. lent.).

2.4.1.5. lentelė. Joniškio r. sav. švietimo įstaigose dirbančių mokytojų atestacijos rodikliai

Metai	Mokytojų skaičius	Mokytojai ekspertai	Mokytojai metodininkai	Vyresnieji mokytojai	Mokytojai	Neatestuoti mokytojai	Atestuotų mokytojų proc.
2015	462	2	135	228	55	9	98,1
2016	422	4	131	212	56	6	98,6
2017	414	4	134	198	53	4	99,0
2018	407	4	134	196	49	2	99,5
2019	402	5	130	190	43	3	99,3

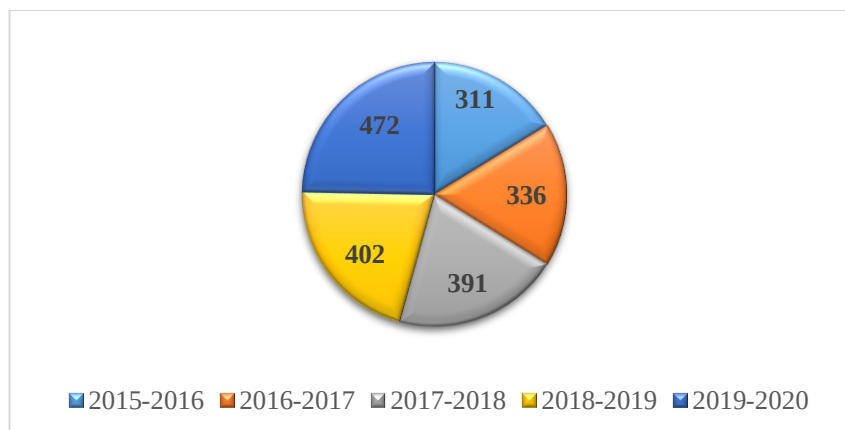
Šaltinis: Švietimo įstaigų vadovų pateikta informacija

Neformalusis švietimas. Vadovaujantis Lietuvos statistikos departamento pateikiamais duomenimis, Joniškio rajone 2017–2019 m. neformaliojo švietimo veiklose dalyvaujančių mokinių skaičius didėja (32,0 proc. mokinių) ir lenkia šalies (27,5 proc.) bei Šiaulių apskrities (22,6 proc.) rodiklius. Tarp lyginamų savivaldybių Joniškio rajono savivaldybės mokiniai aktyviausiai dalyvauja neformaliojo švietimo veiklose, pasyviausiai – Pakruojo rajono savivaldybės vaikai (11,4 proc. visų mokinių). Populiariausios kryptys: sportas, muzika ir dailė.

Joniškio rajono savivaldybėje veikia dvi vaikų neformaliojo ugdymo švietimo įstaigos: Joniškio Algimanto Raudonikio meno mokykla, turinti filialą Žagarėje ir Joniškio sporto centras. Joniškio Algimanto Raudonikio meno mokykloje yra trys skyriai: dailės, muzikos ir choreografijos. Žagarės filiale veikia ne tik muzikos, dailės, bet ir lėlių teatro skyriai, kuriuose vykdomos šios programos:

- ✓ ankstyvojo neformaliojo ugdymo programa (1-2 metai)
- ✓ pradinio muzikinio, dailės, šokio, teatro ugdymo programa (3 metai)
- ✓ pagrindinio muzikinio, šokio, teatro (4 metai), dailės ugdymo programa (5 metai)
- ✓ kryptingo (išplėstinio) muzikavimo, dailės, šokio neformalaus ugdymo programa
- ✓ vaikų muzikinio ugdymo mėgėjų kurso programa
- ✓ suaugusiųjų muzikinio, dailės ugdymo mėgėjų kurso programa

Joniškio Algimanto Raudonikio meno mokykloje pastaraisiais metais mokinių skaičius išaugo. 2019–2020 mokslo metus pradėjo 472 moksleiviai (21,89 proc. nuo viso Joniškio r. sav. mokinių skaičiaus), lyginant su 2015–2016 mokslo metais mokinių skaičius padidėjo net 34 proc. (žr. 2.1.5. pav.).

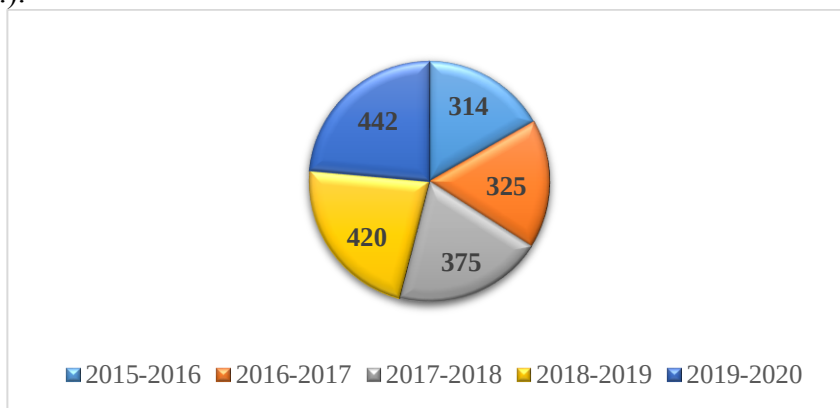

2.4.1.5. pav. Mokinių skaičiaus kitimas Joniškio Algimanto Raudonikio meno mokykloje

Šaltinis: Joniškio rajono savivaldybės administracija

Tam, kad būtų sudarytos dar geresnės sąlygos vaikų meniniam ugdymui, Joniškio rajono savivaldybės administracija vykdė projektą pagal 2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programą, kurio tikslas buvo pagerinti mokykloje vykdomų neformaliojo ugdymo veiklų kokybę ir padidinti jų prieinamumą. 2020 m. projektas buvo baigtas įgyvendinti, jo metu pagerinta meno mokyklos infrastruktūra, modernizuotas pastatas, atnaujinta įranga ir baldai. Tikimasi, kad visa tai dar labiau pakels meno mokykloje besimokančių mokinių ugdymosi kokybę, paslaugų efektyvumą ir prieinamumą.

Labai panašus skaičius Joniškio rajone gyvenančių vaikų renkasi ir sporto užsiėmimus. Joniškio sporto centre mokiniams siūloma užsiimti labai įvairia veikla: krepšinio, futbolo, stalo teniso, graikų–romėnų imtynių, tinklinio, žolės riedulio, lengvosios atletikos, gimnastikos, karate sporto šakų, mokomosios sportinės krypties programomis. Iš viso veikia 37 grupės. 2019–2020 m. m. sporto centro mokinių skaičius – 442 (20,5 proc. nuo viso Joniškio r. sav. mokinių skaičiaus), lyginant su 2015–2016 mokslo metais Sporto centro moksleivių skaičius padidėjo 29 proc. (žr. 2.1.6. pav.).

2.4.1.6. pav. Joniškio sporto centro mokinių skaičiaus kitimas

Šaltinis: Joniškio rajono savivaldybės administracija

Neformalaus suaugusiųjų švietimo ir tęstinio mokymosi veikla vykdoma nuo 2016 m. (Joniškio r. sav. tarybos 2016 m. kovo 31 d. sprendimu Nr. T-56). Joniškio rajone neformalųjį suaugusiųjų švietimą vykdo Joniškio rajono Švietimo centras, turintis Pedagoginę psichologinę tarnybą ir Trečiojo amžiaus universitetą. Švietimo centre organizuojami kvalifikacijos tobulinimo renginiai: seminarai, paskaitos, konferencijos, kursai, vykdomos konsultacijos, rengiamos kvalifikacijos tobulinimo programos.

Siekiant efektyviau įgyvendinti Joniškio rajono savivaldybės neformaliojo suaugusiųjų švietimo ir tęstinio mokymosi veiksmų planą, kuris parengtas atsižvelgiant į 2014–2020 m. Joniškio r. sav. strateginio plėtros plano prioritetą „Išsilavinusi, sveika ir pilietiška bendruomenė“, 2019 m. Joniškio rajono Švietimo centras vykdė tyrimą „Suaugusiųjų neformaliojo mokymosi poreikiai Joniškio rajono savivaldybėje“. Tyrimo metu paaiškėjo, kad net 83 proc. tyrime dalyvavusių respondentų norėtų mokytis. Pagrindinės sritys, kurios domintų – psichologijos žinios, meninės saviraiškos, sveikos gyvensenos, rankdarbių ir kt.

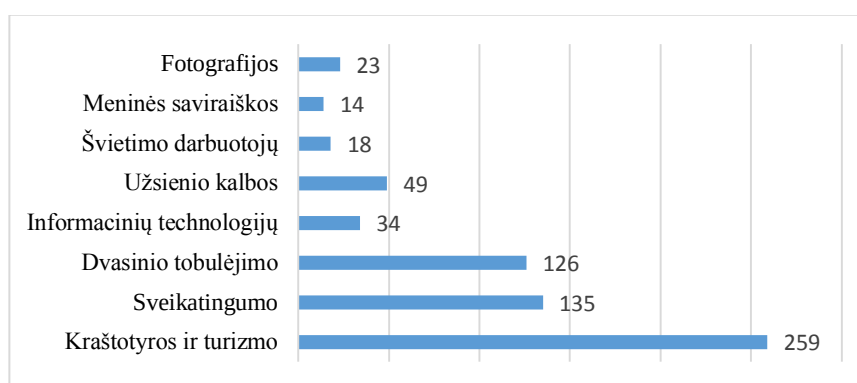
Tokių rajono gyventojų poreikį išpildyti stengiasi viena iš neformalaus suaugusiųjų švietimo veiklų: Trečiojo amžiaus universitetas, kurio tikslinė grupė – Joniškio rajone gyvenantys senjorai. Remiantis Joniškio rajono savivaldybės Švietimo centro pateiktais duomenimis, per pastaruosius penkerius metus Trečiojo amžiaus universiteto klausytojų skaičius nuosekliai didėjo, 2020 m. užsiėmimus lankė 371 klausytojas, kai tuo tarpu 2015 m. klausytojų buvo tik 129. Nuo 2015 iki 2020 m. Trečiojo amžiaus universiteto užsiėmimų dalyvių skaičius padidėjo beveik tris kartus. Atsižvelgiant į didėjančią klausytojų skaičių buvo kuriami ir nauji fakultetai, jeigu Trečiojo amžiaus universitetas veiklą pradėjo su 5 fakultetais, tai 2020 m. fakultetų jau – 8.

2.4.1.5. lentelė. Trečiojo amžiaus universiteto studentų pokytis 2015–2020 metais

Rodikliai/Metai	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Klausytojų skaičius	129	252	215	251	326	371
Fakultetų skaičius	5	6	6	7	7	8

Šaltinis: Joniškio rajono savivaldybės Švietimo centras

Didžiausias klausytojų skaičius stebimas Kraštotyros ir turizmo fakulteto rengiamuose užsiėmimuose (69,81 proc. viso lankytojų skaičiaus), užsiėmimų metu vykdomos išvykos į muziejus, teatrą, rengiamos ekskursijos ne tik po Lietuvos apylinkes, bet ir užsienio šalis. Sveikatingumo (36,38 proc.) ir Dvasinio tobulėjimo (33,96 proc.) fakultetų užsiėmimus lankė taip pat didžioji dalis visų klausytojų. Šių užsiėmimų metu vykdomos paskaitos, edukacijos, užsiėmimai bei mokymai, susiję tiek su fizine, tiek su psichine ir emocine sveikata.

2.4.1.7. pav. Trečiojo amžiaus universiteto klausytojų pasiskirstymas po fakultetus 2020m.

Šaltinis: Joniškio rajono savivaldybės Švietimo centras

Profesinis mokymas. Prie suaugusiųjų švietimo prisideda ir Joniškio žemės ūkio mokykla (toliau – Joniškio ŽŪM), kurios steigėja yra LR Švietimo, mokslo ir sporto ministerija. Mokykla turi Žeimelio filialą, bei koordinuoja Gruzdžių profesinio mokymo centrą. Suaugusiųjų mokymo skyriuje vykdomas tęstinis profesinis mokymas, kuris apima suaugusiųjų formalųjį ir neformalųjį profesinį mokymą, atitinkantį nuolat besikeičiančios rinkos reikalavimus. Skyriaus pagrindinis uždavinys yra sudaryti sąlygas mokiniams pagal poreikius ir gebėjimus persikvalifikuoti ir / ar įsigyti profesinę kvalifikaciją, aktyvinti įmonių profesinę veiklą, kuri sudarytų sąlygas geresniam įmonių prisitaikymui darbo rinkoje. Suaugusiųjų mokymo skyriuje vykdomos tokios tęstinio profesinio mokymo programos:

- ✓ žemės ūkio gamybos verslo;
- ✓ technikos priežiūros verslo;
- ✓ dekoratyvinio apželdinimo ir aplinkos tvarkymo/verslo;
- ✓ SZ2 kategorijos savaeigių žemės ūkio mašinų vairuotojo (traktorininko);
- ✓ ūkininkavimo pradmenų ir ūkininkavimo žinių.

Joniškio ŽŪM vykdoma ir akredituota vidurinio ugdymo programa, yra gimnazijos skyrius, į kurį priimami mokiniai, baigę pagrindinio ugdymo programos pirmąją dalį (8 kl.) arba įgiję pagrindinį išsilavinimą (baigę 10 kl.), įgyvendinamos 8 profesinio mokymo programos:

- ✓ apdailininko;
- ✓ dekoratyvinio želdinimo;
- ✓ multimedijos paslaugų teikėjo;
- ✓ pardavėjo ir barmeno;
- ✓ technikos priežiūros;
- ✓ virėjo;
- ✓ žemės ūkio gamybos verslo.

Joniškio ŽŪM veiklos ataskaitos duomenimis 2018 m. mokyklą baigė 104 mokiniai, iš jų pagal įgytą profesiją įsidarbino 27. Populiariausia tarp stojančiųjų – dekoratyvinio apželdinimo programa, tačiau didžiausias skaičius įsidarbinančių pagal profesiją mokinių, baigusių žemės ūkio gamybos verslo programą (88,9 proc.). Mokykla labai aktyviai dalyvauja tarptautiniuose projektuose. 2018 m. 40 mokinių tobulino profesinius įgūdžius Austrijoje, Ukrainoje, Norvegijoje, Suomijoje. Mokyklos mokiniai taip pat yra aktyvūs nacionalinių bei tarptautinių profesinio meistriškumo konkursų, tokių kaip „Jaunasis artojas“, „Agro Joniškis“ dalyviai.

Mokinių pavėžėjimas. Rajone visiems mokiniams, gyvenantiems toliau kaip 3 km nuo mokyklos, teikiama pavėžėjimo paslauga, ji vykdoma Joniškio autobusų parko, kitų rajonų, mokykliniais ir geltonaisiais autobusais. 2019 m. gruodžio 30 d. Joniškio rajono savivaldybės administracijos duomenimis, mokyklos turėjo 16 geltonųjų autobusų – du iš jų pritaikyti vežioti mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių ir nepajėgiantiems patiems atvykti į mokyklą, pavėžėjimo paslauga 2020 m. teikiama 634 mokiniams.

Nemokamas maitinimas yra viena iš socialinės paramos rūšių, skiriama mokiniams, kurie mokosi bendrojo ugdymo mokyklose, profesinio mokymo įstaigose, ikimokyklinio ugdymo mokyklose ar pas kitą švietimo teikėją (išskyrus laisvąjį mokytoją), pagal bendrojo ugdymo programas, įregistruotas Studijų, mokymo programų ir kvalifikacijų registre (išskyrus suaugusiųjų ugdymo programas), ar priešmokyklinio ugdymo programą.

Joniškio rajono savivaldybėje nemokamą maitinimą gaunančių mokinių skaičius 2019–2020 mokslo metais siekė 694, tai 183 mokiniams mažiau, nei 2015–2016 mokslo metais. Per pastaruosius penkerius metus stebimas žymus nemokamo maitinimo mokinių skaičiaus mažėjimas, net 20,87 proc. ir iš pateiktų duomenų galima daryti išvadą, kad nemokamą maitinimą gauna mažiau nei pusę visų mokinių (žr. 2.1.5.lent.).

2.4.1.6. lentelė. Nemokamą maitinimą gaunančių mokinių skaičius

Mokslo metai	2015-2016	2016-2017	2017-2018	2018-2019	2019-2020
Nemokamą maitinimą gaunančių mokinių skaičius	877	678	611	684	694
Procentinė dalis nuo viso mokinių skaičiaus	33%	26,72%	26,59%	31,19%	32,18%

Šaltinis: Joniškio rajono savivaldybės administracija

Besikeičianti demografinė padėtis rajone, šalies vidaus ir išorės migracija, ikimokyklinio amžiaus vaikų ir mokinių skaičiaus kaita, kintantys gyventojų švietimo poreikiai ir kiti veiksniai, susiję su šalies kultūrine, socialine ir ekonomine situacija, neleidžia atsipalaiduoti, kad ir kokie geri rodikliai pasiekti būtų ir reikalauja nuolat tobulinti švietimo paslaugas. Tuo tikslu buvo parengtas Joniškio rajono savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų tinklo pertvarkos 2016–2020 m. bendrasis planas, kuris yra skirtas mokymo ir mokymosi kokybei mokyklose gerinti, švietimo prieinamumui užtikrinti skirtingo amžiaus ir socialinių grupių asmenims pagal bendrojo ugdymo mokyklų ir neformaliojo švietimo programas, didinti mokyklų ekonomiškumą, laiduoti sveiką mokymosi aplinką ir saugų kelią į mokyklą.

Siekiant įgyvendinti savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų tinklo pertvarkos 2016–2020 m. bendrojo plano numatytą tikslą, mokyklų tinklo pokyčiai bus vykdomi pagal principines nuostatas:

- ✓ vadovaujantis moksleivio krepšelio metodika skiriamų lėšų neužtenka ugdymo reikmėms;
- ✓ vykdyta nuolatinė švietimo būklės stebėsena ir jos kontekste vertinti bei planuoti tinklo pokyčiai;
- ✓ reguliuoti mokinių srautai mokyklose ir klasėse.

ŠVIETIMAS

Stiprybės

- Aukšta pedagogų kvalifikacija.
- Didėjanti įgijusių pagrindinį ir vidurinį išsilavinimą asmenų dalis.
- Veikiantis neformalus vaikų švietimas ir didelė mokinių, dalyvaujančių neformaliojo švietimo veiklose, dalis.
- Veikianti švietimo pagalbos įstaiga.
- Veikiantis ir aktyvią veiklą vykdomas trečiojo amžiaus universitetas.
- Mokinių, turinčių specialiųjų mokymosi poreiki, integracijos programų vykdymas.
- Mažėjantis bendrojo ugdymo mokyklos nelankančių mokinių skaičius.

Silpnybės

- Mažėjantis ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo vaikų skaičius.
- Mažėjantis bendrojo ugdymo mokyklų mokinių ir mokytojų skaičius.
- Didelė mokinių, turinčių specialiųjų mokymosi poreikių, dalis.

Galimybės

- Švietimo įstaigų mokymo aplinkos kokybės gerinimas.
- Jaunų kvalifikuotų mokytojų pritraukimas į rajoną.
- Neformaliojo vaikų švietimo prieinamumo didinimas kaimiškose vietovėse.
- Prieinamas profesinis mokymas.
- Suaugusiųjų švietimo plėtra.
- NVO įtraukimo skatinimas į švietimo paslaugų teikimą.
- Mokyklų tinklo optimizavimas ir sistemos pertvarka.
- Šiuolaikiškų, inovatyvių švietimo paslaugų teikimo galimybė, mokinių kompiuterinio raštingumo ugdymas.

Grėsmės

- Pagalbos specialistų poreikio augimas ateityje.
- Ikimokyklinio ugdymo mokytojų trūkumas.
- Auganti pensinio amžiaus mokytojų dalis.
- Lėšų poreikis nenaudojamoms mokymosi vietoms, ugdymo įstaigų tinklo pertvarkos poreikis ateityje.
- Profesinio rengimo plėtros poreikis ateityje.

Joniškio rajono sveikatos priežiūros situacijos apibendrinimas

5 pirminės asmens sveikatos priežiūros įstaigos ir 4 struktūriniai padaliniai, 1 antrinio lygio sveikatos priežiūros įstaiga ir 1 visuomenės sveikatos priežiūros įstaiga

- ✓ pirminės asmens sveikatos priežiūros paslaugas teikia VšĮ Joniškio pirminės sveikatos priežiūros centras su 4 ambulatorijomis, UAB „Saulenė“, IĮ V. Neverauskienės klinika-vaistinė, VšĮ Joniškio psichikos sveikatos centras, UAB „Dantukų miestas“;
- ✓ antrinio lygio medicininės paslaugas teikia VšĮ Joniškio ligoninė;
- ✓ visuomenės sveikatos priežiūros paslaugas teikia Joniškio rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras;
- ✓ rajono teritorijoje dar veikia 3 privatūs gydytojų specialistų kabinetai.

Didesnis apsilankymų skaičius pas psichiatrus

- ✓ dažniau nei šalyje lankėsi pas psichiatrus;
- ✓ vienodai lankėsi pas šeimos gydytojus;
- ✓ rečiau lankėsi II/III lygio gydytojus ir gydytojus odontologus.

Sveikatos priežiūros ištekliai – mažesni nei šalies vidurkis

- ✓ visi sveikatos priežiūros ištekliai, išskyrus slaugos lovų skaičių ir gydytojų ortopedų traumatologų skaičių, buvo mažesni nei šalies vidurkis.

Didžiausias sergamumas – kvėpavimo sistemos ligomis

- ✓ 2018 m. susirgimų 1000-iiui suaugusiųjų (180,71) teko mažiau nei vidutiniškai šalyje (216,76) ir apskrityje (217,3);
- ✓ 2018 m. susirgimų 1 000-iiui vaikų (524,97) teko mažiau nei šalyje (611,78) ir apskrityje (601,1).

Didžiausias ligotumas – kraujotakos, kvėpavimo sistemos ir akių ligomis

- ✓ 2018 m. Joniškio r. sav., kaip šalyje ir apskrityje, didžiausias ligotumas buvo kraujotakos sistemos ligomis (atitinkamai 238,9, 246,6 ir 265,2 asmenų 1 000 gyventojų).

Mirtingumas – kraujotakos sistemos ligos, piktybiniai navikai, išorinės priežastys

2018 m. mirtingumas pagal priežastis (prioritetine tvarka):

- ✓ nuo kraujotakos sistemos ligų – 1185,07 atvejai 100 000 gyventojų;
 - ✓ nuo piktybinių navikų – 309,15 atvejų 100 000 gyventojų;
 - ✓ dėl išorinių priežasčių – 145,21 atvejai 100 000 gyventojų;
- 2018 m. standartizuotas mirtingumo nuo savižudybių rodiklis beveik du kartus didesnis nei Lietuvoje.

2.4.2. Sveikatos priežiūra

Lietuvos sveikatos 2014–2025 m. strategijoje numatytas pagrindinis tikslas – pasiekti, kad 2025 m. šalies gyventojai būtų sveikesni ir pailgėtų jų gyvenimo trukmė, pagerėtų gyventojų sveikata³⁶ ir sumažėtų sveikatos netolygumai³⁷.

Siekama, kad iki 2025 m. Lietuvos gyventojų vidutinės būsimo gyvenimo trukmės riba būtų 77,5 metų amžius. Taip pat planuojama sumažinti vidutinės būsimo gyvenimo trukmės skirtumą tarp vyrų ir moterų – nuo 11,06 metų (2012 m. – 11,06 m.) iki 8 metų (2025 m.), ilgėjant vyrų vidutinei būsimo gyvenimo trukmei. Įgyvendinant šią strategiją, siekiama sumažinti mirtingumą dėl savižudybių (nuo 31,03 savižudybių rodiklio, tenkančio 100-ui tūkst. gyventojų 2012 m., iki 12,0 – 2025 m.), mirtingumą nuo kraujotakos sistemos ligų (nuo 451,1 atvejų tenkančių 100-ui tūkst. gyventojų 2012 m. iki 310,4 – 2025 m.), piktybinių navikų, dėl narkotinių ir psichotropinių medžiagų vartojimo ir pan.

Viena iš savarankiškų savivaldybių funkcijų yra *pirminė asmens sveikatos priežiūra*³⁸ ir *visuomenės sveikatos priežiūra*³⁹. Pirminė sveikatos priežiūra sprendžia pagrindines bendruomenės sveikatos problemas, teikdama vidaus ligų profilaktikos, gydymo, sveikatos išsaugojimo bei reabilitacijos paslaugas, o visuomenės sveikatos priežiūra siekiama ugdyti sveikatą (sveikatos žinių populiarinimas, sveikatos mokymas), užkirsti kelią vartojimui skirtų produktų, maisto, geriamojo vandens, gyvenamosios, darbo ir gamtinės aplinkos kokybės blogėjimui, užkirsti kelią ligoms ir traumoms, sumažinti sergamumą.

Joniškio rajono savivaldybėje sutartis su Šiaulių teritorine ligonių kasa yra sudariusios ir *pirminio lygio asmens sveikatos priežiūros paslaugas* teikia 5 įstaigos: VšĮ Joniškio pirminės sveikatos priežiūros centras (toliau – Joniškio PSPC), (kuris turi 4 ambulatorijas – Žagarės, Gataučių, Skaistgirio ir Kriukų), UAB „Saulenė“, IĮ V. Neverauskienės klinika-vaistinė, psichikos sveikatos priežiūros paslaugas teikia VšĮ Joniškio psichikos sveikatos centras, odontologinės asmens sveikatos priežiūros paslaugas teikia UAB „Dantukų miestas“; *antrinio lygio medicinos paslaugas* teikia VšĮ Joniškio ligoninė (toliau – Joniškio ligoninė); *visuomenės sveikatos priežiūros paslaugas* teikia Joniškio rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras (toliau – Joniškio VSB). Joniškio rajone taip pat veikia 3 privatūs gydytojų specialistų kabinetai: gydytojo neurologo (Dalios Vaičiukynienės neurologinis kabinetas), akių ligų (Ritos Samienės IĮ) ir odos ligų kabinetas (Alvydo Vaičiukyno individuali įmonė).

Sveikatos priežiūros ištekliai ir paslaugos. Joniškio rajono savivaldybės gyventojų *apsilankymų pas gydytojus*⁴⁰ rodiklis (tenkantis 100-ui gyventojų) mažesnis už Lietuvos vidurkį. Lyginant su šalimi, Joniškio rajono savivaldybės gyventojai ženkliai mažiau lankėsi pas vidaus ligų gydytojus, dažniau – pas psichiatrus⁴¹, vienodai – pas šeimos gydytojus, o bendras apsilankymų pas pirminio lygio gydytojus rodiklis buvo šiek tiek mažesnis. Pas gydytojus specialistus (II/III lygis) bei gydytojus odontologus Joniškio rajono savivaldybės gyventojai lankėsi rečiau nei bendras Lietuvos vidurkis. Greitosios medicinos pagalbos paslaugų 1 000-iui

³⁶ Pagal Lietuvos Respublikos sveikatos sistemos įstatymą, *sveikata* – ne tik ligų ir fizinių defektų nebuvimas, bet ir fizinė, dvasinė bei socialinė žmonių gerovė. Sveikatos potencialą ir jo palaikymo sąlygas lemia ekonominės sistemos raidos stabilumas, visuomenės socialinio saugumo ir švietimo garantijos, gyventojų užimtumas ir jų pakankamos pajamos, apsirūpinimas būstu, prieinama, priimtina ir tinkama sveikatos priežiūra, kokybiška mityba, darbo, gyvenamosios ir gamtinės aplinkos kokybė ir kt.

³⁷ Pagal Lietuvos Respublikos sveikatos netolygumų mažinimo Lietuvoje 2014–2023 m. veiksmų planą, *sveikatos netolygumai* – diferenciacija tarp žmonių pagal sveikatos būklės (mirtingumo, būsimo gyvenimo trukmės rodikliai) skirtumus ir (ar) nevienodą sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumą, kurį sąlygoja gyvenamoji vieta, pajamos ir kitos priežastys.

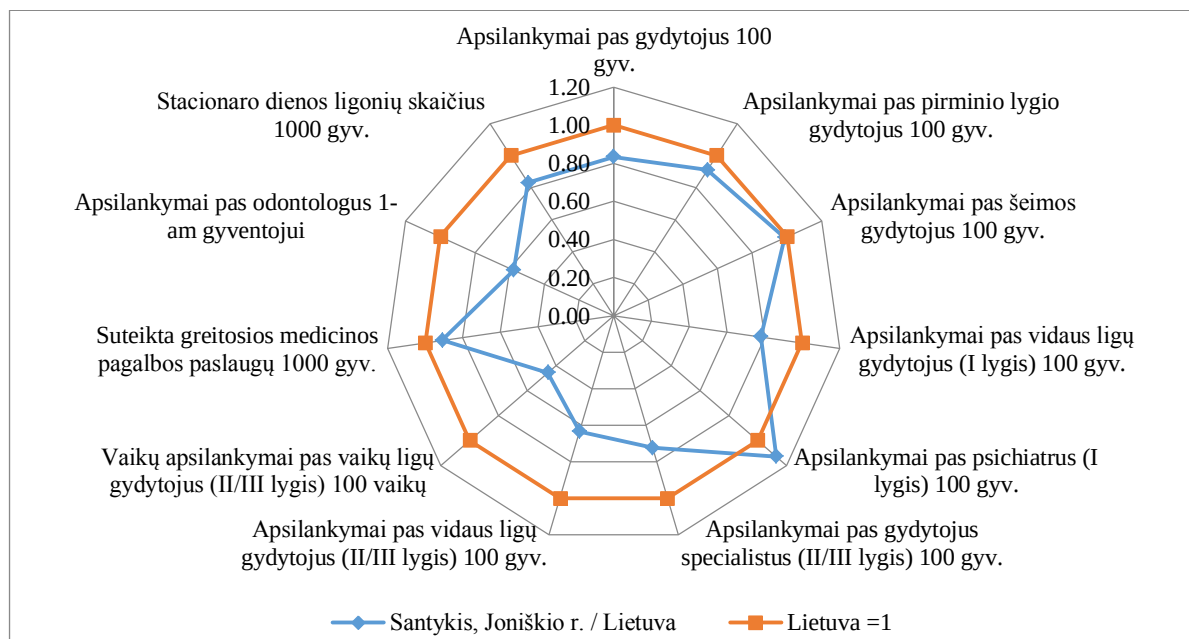
³⁸ Vadovaujantis <http://www.vlk.lt>, *pirminė sveikatos priežiūra* – tai nespecializuotų, kvalifikuotų asmens sveikatos priežiūros paslaugų, teikiamų pagal šeimos (bendrosios praktikos) gydytojo ir bendrosios praktikos slaugytojo bei bendruomenės slaugytojo ir akušerio medicinos normų reikalavimus ambulatorinėje asmens sveikatos priežiūros įstaigoje (t. y. įstaigoje, neteikiančioje stacionariųjų asmens sveikatos priežiūros paslaugų), pacientų namuose ir globos įstaigose, kompleksas. Paslaugų teikimo pacientų namuose tvarką ir apimtį nustato įstaigos vadovas.

³⁹ Pagal Lietuvos Respublikos visuomenės sveikatos priežiūros įstatymą, *visuomenės sveikatos priežiūra* – organizacinių, teisinių, ekonominių, techninių, socialinių bei medicinos priemonių, padedančių įgyvendinti ligų ir traumų profilaktiką, išsaugoti visuomenės sveikatą bei ją stiprinti, visuma (I skyrius, bendrosios nuostatos, 2 straipsnis).

⁴⁰ Pagal Lietuvos statistikos metraštį, *apsilankymai pas gydytojus* – apsilankymai poliklinikoje (konsultacijoje, ambulatorijoje), sveikatos punkte, gydytojų apsilankymai namuose, greitoji medicinos pagalba ir skubiosios konsultacijos. Apsilankymai pas odontologus neįtraukiami.

⁴¹ Pagal Lietuvos statistikos metraštį, *gydytojas (-ai)* – asmenys, turintys universitetinį medicinos (gydytojo) išsilavinimą, įstatymo nustatyta tvarka galintys teikti sveikatos priežiūros paslaugas ir dirbantys sveikatos priežiūros srityje.

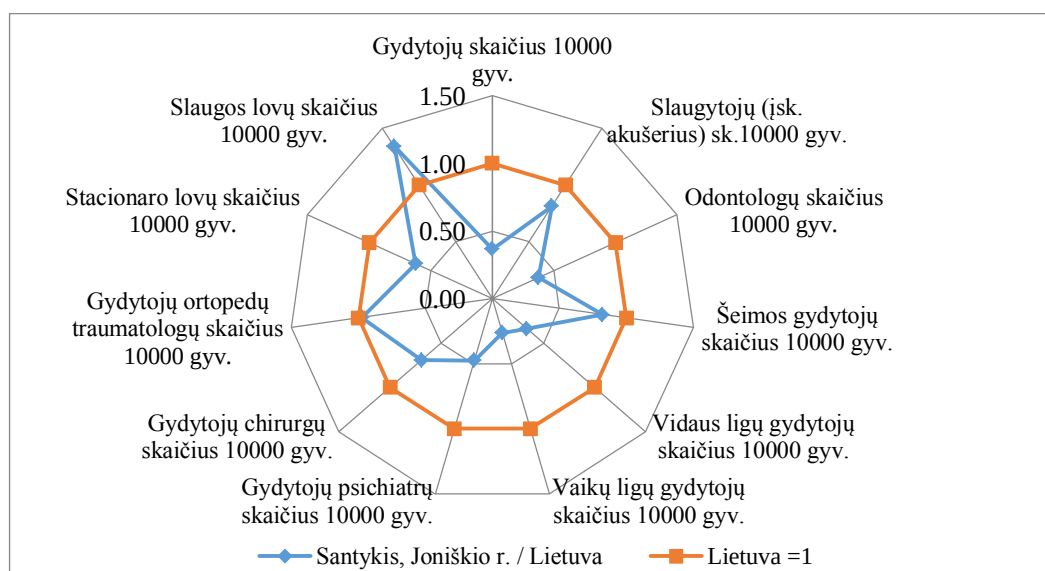
gyventojų Joniškio rajone suteikta panašiai kaip ir šalyje, o stacionaro dienos ligonių skaičius (tenkantis 1 000-iai gyventojų) mažesnis nei šalies vidurkis.

2.4.2.1. pav. Sveikatos priežiūros paslaugų teikimo palyginimas su Lietuvos vidurkiu, 2018 m.

Šaltinis Higienos instituto Sveikatos informacijos centras (toliau – HISIC)

Visi Joniškio rajono savivaldybės sveikatos priežiūros išteklių rodikliai, išskyrus slaugos lovų skaičių (tenkanti 10000 gyventojų), yra mažesni nei šalies vidurkiai. Ypatingai Joniškio rajone trūksta gydytojų odontologų, vidaus ligų gydytojų, vaikų ligų gydytojų bei gydytojų psichiatrų. Tik vienas rodiklis –gydytojų ortopedų traumatologų skaičius 10000 gyventojų – yra toks pat kaip šalyje.

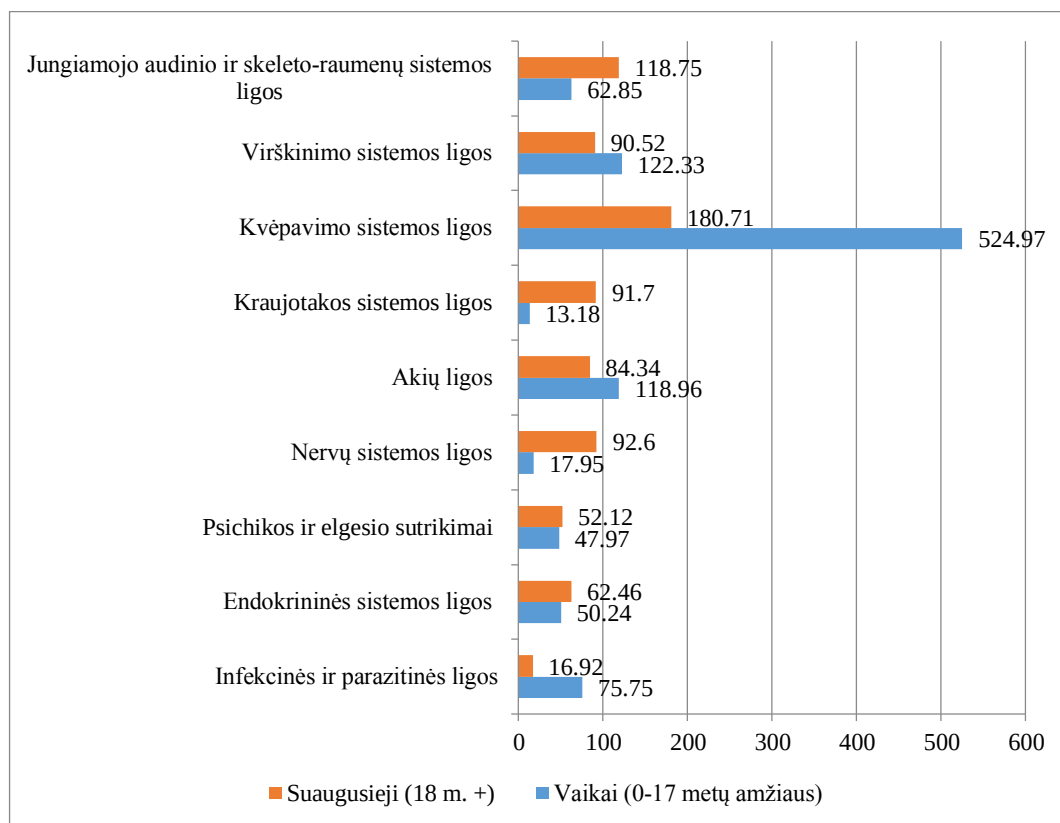
2.4.2.2. pav. Sveikatos priežiūros išteklių palyginimas su Lietuvos vidurkiu, 2018 m.

Šaltinis Higienos instituto Sveikatos informacijos centras (toliau – HISIC)

*Sergamumo*⁴² ir *ligotumo*⁴³ rodikliai padeda įvertinti gyventojų sveikatą, leidžia prognozuoti ir inicijuoti pokyčius sveikatos apsaugos srityje.

⁴² Vadovaujantis www.sic.hi.lt, *sergamumas* – asmenų, kuriems metų bėgyje ambulatorinėse sveikatos priežiūros įstaigose naujai (pirmą kartą gyvenime) užregistruojama tam tikra liga arba trauma, ir vidutinio metinio gyventojų skaičiaus santykis.

2018 m. HISIC duomenimis Joniškio rajono savivaldybėje, kaip ir visoje šalyje, 2018 m. dažniausiai buvo užregistruotos kvėpavimo sistemos (180,71/1000 gyventojų), jungiamojo audinio ir raumenų skeleto (118,75/1000), nervų sistemos (92,6/1000 gyv.) bei kraujotakos sistemos ligomis (91,7/1000)sergančių diagnozės. Vaikams (0-17 m.) dažniausiai registruojamos kvėpavimo sistemos ligos (524,97 sirgusiųjų 1000 vaikų 2018 m.). Kitomis ligomis vaikai sirgo gerokai mažiau: akių ligomis – 118,96/1000 vaikų, virškinimo sistemos ligomis – 122,33/1000.

2.4.2.3. pav. Sergamumas Joniškio rajono savivaldybėje 2018 m. (1 000-iai gyventojų)

Šaltinis Higienos instituto Sveikatos informacijos centras (toliau – HISIC)

Higienos instituto Sveikatos informacijos centro duomenimis, 2018 m. didžiausias ligotumas 1 000-iai gyventojų Joniškio rajono savivaldybėje, kaip ir visoje šalyje, buvo kvėpavimo sistemos ir kraujotakos sistemos ligomis. Ligtumas infekcinėmis ir parazitinėmis ligomis bei endokrininėmis ligomis 2018 m. Joniškio rajone buvo mažesnis nei šalyje ir Šiaulių apskrityje. Ligtumas psichikos ir elgesio sutrikimais, nervų sistemos ligomis ir akių ligomis 2018 m. Joniškio rajone buvo didesnis nei vidutiniškai Lietuvoje ir Šiaulių apskrityje.

2.4.2.1. lentelė. Ligtumas Lietuvoje, Šiaulių apskrityje ir Joniškio rajono savivaldybėje 2018 m. (1 000-iai gyventojų)

Rodiklis / Vietovė	Lietuvos Respublika	Šiaulių apskritis	Joniškio r. sav.
Ligtumas infekcinėmis ir parazitinėmis ligomis	71,2	57,3	36,5
Ligtumas endokrininės sistemos ligomis	162,5	155,6	128
Ligtumas psichikos ir elgesio sutrikimais	82,6	95,2	114,7
Ligtumas nervų sistemos ligomis	110	109,5	166,5
Ligtumas akių ligomis	162,7	147,7	193,4
Ligtumas kraujotakos sistemos ligomis	246,6	265,2	238,9
Ligtumas kvėpavimo sistemos ligomis	324	317	274,3

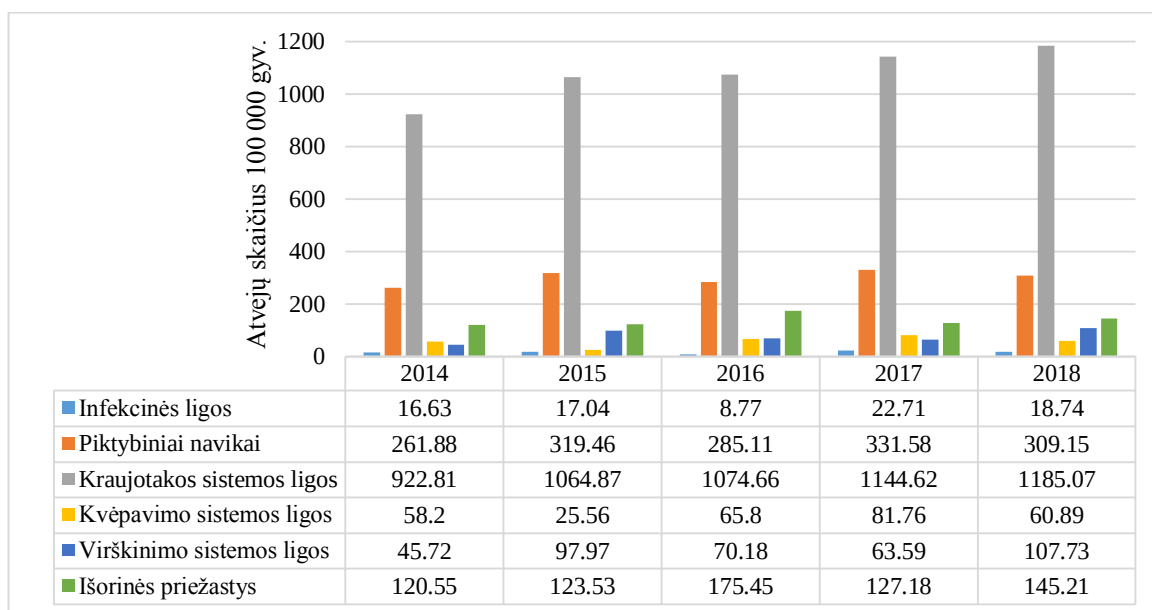
⁴³ Vadovaujantis www.sic.hi.lt, *ligotumas* – tai bendras visų žinomų ligos atvejų skaičiaus ir gyventojų skaičiaus santykis tam tikru laiko momentu.

Ligotumas virškinimo sistemos ligomis	125	140,7	126,3
Ligotumas jungiamojo audinio ir skeleto-raumenų sistemos ligomis	199,1	210,7	183,8
Traumos, apsinuodijimai ir kiti išorinių priežasčių padariniai	145,3	140,9	142,0

Šaltinis Higienos instituto Sveikatos informacijos centras (toliau – HISIC)

Gyventojų sveikatos būklę tiksliau atspindi *mirtingumo pagal priežastis vertinimas*. Šis rodiklis parodo, kokios sveikatos problemos dominuoja visuomenėje ir kaip jos kinta.

Joniškio rajono savivaldybėje, kaip ir visoje šalyje, dominuoja mirtingumas nuo kraujotakos sistemos ligų. Šis rodiklis Joniškio rajono savivaldybėje 2018 m. buvo aukštesnis nei šalyje ir sudarė 1185,07 atvejų tenkančių 100 000 gyventojų, Lietuvoje – 782,5/100 000 gyv., Šiaulių apskrityje – 852,73/100 000 gyv., bei 2014–2018 m. laikotarpiu išaugo 22,1 proc. Didelį mirtingumą nuo kraujotakos sistemos ligų lemia senstanti visuomenė.

2.4.2.4. pav. Mirtingumas pagal priežastis Joniškio r. sav. (100 000 gyventojų), 2018 m.

Šaltinis Higienos instituto Sveikatos informacijos centras (toliau – HISIC)

Antroji priežastis, lemianti mirtingumą šalyje, Šiaulių apskrityje ir Joniškio rajono savivaldybėje, yra mirtingumas nuo piktybinių navikų – Joniškio r. sav. 2018 m. mirusieji nuo šių ligų sudarė 309,15 atvejų tenkančių 100 000 gyventojų (11,2 proc. daugiau nei 2014 m.), Šiaulių apskrityje – 321,24 atvejų 100 000 gyventojų ir šalyje – 286,56/100 000 gyventojų. Trečioji priežastis, lemianti mirtingumą šalyje, Šiaulių apskrityje ir Joniškio rajono savivaldybėje, yra išorinės priežastys, mirtingumas nuo jų Joniškio r. sav. 2018 m. sudarė 145,21 atvejų 100 000 gyventojų (16,9 proc. daugiau nei 2014 m.), šalyje – 93,45 atvejai tenkantys 100 000 gyventojų, Šiaulių apskrityje – 101,9 atvejai 100 000 gyventojų. Išvengiama mirtingumo ir standartizuotas mirtingumo dėl savižudybių rodikliai 1,09 ir 1,84 didesni nei Lietuvoje.

2.4.2.2. lentelė. Savižudybių skaičius 100 000 gyventojų

Metai	Akmenės r. sav.	Joniškio r. sav.	Kelmės r. sav.	Pakruojo r. sav.	Šiaulių m. Sav.	Šiaulių apsk.	Lietuvos vidurkis
2014	27,9	54,04	63,48	45,94	30,45	37,72	31,71
2015	47,44	34,08	44,67	32,93	29,87	35,49	30,84
2016	48,74	65,8	24,83	72,7	20,57	33,65	28,69
2017	15,07	49,96	40,35	55,2	13,88	29,48	26,45
2018	25,82	37,47	60,61	25,89	16,94	24,24	24,38

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

2018 m. Joniškio rajone atliktas suaugusiųjų gyvenimo tyrimas atskleidė, kad rajono gyventojų savo gyvenimo kokybės, sveikatos ir laimingumo vertinimas, bendravimas nesiskiria nuo Lietuvos vidurkio. Tyrimo duomenimis, Joniškio rajono gyventojai mažiau nei vidutiniškai Lietuvoje vartoja daržovių ir vaisių. Suaugusiųjų, kurie per paskutines 30 dienų kasdien rūkė elektronines cigaretes, dalis dvigubai didesnė už Lietuvos vidurkį. Kiti gyvenimo stebėsenos rodikliai atitinka Lietuvos vidurkį arba yra geresni.

SVEIKATOS PRIEŽIŪRA

Stiprybės

- Išplėtos pirminio lygio asmens sveikatos priežiūros paslaugos ir užtikrinamas jų prieinamumas.
- Teikiamos antrinio lygio asmens bei visuomenės sveikatos priežiūros paslaugos.

Silpnybės

- Visi sveikatos sistemos ištekliai yra mažesni nei šalyje (išskyrus slaugos lovų skaičius).
- Didesnis nei kitų savivaldybių sergamumas nervų ligų bei psichikos ir elgesio sutrikimais.
- Didelis mirtingumas dėl išorinių priežasčių, didesnis nei Lietuvoje savižudybių skaičius.
- Didelis vaikų su negalia ir spec. poreikiais skaičius.

Galimybės

- Jaunų medicinos specialistų pritraukimas į rajoną.
- Gyventojų sveikos gyvensenos skatinimas.
- Informacinių ir elektroninių sveikatos priežiūros valdymo sistemų bei priemonių kūrimas, diegimas ir sklaida.
- Įvairių amžiaus grupių gyventojų dalyvavimas sveikatos prevencinėse programose.
- Priklausomybių ligų ir savižudybių prevencija.
- Visuomenės psichikos sveikatos (stiprinimo ir prevencijos) paslaugų gyventojams plėtra.

Grėsmės

- Sveikatos priežiūros ir slaugos poreikio bei išlaidų šioms paslaugoms augimas dėl visuomenės senėjimo.
- Išaugęs vaikų ir suaugusiųjų, pirmą kartą pripažintų neįgaliaisiais, skaičius.
- Blogėjanti gyventojų sveikata dėl mažo fizinio aktyvumo ir žalingų įpročių.
- Sveikatos priežiūros specialistų trūkumas ir jų amžiaus vidurkio didėjimas.

Joniškio rajono socialinės apsaugos situacijos apibendrinimas

17 rajono ir ne rajono teritorijoje esančių įstaigų, kurios teikia socialines paslaugas rajono gyventojams, 1 šeimyna ir 6 asociacijos ar nevyriausybinės organizacijos

- ✓ 6 SADM pavaldumo įstaigų;
- ✓ 2 kitų savivaldybių įstaigos;
- ✓ 3 savivaldybės pavaldumo įstaigos ir jų padaliniai bei savivaldybės dalininko teisėmis valdoma įstaiga;
- ✓ 1 šeimyna;
- ✓ 4 viešosios ir privačios įstaigos;
- ✓ 6 asociacijos ar nevyriausybinės organizacijos.

Sumažėjęs šeimų, patiriančių socialinę riziką, ir jose augančių vaikų skaičius

- ✓ 2014–2018 m. šeimų, patiriančių socialinę riziką, skaičius sumažėjo 21,3 proc., kai šalyje – 7,0 proc., apskrityje išaugo 6,8 proc.;
- ✓ 2014–2018 m. šeimose, patiriančiose socialinę riziką, augančių vaikų skaičius sumažėjo 26,9 proc., šalyje – 11,4 proc., apskrityje – 3,9 proc.

Išaugęs socialinių paslaugų asmens namuose gavėjų skaičius

- ✓ 2015–2019 m. socialinių paslaugų asmens namuose gavėjų skaičius išaugo 37,4 proc., kai šalyje išaugo 13,7 proc., apskrityje – 20,4 proc.

Išaugęs vaikų ir suaugusiųjų, pirmą kartą pripažintų neįgaliaisiais, skaičius

- ✓ 2015–2019 m. vaikų, pirmą kartą pripažintų neįgaliaisiais, skaičius išaugo 15,8 proc., kai šalyje išaugo 11,4 proc. apskrityje – 11,0 proc.;
- ✓ 2015–2019 m. darbingo amžiaus asmenų, pirmą kartą pripažintų neįgaliaisiais, skaičius išaugo 46,2 proc., kai šalyje sumažėjo 12,7 proc., o apskrityje sumažėjo 5,1 proc.

Sumažėjęs socialinės pašalpos gavėjų skaičius

- ✓ 2015–2019 m. 17,1 proc. sumažėjo socialinės pašalpos gavėjų skaičius, bet 13,9 proc. išaugo išlaidos socialinėms pašalpoms, kai šalyje bei apskrityje mažėjo ir gavėjų, ir lėšų panaudojimas.

2.4.3. Socialinė apsauga

Socialinė apsauga – tai socialinių, ekonominių, organizacinių priemonių sistema, teikianti gyvenimui reikalingas lėšas ir paslaugas gyventojams, kurie įstatymų nustatytais atvejais dėl senatvės, negalios (invalidumo), mirties, ligos, motinystės (tėvystės), nedarbo ir kitų aplinkybių praranda savarankiškumą, pajamas ir negali pakankamai savimi pasirūpinti.

Pagrindinė *socialinių paslaugų*⁴⁴ organizatorė Lietuvoje yra savivaldybė. Organizuojant socialines paslaugas, vis daugiau funkcijų perduodama savivaldybėms, siekiant socialines paslaugas priartinti prie jų gavėjų gyvenamosios vietos. Socialinių paslaugų tinklą Joniškio rajono savivaldybėje sudaro *socialinės paslaugų įstaigos*⁴⁵ (savivaldybės ir ne savivaldybės pavaldumo, viešosios įstaigos), nevyriausybinių organizacijos (toliau – NVO), asociacijos, šeimyna, parapija. Kaip ir kitų savivaldybių, Joniškio rajono savivaldybės gyventojų socialinių paslaugų poreikį lemia šie veiksniai: mažas gimstamumas ir visuomenės senėjimas (neigiamas gyventojų prieaugis), negalia, emigracija, socialinė rizika, nedarbas, vaikų su specialiaisiais poreikiais skaičius.

Socialinės paslaugos. Siekiant efektyvesnio socialinių paslaugų organizavimo ir teikimo, Joniškio rajono savivaldybė kasmet sudaro ir tvirtina socialinių paslaugų planą (šiuo metu savivaldybė vadovaujasi Joniškio rajono savivaldybės socialinių paslaugų planu 2020 m.⁴⁶).

Socialinių paslaugų teikėjai. Joniškio rajono savivaldybės gyventojams socialines paslaugas teikia:

- 6 LR Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – SADM) pavaldumo įstaigos: Aukštelkės, Linkuvos, Skemų, Jurdaičių, Aknystos ir Ventos socialinės globos namai;
- 2 kitų savivaldybių įstaigos: Akmenės rajono paramos šeimai centras, kompleksinių paslaugų namai „Alka“;
- 3 savivaldybės pavaldumo įstaigos ir jų padaliniai: Joniškio rajono vaiko ir šeimos gerovės centras šeimai ir vaikams, Joniškio „Saulės“ pagrindinės mokyklos Dienos užimtumo centras ir Žagarės specialiosios mokyklos Dienos užimtumo centras neįgaliesiems;
- Vidos Ercupienės šeimyna;
- 3 viešosios įstaigos: VšĮ Joniškio rajono socialinių paslaugų ir užimtumo centras, VšĮ Joniškio Švč. M. Marijos parapijos senelių globos namai „Santara“ ir VšĮ Beržėnų senjorų namai;
- privati įstaiga Kepalių globos namai;
- 6 asociacijos ar nevyriausybinių organizacijos: Joniškio rajono sutrikusios psichikos žmonių globos bendrija, Sutrikusio intelekto žmonių globos bendrija „Joniškio Viltis“, Joniškio rajono neįgaliųjų draugija, Lietuvos aklųjų ir silpnaregių sąjungos Joniškio rajono filialas, Žagarės neįgaliųjų klubas „Vyšnelė“, Šiaulių kurčiųjų reabilitacijos centras.

⁴⁴ Pagal Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymą, *socialinės paslaugos* yra paslaugos, kuriomis suteikiama pagalba asmeniui (šeimai) dėl amžiaus, neįgalumo, socialinių problemų iš dalies ar visiškai neturinčiam, neįgijusiam arba praradusiam gebėjimus ar galimybes savarankiškai rūpintis asmeniniu (šeimos) gyvenimu ir dalyvauti visuomenės gyvenime (pirmasis skirsnis, bendrosios nuostatos, 3 straipsnis).

⁴⁵ Pagal Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymą, *socialinių paslaugų įstaiga* – socialines paslaugas teikiantis Lietuvos Respublikoje ar kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje arba kitoje Europos ekonominės erdvės valstybėje įsisteigęs juridinis asmuo ar kita organizacija, jų padalinys, atitinkantys šiame įstatyme nustatytus reikalavimus (pirmasis skirsnis, bendrosios nuostatos, 2 straipsnis).

⁴⁶ Patvirtintas Joniškio rajono savivaldybės tarybos 2020 m. balandžio 30 d. sprendimu Nr. T-59

**2.4.3.1. lentelė. Įstaigos ir organizacijos, kuriose teikiamos socialinės paslaugos
Joniškio rajono savivaldybės teritorijoje, 2019 m.**

Eil. Nr.	Socialinių paslaugų įstaigos tipas pagal socialines grupes ⁴⁷	Socialinių paslaugų įstaigos pavadinimas	Pavaldumas ⁴⁸	Vietų (gavėjų ⁴⁹) skaičius	
				Iš viso	Iš jų finan- suojamų savival- dybės
1.	Socialinės globos namai	VšĮ Joniškio Švč. M. Marijos parapijos senelių globos namai „Santara“	Joniškio r. sav. ir Švč. M. Marijos parapija	35	20
		VšĮ Beržėnų senjorų namai	UAB „Sagera“	38	15
		Kepalių globos namai	UAB „Zimperija“	16	3
		Joniškio rajono vaiko ir šeimos gerovės centro Vaikų globos skyrius	Joniškio r. sav.	8	8
		Joniškio rajono vaiko ir šeimos gerovės centro Bendruomeniniai vaikų globos namai	Joniškio r. sav.	14	14
		Jurdaičių socialinės globos namai	LR SADM	283	18
2.	Šeimynos	Vidos Ercupienės šeimyna	Šeimyna	8	7
3.	Laikinas apgyvendini- mas	Joniškio krizių centras ir nakvynės namai (VšĮ Joniškio socialinių paslaugų ir užimtumo centro padalinys)	Joniškio r. sav.	26	26
4.	Dienos socialinės globos centrai	Joniškio „Saulės“ pagrindinės mokyklos Dienos užimtumo centras	Joniškio r. sav.	40	40
		Žagarės specialiosios mokyklos Dienos užimtumo centras	Joniškio r. sav.	25	25
5.	Savarankiško gyvenimo namai	Joniškio rajono vaiko ir šeimos gerovės centro Savarankiško gyvenimo namai	Joniškio r. sav.	4	4
6.	Socialinės priežiūros centrai	Joniškio rajono vaiko ir šeimos gerovės centro Pagalbos šeimai skyrius	Joniškio r. sav.	Pagal poreikį	Iš dalies
		Joniškio rajono vaiko ir šeimos gerovės centro Vaikų dienos centras (Žagarėje)	Joniškio r. sav.	Pagal poreikį	Iš dalies
		Joniškio rajono vaiko ir šeimos gerovės centro Vaikų dienos centras (Skaistgirėje)	Joniškio r. sav.	Pagal poreikį	Iš dalies
		Joniškio Algimanto Raudonikio meno mokyklos Atviras jaunimo centras (Joniškyje)	Joniškio r. sav.	Pagal poreikį	Iš dalies
		Mekių kaimo bendruomenės Vaikų dienos centras	Bendruomenė	Pagal poreikį	Iš dalies
7.	Bendruomeni- nės įstaigos	Joniškio rajono sutrikusios psichikos žmonių globos bendrija	Asociacija	27 nariai	-
		Sutrikusio intelekto žmonių globos bendrija „Joniškio Viltis“	Asociacija	50 narių	-
		Joniškio rajono neįgaliųjų draugija	Asociacija	428 nariai	-
		Lietuvos aklųjų ir silpnaregių sąjungos Joniškio rajono filialas	Viešoji įstaiga	54 nariai	-

⁴⁷ Lentelė pildoma pagal Socialinių paslaugų kataloge numatytus socialinių paslaugų įstaigų tipus

⁴⁸ Apskritis, savivaldybės, nevyriausybinių organizacijų, privačios ir kt.

⁴⁹ Maksimalus lankytojų skaičius per dieną

		Žagarės neįgaliųjų klubas „Vyšnelė“	Asociacija	82 nariai	-
		Šiaulių kurčiųjų rehabilitacijos centras (Joniškio rajonas)	VŠĮ	25 nariai	-
8.	Kitos socialinių paslaugų įstaigos (pagalbos į namus tarnyba, socialinių paslaugų centras ir kt.)	VŠĮ Joniškio socialinių paslaugų ir užimtumo centras (transporto paslaugos, pagalba į namus, laikinas apgyvendinimas ir apnakvindinimas, krizių įveikimo pagalba, dienos socialinė globa namuose)	Žmonių su negalia aplinkos pritaikymo asociacijos; Joniškio r. sav.	Pagal poreikį	Finansuojama savivaldybės
		VŠĮ Joniškio ligoninės Palaikomojo gydymo, slaugos ir paliatyviosios pagalbos skyrius	Joniškio r. sav.	63	-
		Šiaulių gestų kalbos vertėjų centras (gestų kalbos vertimo paslaugos)	LR SADM	Pagal poreikį	-

Šaltinis: Joniškio rajono savivaldybės 2020 m. socialinių paslaugų planas

Poreikį socialinėms paslaugoms turi įvairios Joniškio rajono savivaldybės teritorijoje gyvenančių žmonių grupės: *senyvo amžiaus asmenys*⁵⁰; *asmenys, turintys negalią*⁵¹; *asmenys, turintys sunkią negalią*⁵²; *šeimos, patiriančios socialinę riziką*⁵³, ir *jose augantys vaikai; vaikai, likę be tėvų globos*⁵⁴; *kiti asmenys, turintys socialinių problemų*.

*Ilgalaikės socialinės globos paslaugas*⁵⁵ Joniškio rajone teikia šie subjektai: VŠĮ Joniškio Švč. M. Marijos parapijos senelių globos namai „Santara“ (neįgaliams ir senyvo amžiaus asmenims), VŠĮ Beržėnų senjorų namai (neįgaliams ir senyvo amžiaus asmenims), Kepalių globos namai (neįgaliams ir senyvo amžiaus asmenims), Joniškio rajono vaiko ir šeimos gerovės centro Vaikų globos skyrius ir Bendruomeniniai vaikų globos namai (vaikams, likusiems be tėvų globos), Vidos Ercupienės šeimyna (vaikams, likusiems be tėvų globos).

Trumpalaikės socialinės globos paslaugas institucijose Joniškio rajone teikia šie subjektai: Joniškio „Saulės“ pagrindinės mokyklos Dienos užimtumo centras (vaikams ir suaugusiems su proto ar psichikos negalia), Jurdaičių socialinės globos namai (suaugusiems ir senyvo amžiaus asmenims su proto ar psichikos negalia).

Dienos socialinės globos paslaugas institucijose Joniškio rajone teikia šie subjektai: Joniškio „Saulės“ pagrindinės mokyklos Dienos užimtumo centras ir Žagarės specialiosios mokyklos Dienos užimtumo centras (vaikams ir suaugusiems su proto ar psichikos negalia).

⁵⁰ Pagal Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymą, *senyvo amžiaus asmuo* – sukakęs senatvės pensijos amžių asmuo, kuris dėl amžiaus iš dalies ar visiškai yra netekęs gebėjimų savarankiškai rūpintis asmeniniu (šeimos) gyvenimu ir dalyvauti visuomenės gyvenime (pirmasis skirsnis, bendrosios nuostatos, 2 straipsnis).

⁵¹ Pagal Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymą, skiriamas *suaugęs asmuo su negalia* ir *vaikas su negalia*. *Suaugęs asmuo su negalia* – darbingo amžiaus asmuo, kuris dėl neįgalumo yra iš dalies ar visiškai netekęs gebėjimų savarankiškai rūpintis asmeniniu (šeimos) gyvenimu ir dalyvauti visuomenės gyvenime. *Vaikas su negalia* – vaikas iki 18 metų, kuris dėl neįgalumo yra iš dalies ar visiškai neįgijęs jo amžių atitinkančio savarankiškumo ir kurio galimybės ugdytis bei dalyvauti visuomenės gyvenime yra ribotos. (pirmasis skirsnis, bendrosios nuostatos, 2 straipsnis).

⁵² Pagal Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymą, *asmuo su sunkia negalia*: 1) *vaikas su sunkia negalia* – asmuo, kuriam pagal šį įstatymą nustatytas visiško nesavarankiškumo lygis ir pagal Lietuvos Respublikos neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymą (toliau – Neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymas) pripažintas sunkaus neįgalumo lygis; 2) *suaugęs asmuo su sunkia negalia* – asmuo, kuriam pagal šį įstatymą nustatytas visiško nesavarankiškumo lygis ir kuris pagal Neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymą yra pripažintas nedarbingu; 3) *senatvės pensijos amžių sukakęs asmuo su sunkia negalia* – sukakęs senatvės pensijos amžių asmuo, kuriam pagal šį įstatymą nustatytas visiško nesavarankiškumo lygis.

⁵³ Pagal Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymą, *socialinė rizika* – veiksniai ir aplinkybės, dėl kurių asmenys (šeimos) patiria ar yra pavojus jiems patirti socialinę atskirtį: suaugusių šeimos narių socialinių įgūdžių tinkamai prižiūrėti ir ugdyti nepilnamečius vaikus (įvaikius) stoka ar nebuvimas; nepilnamečių vaikų (įvaikių) visapusio fizinio, protinio, dvasinio, dorovinio vystymosi ir saugumo sąlygų šeimoje neužtikrinimas; psichologinė, fizinė ar seksualinė prievarta; smurtas; išnaudojimas prekybai žmonėmis; įsitraukimas ar polinkis įsitraukti į nusikalstamą veiklą; piktnaudžiavimas alkoholiu, narkotinėmis, psichotropinėmis medžiagomis; priklausomybė nuo alkoholio, narkotinių, psichotropinių medžiagų, azartinių lošimų; elgetavimas, valkatavimas, benamystė; motyvacijos dalyvauti darbo rinkoje stoka ar nebuvimas (pirmasis skirsnis, bendrosios nuostatos, 2 straipsnis).

⁵⁴ Pagal Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymą, *likę be tėvų globos vaikai* – vaikai iki 18 metų, kuriam įstatymų nustatyta tvarka yra nustatyta laikinoji ar nuolatinė globa (rūpyba). (pirmasis skirsnis, bendrosios nuostatos, 2 straipsnis).

⁵⁵ Vadovaujantis <http://www.lietuva.gov.lt>, *ilgalaikė (trumpalaikė) socialinė globa* – tai visuma paslaugų, kuriomis visiškai nesavarankiškam asmeniui teikiama kompleksinė, nuolatinė priežiūra reikalaujanti pagalba.

*Dienos socialinės globos paslaugas asmens namuose*⁵⁶ Joniškio rajone teikia VšĮ Joniškio socialinių paslaugų ir užimtumo centras. Nuo 2017 m. Joniškio r. sav. buvo vykdomas tęstinis projektas „Integrali pagalba į namus“⁵⁷ Joniškio rajone, kurio metu kuriama ir plėtojama integrali pagalba (socialinės globos ir slaugos) asmenims su sunkia negalia, gyvenantiems savo namuose.

Pagalbos į namus (socialinės priežiūros) paslaugas Joniškio rajone teikia VšĮ Joniškio socialinių paslaugų ir užimtumo centras (asmenims su negalia, senyvo amžiaus asmenims).

2015–2019 m. laikotarpiu šalyje *socialinių paslaugų asmens namuose gavėjų skaičius*⁵⁸ išaugo 13,7 proc., Šiaulių apskrityje – 20,4 proc.

2.4.3.2. lentelė. Socialinių paslaugų asmens namuose gavėjų skaičius 2015–2019 m.

Administracinė teritorija / Metai	2015 m.	2016 m.	2017 m.	2018 m.	2019 m.	Pokytis proc., lyginant 2019 m. ir 2015 m.
Lietuvos Respublika	17 826	18 630	18 543	17 845	20 276	+13,7
Šiaulių apskritis	2 099	2 158	2 385	2 440	2 527	+20,4
Akmenės r. sav.	166	191	212	263	428	+157,8
Joniškio r. sav.	222	223	210	233	305	+37,4
Kelmės r. sav.	373	381	411	360	413	+10,7
Pakruojo r. sav.	174	175	215	209	263	+51,2
Radviliškio r. sav.	312	333	449	503	448	+43,6
Šiaulių m. sav.	734	735	772	755	541	-26,3
Šiaulių r. sav.	118	120	116	117	129	+9,3

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

Šiuo laikotarpiu visose Šiaulių apskrities savivaldybėse, išskyrus Šiaulių m., paslaugų asmens namuose gavėjų skaičius ženkliai augo. Joniškio rajono savivaldybėje neįgaliųjų ir senyvo amžiaus asmenų, kuriems pagalba buvo teikiama namuose, skaičius išaugo 37,4 proc.

Augantis socialinių paslaugų asmens namuose gavėjų skaičius rodo, jog Joniškio rajono savivaldybėje užtikrinamas socialinių paslaugų asmens namuose prieinamumas. Tuo pačiu, stebima gyventojų senėjimo tendencija, didėja neįgalumo nustatymo atvejų, dėl ko auga nestacionarių socialinių paslaugų poreikis. Pagyvenusių (65 metų ir vyresnio amžiaus) žmonių skaičius, tenkantis šimtui vaikų iki 15 metų amžiaus, nuo 2015 m. iki 2019 m. rajone išaugo nuo 149 iki 174. Tuo pačiu laikotarpiu demografinis senatvės koeficientas Lietuvos mastu augo nuo 129 iki 131, o Šiaulių apskrityje – nuo 141 iki 150.

2015–2019 m. laikotarpiu vaikų iki 17 metų amžiaus, pirmą kartą pripažintų neįgaliaisiais, skaičius Joniškio rajono savivaldybėje išaugo 15,8 proc. (šalyje augo 11,4 proc., o apskrityje – 11,0 proc.). Mažiausiai vaikų Joniškio r. sav. neįgaliaisiais pripažinta 2016 m. (8), o daugiausiai – 2017 m. (23). Vaikų, kuriems pirmą kartą pripažinta negalia, skaičius žymiai augo Kelmės r. sav. ir Šiaulių m. sav. (atitinkamai 47,6 proc. ir 32,0 proc.), o Akmenės r. sav. mažėjo net 60,0 proc.

2.4.3.3. lentelė. Asmenys, pirmą kartą pripažinti neįgaliaisiais, 2015–2019 m.

Administracinė teritorija / Metai	2015 m.	2016 m.	2017 m.	2018 m.	2019 m.	Pokytis proc., lyginant 2019 m. ir 2015 m.
Vaikai (0–17 metų amžiaus)						
Lietuvos Respublika	1 760	1 716	1 915	1 863	1 960	+11,4
Šiaulių apskritis	228	215	249	240	253	+11,0
Akmenės r. sav.	10	18	19	31	16	-60,0

⁵⁶ Pagal socialinių paslaugų katalogą, *dienos socialinės globos paslaugas* – tai asmeniui teikiama kompleksinė, nuolatinės specialistų priežiūros reikalaujanti pagalba dienos metu jo namuose.

⁵⁷ Pagal socialinių paslaugų katalogą, *integrali pagalba* – tai visuma paslaugų, kuriomis asmeniui teikiama kompleksinė, nuolatinės specialistų priežiūros reikalaujanti pagalba dienos metu..

⁵⁸ Pagal Lietuvos statistikos metraštį, *socialinių paslaugų asmens namuose gavėjus* apibrėžia šias paslaugas gaunančių asmenų grupės – senyvo (pensinio) amžiaus asmenys, darbingo amžiaus asmenys su negalia, vaikai su negalia ir pan.

Administracinė teritorija / Metai	2015 m.	2016 m.	2017 m.	2018 m.	2019 m.	Pokytis proc., lyginant 2019 m. ir 2015 m.
Joniškio r. sav.	19	8	23	18	22	+15,8
Kelmės r. sav.	21	23	24	24	31	+47,6
Pakruojo r. sav.	17	17	25	18	13	-23,5
Radviliškio r. sav.	50	44	40	38	37	-26,0
Šiaulių m. sav.	75	64	87	86	99	+32,0
Šiaulių r. sav.	36	41	31	25	35	-2,8
Darbingo amžiaus asmenys (nuo 18 metų iki pensinio amžiaus)						
Lietuvos Respublika	12 148	13 133	11 600	11 241	10 609	-12,7
Šiaulių apskritis	1 536	1 685	1 461	1 522	1 458	-5,1
Akmenės r. sav.	119	111	114	265	113	-5,0
Joniškio r. sav.	104	139	123	188	152	+46,2
Kelmės r. sav.	139	168	155	517	154	+10,8
Pakruojo r. sav.	153	131	147	120	168	+9,8
Radviliškio r. sav.	233	257	216	155	196	-15,9
Šiaulių m. sav.	549	581	478	140	437	-20,4
Šiaulių r. sav.	239	298	228	137	238	-0,4

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

Darbingo amžiaus asmenų, kuriems pirmą kartą nustatytas sumažėjęs darbingumo lygis, skaičius 2015–2019 m. šalyje sumažėjo 12,7 proc., Šiaulių apskrityje – 5,1 proc. Tuo tarpu, Joniškio rajono savivaldybėje šis rodiklis augo net 46,2 proc.

Neįgaliųjų socialinė integracija. Kasmet savivaldybėje vykdoma būsto (aplinkos) pritaikymo programa. Įgyvendinant būsto pritaikymo priemones 2019 m. vaikai su negalia pagal pateiktus prašymus buvo aprūpinami sensorinėmis priemonėmis (pasunkintos ir judesius varžančios (spaudimo) priemonės (antklodė ir liemenė), lietimui taktilinei įranga (burnos stimuliacijos priemonės – kramtukai), aromaterapijos skydas, skirtas uoslės, vizualinei, klausos ir lytėjimo stimuliacijai; vibruojantys įrenginiai – vibravimo lentos rinkinys).

Socialinės reabilitacijos paslaugas neįgaliesiems bendruomenėje Joniškio rajone teikia Joniškio rajono sutrikusios psichikos žmonių globos bendrija, Sutrikusio intelekto žmonių globos bendrija „Joniškio Viltis“, Joniškio rajono neįgaliųjų draugija, Lietuvos aklųjų ir silpnaregių sąjungos Joniškio rajono filialas.

2.4.3.4. lentelė. Neįgaliųjų socialinės integracijos priemonių įgyvendinimas 2015–2019 m.

Priemonės pavadinimas	Tenkintų prašymų skaičius (per metus)					Skirta lėšų (tūkst. eurų / per metus)				
	2015	2016	2017	2018	2019	2015	2016	2017	2018	2019
Būsto (aplinkos) pritaikymas asmenims su negalia	9	10	9	8	6	55,3	31,8	47,7	49,0	52,1
Liftų, keltuvų priežiūra	11	9	9	9	9					
Vaikai su negalia, kuriems buvo suteiktos sensorinės priemonės	-	-	-	17	1	-	-	-	13,0	1,9
Socialinės reabilitacijos paslaugų neįgaliesiems bendruomenėje projektų finansavimas	7	6	7	6	4			38,2	40,7	40,7

Šaltinis. Socialinės paramos ir sveikatos skyrius

Specialaus transporto paslaugas Joniškio rajone teikia VšĮ Joniškio socialinių paslaugų ir užimtumo centras (asmenims, kurie dėl turimos negalios, ligos ar senatvės turi judėjimo problemų ir negali naudoti visuomeniniu ar individualiu transportu, susiduria su socialinėmis problemomis).

Socialinių įgūdžių ugdymo, palaikymo ir (ar) atkūrimo paslaugas šeimoms, patiriančioms riziką ir susiduriančioms su įvairiomis problemomis, kurias lemia socialinių įgūdžių stoka, piktnaudžiavimas alkoholiu, psichotropinėmis ar toksinėmis medžiagomis teikia Joniškio rajono vaiko ir šeimos gerovės centras. Šio centro socialiniai darbuotojai ir atvejo vadybininkai teikia informavimo, konsultavimo, tarpininkavimo ir atstovavimo, bendravimo, kasdienio gyvenimo įgūdžių ugdymo ir palaikymo darbo įgūdžių ugdymo paslaugas, siekiant stiprinti jų socialinius gebėjimus ir vaikų priežiūros įgūdžius.

Vadovaujantis Lietuvos statistikos departamento duomenimis, Joniškio rajono savivaldybėje 2018 m. pabaigoje gyveno 85 šeimos, patiriančios socialinę riziką, jose augo 207 vaikai, patiriantys socialinę riziką. 2014–2018 m. laikotarpiu šalyje šeimų, patiriančių socialinę riziką, ir jose augančių vaikų skaičius mažėjo (atitinkamai 7,0 ir 11,4 proc.), Šiaulių apskrityje tokių šeimų skaičius išaugo 6,8 proc., o jose augančių vaikų skaičius sumažėjo 3,9 proc. Joniškio rajono savivaldybėje nuo 2014 m. tokių šeimų sumažėjo 21,3 proc., šeimose, kurios patiria socialinę riziką, augančių vaikų skaičius – 26,9 proc.

2.4.3.5. lentelė. Šeimų, patiriančių socialinę riziką, ir jose augančių vaikų skaičius 2014–2018 m. pabaigoje

Administracinė teritorija / Metai	2014 m.	2015 m.	2016 m.	2017 m.	2018 m.	Pokytis proc., lyginant 2018 m. ir 2014 m.
Šeimų, patiriančių socialinę riziką, skaičius						
Lietuvos Respublika	9 930	9 757	9 676	9 786	9 235	-7,0
Šiaulių apskritis	1 165	1 178	1 210	1 279	1 244	+6,8
Akmenės r. sav.	120	129	131	127	118	-1,7
Joniškio r. sav.	108	103	97	91	85	-21,3
Kelmės r. sav.	123	121	108	105	94	-23,6
Pakruojo r. sav.	138	138	153	170	164	+18,8
Radviliškio r. sav.	298	293	298	301	306	+2,7
Šiaulių m. sav.	210	232	255	318	324	+54,3
Šiaulių r. sav.	168	162	168	167	153	-8,9
Šeimose, kurios patiria socialinę riziką, augančių vaikų skaičius						
Lietuvos Respublika	19 668	19 043	18 756	18 415	17 430	-11,4
Šiaulių apskritis	2 553	2 491	2 535	2 516	2 453	-3,9
Akmenės r. sav.	311	334	331	324	316	+1,6
Joniškio r. sav.	283	269	253	229	207	-26,9
Kelmės r. sav.	309	286	243	213	199	-35,6
Pakruojo r. sav.	356	331	375	390	377	+5,9
Radviliškio r. sav.	652	625	624	581	581	-10,9
Šiaulių m. sav.	292	310	351	443	457	+56,5
Šiaulių r. sav.	350	336	358	336	316	-9,7

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

Vaikų dienos centrų paslaugas Joniškio rajone teikia Joniškio rajono vaiko ir šeimos gerovės centro Vaikų dienos centrai Skaistgiryje ir Žagarėje, Joniškio Algimanto Raudonikio meno mokyklos Atviras jaunimo centras Joniškio mieste. Šiuo metu vykdomas projektas dėl vaikų dienos centro įsteigimo Kriukuose.

Kompleksinės pagalbos šeimai paslaugas Joniškio rajone teikia Joniškio rajono vaiko ir šeimos gerovės centras (pozityvios tėvystės mokymai, psichosocialinė pagalba, mediacijos paslaugos, šeimos įgūdžių ugdymas ir sociokultūrinės paslaugos, vaikų priežiūros paslaugos, pavėžėjimo paslaugos). Šiomis paslaugomis gali pasinaudoti visos rajono šeimos, susiduriančios su įvairiomis problemomis.

Vaikų, laikinai netekusių tėvų globos, globa organizuojama ir vaikus globojančiose šeimose⁵⁹. 2019 m. pabaigoje Joniškio rajono savivaldybėje šeimose buvo globojama 70 be tėvų globos likusių vaikų. Nuo 2018 m. liepos 1 d. Joniškio rajono vaiko ir šeimos gerovės centras pradėjo vykdyti Globos centro funkcijas, kuris organizuoja globėjų ir įtėvių mokymo ir konsultavimo (toliau – GIMK) paslaugas, teikia pagalbą globėjams ir globojamiems vaikams bei budintiems globotojams⁶⁰.

Lietuvos statistikos departamento duomenimis per 2019 m. Joniškio rajone 8 vaikams nustatyta globa (rūpyba), tai sudarė 4,7 proc. Šiaulių apskrities rodiklio ir 0,6 proc. šalies rodiklio. Vaikų, kuriems nustatyta globa (rūpyba) skaičius, 2015–2019 m. laikotarpiu mažėjo tiek šalyje, tiek Šiaulių apskrities savivaldybėse. Teigiami rodikliai fiksuoti Akmenės, Pakruojo, Kelmės r. savivaldybėse. Joniškio r. sav. vaikų, kuriems nustatyta globa (rūpyba), skaičius per šį laikotarpį buvo mažiausias (sumažėjimas 80,5 proc.), lyginant su visomis apskrities savivaldybėmis. Teigiamus pokyčius sąlygojo sugriežtintos vaikų paėmimo iš šeimų sąlygos nuo 2017 m.

2.4.3.6. lentelė. Vaikų, kuriems nustatyta globa (rūpyba) per metus, skaičius 2015–2019 m.

Administracinė teritorija / Metai	2015 m.	2016 m.	2017 m.	2018 m.	2019 m.	Pokytis proc., lyginant 2019 m. ir 2015 m.
Lietuvos Respublika	1 837	2 184	2 402	2 033	1 312	-28,6
Šiaulių apskritis	296	298	428	343	169	-42,9
Akmenės r. sav.	25	16	19	26	11	-56,0
Joniškio r. sav.	41	21	35	40	8	-80,5
Kelmės r. sav.	40	67	51	28	24	-40,0
Pakruojo r. sav.	24	14	62	35	9	-62,5
Radviliškio r. sav.	53	78	108	81	38	-28,3
Šiaulių m. sav.	67	44	99	75	49	-26,9
Šiaulių r. sav.	46	58	54	58	30	-34,8

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

2015–2019 m. laikotarpiu Joniškio rajone išliko stabilus šeimose globojamų (rūpinamų) vaikų skaičius (vidutiniškai 76 vaikai). Šis rodiklis šiek tiek mažėjo 2019 m. lyginant su kitomis apskrities savivaldybėmis, tačiau buvo palankesnis vertinant šalies mastu. Šeimų neigiamą požiūrį ir pasyvumą globojant vaikus šeimoje lemia sudėtinga teisinė bazė ir ilgas pasiruošimo ir tapimo globėjais procesas; aktyvi institucijų kontrolė ir priežiūra.

2.4.3.7. lentelė. Šeimose globojamų (rūpinamų) vaikų skaičius 2015–2019 m.

Administracinė teritorija / Metai	2015 m.	2016 m.	2017 m.	2018 m.	2019 m.	Pokytis proc., lyginant 2019 m. ir 2015 m.
Lietuvos Respublika	5493	5477	5602	5249	4888	-11,0
Šiaulių apskritis	761	756	817	754	708	-7,0
Akmenės r. sav.	65	54	54	56	53	-18,5
Joniškio r. sav.	79	79	72	77	71	-10,1
Kelmės r. sav.	84	90	102	86	96	+14,3
Pakruojo r. sav.	93	89	104	84	76	-18,3
Radviliškio r. sav.	108	132	159	189	172	+59,3
Šiaulių m. sav.	224	202	199	166	163	-27,2
Šiaulių r. sav.	108	110	127	96	77	-28,7

⁵⁹ Pagal Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymą, *vaikus globojanti šeima* – sutuoktiniai ar vienas gyvenantis asmuo, ne jaunesnis kaip 21 metų (reikalavimas būti sukačiam 21 metų amžių netaikomas vaiko artimajam giminei), įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka prižiūrintys ar globojantys (besirūpinantys) vaikus (vaikais) (pirmasis skirsnis, bendrosios nuostatos, 2 straipsnis).

⁶⁰ Pagal Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymą, *budintis globotojas* – fizinis asmuo, atitinkantis Lietuvos Respublikos civiliniame kodekse globėjui (rūpintojui) keliamus reikalavimus, išklauses globėjų ir įtėvių mokymus ir budinčių globotojų konsultavimo kursus, pagal su globos centru sudarytą tarpusavio bendradarbiavimo ir paslaugų teikimo sutartį prižiūrintis likusius be tėvų globos vaikus, socialinę riziką patiriančius vaikus, su kuriais nėra susietas giminystės ryšiais, arba šioje sutartyje nustatytais atvejais teikiantis kitokią pagalbą vaiko tėvams, siekiant grąžinti vaiką į šeimą. Budintis globotojas vykdo veiklą pagal individualios veiklos pažymėjimą (pirmasis skirsnis, bendrosios nuostatos, 2 straipsnis).

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

Laikino apnakvindinimo/apgyvendinimo paslaugas Joniškio rajone teikia VšĮ Joniškio socialinių paslaugų ir užimtumo centro padalinys – Joniškio krizių centras ir nakvynės namai (asmenims patiriantiems socialinę riziką).

Joniškio r. sav. taip pat yra teikiamos *bendrosios socialinės paslaugos* pagal poreikį. Bendrąsias socialines paslaugas (informavimo ir konsultavimo, tarpininkavimo bei atstovavimo, aprūpinimo būtiniausiais darbužiais ir avalyne, sociokultūrinės paslaugos) kiekvienoje rajono seniūnijoje teikia socialiniai darbuotojai, NVO, įvairios įstaigos bei organizacijos.

Iš viso Joniškio rajono savivaldybės seniūnijose bei socialinių paslaugų įstaigose 2019 m. dirbo 44 socialiniai darbuotojai ir 111 socialinių darbuotojų padėjėjų.

Piniginė socialinė parama. Joniškio rajono savivaldybėje *socialinės pašalpos gavėjų*⁶¹ skaičius 2015–2019 m. laikotarpiu mažėjo 17,1 proc. Šalies mastu ir Šiaulių apskrityje buvo fiksuojamas ypač žymus sumažėjimas, atitinkamai 41,6 ir 32,6 proc. Itin ženklus socialinės pašalpos gavėjų skaičiaus mažėjimas šiuo laikotarpiu fiksuotas Šiaulių m. sav., Šiaulių r. sav., Akmenės r. sav.

Socialinės pašalpos gavėjų skaičiaus mažėjimą lėmė glaudus tarpinstitucinis bendradarbiavimas sprendžiant socialinės apsaugos problemas, aktyvus vietos bendruomenės dalyvavimas, taip pat nedarbo lygio mažėjimas.

2.4.3.9. lentelė. Socialinės pašalpos gavėjų skaičius ir išlaidos socialinėms pašalpoms 2015–2019 m. (per metus)

Administracinė teritorija / Metai	2015 m.	2016 m.	2017 m.	2018 m.	2019 m.	Pokytis proc., lyginant 2019 m. ir 2015 m.
Socialinės pašalpos gavėjų skaičius, asmenys						
Lietuvos Respublika	110 701	87 898	74 548	71 213	64 604	-41,6
Šiaulių apskritis	12 914	11 177	9 768	9 455	8 700	-32,6
Akmenės r. sav.	1 515	1 411	1 187	1 077	952	-37,2
Joniškio r. sav.	1 389	1 171	1 229	1 232	1 151	-17,1
Kelmės r. sav.	1 839	1 562	1 416	1 348	1 196	-35,0
Pakruojo r. sav.	1 447	1 308	1 192	1 184	1 066	-26,3
Radviliškio r. sav.	2 385	2 297	1 971	1 967	1 846	-22,6
Šiaulių m. sav.	2 153	1 599	1 288	1 211	1 115	-48,2
Šiaulių r. sav.	2 187	1 830	1 484	1 436	1 374	-37,2
Išlaidos socialinėms pašalpoms. tūkst. EUR						
Lietuvos Respublika	77 323,2	60 709,8	58 581,4	69 143,7	63 351,5	-18,1
Šiaulių apskritis	8 415,9	7 377,0	7 255,4	8 583,2	8 006,9	-4,9
Akmenės r. sav.	993,3	938,7	902,4	979,8	871,8	-12,2
Joniškio r. sav.	941,4	784,1	938,2	1 156,9	1 072,3	+13,9
Kelmės r. sav.	1 314,8	1 082,0	1 084,5	1 355,0	1 216,6	-7,5
Pakruojo r. sav.	912,4	794,0	786,5	984,9	875,1	-4,1
Radviliškio r. sav.	1 458,0	1 476,3	1 405,8	1 691,5	1 625,6	+11,5
Šiaulių m. sav.	1 440,4	1 132,9	1 043,2	1 114,4	1 070,4	-25,7
Šiaulių r. sav.	1 355,6	1 168,9	1 094,8	1 300,7	1 275,1	-5,9

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

Sumažėjus socialinių pašalpų gavėjų skaičiui bei socialinei paramai tapus tikslingesnei, atitinkamai keitėsi ir *išlaidos socialinėms pašalpoms*⁶². Lietuvoje analizuojamuoju laikotarpiu didžiausios išlaidos socialinėms pašalpoms buvo 2015 m., mažiausios – 2017 m. (atitinkamai 77323,2 tūkst. Eur ir 58581,4 tūkst. Eur), Joniškio rajono savivaldybėje mažiausios išlaidos fiksuotos 2016 m. – 784,1 tūkst. Eur.

⁶¹ Pagal Lietuvos statistikos metraštį, *socialinės pašalpos gavėjai* yra asmenys, gaunantys socialinės apsaugos išmokas pinigais.

⁶² Pagal Lietuvos statistikos metraštį, *išlaidos socialinėms pašalpoms* sudaro socialinės apsaugos išmokos pinigais.

Organizuojant savivaldybės socialinės paramos teikimą labiausiai socialiai pažeidžiamiesiems rajono gyventojams iš savivaldybės biudžeto lėšų mokamos vienkartinės (tikslinės) pašalpos (ligos atveju, sunkios materialinės padėties atveju, medicininės pagalbos priemonių išlaidoms kompensuoti, būsto šildymo išlaidoms kompensuoti, grįžus iš įkalinimo vietos), remiami projektai „Parama maisto produktais“ ir „Parama higienos prekėmis“ iš Europos pagalbos labiausiai skurstantiems asmenims fondo“.

2.4.3.10. lentelė. Savivaldybės papildomai skirta parama nepasiturintiems gyventojams 2015–2019 m.

Priemonė	Gavėjai (per metus)					Skirta lėšų (tūkst. eurų / metus)				
	2015	2016	2017	2018	2019	2015	2016	2017	2018	2019
Vienkartinė (tikslinė) pašalpa (iš viso per metus)	105	125	158	109	145	11,8	17,5	22,7	18,1	23,1
Parama maisto produktais ir higienos prekėmis iš Europos pagalbos labiausiai skurstantiems asmenims fondo (vidutiniškai per dalinimą)	3530	3595	2754	3042	3147	8,5	12,8	9,3	19,7	15,6

Šaltinis. Socialinės paramos ir sveikatos skyrius

Piniginės socialinės paramos teikimo (socialinė pašalpa, būsto šildymo ir išlaidų vandeniui kompensacijos, vienkartinė išmoka gimus vaikui, vienkartinė išmoka nėščiai moteriai, laidojimo pašalpa, globos (rūpybos) išmoka ir tikslinis priedas, vienkartinė išmoka įsikurti, vienkartinė (tikslinė) pašalpa, tikslinės kompensacijos, mokinių nemokamas maitinimas ir aprūpinimas mokinio reikmenimis, paramos teikimas maisto produktais ir higienos prekėmis) išlaidos nuo 2015 m. iki 2019 m. išaugo 4,9 proc. nuo 4125,4 tūkst. Eur iki 4325,9 tūkst. Eur. Ypač ženkliai išaugo lėšų, skirtų išmokai vaikui, suma – 56 proc., nuo 225,5 tūkst. Eur 2015 m. iki 2459,5 tūkst. Eur 2019 m., kai parama pradėta mokėti visiems vaikams.

Savivaldybės gyventojams siekiama užtikrinti bazinį socialinės paramos ir paslaugų paketą. Didelis dėmesys skiriamas teikiant kompleksinę pagalbą (socialinę piniginę paramą ir socialines paslaugas), kai atsižvelgiama į individualius kiekvieno besikreipiančio gyventojo poreikius ir lūkesčius.

SOCIALINĖ APSAUGA

Stiprybės

- Įsteigtas Globos centras, teikiamos pagalbos globėjams (rūpintojams) ir įvaikintojams paslaugos.
- Mažėjantis šeimų ir jose augančių vaikų, kurie patiria socialinę riziką, skaičius.
- Sumažėjęs socialinių pašalpų gavėjų skaičius.
- Augantis socialinių paslaugų asmens namuose prieinamumas.
- Užtikrintas socialinių paslaugų prieinamumas.

Silpnybės

- Nedidelis socialines paslaugas teikiančių įstaigų ir organizacijų tinklas.
- Mažėjantis šeimų, norinčių globoti vaikus, skaičius.
- Mažas NVO, teikiančių socialines paslaugas, skaičius.
- Nepakankamas socialinių būstų kiekis, prasta jų būklė.
- Neveiksnių ir ribotai veikusių asmenų priežiūros stoka.
- Mažas senų ir pagyvenusių asmenų, gyvenančių kaimiškose teritorijose užimtumas.

Galimybės

- Savanoriškos veiklos socialinės apsaugos srityje plėtra.
- NVO įtraukimo skatinimas į socialinės apsaugos paslaugų teikimą.
- Kompleksinės pagalba jaunoms šeimoms plėtra.
- Socialinių būstų fondo plėtra ir atnaujinimas.

Grėsmės

- Socialinės apsaugos poreikio ir išlaidų šioms paslaugoms augimas dėl senstančios visuomenės.
- Nepakankamos socialinių paslaugų, teikiamų tam tikroms tikslinėms grupėms, apimtys ir didėjanti socialinė atskirtis.
- Socialinių darbuotojų trūkumas.

Kultūros ir meno situacijos apibendrinimas

4 kultūros įstaigos ir 31 jų skyrius/padaliny/filialas

Joniškio rajone veikia:

- ✓ 2 kultūros centrai ir 10 skyrių;
- ✓ Joniškio rajono savivaldybės Jono Avyžiaus viešoji biblioteka ir 17 teritorinių padalinių (filialų);
- ✓ Joniškio istorijos ir kultūros muziejus ir 4 padaliniai.

Mažėjo meno mėgėjų kolektyvų ir juose dalyvaujančių asmenų skaičius

- ✓ 2015–2019 m. Joniškio kultūros centre ir jo skyriuose meno mėgėjų kolektyvų skaičius nežymiai mažėjo (1,56 proc.), šalyje meno mėgėjų kolektyvų skaičius mažėjo 3,1 proc., o apskrityje padidėjo 0,6 proc.;
- ✓ 2015–2019 m. Joniškio rajono meno mėgėjų kolektyvų dalyvių skaičius sumažėjo 10,34 proc., šalyje mažėjimas siekė 6,18 proc., apskrityje – 7,38 proc.
- ✓ profesionalaus meno renginių skaičius išaugo 5,2 proc., o jų lankytojų sumažėjo – 23,7 proc.

1,63 proc. sumažėjo Jono Avyžiaus viešojoje bibliotekoje ir jos filialuose 2019 m. registruotų vartotojų

- ✓ 2015–2019 m. registruotų Jono Avyžiaus viešosios bibliotekos vartotojų skaičius nežymiai (1,63 proc.) mažėjo. Didžiausias mažėjimas fiksuojamas kaimo filialuose – 5,41 proc., taip pat Žagarės miesto filiale – 3,47 proc., tuo tarpu Joniškio mieste biblioteka užregistravo 3 proc. daugiau vartotojų.

Joniškio istorijos ir kultūros muziejų bei jo padalinius kasmet vidutiniškai aplanko 20 tūkst. lankytojų

- ✓ 2015 m. Joniškio muziejų aplankė apie 10 tūkst. lankytojų, nuo 2017 m. lankytojų skaičius padvigubėjo ir 2019 m. jų užfiksuojama apie 22 tūkst.;
- ✓ nuo 2015 m. iki 2019 m. 42,3 proc. didėjo surengtų naujų edukacinių užsiėmimų skaičius, 34,38 proc. padaugėjo surengtų parodų skaičius.

2.4.4. Kultūra ir menas

Kultūra⁶³ ir **menas**⁶⁴ yra priemonės, kurios padeda bendruomenei atskleisti savo gebėjimus, kurti tapatybę ir ją puoselėti. *Kultūros centrai, bibliotekos, muziejai* ir kitos kultūros įstaigos, vykdydamos tiesioginę veiklą, įgyvendina kultūros politikos tikslus ir uždavinius savivaldybės teritorijoje. Ši sritis apima ne tik institucines struktūras, bet ir pavienes gyventojų kūrybines iniciatyvas.

Joniškio rajono savivaldybėje kultūrinius poreikius tenkina 4 biudžetinės įstaigos ir jų skyriai, filialai, padaliniai.

2.4.4.1. pav. Joniškio rajono savivaldybės kultūros ir meno įstaigos

Šaltinis: sudaryta autorių pagal Joniškio rajono savivaldybės administracijos duomenis

Joniškio kultūros centras siekia sudaryti sąlygas Joniškio rajono savivaldybės aptarnaujamoms teritorijos kultūros tęstinumui, plėtrai ir sklaidai, laisvai visuomenės kultūros raiškai ir dalyvavimui kultūrinėje veikloje, padėti plėtoti ir ugdyti kūrybiškumą. Kultūros centras organizuoja valstybinių švenčių, atmintinų dienų renginius, koncertus, festivalius, šventes, konkursus, parodas, knygų pristatymus, susitikimus su svarbiais visuomenės veikėjais, pramoginius ir edukacinius renginius, rodo kino filmus, sudaro sąlygas profesionalaus meno ir etninės kultūros sklaidai. Joniškio kultūros centras įgyvendina įvairius projektus, remiamus Lietuvos kultūros tarybos, kultūros ministerijos ir kt. Joniškio rajone kultūrinė veikla vykdoma aktyviai, taikomos įvairios kultūros formos, siekiant įtraukti kuo didesnę dalyvių skaičių.

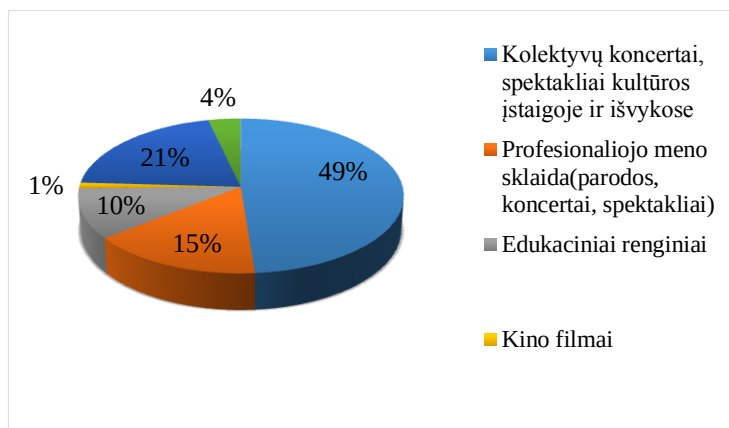
Joniškio kultūros centras turi 4 kultūros renginiams pritaikytas sales ir lauko estradą (su 4 pagalbinėmis patalpomis) ir 400 sėdimų vietų. 2013 m. Joniškio kultūros centrui buvo suteikta aukščiausia kategorija. 2014–2020 m. buvo vykdomas Joniškio kultūros centro modernizavimo projektas ir sukurta infrastruktūra, kuri leidžia organizuoti daugiau profesionalaus meno renginių, naujų renginių, kurie dėl blogos infrastruktūros būklės negalėjo būti rengiami.

Lietuvos nacionalinio kultūros centro pateikiamoje ataskaitoje, galima palyginti kokia kultūros centro veikla sulaukė daugiausia susidomėjimo 2019 m. Daugiausia, net 49 proc. lankytojų rinkosi meno mėgėjų kolektyvų koncertus, rengiamus kultūros įstaigoje ir išvykose.

⁶³ 1) žmogaus bei visuomenės gerbiama ir puoselėjama objektai ir reiškiniai, jų formos ir sistemos, kurių funkcionavimas leidžia kurti, panaudoti ir perteikti tai, kas suvokiama kaip materialinės ir dvasinės vertybės; 2) sukeliantis pagarbą tobulumo laipsnis, pasiektas kurioje nors veiklos srityje; išprusimas.

⁶⁴ 1) kūrybinis tikrovės atspindėjimas vaizdais (pavyzdžiui, dailė); 2) kuri nors kūrybinio tikrovės atspindėjimo vaizdais sritis (pavyzdžiui, vaizduojamasis menas, taikomasis menas); 3) mokėjimas dailiai, neprikaištingai, gerai ką daryti, meistriškumas (pa vyzdžiui, aktorystės menas, karo menas, vadovavimo menas, bendravimo menas) ir kt.

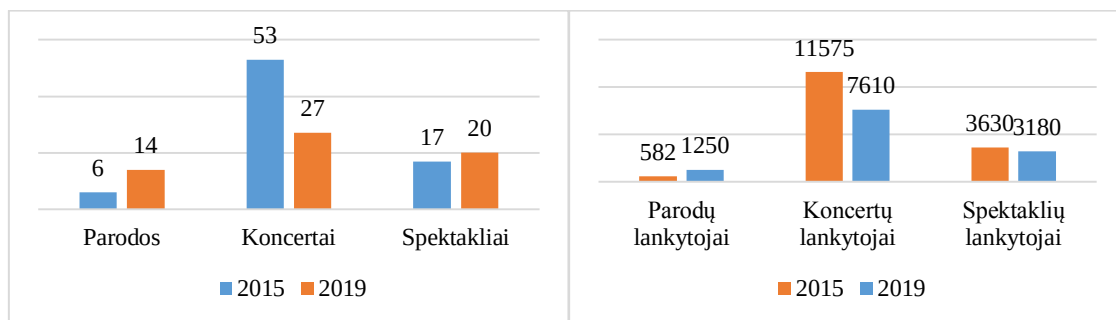
Taip pat daug lankytojų rinkosi pramoginės muzikos koncertus (21 proc.), profesionaliojo meno sklaidą – profesionalių autorių rengiamas parodas, spektaklius, koncertus aplankė daugiau nei 12 tūkst. lankytojų ir tai sudarė 15 proc. visų kultūros įstaigos renginių lankytojų. Joniškio kultūros centro vykdoma edukacinė veikla 2019 m. domėjosi 10 proc. visų lankytojų, edukacijos vykdomos Joniškio rajono vaikų darželiuose, mokyklose, rengiamos taip pat ir virtualios edukacijos (žr. 2.4.2.pav.).

2.4.4.2. pav. Joniškio kultūros centro lankytojų pasiskirstymas (2019 m.)
 Šaltinis: Lietuvos nacionalinio kultūros centro veiklos ataskaitos duomenys

Žagarės kultūros centras taip pat vykdo meninę veiklą, kuri prisideda prie Joniškio rajono kultūros ir meno rodiklių. Šiame kultūros centre organizuojuose renginiuose 2017 m. apsilankė 5360 žiūrovų, suorganizuota 130 renginių, veikia 12 kolektyvų – būrelių, juose dalyvavo 118 dalyvių. Rengiami didelės apimties renginiai, iki 2018 m. buvo įgyvendinti 5 projektai.

Lietuvos nacionalinio kultūros centro duomenimis, 2015–2019 m. Joniškio rajono kultūros centras pradėjo rengti daugiau parodų (daugiau nei 2 kartus), atitinkamai didėjo ir jų lankytojų skaičius. Mažiausiai augo spektaklių skaičius (17,6 proc.), o jų lankytojų skaičius sumažėjo (13,4 proc.). Ženkliai mažėjo rengiamų koncertų skaičius (49 proc.) ir jų lankytojų skaičius (34,3 proc.).

2.4.4.3. pav. Profesionalaus meno renginių (vnt.) ir jų lankytojų skaičius (asm.) 2015-2019 m.
 Šaltinis: Lietuvos nacionalinis kultūros centras

Lietuvos statistikos departamento duomenimis, Šiaulių apskrityje 2015–2019 m. meno mėgėjų kolektyvų skaičius padidėjo nežymiai – 0,6 proc., tačiau lyginant su šalies vidurkiu, kuris nukrito net 3,1 proc., šis pokytis džiugina, nes rodo kolektyvų didėjimą, ne mažėjimą. Tam didžiausios įtakos turėjo ryškus meno mėgėjų kolektyvų padidėjimas Radviliškio rajono savivaldybėje (nuo 32 – 2015 m. iki 56 – 2019 m.), taip pat didėjantis skaičius fiksuojamas Akmenės rajone (11,29 proc.). Kitose nagrinėjamose savivaldybėse, tame tarpe ir Joniškio rajono savivaldybėje, meno mėgėjų kolektyvų skaičius mažėjo. Didžiausias neigiamas pokytis stebimas

Šiaulių (10,66 proc.), Pakruojo (9,09 proc.) rajonuose, Šiaulių mieste (8,33 proc.). Mažiausiai iš Šiaulių apsk. savivaldybių meno kolektyvų skaičius keitėsi Joniškėje, stebimas nežymus 1,06 proc. mažėjimas.

2.4.4.1. lentelė. Meno mėgėjų kolektyvų ir jų dalyvių skaičius (2015-2019 m.)

Administracinė teritorija/Metai	Meno mėgėjų kolektyvai					Pokytis (proc.)
	2015	2016	2017	2018	2019	
Lietuvos Respublika	3 877	3 863	3 841	3 798	3 757	-3,1
Šiaulių apsk.	503	518	531	519	506	0,6
Akmenės r. sav.	62	68	64	65	69	11,29
Joniškio r. sav.	64	61	59	57	63	-1,56
Kelmės r. sav.	122	135	126	127	117	-4,1
Pakruojo r. sav.	77	74	72	72	70	-9,09
Radviliškio r. sav.	32	36	62	59	56	75
Šiaulių m.	24	23	23	25	22	-8,33
Šiaulių r.	122	121	125	114	109	-10,66
Meno mėgėjų kolektyvų dalyviai						
Lietuvos Respublika	56 138	53 106	52 956	52 819	52 671	-6,18
Šiaulių apsk.	6 353	6 374	6 381	6 151	5 884	-7,38
Akmenės r. sav.	776	787	732	725	645	-16,88
Joniškio r. sav.	735	762	683	630	659	-10,34
Kelmės r. sav.	1235	1321	1185	1119	1077	-12,79
Pakruojo r. sav.	906	743	706	635	652	-28,04
Radviliškio r. sav.	653	670	1099	1071	1054	61,41
Šiaulių m.	647	693	649	696	649	0,31
Šiaulių r.	1 401	1 398	1 327	1 275	1 148	-18,06

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

Meno mėgėjų kolektyvų dalyvių skaičius mažėjo visose apskrities savivaldybėse, išskyrus Radviliškio r. sav. (dalyvių skaičius padidėjo nuo 653 – 2015 m. iki 1054 – 2019 m.) ir Šiaulių m. (per penkerius metus padidėjo 0,31 proc.). Sparčiausiai meno mėgėjų kolektyvų dalyvių skaičius sumažėjo Pakruojo (28,04 proc.), Akmenės (16,88 proc.), taip pat ir Kelmės (12,79 proc.) bei Joniškio (10,34 proc.) rajonuose, mažėjimas lenkia šalies vidurkį (6,18 proc.) (žr. 2.4.1. lent.).

Tokiam žymiam kolektyvų ar kolektyvų dalyvių skaičiaus mažėjimui įtaką daro demografinės problemos – sparčiai mažėjantis gimstamumas, didėjanti emigracija, mažėjanti grįžtamoji migracija.

Joniškio rajone veikia meno mėgėjų kolektyvai: folkloriniai ansambliai, vokaliniai ansambliai, romansų grupė, choras, populiariosios muzikos ir gyvo garso grupės, pučiamųjų ansamblis, mėgėjų teatrai, liaudiškų šokių kolektyvai, šiuolaikinių šokių grupės. Joniškio rajone aktyvią kultūrinę ir meninę veiklą vykdo įvairios nevyriausybinių organizacijų.

Joniškio rajono savivaldybės teritoriją aptarnauja **Joniškio rajono savivaldybės Jono Avyžiaus viešoji biblioteka**. Bibliotekos struktūrą sudaro: Viešoji biblioteka ir 17 teritorinių padalinių (filialų) – 1 mieste ir 16 kaimo teritorijoje. Viešąją biblioteką sudaro 5 skyriai: Skaitytojų aptarnavimo, Informacijos ir kraštotyros, Dokumentų komplektavimo ir tvarkymo, Vaikų literatūros, Ūkio ir bendrasis skyriai bei administracija ir 17 teritorinių padalinių (filialų) darbuotojai, pavaldūs bibliotekos direktoriui. 2019 m. pradžioje rajono bibliotekų paslaugomis naudojos 30,6 proc. savivaldybės gyventojų.

Joniškio rajono savivaldybės Jono Avyžiaus viešosios bibliotekos (toliau – Jono Avyžiaus viešoji biblioteka) 2019–2021 m. strateginės veiklos kryptys ir prioritetai nustatomi bei veikla organizuojama, atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos suformuotas bibliotekų plėtros strategines kryptis 2016–2022 m. ir Joniškio rajono savivaldybės 2019–2021 m. strateginiame veiklos plane numatytus prioritetus ir strateginį tikslą „užtikrinti visuotinį švietimo prieinamumą ir kokybę, mažinti socialinę atskirtį, ugdyti visuomenės sveikatą, plėtoti

kultūrinę veiklą ir skatinti bendruomeniškumą“. Įgyvendindama šį prioritetą, Jono Avyžiaus viešoji biblioteka prisideda prie Joniškio rajono savivaldybės „Kultūros ir sporto plėtros programos“ įgyvendinimo savivaldybėje.

Vadovaujantis Jono Avyžiaus viešosios bibliotekos veiklos 2015–2019 ataskaitų duomenimis, Joniškio viešojoje bibliotekoje ir teritoriniuose padaliniuose (filialuose) (toliau – filialuose) 2019 m. buvo 7361 registruotas vartotojas (lyginant su 2015 m., vartotojų sumažėjo 1,63 proc.). Vartotojų skaičiaus mažėjimui įtakos turėjo prastėjanti demografinė situacija rajone. 2015–2019 m. Jono Avyžiaus viešojoje bibliotekoje fiksuojamas 3 proc. vartotojų augimas, tačiau Žagarės miesto ir kaimo filialuose registruotų vartotojų skaičius mažėjo atitinkamai 3,47 proc. ir 5,41 proc.

2.4.4.2. lentelė. Registruotų vartotojų skaičius (2015–2019 m.)

Biblioteka/Metai	Registruotų vartotojų skaičius (vnt.)					Pokytis proc.
	2015	2016	2017	2018	2019	
Viešoji biblioteka	3 232	3 394	3 387	3 362	3 329	3
Žagarės m. fil.	663	660	660	648	640	-3,47
Kaimo fil.	3 586	3 357	3 489	3 443	3 392	-5,41
Iš viso	7481	7421	7536	7453	7361	-1,6

Šaltinis: Jono Avyžiaus viešosios bibliotekos veiklos ataskaitos duomenys

Pastaraisiais metais Joniškio rajono savivaldybėje buvo stebima neigiama natūrali gyventojų kaita, mažėja gyventojų. Rajono savivaldybės ekonominė raida ir veiklos prioritetai tiesiogiai veikia rajono bibliotekų tinklą. Mažėjant gyventojų rajone, ekonomikos rodikliai irgi nekylo, mažėja gyventojų finansinės galimybės. Tai formuoja augantį nemokamų kultūrinių renginių bei informacinių paslaugų poreikį rajone. Brangstant informacijos ištekliai, patalpų eksploatacijai, interneto ryšiui, kitoms bibliotekos naudojamoms paslaugoms, Jono Avyžiaus viešoji biblioteka negali pilnai patenkinti vis didėjančių vartotojų poreikių. Jono Avyžiaus viešosios bibliotekos ir teritorinių padalinių (filialų) veiklos efektyvumas tiesiogiai priklauso nuo finansinių išteklių, proporcingo ir tikslingo finansavimo, gaunamo iš valstybės ir rajono savivaldybės biudžetų. Lėtai atnaujinamas Jono Avyžiaus viešosios bibliotekos dokumentų fondas, trūkstamos lėšos naujoms šiuolaikinėms informacinėms technologijoms įsigyti bei atnaujinti, filialų patalpoms renovuoti, specialistams skatinti, visa tai dar viena svarbi priežastis, tiesiogiai veikianti Jono Avyžiaus viešosios bibliotekos veiklos kokybę bei vartotojų skaičių.

Jono Avyžiaus viešosios bibliotekos 2015–2019 m. veiklos ataskaitų duomenys įrodo, kad bibliotekos dokumentų fondui skirtų naujų dokumentų vis mažėja, iš viso per 2015–2019 m. naujų gautų dokumentų sumažėjo 5,88 proc. Didžiausias naujų dokumentų gauties mažėjimas, net 17,67 proc. fiksuojamas Viešajai bibliotekai, Žagarės miesto ir kaimo filialuose naujų dokumentų gavo daugiau, tačiau lyginant su 2015 m. Žagarei skirta 4 dokumentais, o kaimo filialams net 186 leidiniais mažiau. Visas Jono Avyžiaus viešosios bibliotekos dokumentų fondas per pastaruosius penkerius metus sumažėjo 8,24 proc.

2.4.4.3. Naujų gautų dokumentų skaičius (2015–2019 m.)

Biblioteka/Metai	2015	2016	2017	2018	2019	Pokytis proc.
Viešoji biblioteka	2 581	2 267	2 555	2 310	2 125	-17,67
Žagarės m. fil.	815	901	843	910	811	-0,49
Kaimo fil.	7 595	6 923	8 377	7 775	7 409	-2,45
Iš viso gauta	10 991	10 091	11 775	10 995	10 345	-5,88
Bibliotekos fondas iš viso (fiz. vnt.)						
	174 520	168 515	160 552	158 787	160 142	-8,24

Šaltinis: Joniškio rajono savivaldybės Jono Avyžiaus viešosios bibliotekos veiklos ataskaitos duomenys

Palyginus su 2018 m., naujų dokumentų įsigyta 650 vnt. mažiau. Išleistų 2018–2019 m. leidinių gauta 9581 vnt., tai sudaro 6 proc. viso fondo. Pagal Tarptautinės bibliotekų asociacijų ir institucijų federacijos⁶⁵ rekomendacijas, per paskutiniuosius 2 metus išleistų leidinių turėtų būti 10%. Naujų dokumentų gavimo rezultatas nėra geras, tačiau remiantis ateities prognozėmis, kad demografinė padėtis dar labiau blogės, o su tuo mažės skiriamas finansavimas, geresnių perspektyvų nesitikima.

Jono Avyžiaus viešoji biblioteka įgyvendina įvairius projektus. 2019 m. kartu su „Langas į ateitį“ asociacija, LR Vidaus reikalų ministerija, Ryšių reguliavimo tarnyba, Nacionaline biblioteka, tęsė bendrą LR Kultūros ministerijos ir Lietuvos Nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos projektą „Gyventojų skatinimas išmaniai naudotis internetu atnaujintoje viešosios interneto prieigos infrastruktūroje“. Projekto tikslas – skatinti ir mokyti bendruomenę naudotis skaitmeniniais įrenginiais ir elektroninėmis paslaugomis. Per 2019 m. skaitmeninio raštingumo žinių įgijo daugiau nei 290 žmonių. Jono Avyžiaus viešoji biblioteka taip pat dalyvavo LR Kultūros ministerijos kartu su Nacionaline biblioteka vykdomame tęstinių investicijų projekte "Bibliotekų kompiuterizavimas" ir kituose bibliotekos veiklai reikšminguose projektuose.

Joniškio istorijos ir kultūros muziejus įkurtas 1989 m., steigėjas – Joniškio rajono savivaldybės taryba. Muziejuje saugoma ir eksponuojama archeologinė, istorinė, etnografinė medžiaga, pasakojanti apie Joniškio krašto istoriją ir kultūrą, vykdomas menininkų ir mokslininkų, kilusių iš Joniškio krašto darbų populiarinimas. Muziejaus darbuotojai organizuoja ekskursijas po Joniškio rajono ir miesto istorinius objektus. Taip pat organizuojama švietėjiška veikla istorine tematika, rengiami edukaciniai užsiėmimai. Siekdamas išsaugoti istorinę praeitį, muziejus vykdo projektinę veiklą, kraštotyrines ekspedicijas Joniškio rajone. Dažnai rengiamos dailės ir liaudies meno parodos. Muziejuje sukaupta virš 14 tūkstančių eksponatų, kurie suskirstyti į 6 rinkinius: fotografijos, daiktų, archeologijos, rankraščių, spaudinių, numizmatikos. Tai yra vienintelis oficialus įregistruotas Joniškio miesto muziejus.

Lietuvoje veikiančių muziejų skaičius 2015–2019 m. stipriai nesikeitė, 2019 m. jų buvo 107, kai 2018 m. – 104. Apskrities savivaldybės muziejų gausa nepasižymi, visoje Šiaulių apskr. 2019 m. veikė 9 muziejai, Akmenės, Joniškio, Radviliškio, Šiaulių rajonuose – tik po 1, o Pakruojo rajone muziejų veikla nebuvo vykdoma visus pastaruosius penkerius metus.

2.4.4.4. lentelė. Muziejų skaičius 2015-2019 m.

Muziejų skaičius 2015-2019 m. (vnt.)					
Administracinė teritorija/Metai	2015	2016	2017	2018	2019
Lietuvos Respublika	104	103	104	104	107
Šiaulių apsk.	8	8	7	8	9
Akmenės r. sav.	1	1	1	1	1
Joniškio r. sav.	1	1	1	1	1
Kelmės r. sav.	2	2	2	2	2
Radviliškio r. sav.	1	1	1	1	1
Šiaulių m.	2	2	1	2	3
Šiaulių r. sav.	1	1	1	1	1

Šaltinis: Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos duomenys

Nors dideliu muziejų skaičiumi apskrities savivaldybės ir nepasižymi, tačiau lankytojų sulaukiama pakankamai. Šiaulių apskrities muziejuose 2019 m. apsilankė vidutiniškai 220 tūkst. lankytojų, iš jų didžioji dalis lankytojų Šiaulių m. (120 tūkst.), Joniškio muziejus lankytojų 2019 m. sulaukė apie 22 tūkst., tai net dvigubai daugiau nei 2015 m. (10 tūkst.) ar 2016 m. (10 tūkst.)

⁶⁵ Pagrindinė tarptautinė įstaiga, atstovaujanti žmonių, kurie pasitiki bibliotekomis ir informacijos specialistais, interesams. Nepriklausoma nevyriausybinė ne pelno organizacija IFLA buvo įkurta 1927 m.

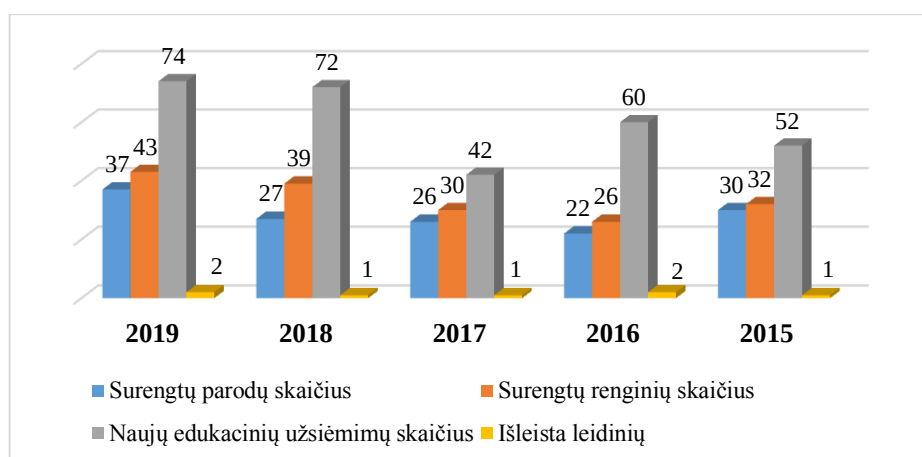
suskaičiuojamų lankytojų. Radviliškio rajone muziejaus lankytojų žymiai sumažėjo, lyginant su 2015 m., kai lankytojų buvo fiksuojama apie 74 tūkst., 2019 m. – 49 tūkst.

2.4.4.5. lentelė. Muziejų lankytojų skaičius 2015-2019 m.

Muziejų lankytojų skaičius 2015-2019 m. (tūkst.)					
Administracinė teritorija/Metai	2015	2016	2017	2018	2019
Lietuvos Respublika	3 896	3 981	4 152	5 026	5 589
Šiaulių apsk.	212	184	220	244	220
Akmenės r. sav.	6	7	8	9	10
Joniškio r. sav.	10	10	20	23	22
Kelmės r. sav.	12	13	14	15	15
Radviliškio r. sav.	74	56	59	52	49
Šiaulių m.	104	93	115	141	120
Šiaulių r. sav.	6	5	4	4	4

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

Kaip jau buvo minėta, Joniškio istorijos ir kultūros muziejus vykdo daug veiklų, pradedant ekskursijų, parodų, ekspozicijų rengimu, baigiant kraštotyrimais ekspozicijomis ir projektine veikla. Vis dėl to paskutinius penkerius savo veiklos metus muziejus labiausiai orientuojasi į švietėjišką veiklą, rengdamas edukacinius užsiėmimus, parodas, leidinių leidybą.

2.4.4.4. pav. Joniškio istorijos ir kultūros muziejaus populiariausios veiklos 2015-2019 m.

Šaltinis: Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos duomenys

Remiantis LR kultūros ministerijos pateiktais duomenimis, 2015–2019 m. Joniškio istorijos ir kultūros muziejaus naujų edukacinių užsiėmimų skaičius padidėjo net 42,3 proc. – iš 52 surengtų naujų edukacinių užsiėmimų skaičius išaugo iki 74. Taip pat 34,38 proc. padidėjo ir surengtų renginių skaičius, augo ir parodų skaičius, jeigu 2015 m. parodų per metus būdavo surengta 30, tai 2019 m. tokių parodų suskaičiuojama 37. Pastovesnis lieka išleidžiamų leidinių skaičius, per penkerius metus buvo išleisti 7 leidiniai.

KULTŪRA IR MENAS

Stiprybės

- Pakankamas kultūros įstaigų kiekis ir tinklas.
- Didelė edukacinių užsiėmimų įvairovė, platus teikiamų inovatyvių paslaugų spektras kultūros įstaigose.
- Aktyvus rajono kultūros įstaigų dalyvavimas projektinėje veikloje.
- Gerai išplėtotas bibliotekų tinklas, bibliotekos veikia daugumoje kaimiškųjų vietovių.
- Glausdus kultūros įstaigų, švietimo įstaigų ir NVO bendradarbiavimas ne tik rajono, bet ir šalies mastu.
- Didėjantis muziejaus lankytojų skaičius.

Silpnybės

- Mažėjantis meno kolektyvų ir dalyvių juose skaičius.
- Mažėjantis naujų gautų leidinių skaičius bibliotekose, dėl nusidėvėjimo mažėjantis dokumentų fondas.
- Inovatyvių paslaugų trūkumas viešojoje bibliotekoje dėl nefunkcionalios ir nemodernos infrastruktūros.
- Estetiškų, pastovių kultūros reklamos stendų trūkumas, dėl ko nukenčia kultūros renginių reklamos efektyvumas, rajono kultūros įstaigų veiklos kokybė.
- Modernių ir inovatyvių priemonių trūkumas įtakoja teikiamų paslaugų įvairovę ir kokybę.

Galimybės

- Jaunų motyvuotų kultūros ir meno darbuotojų pritraukimas į rajoną.
- Platesnio spektro kultūrinių renginių ir kultūros paslaugų pasiūla gyventojams.
- Augantis bibliotekų ir kitų kultūros įstaigų elektroninių paslaugų poreikis, prieinamumo didinimas, naujų virtualių užsiėmimų vykdymas.
- Materialinės bazės stiprinimas dalyvaujant projektinėse veiklose.
- Partnerystės ryšių užmezgimas su Lietuvos ir užsienio kultūros ir meno įstaigomis.
- Mobiliosios programėlės, padėsiančios kultūros vartotojams laiku gauti visą informaciją apie kultūrinius rajono įvykius sukūrimas.
- Bendro visų kultūros įstaigų renginių planavimo kalendoriaus sukūrimas.

Grėsmės

- Dėl mažėjančio gyventojų skaičiaus mažėjantis ir kultūros renginių lankytojų, paslaugų vartotojų skaičius.
- Mažėjantis gyventojų kultūrinis aktyvumas.
- Neišplėtotos inovatyvios, elektroninės Jono Avyžiaus viešosios bibliotekos paslaugos siaurina veiklos galimybes ir įtakoja lankytojų skaičių.
- Nepakankamas kultūros įstaigų finansavimas įtakoja renginių kokybę ir žiūrovų srautus, mažina kultūros įstaigų konkurencingumą.

Kūno kultūros ir sporto situacijos apibendrinimas

Sportas Joniškio rajono savivaldybėje

- ✓ *veikia Joniškio sporto centras;*
- ✓ *25 sporto klubai;*
- ✓ *1 sporto Viešojoji įstaiga – VŠĮ “Varūna”.*

12,5 proc. išaugęs rajono sporto organizacijų ir 5,4 proc. sportuojančių jose skaičius

- ✓ *Joniškio rajone 2019 m. veikė 27 sporto organizacijos, kuriuose sportavo 1177 asmenys.*
- ✓ *2015–2019 m. Joniškio rajono savivaldybės sporto organizacijų skaičius išaugo 12,5 proc., o juose sportuojančių skaičius padidėjo 5,4 proc.*

Joniškio sporto centre 442 vaikai, sportuojantys 9-iose sporto šakose

2019 m. Joniškio sporto centre:

- ✓ *sudarytos 37 mokinių sporto ugdymo grupės, kurias lanko 442 mokiniai;*
- ✓ *vaikus treniruoja 23 pedagogai.*

Gerinama sporto infrastruktūra

- ✓ *įrengtos sporto aikštelės prie „Saulės“ pagrindinės mokyklos, Joniškio žemės ūkio mokyklos, Žagarės ir Skaistgirio gimnazijų.*
- ✓ *iš esmės atnaujinti ir visuomenės poreikiams pritaikyti Joniškio „Aušros“ gimnazijos ir Kriukų pagrindinės mokyklos stadionai.*

2.4.5. Kūno kultūra ir sportas

Nors **sportas**⁶⁶ įvairiuose šaltiniuose apibrėžiamas kaip profesionali ar mėgėjiška veikla, kuria siekiama pergalės varžybose, apimantis sistemingą mokymąsi ir lavinimąsi, o **kūno kultūra**⁶⁷ apibūdinama kaip asmens ir visuomenės bendrosios kultūros dalis, glaudžiai susijusi su sveikatos stiprinimu ir sportu, tačiau verta paminėti, kad sporto nauda didelę įtaką turi ne tik emocinei ir fizinei sveikatai, tačiau yra neabejotina, kad sportas savo šviečiamąją, ugdomąją, socialinę ir ekonominę veiklą, padeda įgyvendinti Lietuvos Respublikos strateginius tikslus ir turi didelę reikšmę ekonomikai. Pavyzdžiui, Statistikos departamento duomenimis, sporto sektoriuje 2017 m. dirbo 20,2 tūkst. asmenų arba 1,5 proc. visų šalies užimtų gyventojų, o sporto sektoriuje sukurta pridėtinė vertė 2017 m. išaugo 15 proc. ir sudarė 0,8 proc. visos šalies pridėtinės vertės.

Joniškio rajono savivaldybės administracijos Švietimo, kultūros ir sporto skyrius formuoja ir įgyvendina Joniškio rajono kūno kultūros ir sporto politiką, rūpinasi gyventojų fizinio aktyvumo skatinimu, užtikrina sportininkų dalyvavimą šalies ir tarptautiniame sportiniame judėjime.

Joniškio rajono kūno kultūros ir sporto plėtra vykdoma vadovaujantis Savivaldybės strateginiu veiklos planu, Lietuvos Respublikos sporto įstatymu, kitais teisės aktais ir nutarimais, susijusiais su kūno kultūra ir sportu.

Joniškio rajone veikia savivaldybės biudžetinė įstaiga – Joniškio sporto centras, kuris per sportą siekia skatinti vaikų ir jaunimo savarankiškumą, padėti ugdyti ir lavinti sveiką asmenybę bei įdiegti norą sportuoti visą gyvenimą, plėtoti saviraišką.

2019 m. Joniškio sporto centro veiklos ataskaitos duomenimis, 2019 m. Sporto centre sudaryta 40 sporto ugdymo grupių, kurias lankė 479 mokiniai. Mokiniais sudarytos sąlygos lankyti futbolo, graikų-romėnų imtynių, karate, krepšinio, lengvosios atletikos, stalo teniso, tinklinio, žolės riedulio, gimnastika visiems sporto šakų užsiėmimus. Nuo 2016 m. mokinių skaičius Joniškio sporto centre didėjo (2016 m. – 325, 2017 m. – 375, 2018 m. – 420). Mokinių skaičiaus didėjimą lėmė krepšinio ir gimnastikos visiems grupių įsteigimas ikimokyklinio ugdymo įstaigose ir Žagarėje. Mokinių skaičiaus mažėjimas grupėse nenumatomas, jų skaičius kasmet didėjantis. Sporto centre dirba 23 pedagogai.

Joniškio sporto centras savo sporto bazių neturi. Pratybos vykdomos miesto ir rajono bendrojo lavinimo mokyklų, ikimokyklinio ugdymo ir Joniškio žemės ūkio mokyklos sporto salėse ir lauko aikštynuose:

Mokykla	Sporto šakos
Joniškio „Saulės“ pagrindinė mokykla	Krepšinis, stalo tenisas, graikų-romėnų imtynės, karate, gimnastika visiems, tinklinis
Joniškio „Aušros“ gimnazija	Krepšinis
Joniškio M. Slančiausko progimnazija	Lengvoji atletika, tinklinis, gimnastika visiems, futbolas
Kriukų pagrindinė mokykla	Lengvoji atletika
Skaistgirio gimnazija	Stalo tenisas
Žagarės gimnazija	Futbolas, lengvoji atletika
Joniškio ŽŪM	Žolės riedulys, gimnastika visiems
Lopšelis - darželis „Saulutė“	Krepšinis, gimnastika visiems
Darželis „Vyturėlis“	Krepšinis, gimnastika visiems
Bariūnų sporto salė	Futbolas

Šaltinis: Joniškio rajono savivaldybės administracija

⁶⁶ Profesionali ar mėgėjiška veikla, kuria siekiama pergalės varžybose; apima sistemingą mokymąsi, lavinimąsi (treniravimąsi) ir varžybas.

⁶⁷ 1) Asmens ir visuomenės bendrosios kultūros dalis, glaudžiai susijusi su sveikatos stiprinimu ir sportu; 2) mokykloje dėstomas dalykas, kurį dėstant mokama judesių ir veiksmų, lavinančių psichofizinę asmenybę, teikiama moksliškai apibendrintų žinių apie fizinį ugdymą ir sportą.

Bendradarbiaujant su Lietuvos mokinių neformaliojo švietimu centru nuo 2016 m. Joniškio rajone vykdyta 15 sporto šakų Lietuvos mokyklų žaidynių varžybos, 7 sporto šakų zoninės, tarpzoninės ir finalinės varžybos. Joniškio sporto centro ugdytiniai nuo 2011 m. dalyvauja Lietuvos jaunučių ir jaunių sporto žaidynių varžybose. Nuo 2011 iki 2018 m. Joniškio rajonas V rajonų grupėje užėmė pirmąsias vietas ir tik 2017 m. užėmė II vietą. 2019 m. dėl neskirto finansavimo Lietuvos sporto federacijos žaidynių nevykdė.

Bendradarbiaujant su Joniškio rajone veikiančiais sporto klubais ir seniūnijų sporto komandomis, aktyviai dalyvaujama Lietuvos seniūnijų sporto žaidynėse. Sėkmingiausi Joniškio rajonui buvo 2018 m. Joniškio seniūnija tarp 120 dalyvavusių seniūnijų komandų užėmė II vietą, o Joniškio rajonas užėmė 4 vietą tarp 40 rajonų komandų.

Vykdam veiklą ir sportinius renginius bendradarbiaujama su Joniškio rajono švietimo centru, Joniškio turizmo ir verslo informacijos centru, Joniškio neįgaliųjų draugija, sporto klubais.

Joniškio rajono savivaldybės gyventojams reguliariai ir aktyviai dalyvauti sportiniame gyvenime, kelti sportinį meistriskumą padeda rajone veikiančios sporto įstaigos. Joniškio rajono savivaldybė skatina sporto klubų veiklą ir kasmet didina skiriamą finansavimą. 2016 m. sporto klubų veiklos skatinimui skirta 13 tūkst. Eur, 2017 m. – 14 tūkst. Eur, 2018 m. – 19 tūkst. Eur, 2019 m. – 25 tūkst. Eur.

2.4.5.1. lentelė. Joniškio rajono sporto klubai ir juose kultivuojamos sporto šakos

Sporto klubai	Kultivuojamos sporto šakos
1. Visuomeninis imtynių sporto klubas "Kova"	Graikų – romėnų imtynės
2. Sporto klubas „Siekis“	Krepšinis
3. Sporto klubas „Žvelgaitis“	Futbolas, krepšinis stalo tenisas, lengvoji atletika, tinklinis
4. Stalo teniso klubas „Sidabra“	Stalo tenisas
5. Joniškio rajono tinklinio klubas „Ažuolas“	Tinklinis
6. Joniškio rajono šaškių - šachmatų klubas	Šaškės- šachmatai
7. Futbolo klubas „Strėlės	Futbolas
8. Joniškio žemės ūkio mokyklos sporto klubas „Žemyna“	Krepšinis, šokis, tinklinis, atletinė gimnastika
9. Aerobikos sporto klubas „Čia & dabar“	Aerobika
10. Krepšinio sporto klubas „Amicitia“	Krepšinis
11. Žolės riedulio klubas „Žaibuolys“	Stalo tenisas, futbolas, krepšinis, tinklinis
12. Visuomeninis sporto klubas „Atžala	Žolės riedulys
13. Sporto klubas „Žagarės malūnas“	Kultūrizmas
14. Joniškio rajono sporto klubas „Gasčiūnai“	Futbolas, krepšinis, tinklinis, šaškės, lengvoji atletika
15. Motokroso klubas „Du taktai	Motokrosas
16. Aerobikos sporto klubas „Avantiūra+“	Aerobika
17. Skaistgirio sporto klubas „Skaistgirio olimpietis“	Futbolas, stalo tenisas
18. Joniškio sportinių žaidimų sporto klubas „Saulė“	Krepšinis, aerobika
19. Jurdaičių specialiosios olimpiados klubas	Krepšinis, stalo tenisas, tinklinis, bočia, jėgos tr.
20. Ekstremalaus sporto klubas „Forsažas“	Automobilių sportas
21. Joniškio M.Slančiausko progimnazijos sporto klubas „Sportukas	Krepšinis, aerobika
22. Sporto klubas „Krepšinio legendos“	Muziejinė veikla
23. Vido Bobrovskio automobilių sporto klubas	Automobilių sportas
24. Jojimo sporto klubas „Audruvis“	Žirgų sportas
25. Skaistgirio miestelio futbolo klubas „Skaistgirys“	Futbolas
26. VŠĮ „Varūna“	Jėgos trikovė

Šaltinis: Joniškio rajono savivaldybės administracija

Joniškio kraštą Nacionalinėje krepšinio lygoje atstovauja „Delikateso“ krepšinio komanda. Joniškio rajono savivaldybė per sporto klubą „Siekis“ užtikrina komandos finansavimą. 2015–2018 m. skirta 25 tūkst. Eur, 2019 m. – 40 tūkst. Eur. Komanda garsina Joniškio vardą, vis pritraukdama profesionalius sportininkus ir komandos trenerius. Joniškio rajono savivaldybės biudžete kasmet numatomos lėšos geriausiems Joniškio rajono sportininkams skatinti. 2016 m. skirta – 4 tūkst. Eur, 2017 m. – 6,5 tūkst. Eur, 2018 m. – 6 tūkst. Eur, 2019 m. – 6 tūkst. Eur.

Vadovaujantis Lietuvos statistikos departamento ir Kūno kultūros ir sporto departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės parengtais sporto statistikos metraščiais, 2019 m. Joniškio rajono savivaldybėje veikė 27 sporto organizacijos. Šiose sporto organizacijose 2019 m. sportavo 1177 asmenys. Taigi, sportuojantieji 2019 m. sudarė 5,6 proc. visų Joniškio rajono gyventojų (šalies rodiklis – 5,2 proc.). Lyginant 2015 ir 2019 m., sporto organizacijų skaičius Joniškio rajono savivaldybėje išaugo 12,5 proc. arba 3 sporto organizacijomis, o jose sportuojančiųjų skaičius padidėjo – 5,4 proc. Analizuojamuoju 2015–2018 m. laikotarpiu sporto varžybų, sporto visiems renginių bei sporto stovyklų skaičius ir dalyvių juose skaičius Joniškio rajono savivaldybėje pasižymėjo augimu (atitinkamai 4,4 proc. ir 6,3 proc.), nuo 2019 m. pasikeitus sporto renginių, sporto stovyklų skaičiavimo metodikai, jų skaičius formaliai mažėja, tačiau dalyvių skaičius didėja (1177). 2015–2019 m. nebuvo išmokyta plaukti nei vienas asmuo, to priežastis tinkamos infrastruktūros ir tinkamų sąlygų plaukimo mokymui Joniškio rajono savivaldybėje nebuvimas.

2.4.5.2. lentelė. Sporto rodikliai Joniškio rajono savivaldybėje 2015–2019 m.

Rodiklis / Metai	2015	2016	2017	2018	2019	Pokytis proc.
Sporto organizacijų skaičius	24	26	26	27	27	12,5
Sportuojančiųjų skaičius sporto organizacijose	1117	1119	1153	1153	1177	5,4
Sporto varžybų, sporto visiems renginių ir sporto stovyklų skaičius	338	352	341	343	279*	-17,5*
Sporto varžybų, sporto visiems renginių ir sporto stovyklų dalyvių skaičius	5275	5306	5283	5607	6110	15,8
Išmokyta plaukti asmenų	-	-	-	-	-	-
Parengta sportininkų iš viso	9	13	12	10	9	0

Šaltinis: Kūno kultūros ir sporto departamento prie LRV/ Lietuvos statistikos departamento duomenys

**nuo 2019 m. keitėsi sporto renginių skaičiavimo formos*

Pagal Kūno kultūros ir sporto departamento prie LRV pateikiamus 2017 m. duomenis Joniškio rajono sporto infrastruktūrą sudarė: 16 stadionų, 21 sporto ir kitos paskirties sporto salės, 1 privatus jojimo maniežas, 34 krepšinio aikštelės, 33 tinklinio aikštelės, 3 dirbtinės dangos aikštelės.

2.4.5.3. lentelė. Joniškio rajono savivaldybės sporto infrastruktūra 2017 m.

Rodiklis	Joniškio r. sav.	Lietuvos Respublika
Universali sporto arena	-	15
Sporto kompleksai	-	28
Stadionai	16	594
Lengvosios atletikos maniežai	-	6
Futbolo maniežai	-	3
Baseinai	-	47
Sporto salės	21	1633
Irkavimo sporto bazės	-	18
Buriavimo sporto bazės	-	8

Žirgų sporto maniežai	1	27
Dviračių treka	-	2
Aerodromai	-	12
Ledo arenos	-	10
Šaudyklos	-	42
Krepšinio aikštelės	34	1314
Tinklinio aikštelės	33	764
Futbolo aikštės	-	632
Rankinio aikštelės		58
Teniso aikštelės		279
Automobilių kroso trasos	-	11
Motokroso trasos	-	7
Slidžių ir riedučių trasos	-	14
BMX dviračių trasos	-	9
Beisbolo aikštės	-	1
Golfo aikštynai	-	6
Hipodromai	-	6
Kartodromai	-	12
Universalios dirbtinės dangos sporto aikštelės	3	278
Snow arena	-	1

Šaltinis: Kūno kultūros ir sporto departamento prie LRV duomenys

Joniškio rajono savivaldybė išanalizavusi esamos sporto infrastruktūros būklę ir nusistačius aiškius prioritetus, vykdo kryptingą sporto infrastruktūros plėtrą atnaujinama jau turimus stadionus mieste. 2017–2019 m. Europos Sąjungos, valstybės ir savivaldybės biudžeto lėšomis buvo įgyvendintas Joniškio „Aušros“ gimnazijos stadiono rekonstravimas, 2018 m. kartu su Kūno kultūros ir sporto departamentu naujai įrengta universali dirbtinės dangos sporto aikštelė Skaistgirio miestelyje prie Skaistgirio gimnazijos. Tai jau ketvirta įrengta sporto aikštelė Joniškio rajone, prieš tai įrengtos „Saulės“ pagrindinės mokyklos, žemės ūkio mokyklos, Žagarės gimnazijos sporto aikštelės. 2019 m. sutvarkytas ir Kriukų pagrindinės mokyklos stadionas, kuris bene vienintelė vieta, kur vietos gyventojai gali sportuoti. 2020 m. pradėtas įgyvendinti projektas, kurio pagalba bus sutvarkytas ir visuomenės poreikiams pritaikytas poilsio zonoje esantis Joniškio miesto stadionas.

KŪNO KULTŪRA IR SPORTAS

Stiprybės

- Veikia sporto centras, kuriame plėtojami įvairių sporto šakų užsiėmimai.
- Augantis sporto organizacijų ir sportuojančių jose asmenų skaičius.
- Didėjantis sporto varžybų, sporto visiems renginių ir sporto stovyklų bei dalyvių juose skaičius.
- Sportuojančių gyventojų skaičius Joniškio rajone didesnis nei šalies vidurkis.
- Atnaujinama rajono sporto infrastruktūra.

Silpnybės

- Nevykdomos plaukimo pamokos, dėl vandens paslaugų infrastruktūros trūkumo rajone.

Galimybės

- Gyventojų fizinio aktyvumo, sveikos gyvensenos iniciatyvų skatinimas. ■
- Intensyvesnis sporto infrastruktūros atnaujinimas ir plėtra. ■
- Privataus verslo investicijos į sporto sektorių, jo bazių atnaujinimą ir plėtrą. ■
- Sporto stovyklų organizavimas. ■
- Įvairių sporto renginių organizavimas, sporto šakų įvairovės plėtra. ■
- Augantis gyventojų sąmoningumas didins poreikį fizinio aktyvumo paslaugoms. ■

Grėsmės

- Vaikų motyvacijos sportuoti mažėjimas, kuris lems ir sportininkų skaičiaus mažėjimą ateityje.
- Perspektyvių sportininkų išvykimas į didesnius šalies miestų, užsienio sporto klubus.

Nevyriausybinių organizacijų, bendruomenių, jaunimo organizacijų ir jaunimo politikos situacijos apibendrinimas

127 NVO

Joniškio rajone veikia:

- ✓ 52 nevyriausybines organizacijos, 9 religines organizacijos ir parapijos, 19 jaunimo organizacijų, neformalių jaunimo grupių ir klubų;
- ✓ 47 aktyvios bendruomenės, vykdančios projektine veiklą ir taip gerinančios savo kaimo bendruomenių infrastruktūrą, skatinančios gyventojų užimtumą, verslumą.

2 vietos veiklos grupės

Joniškio rajone veikia:

- ✓ Joniškio rajono vietos veiklos grupė;
- ✓ Joniškio miesto vietos veiklos grupė.

19,4 proc. Joniškio rajono savivaldybės gyventojų – jaunimas

- ✓ 2020 m. Joniškio rajono savivaldybėje jaunimo dalis (19,4 proc.) buvo didesnė nei Šiaulių apskrityje (17,9 proc.) ir šalyje (17,7 proc.);
- ✓ 2015–2020 m. jaunimo skaičius Joniškio rajono savivaldybėje kito lėčiau (17,6 proc.) nei Šiaulių apskrityje (18,6 proc.) ir šalyje (17,7 proc.).

Jaunimo politikos tinklas

- Joniškio rajono savivaldybėje su jaunimu dirba:*
- ✓ Joniškio rajono jaunimo reikalų taryba;
 - ✓ Jaunimo reikalų koordinatorius rajono savivaldybėje;
 - ✓ Atviras jaunimo centras, vykdamas darbą su jaunimu, prie kurio veikia vaikų dienos centras „Žadintuvas“;
 - ✓ 19 jaunimo organizacijų, neformalių jaunimo grupių ir klubų;
 - ✓ 5 akredituotos savanorius priimančios organizacijos, sėkmingai vykdančios Jaunimo savanoriškos tarnybos programą.

2.4.6. Nevyriausybinių organizacijų, bendruomenės, jaunimo organizacijos ir jaunimo politika

Nevyriausybinių organizacijų – nuo valstybės ar savivaldybių institucijų ir įstaigų nepriklausomas savanoriškumo pagrindais visuomenės ar jos grupės naudai veikiantis viešasis juridinis asmuo, kurio tikslas nėra politinės valdžios siekimas arba vien tik religijos tikslų įgyvendinimas. Prie NVO priskiriamos asociacijos, visuomeninės organizacijos, susivienijimai, konfederacijos, sąjungos, draugijos bei dauguma viešųjų organizacijų.

Bendruomeninė organizacija – asociacija, kurios steigėjai ir nariai yra gyvenamosios vietovės bendruomenės (jos dalies arba kelių gyvenamųjų vietovių) gyventojai (jų atstovai) ir kurios paskirtis – per iniciatyvas įgyvendinti viešuosius interesus, susijusius su gyvenimu kaimynystėje.

Nevyriausybiniomis organizacijomis laikomi juridiniai asmenys, kurie įsteigti vadovaujantis LR Asociacijų, Labdaros ir paramos fondų ar Viešųjų įstaigų įstatymais.

Vadovaujantis Joniškio rajono savivaldybės administracijos duomenimis, Joniškio rajone 2019 m. veikė 52 nevyriausybinių organizacijos, 47 kaimo bendruomenės bei 9 religinės organizacijos ir parapijos, vienijančios asmenis, turinčius bendrų interesų ir (ar) pomėgių, organizacijos, kurios ugdo demokratijos ir pilietinės visuomenės tradicijas, atstovauja konkrečioms vietos bendruomenės narių interesams.

Kasmet iš Joniškio rajono savivaldybės biudžeto yra skiriamos lėšos nevyriausybinių organizacijų (įskaitant ir kaimo bendruomenės) veiklos rėmimui ir efektyvumo didinimui. Augant poreikiui, nevyriausybinių organizacijų projektams finansuoti ir kaimo bendruomenėms remti, skiriamos lėšos didėja. Pastaruosius keletą metų priemonei „NVO veiklos kokybės gerinimo ir efektyvumo didinimo rėmimas“ skiriama 6 tūkst. Eur, (paramą gavo 10 kaimo bendruomenių ir 4 nevyriausybinių organizacijų projektai), o kaimo bendruomenių veiklos rėmimui – 9 tūkst. Eur (paramą gavo 39 kaimo bendruomenės). Projektų veiklos skirtos vietos bendruomenių aktyvinimui ir telkimui, bendruomeniškumo bei pilietiškumo ugdymui, savanoriškos veiklos plėtojimui, gražesnės gyvenamosios aplinkos kūrimui ir pan. Stebėdama kiekvienais metais vis didėjanti poreikį, Joniškio rajono savivaldybė nevyriausybinių ir kaimo bendruomenių veiklą remia ir finansavimą numato ir iš kitų finansavimo programų, priklausomai nuo to kokia veikla bus vykdoma, o kad poreikis yra, įrodo aktyvi bendruomenių veikla.

Joniškio rajonas gali pasigirti savo bendruomenėmis, kurių kaip jau minėta yra net 46. Pavyzdžiui viena iš aktyviausių Gasčiūnų kaimo bendruomenė garsėja ne tik Joniškio rajone, bet ir visoje Lietuvoje, yra įvertinta įvairių organizacijų. Didžiausias Gasčiūnų kaimo bendruomenės įvertinimas – 2017 m. Gasčiūnams suteiktas Lietuvos mažosios kultūros sostinės vardas.

Prie kaimo bendruomenių aktyvinimo prisideda ir Joniškio rajono partnerystės vietos veiklos grupė, kuri apima savivaldybės kaimiškąją teritoriją ir Žagarės miesto vietovę, tai sudaro 99,2 proc. viso rajono teritorijos ploto ir 63,9 proc. viso rajono gyventojų skaičiaus, taigi iš dalies rajono savivaldybės plėtros potencialas sutelktas kaimiškoje teritorijoje.

2016 m. kovo 1 d. pradėta įgyvendinti minėtos vietos veiklos grupės plėtros strategija, kurią remia Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 m. programa. Šios strategijos tikslas iki 2023 m. pasiekti aukštą ekonominį ir socialinį išsivystymo lygį, skatinti verslumą ir užimtumą, bendruomeniškumą. Daugiausia paramos lėšų paskirstyta I prioriteto „Vietos gyventojų ekonominio užimtumo didinimo, įvairinant ekonomine veiklą ir plėtojant verslus“ (1 069,4 tūkst. Eur) „Ūkio ir verslo plėtros“ priemonei (893,1 tūkst. Eur). II prioriteto tikslas – skurdo mažinimas, socialinės plėtros kaimo vietovėse didinimas, telkiant vietos bendruomenę (355,9 tūkst. Eur), didžiausias dėmesys skiriamas „Pagrindinių paslaugų ir kaimų atnaujinimui kaimo vietovėse“ (132,6 tūkst. Eur) ir „NVO ekonominės veiklos skatinimui“ (139,5 tūkst. Eur).

2.4.6.1. lentelė. Joniškio rajono partnerystės vietos veiklos grupės 2015-2023 m. strategijos įgyvendinimas

I PRIORITETAS	Priemonės/eur		II PRIORITETAS	Priemonės/eur	
	„Investicijos į materialųjį turtą“	40 052		„Pagrindinės paslaugos ir kaimų atnaujinimas kaimo vietovėse“	132 557
	„Ūkio ir verslo plėtra“	893 122		„Vietos projektų pareiškėjų ir vykdytojų mokymas, įgūdžių įgijimas“	18 672
	„Bendradarbiavimas“	70 697		„Kultūros savitumo išsaugojimas, tradicijų tęstinumas“	46 466
	„NVO socialinio verslo kūrimas ir plėtra“	19 100		„NVO ekonominės veiklos skatinimas“	139 542
	Privataus sektoriaus socialinio verslo kūrimas ir plėtra“	46 466		„NVO socialinės veiklos aktyvinimas“	18 672

Šaltinis: sudaryta autorių pagal Joniškio rajono partnerystės vietos veiklos grupės duomenis

Joniškyje veikia ir miesto vietos veiklos grupė įsteigta 2015 m. Steigėjai – 3 sektorių atstovai: vietos nevyriausybinės organizacijos, verslo ir vietos valdžios atstovai. Joniškio miesto vietos veiklos grupė parengė plėtros strategiją, į kurios rengimą buvo įtraukti visų sektorių (verslo, NVO, vietos valdžios) atstovai ir aktyvūs gyventojai.

Strategijoje išskirti du tikslai:

- ✓ padidinti socialinėje atskirtyje esančių asmenų socialinę integraciją, užtikrinant reikalingas socialines ir kitas paslaugas;
- ✓ mažinti nedarbą skatinant bedarbių, darbingų neaktyvių Joniškio miesto gyventojų verslumą ir užimtumą.

Strategija patvirtinta Vidaus reikalų ministro įsakymu (Nr. 2018 m. liepos 31 d. Nr. 1V-547), jos įgyvendinimui skirta 282,5 tūkst. Eur Europos Sąjungos ir valstybės biudžeto lėšų.

Jaunimo politika – priemonių, kuriomis sprendžiami jaunimui aktualūs klausimai ir siekiama sudaryti palankias sąlygas formuoti jauno žmogaus asmenybei ir jo integravimuisi į visuomenės gyvenimą, visuma.

Jaunimas (jaunas žmogus) – asmuo nuo 14 iki 29 metų (įskaitytinai)⁶⁸. Lietuvos statistikos departamento duomenimis, 2020 m. pradžioje Joniškio rajono savivaldybėje gyveno 4017 jauni asmenys, tai sudarė 19,4 proc. visų Joniškio rajono savivaldybės gyventojų (šalyje jaunimo dalis siekė 17,7 proc., o Šiaulių apskrityje – 17,9 proc.). Palyginus su 2015 m. pradžia, Joniškio rajono savivaldybėje jaunų gyventojų skaičius mažėjo šiek tiek lėčiau nei šalyje (17,7 proc.) ir Šiaulių apskrityje (18,6 proc.) – 17,6 proc. Sparčiausiai iš visų lyginamų savivaldybių jaunimo skaičius mažėjo Šiaulių mieste (22,1 proc.), Kelmės rajone (21,5 proc.), Akmenės rajone (20,2 proc.).

2.4.6.2. lentelė. Jaunimo (14-29 metų amžiaus) skaičius (asmenys)

Administracinė teritorija/Metai	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Pokytis proc.
Lietuvos Respublika	602 923	581 241	554 715	524 050	507 533	495 946	-17,7
Šiaulių apsk.	57 437	55 308	52 774	49 577	47 926	46 747	-18,6
Akmenės r. sav.	4 353	4 202	4 062	3 750	3 609	3 473	-20,2
Joniškio r. sav.	4 875	4 679	4 509	4 217	4 136	4 017	-17,6
Kelmės r. sav.	6 176	5 916	5 628	5 303	5 087	4 851	-21,5
Pakruojo r. sav.	4 393	4 247	4 081	3 849	3 772	3 690	-16,0
Radviliškio r.	8 047	7 839	7 426	6 988	6 751	6 573	-18,3

⁶⁸ Pagal Lietuvos Respublikos jaunimo politikos pagrindų įstatymą (pirmas skirsnis, bendrosios nuostatos, 1 straipsnis)

sav.							
Šiaulių m.	21 027	19 974	18796	17 487	16 702	16 373	-22,1
Šiaulių r. sav.	8 566	8 451	8 272	7 983	7 869	7 770	-9,3

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

Jaunimo politiką savivaldybės institucijoms formuoti ir įgyvendinti padeda savivaldybės jaunimo reikalų taryba ir savivaldybės jaunimo reikalų koordinatoriai.

Joniškio rajono savivaldybės jaunimo reikalų taryba yra visuomeninė patariamoji institucija, lygybės principu sudaroma iš Joniškio rajono savivaldybės tarybos, savivaldybės administracijos ir savivaldybės jaunimo atstovų (14-29 m.). Jaunimo reikalų taryboje dirba 8 nariai: 4 nariai savivaldybės tarybos, savivaldybės administracijos atstovai, 4 nariai – Joniškio rajono jaunimo ir su jaunimu dirbančių organizacijų demokratiniais principais išrinkti ir deleguoti atstovai. Jaunimo reikalų tarybos tikslai: nagrinėti su jaunimo politika savivaldybėje susijusius klausimus; teikti savivaldybės institucijoms ir įstaigoms pasiūlymus dėl jaunimo politikos, jos įgyvendinimo ir su tuo susijusių teisės aktų projektų; stiprinti savivaldybės institucijų, įstaigų ir jaunimo bei su jaunimu dirbančių organizacijų bendradarbiavimą.

Jaunimo politika nuo kitų viešosios politikos sričių skiriasi tuo, kad yra horizontali, orientuota į žmogaus amžiaus tarpsnį ir į jį lydinčias įvairias gyvenimo sritis: švietimą, kultūrą, sportą, darbo rinką, apsirūpinimą būstu, pilietiškumo, socialinės paramos ir sveikatos bei kitas sritis. Kasmet iš rajono savivaldybės biudžeto yra skiriamos lėšos jaunimo politikos priemonių, skirtų jaunimo problemoms spręsti, palankių sąlygų formuoti jauno žmogaus asmenybei bei jo integravimuisi į visuomenės gyvenimą sudarymui, įgyvendinimui.

Įgyvendinant Joniškio rajono savivaldybės jaunimo politiką, Joniškio rajono savivaldybės jaunimo reikalų koordinatoriai rengia ir įgyvendina savivaldybėje įgyvendinamas jaunimo politikos programas ir priemones, analizuoja jaunimo, jaunimo organizacijų ir su jaunimu dirbančių organizacijų padėtį savivaldybėje, plėtoja savivaldybės institucijų ir įstaigų, dirbančių jaunimo politikos srityje, bendradarbiavimą, palaiko ryšius su užsienio lietuvių jaunimo organizacijomis.

Ne mažiau svarbios ir rajone esančios *organizacijos dirbančios su jaunimu*. 2019 m. Joniškio rajono savivaldybėje veikė 13 jaunimo organizacijų, registruotų Joniškio rajono savivaldybės teritorijoje, 4 nacionalinės jaunimo organizacijos, registruotos Lietuvos Respublikos teritorijoje ir 2 neformaliosios jaunimo grupės. Lyginant su 2015 m. jaunimo organizacijų ir neformalių jaunimo grupių skaičius nežymiai pakito. Šis rodiklis nestebina, nes atsižvelgiant į Lietuvos statistikos departamento pateikiamus 14–29 m. amžiaus žmonių demografinius rodiklius akivaizdu, kad poreikis ne didėja, o kasmet mažėja, todėl vertinant jaunimo skaičius rajone mažėjimą reikėtų orientotis ne į su jaunimu dirbančių organizacijų skaičių, o į jų vykdomų veiklų kokybę.

Darbas su jaunimu – veikla, skirta sudaryti sąlygoms jaunam žmogui įsitraukti į asmeninę, profesinę ir visuomeninę veiklą, jo kompetencijoms plėtoti ir ugdyti. Tai jaunų žmonių ugdymo veikla, vykdoma atsižvelgiant į jų poreikius, siekiant sudaryti sąlygas jauniems žmonėms įsitraukti į veiklas ir skatinti juos sąmoningai ir atsakingai kurti asmeninį bei profesinį gyvenimą, tapti aktyviais visuomenės nariais. Darbe su jaunimu yra remiamasi neformaliojo ugdymo principais, tačiau ne visoms darbo su jaunimu formoms ir ne visoms tikslinėms grupėms neformalusis ugdymas yra tinkamas ir / ar reikalingas. Darbas su jaunimu yra integrali jaunimo politikos sritis, tačiau gali būti įgyvendinamas ir kitose viešosios politikos srityse.

Pagrindinės darbo su jaunimu formos:

- ✓ **Atvirasis darbas su jaunimu** – tai darbo su jaunimu forma, paremta darbo su jaunimu principais ir taikoma atviruosiuose jaunimo centruose ir erdvėse.

- ✓ **Mobilusis darbas su jaunimu** – darbas su jaunimu nuvykus į gyvenamąją teritoriją, kurioje nėra darbo su jaunimu infrastruktūros, atsižvelgiant į šioje teritorijoje gyvenančių jaunų žmonių individualius poreikius.
- ✓ **Darbas su jaunimu gatvėje** – darbas su jaunimu ne institucinėje aplinkoje, bet tiesiogiai neformaliose jaunimo susibūrimo vietose (viešosiose erdvėse, gatvėse, parkuose, kavinėse, sporto aikštynuose, klubuose ir kt.)

Joniškio rajono savivaldybėje vykdomas ir plėtojamas atvirasis darbas su jaunimu, tačiau nėra vykdomas mobilusis darbas su jaunimu, darbas su jaunimu gatvėje.

Viena iš naujausių bei patraukliausių darbo su jaunimu formų yra atvirasis darbas su jaunimu, kuris vykdomas *atviruose jaunimo centruose* ir atvirose jaunimo erdvėse. Joniškio Algimanto Raudonikio meno mokykloje veikiantis atviras jaunimo centras įkurtas 2015 m., vykdo atvirą darbą su jaunimu, teikia socialines, pedagogines, psichologines paslaugas 14–29 metų asmenims, sudaro sąlygas jaunimo užimtumo, neformaliojo ugdymo, lavinimo ir saviraiškos poreikiams tenkinti, socializuotis. Prie atviro jaunimo centro veikia ir vaikų dienos centras „Žadintuvas“. Atviras jaunimo centras yra akredituota savanorius priimanti organizacija, kurioje 2019 m. savanoriavo apie 50 jaunų žmonių, 4 atliko tarptautinę savanorystę, taip pat šis centras turi Europos solidarumo korpuso kokybės ženklą.

Joniškio rajono savivaldybė įgyvendina dienos centrų plėtros projektą, kurio pagalba prasiprėš Algimanto Raudonikio meno mokykloje veikiantis atviras jaunimo centras ir bus įkurtas naujas vaikų dienos centras „Erdvė“ Kriukų miestelyje. Kriukų pagrindinės mokyklos patalpose projekto metu planuojama įkurti naują erdvę 10 vaikų. Tuo pačiu projektu planuojamas jau veikiančio dienos centro „Žadintuvas“ plėtra Joniškio mieste. Šioje erdvėje galės lankytis 39 vaikai. Tikimasi, kad vaikų dienos centrų plėtra Joniškio rajone padės pagerinti vaikų užimtumo, ugdymo, socialinių įgūdžių ir gebėjimų lavinimo sąlygas, padės tobulinti vaikų draugiško bendravimo su bendraamžiais, tėvais įgūdžius.

Jaunimo organizacijų finansavimas. Joniškio rajono savivaldybėje jaunimo organizacijų ir su jaunimu dirbančių organizacijų iniciatyvoms ir veiklai vykdyti finansavimas skiriamas vadovaujantis atskirais administracijos direktoriaus įsakymais. Savivaldybės administracija vykdo jaunimo iniciatyvų projektų konkursą ir numato skiriamas lėšas. 2015 m. jaunimo iniciatyvų projektų nepateikta, 2016 m. pateikti 2 projektai (skirta 1,0 tūkst. Eur), 2017 m. – 3 projektai (skirta 1,0 tūkst. Eur), 2018 m. – 6 projektai (skirta 2,8 tūkst. Eur), 2019 m. – 7 projektai (skirta 5,0 tūkst. Eur) (žr. 2.6.3 lent.). Nors jaunimo demografinė padėtis rajone blogėja, akivaizdu, kad jaunimo organizacijos vykdo vis aktyvesnę veiklą, augant poreikiui auga ir savivaldybės skiriamos lėšos.

2.4.6.3. lentelė. Joniškio rajono savivaldybės jaunimo organizacijų iniciatyvų rėmimas 2015-2019 m.

Metai	2015	2016	2017	2018	2019
Projektų skaičius	–	2	3	6	7
Finansavimas (eur)	–	1000	1000	2800	5000

Šaltinis: Joniškio rajono savivaldybės administracijos informacija

Jaunimo savanoriška tarnyba. Jaunimo savanoriška tarnyba – tai intensyvi 6 mėn. trukmės programa jauniems žmonėms nuo 14 iki 29 m., kurios metu jaunuoliai 40 val./mėnesį savanoriauja pasirinktoje akredituotoje priimančioje organizacijoje, kartą per mėnesį susitinka su savanorišką veiklą organizuojančios organizacijos paskirtu mentoriumi ir mokosi įveikti sunkumus, verčia patirtį išmokimais. Jaunimo savanoriškos tarnybos programa – tai galimybė ne tik atrasti patinkančią veiklos kryptį, bet ir geriau pažinti save, ugdyti bendrasias kompetencijas.

Jaunimas savanoriauti gali rajone veikiančiose įstaigose, kurios yra akredituotos, toks poreikis yra ir savanorių skaičius nėra ribojamas, 2019–2020 m. Joniškio Algimanto Raudonikio meno mokyklos Atvirame jaunimo centre, Joniškio „Saulės“ pagrindinės mokyklos Dienos užimtumo centre, VšĮ „Spalvų harmonijoje“ savanoriavo 35 jaunuoliai.

Rajone veikiančios 5 akredituotos savanorius priimančios organizacijos, tai Joniškio Algimanto Raudonikio meno mokyklos atviras jaunimo centras, Joniškio turizmo ir verslo informacijos centras, Joniškio „Saulės“ pagrindinė mokykla, Jurdaičių socialinės globos namai ir VšĮ Joniškio ligoninė. 2019 m. pagal jaunimo savanoriškos tarnybos programą, savanoriškoje veikloje, kuri finansuojama savivaldybės biudžeto lėšomis, dalyvavo 11 jaunų žmonių: 10 – Joniškio Algimanto Raudonikio meno mokyklos atvirame jaunimo centre ir 1 – VšĮ Joniškio ligoninėje, savanoriai vykdė savanorišką veiklą, jų veikla buvo įvertinta suteikiant 0,25 stojamojo balo stojant į aukštąsias mokyklas. Savanoriauti pagal šią akredituota programą poreikis yra didelis, tačiau savanorių skaičių riboja finansinės savivaldybės ir Jaunimo reikalų departamento galimybės.

2020 m. Joniškio rajono savivaldybė pradėjo Jaunimo savanoriškos tarnybos modelio įgyvendinimo darbus, rekomenduotus Jaunimo reikalų tarnybos. Šiuo modeliu bus siekiama stiprinti jaunimo savanorius priimančias organizacijas, didinti jų skaičių, stiprinti jaunimo savanorišką veiklą organizuojančias organizacijas, skatinti jaunimo dalyvavimą savanoriškoje veikloje, didinti savanorių skaičių.

NEVYRIAUSYBINĖS ORGANIZACIJOS. JAUNIMAS

Stiprybės

- Pakankamas veikiančių NVO, bendruomenių, jaunimo organizacijų, neformalių jaunimo grupių, kitų visuomeninių organizacijų skaičius.
- Veikiančios dvi vietos veiklos grupės.
- Lėčiau nei šalyje ir apskrityje mažėjantis jaunimo skaičius
- Įgyvendinama jaunimo politika, sėkmingai vykdoma jaunimo savanorišką tarnybą.
- Skiriamos projektinės bei savivaldybės biudžeto lėšos jaunimo organizacijų, NVO, bendruomenių veiklai.

Silpnybės

- Mažėjantis gyventojų, tame tarpe ir jaunimo skaičius.
- Gyventojų užimtumo stoka kaimiškose vietovėse.
- Mobilaus darbo su jaunimu ir atvirų jaunimo erdvių trūkumas rajone.

Galimybės

- Vietos veiklos grupių vykdomi projektai, orientuoti į užimtumo, socialinės atskirties ir kt. socialinių problemų sprendimą.
- Savanoriškos veiklos plėtra, atsižvelgiant į augantį savanoriavimo poreikį.
- Jaunimo verslumo ir užimtumo skatinimas, mobilaus darbo su jaunimu plėtra.
- Aktyvus bendruomenių įsitraukimas siekiant socialinės gerovės, sveikatingumo didinimo, infrastruktūros gerinimo ir plėtros.
- NVO ir jaunimo organizacijų atstovų kompetencijų stiprinimas projektinių lėšų pritraukimo ir įsisavinimo srityje.

Grėsmės

- Jaunimo emigracija ir didėjanti socialinė nelygybė jaunimo tarpe.
- Mažas NVO įsitraukimas, bendradarbiavimas sprendžiant jaunimo problemas.
- Gyventojų užimtumo stoka, nedarbas, motyvacijos, bendruomeniškumo stoka.

Viešojo saugumo situacijos apibendrinimas

1,8 karto sumažėjęs nusikalstamų veikų skaičius

- ✓ 2019 m. nusikalstamų veikų skaičius 100 tūkst. gyv. siekė 1748 ir buvo mažesnis nei šalyje (1843). Rodiklio mažėjimas fiksuojamas nuo 2015 m.

83,01 proc. ištiriamos nusikalstamos veikos

- ✓ 2019 m. ištirtų nusikalstamų veikų dalis siekia 83,01 proc. ir lenkia šalies (64,03 proc.) bei apskrities rodiklius (77,63 proc.). Penkerių metų laikotarpyje geriausias rodiklis tarp kitų apskrities savivaldybių.

58 policijos pareigūnai

- ✓ 2018 m. Joniškio rajono policijos pareigūnų dalis (58) sudarė 8 proc. visų Šiaulių apskrities policijos pareigūnų (727);
- ✓ 2014–2018 m. laikotarpyje policijos pareigūnų skaičius sumažėjo 23,6 proc.;
- ✓ vertinant policijos pareigūnų skaičių, tenkantį 100 tūkst. gyventojų, Joniškio rajono savivaldybės rodiklis yra vienas iš geresnių apskrityje.

36 proc. mažėjanti įskaitinių kelių eismo įvykių tendencija

- ✓ 2019 m. įskaitinių kelių eismo įvykių skaičius 36 proc. mažesnis nei 2015 m.;
- ✓ 2019 m. kelių eismo įvykiuose sužeistų asmenų skaičius 15 proc. mažesnis nei 2015 m.;
- ✓ eismo įvykių, sužeistųjų bei žuvusiųjų didesnę skaičių Šiaulių, Kelmės, Joniškio ir Radviliškio rajonuose įtakoja rajonus kertantys magistraliniai (tarptautiniai) keliai.

79 ugniagesiai gelbėtojai, 14 savanorių, 76 gaisrai, kuriuose žuvo 3 asmenys

- ✓ 2019 m. Joniškio r. dirbo 79 ugniagesiai (28 – savivaldybės priešgaisrinės tarnybos ir 51 – apskrities priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos);
- ✓ 2019 m. savanorių ugniagesių, vykdančių prevencinę, švietėjišką veiklą rajone buvo 14;
- ✓ 2019 m. rajone užregistruoti 76 gaisrai (2018 m. – 91). Mažiausias rodiklis apskrities savivaldybėse. 2019 m. gaisruose žuvo 3 žmonės.

- ✓ daugiausia gaisrų kyla gyvenamajame sektoriuje (52 %), atvirose teritorijose (21 %) bei transporto priemonėse (9 %);
- ✓ dažniausios gaisrų priežastys: neatsargus žmogaus elgesys, krosnių, dūmtraukių, židinių eksploatavimo pažeidimai, elektros įrangos įrengimo ir eksploatavimo pažeidimai;

2.4.7. Viešasis saugumas

Viešasis saugumas – tai asmens ir visuomenės interesų apsauga nuo nusikalstamų kėsinių ir gaisrų, technologinių avarijų ar gaivalinių nelaimių⁶⁹.

2.4.7.1. lentelė. Užregistruotų nusikalstamų, baudžiamųjų veikų skaičius 2015-2019 m.

Administracinė teritorija / Metai	2015	2016	2017	2018	2019	Pokytis proc.
Lietuvos Respublika	72343	59075	63846	57830	51449	-28,88
Šiaulių apskritis	7068	5204	5496	4866	4471	-36,74
Akmenės r.	591	406	397	318	243	-58,88
Joniškio r.	757	373	424	383	365	-51,78
Kelmės r.	598	484	523	504	478	-20,07
Pakruojo r.	643	451	492	460	399	-37,95
Radviliškio r.	926	777	771	683	670	-27,65
Šiaulių r.	702	678	729	644	555	-20,94

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

2019 m. Joniškio rajone užregistruotos 365 nusikalstamos veikos⁷⁰, vienas žemiausių rodiklių lyginant su kitomis nagrinėjamomis savivaldybėmis (mažiau tik Akmenės r. (243). Lyginant 2019 m. su 2015 m., nusikalstamų veikų skaičius rajone sumažėjo 51,78 proc. Mažėjimo tendencija buvo visus 5 metus (išskyrus 2017 m.). Šalyje ir apskrityje mažėjimas lėtesnis.

Informatyvesnis rodiklis – užregistruotų nusikaltimų baudžiamųjų nusižengimų skaičius, tenkantis 100 tūkst. gyv., 2018 m. Joniškio rajonui teko 1813 nusikalstamų veikų skaičiuojant 100 tūkst. gyv. Rodiklis mažesnis nei šalyje (2070), Šiaulių apskrityje (1854) ir vienas mažiausių tarp vertintų savivaldybių (mažesnis tik Akmenės r. (1663) ir Šiaulių r. (1552). Lyginant 2018 m. su 2015 m. rodiklis sumažėjo 43,77 proc. Fiksuotas didžiausias mažėjimas tarp Šiaulių apskrities savivaldybių bei 2.5 karto spartesnis negu šalyje.

2.4.7.2. lentelė. Užregistruotų nusikaltimų, baudžiamųjų nusižengimų skaičius, tenkantis 100 tūkst. gyv., 2015-2018 m.

Administracinė teritorija / Metai	2015	2016	2017	2018	Pokytis proc.
Lietuvos Respublika	2490	2060	2257	2070	-16,87
Šiaulių apskritis	2534	1903	2051	1854	-26,84
Akmenės r.	2804	1979	1994	1663	-40,69
Joniškio r.	3224	1636	1926	1813	-43,77
Kelmės r.	2055	1717	1918	1937	-5,74
Pakruojo r.	3025	2186	2469	2412	-20,26
Radviliškio r.	2396	2062	2104	1923	-19,74
Šiaulių r.	1686	1634	1764	1552	-7,95

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

Ištirtų nusikalstamų veikų dalis⁷¹ 2015–2019 m. šalyje, apskrityje ir Joniškio rajone lyginant 2019 m. su 2015 m. gerėja (atitinkamai 16,42 proc., 12,63 proc. ir 24,19 proc.). Penkerių metų laikotarpyje ištirimo rodiklis kasmet svyravo, tačiau tendencija teigiama. Joniškio rajone ištirimo rodiklis geriausias tarp apskrities savivaldybių bei 19 proc. geresnis negu šalies vidurkis. Joniškio rajone 2019 m. daugiausiai užregistruota nusikalstamų veikų – vagysčių (40), viešosios tvarkos pažeidimų (17), taip pat nusikalstamos veikos, susijusios su disponavimu narkotinėmis medžiagomis (12).

⁶⁹ Remiantis www.vrm.lrv.lt

⁷⁰ Pagal Lietuvos Respublikos baudžiamąjį kodeksą, nusikalstama veika – teisės pažeidimas; veika, už kurią baudžiamasis įstatymas numato sankciją (pvz., hausme, baudžiamojo ar auklėjamojo poveikio, priverčiamąsias medicinos priemones) (II ir III skyrius).

⁷¹ Pagal Lietuvos statistikos departamento leidinį „Nusikalstamumas“, ištirtų nusikalstamų veikų dalis – tai ištirtų ir atskaitiniu laikotarpiu užregistruotų nusikalstamų veikų santykis, išreikštas procentais.

2.4.7.3. lentelė. Iširtos nusikalstamos veikos

Administracinė teritorija / Metai	2015	2016	2017	2018	2019	Pokytis proc.
Lietuvos Respublika (vnt.)	39788	33265	36112	36376	32943	
Proc.	55,00	45,00	47,70	52,40	64,03	16,42
Šiaulių apskritis (vnt.)	4872	3872	3742	3633	3471	
Proc.	68,93	58,90	57,50	62,80	77,63	12,63
Akmenės r. (vnt.)	423	443	310	302	201	
Proc.	71,57	67,90	61,10	74,80	82,72	15,57
Joniškio r. (vnt.)	506	373	326	324	303	
Proc.	66,84	69,50	65,60	73,60	83,01	24,19
Kelmės r. (vnt.)	444	361	423	358	392	
Proc.	74,25	60,80	67,40	64,00	82,01	10,45
Pakruojo r. (vnt.)	471	319	365	328	312	
Proc.	73,25	59,60	64,10	63,90	78,20	6,75
Radviliškio r. (vnt.)	640	500	543	523	476	
Proc.	69,11	55,40	59,50	65,30	71,04	2,79
Šiaulių r. (vnt.)	460	501	501	461	418	
Proc.	65,53	61,80	60,30	61,80	75,32	14,94

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

Lietuvos statistikos departamento duomenimis, 2018 m. apskrityje dirbo 727 *policijos pareigūnai*⁷², iš jų Joniškio rajone – 58 arba 7,98 proc. Didesnis pareigūnų skaičius yra Radviliškio ir Šiaulių rajono savivaldybėse. Lyginant 2018 su 2014 m. pastebimas ženklus policijos pareigūnų skaičiaus pokytis. Rajone šis skaičius sumažėjo 23,68 proc., šalyje – 13,04 proc., apskrityje – 16,72 proc. Lyginant su kaimyninėmis savivaldybėmis, didesnis mažėjimas fiksuojamas Akmenės, Kelmės ir Radviliškio rajonuose. Didžiausias mažėjimas fiksuojamas 2015 m., paskesniais metais pareigūnų skaičius stabilizavosi ir nemažėjo, arba mažėjo/didėjo nežymiai.

2.4.7.4. lentelė. Policijos pareigūnų skaičius metų pabaigoje, 2014-2018 m.

Administracinė teritorija / Metai	2014	2015	2016	2017	2018	Pokytis proc.
Lietuvos Respublika	9484	8915	8382	8231	8247	-13,04
Šiaulių apskritis	873	803	743	730	727	-16,72
Akmenės r.	59	53	43	42	42	-28,81
Joniškio r.	76	65	57	58	58	-23,68
Kelmės r.	77	71	55	54	53	-31,17
Pakruojo r.	59	54	52	54	51	-13,56
Radviliškio r.	94	77	68	72	70	-25,53
Šiaulių r.	100	138	133	123	124	24,00

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

Informatyvesnis rodiklis – *policijos pareigūnų skaičius, tenkantis 100 tūkst. gyventojų*, - rodo, kad iš vertintų savivaldybių Joniškio rajono rodiklis yra vienas geriausių. 2018 m. rajone 100 tūkst. gyventojų teko 272 policijos pareigūnai. Geresnis rodiklis fiksuojamas tik Šiaulių r. (300).

⁷² Pagal Lietuvos Respublikos policijos veiklos įstatymą, *policijos pareigūnas* – Lietuvos Respublikos pilietis, priimtas statutiniu valstybės tarnautoju į policijos įstaigą ir turintis viešojo administravimo įgaliojimus nepavaldiems asmenims (pirmasis skirsnis, bendrosios nuostatos, 2 straipsnis).

2.4.7.5. lentelė. Policijos pareigūnų skaičius, tenkantis 100 tūkst. gyventojų

Administracinė teritorija / Metai	2014	2015	2016	2017	2018	Pokytis proc.
Lietuvos Respublika	325	309	294	293	294	-9,54
Šiaulių apskritis	310	291	274	275	275	-11,29
Akmenės r.	277	254	212	214	191	-31,05
Joniškio r.	319	281	253	269	272	-14,73
Kelmės r.	260	248	198	202	201	-22,69
Pakruojo r.	274	257	255	276	264	-3,65
Radviliškio r.	241	201	183	199	195	-19,09
Šiaulių r.	239	332	320	298	300	25,52

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

Ištyrimo rodiklis tiesiogiai susijęs su užregistruotų nusikaltimų, baudžiamųjų nusizengimų skaičiumi, tenkančiu 100 tūkst. gyventojų bei policijos pareigūnų skaičiumi, tenkančiu 100 tūkst. gyventojų. Ištyrimo efektyvumą iš dalies galima sieti su nusikaltimų skaičiaus mažėjimu (43 proc.), nors pareigūnų skaičius mažėjo 23 proc.

*Įskaitinių kelių eismo įvykių*⁷³ skaičius apskrities savivaldybėse 2015–2019 m. laikotarpyje išlieka pastovus, kaita +/- nedidelė. Nepaisant svyravimų, Joniškio rajone kelių eismo įvykių tendencija - mažėjanti. Didesnis eismo įvykių skaičius pastebimas Šiaulių, Radviliškio, Kelmės ir Joniškio rajonuose. Iš dalies tai siejama, kad rajonus kerta magistraliniai (tarptautiniai keliai), fiksuojami didesni autotransporto srautai. Panaši tendencija atsispindi eismo įvykiuose sužeistųjų ir žuvusiųjų asmenų skaičiaus statistikoje. Analizuojant 2015–2019 m. duomenis, eismo įvykiuose sužeistų asmenų skaičius kasmet +/- svyruoja, bendra tendencija yra mažėjanti (išskyrus Pakruojo r.). Jei analizuojamuose rajonuose 2015 m. sužeistųjų skaičius siekė 228 asmenis, tai 2019 m. – 187. Mažėjanti tendencija ir žuvusiųjų statistikoje. Jei 2015 m. eismo įvykiuose žuvo 20 asmenų, tai 2019 m. – 16. Pasitelkiant įvairius skaičiavimus, laikoma kad valstybei vieno žmogaus žūtis kelyje vidutiniškai kainuoja 0,5 mln. eurų. Šis skaičius naudojamas ekonominiuose modeliuose ir apskaičiuotas įvertinus kiek žmogus vidutiniškai gali atlikti visuomenės labui. Tai jokiais būdais nėra žmogaus vertė, nes ji – neišmatuojama.

2.4.7.6. lentelė. Kelių eismo įvykių skaičius, 2015-2019 m.

Administracinė teritorija / Metai	2015	2016	2017	2018	2019	Pokytis proc.
Akmenės r.	16	10	14	8	17	6,25
Joniškio r.	25	11	19	21	16	-36,00
Kelmės r.	36	35	33	34	34	-5,56
Pakruojo r.	13	14	10	17	13	0,00
Radviliškio r.	38	39	27	34	38	0,00
Šiaulių r.	56	54	50	47	61	8,93
Viso:	184	163	153	161	179	-2,72

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

2.4.7.7. lentelė. Kelių eismo įvykiuose sužeistųjų skaičius, 2015-2018 m.

Administracinė teritorija / Metai	2015	2016	2017	2018	Pokytis proc.
Akmenės r.	20	13	14	10	-50,00
Joniškio r.	26	12	21	22	-15,38
Kelmės r.	51	46	36	41	-19,61
Pakruojo r.	12	16	11	24	100,00
Radviliškio r.	51	47	26	37	-27,45

⁷³ Pagal Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatymą, *įskaitinis kelių eismo įvykis* – įvykis kelyje, viešojoje arba privačioje teritorijoje, kai judant transporto priemonei žūsta ar sužeidžiami žmonės, sugadinama ar apgadinama bent viena transporto priemonė, krovinys, kelias, jo statiniai ar bet koks kitas įvykio vietoje esantis turtas (pirmasis skirsnis, bendrosios nuostatos, 2 straipsnis).

Šiaulių r.	68	73	56	53	-22,06
Viso:	228	207	164	187	-17,98

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

2.4.7.8. lentelė. Kelių eismo įvykiuose žuvusiųjų skaičius, 2015-2018 m.

Administracinė teritorija / Metai	2015	2016	2017	2018	Pokytis proc.
Akmenės r.	2	0	2	0	-100,00
Joniškio r.	2	2	3	2	0,00
Kelmės r.	5	3	5	4	-20,00
Pakruojo r.		2	0	0	-100,00
Radviliškio r.		4	5	3	-25,00
Šiaulių r.		5	2	7	40,00
Viso:		16	17	16	-20,00

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

2.4.7.1. Civilinė ir priešgaisrinė sauga

Civilinė ir priešgaisrinė sauga – veikla, apimanti gaisrų prevenciją, valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, kitų įstaigų, ūkio subjektų ir gyventojų pasirėngimą ekstremaliosioms situacijoms, veiksmus joms gresiant ar susidarius, ekstremaliųjų situacijų likvidavimą ir jų padarinių šalinimą.

Struktūriškai, pagal pavaldumą yra valstybinė priešgaisrinė gelbėjimo tarnyba ir savivaldybės priešgaisrinė gelbėjimo tarnyba. Ugniagesių pajėgos (tiek valstybės, tiek savivaldybės) 2015–2019 m. laikotarpyje beveik nekito (apskirtyje sumažėjo 9, rajone – 2). Savanorių ugniagesių skaičius rajone – 14 (vykdo prevencinę, švietėjišką veiklą). Pirmieji ugniagesiai savanoriai buvo priimti 2016 m., jų buvo 10.

2.4.7.1.1. lentelė. Ugniagesių skaičius, 2015-2019 m.

Administracinė teritorija / Metai	2015	2016	2017	2018	2019
Šiaulių apskritis	294+288*	287+288*	282+288*	284+288*	285+288*
Joniškio r.	29+52*	28+50*	28+50*	25+51*	28+51*
Pakruojo r.	30+36*	29+36*	28+36*	29+36*	30+36*
Šiaulių r.	20+45*	19+45*	19+45*	19+45*	20+45*
Radviliškio r.	27+54*	28+54*	29+54*	29+54*	28+54*
Akmenės r.	27+36*	27+36*	26+36*	31+36*	32+36*
Kelmės r.	31+54*	31+54*	30+54*	29+54*	31+54*
Apskrities priešgaisrinės gelbėjimo valdybos pajėgos (APGV) / * – savivaldybės priešgaisrinės tarnybos pajėgos (SPT)					

Šaltinis: Joniškio rajono savivaldybės administracijos Infrastruktūros skyriaus duomenys

Analizuojant gaisrų, kilusių apskrityje ir Joniškio rajone rodiklius, pastebimi kasmetiniai svyravimai, kurie priklauso nuo daugelio individualių faktorių. Daugiausia gaisrų kyla gyvenamajame sektoriuje (52 proc.), atvirose teritorijose (21 proc.) bei transporto priemonėse (9 proc.). Informatyvesnis rodiklis – užregistruotų gaisrų skaičius, tenkantis 100 tūkst. gyventojų. Nepaisant to, kad 2019 m. rajone fiksuota mažiausias gaisrų skaičius (lyginant su apskrities savivaldybėmis), tačiau lyginant gaisrų skaičių 5 metų laikotarpyje, rodiklis prastėja (lyginant 2019 m. su 2015 m., gaisrų tenkančių 100 tūkst. gyv. išaugo 31,99 proc.). Tai aukščiausias rodiklis apskrityje. Nepaisant to, kad Joniškio rajone 2019 m. užregistruota mažiau gaisrų negu 2018 m., tačiau žvelgiant 5 metų perspektyvoje, gaisrų skaičius tendencingai auga. Pastebima ir tai, kad rodiklis tiek šalyje, tiek apskrities savivaldybėse kasmet kinta (auga/mažėja/vėl auga).

Dažniausios gaisrų priežastys (5 metų laikotarpio duomenys) yra neatsargus žmogaus elgesys, krosnių, dūmtraukių, židinių eksploatavimo pažeidimai bei pašalinis ugnies šaltinis. Taip pat galima išskirti elektros įrangos įrengimo ir eksploatavimo pažeidimus. Vykstant prevencijai, organizuojamos įvairios akcijos: „Gyvenkime saugiai“, „Nedegink žolės“, „Saugi šienapjūtė“. Įgyvendinamas ekstremaliųjų situacijų prevencijos priemonių planas (2019 m. viso įgyvendintos 52 priemonės, iš kurių 32 –tęstinės). Eliminavus tokius faktorius kaip savaime kylantys gaisrai, gaisrai sukeliama tyčia, taip pat sezoniškumą bei vykdomas prevencines priemones, galima daryti prielaidą, kad gaisrų priežastys išlieka tos pačios. Siekiant tendencingai ir kasmet mažinti gaisrų skaičių būtina:

- ✓ Didinti savivaldybės PGT finansavimą, atnaujinti esamą bei įsigyti naują ir modernią įrangą, užtikrinti būtiną darbo priemonių, efektyvinti veiklą bei didinti darbo užmokesčio fondą.
- ✓ Plėsti prevencines priemones ir švietėjišką veiklą. Didinti gyventojų sąmoningumą, asmeninę atsakomybę ne tik už savo, bet ir už aplinkinių saugumą.

2.4.7.1.2. lentelė. Užregistruotų gaisrų skaičius, 2015-2019 m.

Administracinė teritorija / Metai	2015	2016	2017	2018	2019	Pokytis proc.
Lietuvos Respublika	12018	10041	9394	11848	11509	-4,24
Šiaulių apskritis	1277	941	931	1095	1039	-18,64
Joniškio r.	69	72	65	91	76	10,14
Pakruojo r.	99	80	85	114	94	-5,05
Šiaulių r.	263	157	167	199	215	-18,25
Radviliškio r.	154	144	120	154	168	9,09
Akmenės r.	108	93	107	116	70	-35,19
Kelmės r.	131	95	106	140	127	-3,05

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

2.4.7.1.3. lentelė. Užregistruotų gaisrų skaičius, tenkantis 100 tūkst. gyv., 2015-2019 m.

Administracinė teritorija / Metai	2015	2016	2017	2018	2019	Pokytis proc.
Lietuvos Respublika	401	335	321	405	441	9,98
Šiaulių apskritis	434	320	330	395	395	-8,99
Joniškio r.	272	284	273	382	359	31,99
Pakruojo r.	432	349	394	528	492	13,89
Šiaulių r.	609	363	399	476	518	-14,94
Radviliškio r.	374	350	307	394	472	26,20
Akmenės r.	478	412	501	543	366	-23,43
Kelmės r.	415	301	358	473	488	17,59

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

2.4.7.1.4. lentelė. Gaisrų kilimo priežastys Joniškio rajone, 2015-2019 m.

Gaisrų pobūdis / Metai	2015	2016	2017	2018	2019	Viso
Elektros įrangos įrengimo ir eksploatavimo pažeidimas	3	9	5	8	1	26
Neatsargus žmogaus elgesys	25	40	22	24	10	121
Saugos reikalavimų pažeidimai atliekant suvirinimo, ugnies darbus	2	0	2	0	0	4
Neatsargus rūkymas	5	3	3	3	3	17
Tyčinė žmogaus veikla	7	0	2	8	3	20
Vaikų išdykavimas	2	1	2	4	2	11
Kiti transporto priemonių gedimai	2	1	5	1	1	10
Žolės, ražienų, buitinių atliekų deginimas	1	1	7	1	2	12
Gamybinių įrenginių gedimas, technologinio proceso	1	0	0	0	1	2

pažeidimas						
Transporto priemonių elektros instaliacijos gedimai	1	5	1	9	6	22
Krosnių, dūmtraukių, židinių eksploatavimo pažeidimas	4	5	10	15	15	49
Pašalinis ugnies šaltinis	4	4	4	8	21	41
Savaiminis medžiagų užsidegimas	1	0	1	1	2	5

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

Laikotarpyje nuo 2015 m. iki 2019 m. gaisruose žuvusių asmenų skaičius šalyje kasmet tendencingai mažėjo (44 proc.). Šiaulių apskrities savivaldybėse bei Joniškio rajone šis rodiklis kasmet kinta (krenta, auga, vėl krenta), aiškių mažėjimo ar augimo tendencijų išskirti negalima.

2.4.7.1.5. lentelė. Gaisruose žuvusių asmenų skaičius, 2015-2019 m.

Administracinė teritorija / Metai	2015	2016	2017	2018	2019	Pokytis proc.
Lietuvos Respublika	125	101	103	86	70	-44,00
Šiaulių apskritis	15	8	20	9	9	-40,00
Joniškio r.	1	0	3	0	3	200,00
Pakruojo r.	3	1	4	3	0	-100,00
Šiaulių r.	3	1	4	3	0	-100,00
Radviliškio r.	1	1	5	1	2	100,00
Akmenės r.	2	0	2	3	0	-100,00
Kelmės r.	4	1	2	1	1	-75,00

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

Civilinė sauga vykdoma laikantis metinių civilinės saugos veiklos priemonių plano. Rajone nuolat dirba ekstremaliųjų situacijų komisija, vykdomos civilinės saugos pratybos. 2018 m. nustačius afrikinį kiaulių marą, rajone paskelbta ekstremalioji situacija (atšaukta 2019 m.), įgyvendintos situacijos suvaldymui būtinos priemonės. Per metus užregistruota 12 ekstremaliųjų įvykių (rasta 12 sprogmenų). 2019 m. patvirtintas Joniškio rajono savivaldybės gyventojų švietimo civilinės ir priešgaisrinės saugos klausimais planas, kuriame numatytos 8 priemonės. Visos priemonės įgyvendintos 2019 m. Pasitelkiant įvairias priemones gyventojams nuolat teikiama aktuali informacija naudojantis judriojo telefono ryšio paslaugomis, savivaldybės interneto svetaine, spauda, per seniūnijas.

VIEŠASIS SAUGUMAS

Stiprybės

- Didesnė nei šalyje ir daugiausia apskrityje ištirtų nusikalstamų veikų dalis.
- Mažiausias apskrityje nusikalstamų veikų skaičius, tenkantis 100 tūkst gyventojų.
- Mažėjanti kelių eismo įvykių tendencija.
- Policijos pareigūnų skaičius, tenkantis 100 tūkst. gyventojų vienas didžiausių apskrityje.
- Ugniagesių skaičius nemažėja. Susikūrusi ugniagesių savanorių grupė vykdo prevencinę, švietėjišką veiklą.
- Parengti civilinės saugos veiklos priemonių planai, nuolat dirba ekstremaliųjų situacijų komisija. Vykdomos civilinės saugos pratybos, visuomenės informavimas.

Silpnybės

- Sužeistų asmenų kelių eismo įvykiuose skaičius mažėja ne taip sparčiai, žuvusiųjų nemažėja.
- Nepaisant mažėjančio gaisrų skaičiaus, nėra kryptingai mažėjančiu tendencijų. Gaisrų priežastys išlieka tos pačios.
- Gaisruose žuvusių asmenų skaičius nemažėja.
- Viešojo saugumo koordinavimo ir organizacijos modelio nebuvimas. Nepakankamos turimos priemonės.

Galimybės

- Gyventojų saugumą užtikrinančių priemonių diegimas (vaizdo stebėjimo kameros, pėsčiųjų perėjų ženklavimas ir apšvietimas, greičio ribojimai).
- Papildomas dėmesys ir finansavimas prevencinėms, švietėjiškoms programoms viešojo saugumo, civilinės ir priešgaisrinės saugos srityse.
- Papildomas savanorytės skatinimas.

Grėsmės

- Gyventojų abejingumas ir nepilietiškumas.
- Mažas civilinių saugos pratybų skaičius tiek šalyje, tiek ir apskrityje. Ko pasekoje įvykus ekstremaliajai situacijai gali būti lėtesni organizuotumas ir operatyvumoas priimant įvairius sprendimus.
- Prastėjanti savivaldybės priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos materialinė bazė.
- Aiškaus savanorytės tarnybos modelio šalyje nebuvimas.

2.5. APLINKOS APSAUGA IR INFRASTRUKTŪRA

Aplinkos apsaugos ir atliekų tvarkymo situacijos apibendrinimas

Išmestų teršalų iš stacionarių taršos šaltinių kiekis 1 gyventojui – 0,93 kg.

- ✓ 2019 m. išmetamų teršalų kiekis rajone išaugo 79 proc. lyginant su 2015 m., šalyje 16,71 proc., apskrityje 39,60 proc.;
- ✓ stacionarių taršos šaltinių išmestų teršalų kiekis, tenkantis vienam gyventojui 2019 m. šalyje siekė 2,35 kg/gyventojui, Šiaulių apskrityje – 2,63 kg/gyv., Joniškio rajone tik 0,93 kg/gyv. Nepaisant to, išmestų teršalų kiekis kasmet didėja ir lyginant su 2015 m. išaugo dvigubai;
- ✓ pagal teršalų sudėtį, didžiąją teršalų dalį 2019 m. rajone sudaro dujinės ir skystosios medžiagos (89,56 proc.). Kietosios medžiagos - 10,44 proc. (viršija šalies (5,36 proc.) bei apskrities (6,75 proc.) vidurkius.

Potencialūs taršos židiniai rajone – paukštynas, kiaulių ir karvių kompleksai, rekultivuoti sąvartynai, veikiantys ir neveikiantys valymo įrenginiai

- ✓ 2019 m. rajone buvo 1 paukštynas, 1 kiaulių kompleksas, 3 karvių kompleksai, 16 veikiančių ir 1 neveikiantis valymo įrenginiai bei 11 rekultivuotų sąvartynų.

Vykdomas aplinkos monitoringas, oro ir tvenkinių užterštumas neviršija ribinių verčių

- ✓ Pagal Joniškio rajono savivaldybės tarybos patvirtintą aplinkos monitoringo 2014–2019 m. programą, rajone buvo vykdoma aplinkos oro, paviršinio ir požeminio vandens, kraštovaizdžio ir triukšmo stebėseną. Atliekami tvenkinių vandens tyrimai;
- ✓ tiriamuoju laikotarpiu nebuvo užfiksuota, kad oro užterštumas viršytų nustatytų ribinių verčių.

Komunalinių atliekų tvarkymo paslauga naudojosi 100 proc. gyventojų ir 100 proc. ūkio subjektų. Išrūšiuotų atliekų kiekis siekia daugiau kaip 50 proc.

- ✓ rajono komunalinių atliekų tvarkymo sistemos operatoriaus funkcijas atlieka VŠĮ ŠRATC;
- ✓ rajone veikia 1 didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelė, 1 žaliųjų atliekų kompostavimo aikštelė, 1 seniūnijos atliekų priėmimo punktas;
- ✓ 2018 m., rajone komunalinių atliekų tvarkymo paslauga naudojosi 100 proc. gyventojų ir 100 proc. ūkio subjektų. Pašalinta 3971,12 t mišrių komunalinių atliekų.
- ✓ vykdoma aktyvi švietėjiška veikla atliekų tvarkymo klausimais;
- ✓ 2019 m. bendras, išrūšiuotų atliekų (visų rūšių) kiekis ženkliai padidėjo 171,04 proc. arba 537,82 tonomis išrūšiuota daugiau negu 2015 m.;
- ✓ taros užstato sistema (taromatai) per metus papildomai surenka 178 tonas pakuočių.
- ✓ Rinkliavos už komunalinių atliekų tvarkymą kaina mažesnė nei apskrities vidurkis bei mažesnė nei daugumoje apskrities savivaldybių;
- ✓ 2019 m. įrengtos ir pradėtos eksploatuoti 24 pusiau požemines atliekų surinkimo aikštelės prie daugiabučių namų Joniškio ir Žagarėje. Aikštelėse įrengta po 6 skirtingo tipo konteinerius. Gyventojams sudarytos sąlygos papildomai rūšiuoti tekstilės bei žaliąsias atliekas.

2.5.1 Aplinkos apsauga ir atliekų tvarkymas

Aplinka – gamtoje funkcionuojanti visuma tarpusavyje susijusių elementų (žemės paviršius ir gelmės, oras, vanduo, dirvožemis, augalai, organinės ir neorganinės medžiagos, antropogeniniai komponentai) bei juos vienijančios natūraliosios ir antropogeninės sistemos⁷⁴.

Aplinkos apsauga – aplinkos saugojimas nuo fizinio, cheminio, biologinio ir kitokio neigiamo poveikio ar pasekmių, atsirandančių įgyvendinant planus ir programas, vykdančią ūkinę veiklą ar naudojant gamtos išteklius⁷⁵.

Pagrindiniai **aplinkos oro** taršos šaltiniai yra transportas, namų šildymas, atliekų apdorojimas ir kt.

Lyginant 2019 m. su 2015 m. šalyje *stacionarių taršos šaltinių*⁷⁶ išmetamų *teršalų*⁷⁷ kiekis (tonomis) išaugo 16,71 proc., apskrityje – 39,60 proc., Joniškio rajone 79,32 proc. Išmetamų teršalų kiekiai labiausiai išaugo Šiaulių, Pakruojo ir Joniškio rajonuose. Analizuojant duomenis pastebima, kad jie kasmet kinta (mažėja, didėja), tačiau bendra tendencija yra didėjanti.

Informatyvesnis rodiklis yra *stacionarių taršos šaltinių išmestų teršalų kiekis, tenkantis vienam gyventojui*. 2019 m. šalyje šis rodiklis siekė 2,35 kg/gyv., Šiaulių apskrityje – 2,63 kg/gyv., Joniškio rajone – tik 0,93 kg/gyv.. Nagrinėjamų savivaldybių kontekste Joniškio rajono rodiklis mažiausias. Suminis 5 metų teršalų kiekis rajone siekia 3,75 kg/gyv. ir yra vienas mažiausių apskrityje (mažesnis tik Šiaulių ir Kelmės rajonuose). Nepaisant to, išmestų teršalų kiekis kasmet didėja ir lyginant su 2015 m. išaugo dvigubai.

2.5.1.1. lentelė. Teršalų, išmestų į aplinkos orą iš stacionarių taršos šaltinių kiekis, 2015-2019 m. | tonos.

Administracinė teritorija / Metai	2015	2016	2017	2018	2019	Viso per laikotarpį	Pokytis proc.
Lietuvos Respublika	56513,70	65928,70	70468,00	67020,90	65956,15	325887,45	16,71
Šiaulių apskritis	5010,60	6810,70	7405,30	5719,30	6994,61	31940,51	39,60
Joniškio r.	112,10	175,10	198,20	172,20	201,02	858,62	79,32
Pakruojo r.	114,10	200,00	190,40	180,00	196,06	880,56	71,83
Šiaulių r.	106,20	191,80	258,90	332,60	385,39	1274,89	262,89
Radviliškio r.	567,70	646,90	677,10	764,50	783,72	3439,92	38,05
Akmenės r.	3290,70	4509,30	4910,20	3011,90	4270,48	19992,58	29,77
Kelmės r.	209,80	220,50	206,10	197,70	169,31	1003,41	-19,30

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

2.5.1.2. lentelė. Teršalų, išmestų į aplinkos orą iš stacionarių taršos šaltinių, kiekis kg./1 gyv., 2015-2019 m.

Administracinė teritorija / Metai	2015	2016	2017	2018	2019	Viso per laikotarpį	Pokytis proc.
Lietuvos Respublika	1,92	2,26	2,44	2,35	2,35	11,32	22,30
Šiaulių apskritis	1,75	2,42	2,68	2,11	2,63	11,60	50,27
Joniškio r.	0,46	0,74	0,86	0,77	0,93	3,75	101,95
Pakruojo r.	0,52	0,93	0,91	0,89	1,00	4,24	93,22
Šiaulių r.	0,25	0,46	0,62	0,80	0,94	3,07	271,59
Radviliškio r.	1,43	1,66	1,77	2,06	2,17	9,08	51,48
Akmenės r.	15,18	21,14	23,58	14,90	21,78	96,58	43,48
Kelmės r.	0,69	0,75	0,72	0,71	0,63	3,50	-8,67

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

⁷⁴ Pagal Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymą (pirmas skyrius, bendrieji nuostatai, 1 straipsnis)

⁷⁵ Pagal Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymą (pirmas skyrius, bendrieji nuostatai, 1 straipsnis)

⁷⁶ Pagal Lietuvos Respublikos aplinkos oro apsaugos įstatymą, *stacionarus taršos šaltinis* – taršos šaltinis, esantis nekintamoje buvimo vietoje. *Taršos šaltinis* – įrenginys, iš kurio teršalai patenka į aplinkos orą (pirmasis skirsnis, bendrosios nuostatos, 2 straipsnis).

⁷⁷ Pagal Lietuvos Respublikos aplinkos oro apsaugos įstatymą, *teršalai* – medžiaga arba medžiagų mišinys, kuris dėl žmonių veiklos patenka į aplinkos orą ir, veikdamas atskirai ar su atmosferos komponentais, gali pakenkti žmonių sveikatai ir aplinkai arba turtui (pirmasis skirsnis, bendrosios nuostatos, 2 straipsnis).

Vertinant išmestų teršalų sudėtį rajone, didžiąją dalį (89,56 proc.) bendros išmestų teršalų sudėties 2019 m. sudarė *dujinės ir skystosios medžiagos*⁷⁸, o *kietosios medžiagos*⁷⁹ sudarė 10,44 proc. Kietųjų medžiagų dalis rajone buvo didesnė nei šalyje ir apskrityje (atitinkamai 5,36 proc. ir 6,75 proc.).

Iš skystųjų ir dujinių medžiagų rajone daugiausiai išmesta *anglies monoksido*⁸⁰ – 49,7 proc. (šalyje 40,79 proc., apskrityje 51,33 proc.). Labai mažai išmesta *sieros dioksido*⁸¹ – 2,07 proc. (šalyje 17,66 proc., apskrityje – 11,51 proc.) bei lakiųjų organinių junginių. Daugiausiai dujinių ir skystųjų medžiagų teršalų (visų rūšių) fiksuojama Akmenės rajone. Tai įtakoja rajone veikianti pramonė.

2.5.1.3. lentelė. Teršalų, išmestų į aplinkos orą iš stacionarių taršos sudėtis, 2015-2019 m. | tonos

Administracinė teritorija / Metai	Viso teršalai	Iš jų		Iš jų pagal sudėtį				
		Kietosios medžiagos	Dujinės ir skystosios medžiagos	Sieros dioksidas	Azoto oksidai	Anglies monoksidas	Lakūs organiniai junginiai	Fluoras, kt. teršalai
Lietuvos Respublika	65956,15	3535,12	62421,03	11023,84	8493,05	25462,99	13963,27	3477,71
Šiaulių apskritis	6994,61	472,31	6522,30	751,08	1799,27	3350,23	183,53	437,99
Akmenės r.	4270,48	87,95	4182,53	712,68	1497,03	1808,84	111,88	52,10
Joniškio r.	201,02	20,99	180,03	3,73	17,92	89,50	0,00	68,88
Kelmės r.	169,31	21,96	147,35	2,16	22,68	94,70	2,14	25,47
Pakruojo r.	196,06	76,09	119,97	0,78	13,57	61,30	0,57	43,75
Radviliškio r.	783,72	138,58	645,14	9,42	66,99	398,82	25,92	143,99
Šiaulių r.	385,39	86,12	299,27	1,62	20,77	154,46	18,93	103,49

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

2.5.1.1. Aplinkosauga

Joniškio rajono savivaldybės administracijos duomenimis, 2019 m. gruodžio mėn. savivaldybėje iš *potencialių taršos židinių* buvo 1 veikiantis paukštynas, 1 veikiantis kiaulių kompleksas, 3 karvių kompleksai, 16 veikiančių ir 1 neveikiantis valymo įrenginiai bei 11 rekultivuotų sąvartynų.

Aplinkos monitoringas⁸². Pagal LR reglamentuojančius teisės aktus, Joniškio rajono savivaldybės aplinkos monitoringas vykdomas siekiant gauti išsamią informaciją apie savivaldybės teritorijos gamtinės aplinkos būklę, planuoti bei įgyvendinti vietinės aplinkosaugos priemones, kurios užtikrintų tinkamą gamtinės aplinkos kokybę. Rajono savivaldybės teritorijos darnus vystymasis yra neatsiejamas nuo išsamios informacijos gavimo apie antropogeninės taršos monitoringo komponentus (aplinkos oro, aplinkos triukšmo, požeminio ir paviršinio vandens). Joniškio r. sav. taryba 2014 m. balandžio 30 d. sprendimu Nr. T – 71 patvirtino Joniškio r. sav. 2014–2019 m. aplinkos monitoringo programą, kurioje pateikiami kiekvieno aplinkos monitoringo komponento tikslai, uždaviniai, tyrimų apimtys, rezultatai (skelbiami viešai). Pagal programą vykdoma aplinkos oro, paviršinio ir požeminio vandens, kraštovaizdžio, triukšmo stebėseną. Rajone vykdomi 7 tvenkinių (Sidabros I ir II, Mikšiūnų, Žvelgaičio, Skakų,

⁷⁸ Vadovaujantis Aplinkos apsaugos agentūros duomenimis, *dujinių ir skystųjų medžiagų* apibrėžimas atskirai neteikiamas, vertinant dujinių ir skystųjų medžiagų kiekį aplinkos ore, atskirai vertinama anglies monoksido ir azoto oksidų koncentracija. Tiksliausi anglies monoksido ir azoto oksidų apibrėžimai pateikiami chemijos vadovėliuose.

⁷⁹ Aplinkos apsaugos agentūros duomenimis, kietųjų dalelių koncentracija apskaičiuojama vadovaujantis bendra Europos Sąjungos metodika EMEP/EEA air pollutant emission inventory guidebook 2016.

⁸⁰ Vadovaujantis vadovėliu Chemijos pagrindai (2006), *anglies monoksidas* – bespalvė, bekvapė, degios toksiškos dujos. Cheminė formulė – CO (Chemijos pagrindai, 2006).

⁸¹ Vadovaujantis vadovėliu Chemijos pagrindai (2006), *sieros dioksidas (ai)* – cheminė medžiaga, kurios cheminė formulė – SO₂. Tai yra bespalvė dujos su aštriu, erzinančiu kvapu.

⁸² Pagal Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymą, *aplinkos stebėseną (monitoringą)* – sistemingas aplinkos bei jos elementų būklės ir kitimo stebėjimas, antropogeninio poveikio įvertinimas ir prognozė.

Gataučių, Bariūnų) vandens tyrimai, atliekama rodiklių stebėseną, siekiant suteikti galimybę gyventojams maudytis higienos normas atitinkančiame vandenyje. Baigus 2014–2019 m. programą galima teigti, kad meteorologinės sąlygos daro pakankamai didelę įtaką aplinkos oro kokybei, orą labiausiai teršia autotransporto išmetamosios dujos, tačiau nustatytose matavimo vietose (7 vietos) tiriamuoju laikotarpiu nebuvo užfiksuota teisės aktuose nustatytų ribinių verčių viršijimų. 2020 m. bus parengta 2020–2026 m. monitoringo programa.

2.5.1.2. Atliekų tvarkymas

Pagal LR atliekų tvarkymo įstatymo nuostatas, pagrindinę *atliekų tvarkymo*⁸³ sistemos organizavimo funkciją atlieka savivaldos institucijos. Joniškio rajono atliekų tvarkymo sistema yra dalis Šiaulių regiono komunalinių atliekų tvarkymo sistemos. Rajono komunalinių atliekų tvarkymo (atliekų tvarkymas, rūšiavimas, antrinės žaliavos, nuotekų išvežimas) sistemos operatoriaus funkcijos yra perduotos VŠĮ Šiaulių RATC (2002 m. liepos 1 d. visos Šiaulių regiono savivaldybės jungtinės veiklos sutarties pagrindu įkūrė VŠĮ Šiaulių regiono atliekų tvarkymo centrą (toliau – ŠRATC)), kurio veiklos sritys yra: *komunalinių atliekų*⁸⁴ surinkimas, tvarkymas ir šalinimas; *antrinių žaliavų*⁸⁵ ir bioskaidžių atliekų surinkimas ir rūšiavimas; *stambiagabaričių (didžiųjų) atliekų*⁸⁶ surinkimas ir išvežimas; statybos ir griovimo, padangų, elektros ir elektroninės įrangos buityje susidarancias pavojingų atliekų išvežimas.

Antrinėms žaliavoms surinkti naudojami specialūs antrinių žaliavų surinkimo 1,1 m³, 0,24 m³ ir 0,12 m³ individualūs konteineriai. Joniškio rajone veikia 1 *didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelė*⁸⁷, 1 *žaliųjų atliekų kompostavimo aikštelė*⁸⁸ (Plento g. 4, Bariūnų k., Saugėlaukio sen., Joniškio r.) 1 seniūnijos atliekų priėmimo punktas (Rengių g. 41, Žvelgaičių k., Žagarės sen., Joniškio r.).

Vadovaujantis VĮ Aplinkos apsaugos agentūros pateikiama informacija, rajone iki 2017 m. buvo įsigyti 6802 vnt. 240 l talpos individualūs rūšiavimo konteineriai, skirti plastiko ir popieriaus surinkimui, 6802 vnt. 120 l talpos individualūs rūšiavimo konteineriai, skirti stiklo surinkimui.

Įgyvendinus 2013–2020 m. savivaldybės atliekų tvarkymo plano priemones, daugiau kaip 50 proc. komunalinių atliekų perdirbama ar kitaip panaudojama. Atliekas rūšiuoja gyventojai, mišrios atliekos rūšiuojamos sąvartyne pastatytame MBA įrenginyje.

Iki 2013 m. išrūšiuotų komunalinių atliekų rodiklis siekė apie 12 proc. Bendras, išrūšiuotų atliekų (visų rūšių) kiekis padidėjo 171,04 proc. arba 2019 m. 537,82 tonomis išrūšiuota daugiau negu 2015 m.

⁸³Pagal Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymą, *atliekų tvarkymas* – atliekų prevencijos, apskaitos, deklaravimo, surinkimo, rūšiavimo, ženklinimo, gabenimo, saugojimo, naudojimo bei šalinimo veikla (pirmasis skirsnis, bendrosios nuostatos, 2 straipsnis).

⁸⁴Pagal Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymą, *komunalinės atliekos* – tai buitinės ir komercinės, pramoninės, institucijų bei kitokios prigimtės atliekos, kurios savo pobūdžiu ir sudėtimi yra panašios į buitines atliekas.

⁸⁵Vadovaujantis www.ecoservice.lt, *antrinės žaliavos* – tai perdirbti tinkamos pakuočių, stiklo, plastiko, metalo, popieriaus ir kartono atliekos.

⁸⁶Vadovaujantis www.atliekos.gamta.lt, *stambiagabaričių (didžiųjų) atliekos* – seni baldai (kėdės, lovos, spintos, stalai, komodos ir kt.), langai, durys, dviračiai, kilimai, radiatoriai, automobilinės kėdutės, naudotos padangos, vežimėliai, talpos ir kitos buityje susidarantys didelių matmenų atliekos.

⁸⁷Vadovaujantis www.atliekos.gamta.lt, *didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelės* yra skirtos surinkti tas komunalines atliekas, kurios negali būti pilamos ar paliekamos prie atliekų konteinerių ir kurių gyventojai bei kiti smulkūs atliekų turėtojai neturi galimybės pristatyti į šių atliekų perdirbimo arba šalinimo vietas.

⁸⁸Vadovaujantis www.atliekos.gamta.lt, *žaliųjų atliekų kompostavimo aikštelė* yra priimamos bioskaidžios atliekos: želdynų karpymo atliekos, nukritę lapai, nupjauta žolė; gėlės, piktžolės; vaisių, daržovių atliekos; medžio žievė, pjuvenos, drožlės, skiedros; smulkios medžių, krūmų genėjimo šakos.

2.5.1.2.1. lentelė. Išrūšiuotų komunalinių atliekų kiekis tonomis, 2015–2019 m.

Atliekų rūšis / Metai	2015	2016	2017	2018	2019	Viso	Pokytis proc.
Stiklas	119,36	142,75	284,22	296,37	337,71	1180,41	182,93
Plastikas	110,33	51,64	110,81	218,18	229,79	720,75	108,28
Popierius ir kartonas	80,54	35,51	128,69	154,66	253,46	652,86	214,70
Kombinuota	3,45	3,15	9,61	13,75	14,23	44,19	312,46
Metalas	0,76	0,58	11,04	14,27	16,57	43,22	2080,26
EEI	0,01	3,52	2,57	3,26	0,51	9,87	5000,00
Viso:	314,45	237,15	546,94	700,49	852,27	2651,30	171,04

Šaltinis: Joniškio rajono savivaldybės administracija. Infrastruktūros skyrius.

Lietuvoje 2016 m. įvesta taros užstato sistema (taromatai). Sprendimas pasiteisino – gyventojai grąžina apie 90 proc. į rinką išleidžiamų pakuočių. Akivaizdžiausia nauda – aplinkosauginė. Užstato sistemos administratorius Joniškio rajone 2018 m. surinko 175,49 tonų pakuočių, 2019 m. – 180,31.

Komunalinių atliekų tvarkymo paslaugų teikimą rajone reglamentuoja rajono atliekų tvarkymo taisyklės⁸⁹ bei rajono atliekų tvarkymo 2014–2020 m. planas.⁹⁰ Vadovaujantis VĮ Aplinkos apsaugos agentūros informacija, 2018 m., rajone komunalinių atliekų tvarkymo paslauga naudojosi 100,0 proc. gyventojų ir 100,0 proc. ūkio subjektų. Pašalinta 3971,12 t mišrių komunalinių atliekų.

Joniškio rajono savivaldybės tarybos sprendimu patvirtinta dvinarė rinkliava už komunalinių atliekų tvarkymą. Rinkliavos dydis padalintas į dvi dalis (pastoviąją ir kintamąją). Pastoviąją dalį moka visi atliekų turėtojai registruoti savivaldybės teritorijoje, o kintamoji dalis priklauso nuo atliekų išvežimo skaičiaus/ kartų per metus, turimų konteinerių talpos. Rinkliavos dydžiai nustatomi tokie, kad užtikrintų ilgalaikį komunalinėms atliekoms tvarkyti skirtos infrastruktūros eksploatavimą, jos atnaujinimą ir sudarytų komunalinių atliekų turėtojams priimtinas sąlygas tvarkyti komunalines atliekas, taip pat mažintų aplinkos taršą. Rajone nustatyta kaina yra mažesnė už apskrities vidurkį bei mažesnė nei daugumoje apskrities savivaldybių.

2.5.1.2.2. lentelė. Komunalinių atliekų tvarkymo kainos Šiaulių regiono savivaldybėse, skaičiuojant 1 namų valdai, kurioje gyvena 1 asmuo

Administracinė teritorija	Kaina Eur per metus
Šiaulių apskritis (vidurkis)	26,80
Joniškio r.	23,64
Pakruojo r.	35,78
Šiaulių r.	27,45
Radviliškio r.	22,80
Akmenės r.	23,03
Kelmės r.	30,08
Šiaulių miestas	24,80

Šaltinis: Joniškio rajono savivaldybės administracija. Infrastruktūros skyrius.

Joniškio rajono savivaldybė kartu su VšĮ ŠRATC įgyvendino projektą „Komunalinių atliekų rūšiuojamojo surinkimo plėtra Šiaulių regione“ ir 2019 m. gruodžio 2 d. pradėjo eksploatuoti 24 pusiau požemines atliekų surinkimo aikštelės prie daugiabučių namų Joniškyje ir Žagarėje. Aikštelėse įrengta po 6 skirtingo tipo konteinerius, skirtus rūšiuoti popieriaus, stiklo, plastiko pakuotės atliekas, mišrias komunalines, tekstilės ir biologiškai skaidžias atliekas. Gyventojams sudarytos sąlygos papildomai rūšiuoti tekstilės bei žaliąsias atliekas. Įkasti konteineriai – estetiška, atliekos talpinamos po žeme ir tokiu būdu jos neišnešiojamos vėjo,

⁸⁹ Patvirtinta Joniškio rajono savivaldybės tarybos 2014 m. birželio 19 d. sprendimu Nr. T-106

⁹⁰ Patvirtinta Joniškio rajono savivaldybės tarybos 2014 m. rugpjūčio 27 d. sprendimu Nr. T-133

asocialių asmenų neiškraustomos, gyvūnų nekapstomos. Zona aplink kontenerius lieka tvarkinga. Atliekos yra po žeme (ten šalčiau), tad praktiškai dingsta kvapų problemos (aktualu vasara). Infrastruktūros aptarnavimui reikia mažiau darbuotojų.

Joniškio rajono savivaldybės administracija, UAB „Ecoservice projektai“, gamintojų ir importuotojų asociaciją atstovaujančios organizacijos ir ŠRATC (regioniniu mastu) vykdo švietėjišką veiklą t.y. skleidžia informaciją atliekų tvarkymo klausimais: komunalinių atliekų tvarkymo sistema, aplinkai palankūs atliekų tvarkymo būdai, atliekų tvarkymo svarba aplinkos kokybės gerinimui.

APLINKOS APSAUGA IR ATLIEKŲ TVARKYMAS

Stiprybės

- Mažiausias apskrityje stacionarių taršos šaltinių išmestų teršalų kiekis, tenkantis vienam gyventojui.
- Mažas potencialių taršos šaltinių skaičius.
- Vykdoma oro, paviršinio ir požeminio vandens, kraštovaizdžio ir triukšmo stebėseną, atliekami tvenkinių vandens tyrimai.
- Komunalinių atliekų tvarkymo paslauga naudojasi 100 proc. gyventojų ir 100 proc. ūkio subjektų.
- Veikia didelių gabaritų surinkimo ir žaliųjų atliekų kompostavimo aikštelės, atliekų priėmimo punktas.
- Didėjantis bendras, išrūšiuotų atliekų kiekis.
- Rinkliavos kaina mažesnė nei apskrities vidurkis, mažesnė nei daugumoje apskrities savivaldybių.
- Įrengtos pusiau požeminės atliekų surinkimo aikštelės, gyventojams sudarytos sąlygos papildomai rūšiuoti tekstilės bei žaliąsias atliekas.

Silpnybės

- Didėjantis išmetamų teršalų kiekis.
- Kietosios medžiagos (teršalai) sudaro 10,44 proc. visų teršalų ir tai beveik dvigubai viršija šalies ir apskrities vidurkių.
- Nepakankamas gyventojų sąmoningumas atliekų rūšiavime.

Galimybės

- Savivaldybei priklausančiame ūkyje diegti priemones mažinančias teršalų kiekį (LED apšvietimas, biokuro ar atsinaujinančių energijos šaltinių naudojimas).
- Skatinti gyventojus naudoti atsinaujinančios energijos šaltinius. Vykdyti elektromobilių įkrovimo stotelių plėtrą.
- 2020-2026 m. vykdyti aplinkos monitoringo programą.
- Diegti priemones skatinančias pasiekti didesnę išrūšiuojamų atliekų kiekį.
- Tęsti aplinkosauginio švietimo vykdymą siekiant efektyvaus atliekų rūšiavimo ir gamtinės aplinkos tausojimo.

Grėsmės

- Didėjantis teršalų kiekis.
- Augantis automobilizacijos lygis, savivaldybėje vis daugiau gyventojų naudojami lengvaisiais automobiliais, kas padidina oro taršą.
- Nepakankamas gyventojų sąmoningumas rūšiuojant atliekas, tausojant gamtinę aplinką.

Vandens tiekimo, buitinių ir paviršinių nuotekų surinkimo infrastruktūros situacijos apibendrinimas

Vandens tiekimą ir nuotekų tvarkymą vykdo UAB „Joniškio vandenys“

„Joniškio vandenys“ eksploatuoja:

- ✓ 61 artezinį gręžinį ir 186,97 km vandentiekio tinklų;
- ✓ 14 nuotekų biologinio valymo įrenginių, 53 nuotekų siurbles ir 133,76 km nuotekų tinklų;
- ✓ 20,5 km paviršinių nuotekų tinklų, 1 naftos gaudyklę;
- ✓ geriamasis požeminis vanduo yra tiekiamas 2 miestuose ir 33 kaimuose, o nuotekų šalinimo bei valymo sistemos eksploatuojamos 2 miestuose ir 12 kaimų.

3,1 proc. išaugo prie vandens tiekimo tinklų ir 3,9 proc. prie nuotekų surinkimo tinklų prisijungusių abonentų skaičius

- ✓ 2019 m. prie vandens tiekimo tinklų buvo prisijungę 66,2 proc. gyventojų, prie nuotekų surinkimo tinklų 57,4 proc. gyventojų. Nuo 2018 m. išaugo atitinkamai 3,1 proc. ir 3,9 proc.;
- ✓ 2019 m. išgauta 29 m³/1 gyv., parduota – 21 m³/1 gyv. vandens (2018 m. – išgauta 28 m³, parduota 20 m³ vienam gyventojui).

3,37 proc. išaugo vandens išgavimo kiekiai, 3,6 proc. – vandens pardavimo kiekiai

- ✓ 2019 m. išgauta 538,06 tūkst.m³, parduota 384,39 tūkst. m³ vandens. Per metus išgavimas augo 17,56 tūkst.m³, pardavimas augo 13,39 tūkst.m³;
- ✓ 2019 m. vandens netektys sudarė 22,3 proc. Tai 6,5 proc. mažiau nei 2018 m.;
- ✓ 13 proc. viso tiekiamo geriamojo vandens atitiko HN:24-2003 normos reikalavimus.

100 proc. nuotekų išvalomos iki normų, patvirtinta lėšų kompensavimo tvarka gyventojams.

- ✓ 2019 m. iki normų išvalytų nuotekų rodiklis siekė 100 proc.;
- ✓ 2019 m. patvirtintas lėšų kompensavimo mechanizmas gyventojams už nuotekų įrenginių / surinkimo rezervuarų įsirengimą.

20,5 km lietaus nuotekų tinklų Joniškio mieste

- ✓ paviršines nuotekas Joniškio mieste nuo 2018 m. tvarko ir prižiūri UAB „Joniškio vandenys“;
- ✓ Joniškio m. yra 20,5 km paviršinių nuotekų tinklų, nuotekos išleidžiamos į Sidabros ir Audruvės upes;
- ✓ kaimiškose teritorijose paviršinių nuotekų infrastruktūros nėra.

Intensyvi vandentiekio ir nuotekų tinklų infrastruktūros plėtra. Investicijos į vandens gerinimo įrenginių statybą.

- ✓ nuolat atliekami geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros (vandentiekio ir nuotekų tinklų rekonstrukcija, nauja statyba) plėtros darbai;
- ✓ statomi vandens gerinimo įrenginiai kaimiškose gyvenvietėse, įrengiami nauji gręžiniai, vandens siurbliai.

2.5.2. Vandens tiekimo, buitinių ir paviršinių nuotekų surinkimo infrastruktūra

Geriamojo vandens tiekimo bei nuotekų tvarkymo organizavimas yra savarankiškoji savivaldybių funkcija. Šią veiklą reglamentuoja Lietuvos Respublikos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymas⁹¹ bei kiti geriamojo vandens tiekimą bei nuotekų tvarkymą reglamentuojantys teisiniai dokumentai.

Joniškio rajone geriamojo vandens tiekimo⁹² ir nuotekų tvarkymo⁹³ vykdo bei vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūrą eksploatuoja UAB „Joniškio vandenys“.

Vertinant vandens tiekimo infrastruktūrą⁹⁴ ir nuotekų tvarkymo infrastruktūrą⁹⁵ ir vadovaujantis UAB „Joniškio vandenys“ 2019 m. metiniu pranešimu⁹⁶, bendrovė eksploatuoja 61 artezinį gręžinį, 186,97 km vandentiekio tinklą, 14 nuotekų biologinio valymo įrenginių, 53 nuotekų siurbles ir 133,76 km nuotekų tinklą.

Rajone geriamasis požeminis vanduo tiekiamas ir nuotekų šalinimo bei valymo sistemos eksploatuojamos 2 miestuose (Joniškyje bei Žagarėje). Geriamasis požeminis vanduo yra tiekiamas 33 kaimuose, o nuotekų šalinimo bei valymo sistemos eksploatuojamos 12 kaimuose.

2019 m. rajone prie vandens tiekimo tinklų buvo prisijungę 13978 arba 66,2 proc. gyventojų (2018 m. – 13626 arba 63,1 proc. gyventojų). Prie nuotekų surinkimo tinklų 2019 m. prisijungę 12121 arba 57,4 proc. gyventojų (2018 m. – 11541 arba 53,5 proc. gyventojų). 2019 m. išgauta 538,06 tūkst.m³, parduota 384,39 tūkst. m³ vandens (vandens netektys sudarė 22,3 proc.). 2018 m. vandens netektys sudarė 28,7 proc. Skaiciuojant 1 gyventojui, 2019 m. išgauta 29 m³, parduota – 21 m³ vandens (2018 m. – išgauta apie 28 m³, parduota apie 20 m³ vandens). Nuo viso tiekiamo geriamojo vandens, apie 13 procentų atitiko HN:24-2003 normos reikalavimus (2019-12-31 duomenimis).

2.5.2.1. lentelė. Gamybiniai pagrindinės veiklos rodikliai, Joniškio rajono savivaldybėje 2017–2019 m.

Rodiklis	Mato vnt.	Dydis			
		2017	2018	2019	Pokytis proc.
Prie vandens tiekimo tinklų prisijungusių gyventojų	tūkst. gyv.	13,75	13,63	13,98	1,67
Išgauta geriamojo vandens	tūkst.m ³	488,1	520,5	538,1	10,2
Parduota geriamojo vandens	tūkst.m ³	365,2	371,0	384,4	5,26
Prie nuotekų surinkimo tinklų prisijungusių gyventojų	tūkst. gyv.	11,76	11,54	12,12	3,06
Išvalyta nuotekų	tūkst.m ³	860,7	806,4	795,2	-7,61

Šaltinis: UAB „Joniškio vandenys“ 2019 m. metinis pranešimas

2019 m. išvalyta 795,2 tūkst. m³ nuotekų (tiek pat nuotekų surinkta). Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įmonėse išvalytų nuotekų iki normų buvo 100 proc., šis rodiklis vertinamuoju laikotarpiu nekito. 2019 m. pašalintos 194 vandentiekio avarijos.

⁹¹Priimta Lietuvos Respublikos Seimo 2006 m. liepos 13 d. sprendimu Nr. X-764

⁹²Pagal Lietuvos Respublikos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymą, vandens tiekimas – ūkinė komercinė veikla, susidedanti iš techninių, organizacinių ir ekonominių priemonių, reikalingų geriamajam vandeniui išgauti, pristatyti ir parduoti abonentui (vartotojui). Vandens tiekimą vykdo vandens tiekėjas – juridinis asmuo, taip pat užsienio valstybės juridinio asmens filialas, įregistruotas Lietuvos Respublikoje, šio įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka įgijęs teisę vykdyti geriamojo vandens tiekimą ir (arba) teikti nuotekų tvarkymo paslaugas (pirmasis skirsnis, bendrosios nuostatos).

⁹³Pagal Lietuvos Respublikos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymą, nuotekų tvarkymas – nuotekų surinkimas, transportavimas, valymas, apskaita, tyrimas, išleidimas į aplinką ir valymo metu susidariusio dumblo ir kitų atliekų tvarkymas. Nuotekos – tai buityje, ūkiu ar gamybinėje veikloje naudotas arba perteklinis (kritulių, paviršinis, drenažinis ar pan.) vanduo, kurį jo turėtojas, naudodamasis nuotekų tvarkymo infrastruktūra, išleidžia į gamtinę aplinką arba į kitiems asmenims priklausančią nuotekų tvarkymo infrastruktūrą (pirmasis skirsnis, bendrosios nuostatos).

⁹⁴Pagal Lietuvos Respublikos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymą, vandens tiekimo infrastruktūra – vandeniui išgauti, geriamajam vandeniui ruošti, laikyti, transportuoti, tiekti ir apskaitai skirtų statinių, įrenginių ir komunikacijų kompleksas (vandens kaptazo įrenginiai, vandens gerinimo įrenginiai, siurblynės, vamzdynai, šuliniai, apskaitos prietaisai ir kiti objektai) (pirmasis skirsnis, bendrosios nuostatos).

⁹⁵Pagal Lietuvos Respublikos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymą, nuotekų tvarkymo infrastruktūra – nuotekoms tvarkyti skirtų statinių, įrenginių ir komunikacijų kompleksas (vamzdynai, šuliniai, siurblynės, nuotekų valymo įrenginiai ir kiti objektai) (pirmasis skirsnis, bendrosios nuostatos).

⁹⁶Patvirtinta Joniškio rajono savivaldybės tarybos 2019 m. gegužės 30 d., sprendimu Nr. T-102

JRS tarybos sprendimu 2019 m. patvirtintas lėšų gyventojams kompensavimo už nuotekų įrenginių / surinkimo rezervuarų mechanizmas.

2015–2019 m. laikotarpiu Joniškio rajono savivaldybėje buvo atliekami šie geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros darbai:

- ✓ naujų vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo tinklų statyba Beržininkų kaime Joniškio rajone;
- ✓ naujų vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo tinklų statyba Geležinkelio gatvėje Joniškio mieste;
- ✓ nuotekų tvarkymo tinklų rekonstrukcija Joniškio mieste.
- ✓ vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros rekonstrukcija ir plėtra Joniškio rajone;
- ✓ pastatyti vandens gerinimo įrenginiai Maldenių, Daunoriškės ir Lieporų vandenvietėse.
- ✓ bendrovė savo lėšomis nutiesė 0,25 km vandentiekio ir 0,25 km nuotekų tinkle, atliko Rudiškių nuotekų valymo įrenginių rekonstrukciją ir Skaistgirio nuotekų valymo įrenginių aptarnavimo aikštelės įrengimą. Vandentiekio tinklai prijungti prie naujo gręžinio Plikiškių k. Įrengti nauji vandens siurbiai Maldenių, Daunoriškės ir Lieporų vandenvietėse. Perkloti nuotekų išvadai Joniškio m., Joniškio m. nuotekų valymo įrenginiuose nutiesta nauja nuotekų apvedimo linija;
- ✓ 2019 m. pradėta vandens gerinimo įrenginių statyba Žagarėje (bus baigta 2020 m.);
- ✓ 2019 m. pasirašytos rangos sutartys dėl 13 vandens gerinimo įrenginių statybos Lankaičių, Kalnelio, Kepalių, Gasčiūnų, Kirnaičių, Linkaičių, Pošupių, Saugėlaukio, Satkūnų, Plikiškių, Stungių, Daukšių ir Jauniūnų gyvenvietėse;
- ✓ pasirašyta rangos sutartis dėl vandentiekio ir nuotekų surinkimo tinklų statybos Joniškio m. Žagarės g. bei Alyvų a. Vandens tiekimo tinklų tiesimas vyks Joniškio m. Gėlių take ir Spaudos g. (bus naujai nutiesta 1155 m vandentiekio tinklų ir 130 m nuotekų tinklų, pastatyta viena nuotekų siurblinė). Prie vandentiekio tinklų prisijungs 85 gyventojai, prie nuotekų tinklų – 18 gyventojų;
- ✓ pasirašyta projekto „Nuotekų tinklų rekonstravimo Joniškio mieste (II etapas) darbai“ rangos darbų sutartis. Projekto metu bus rekonstruojami buitinių nuotekų tinklai Joniškio m. Sandėlių g. ir Žemaičių g. Rekonstruojamų nuotekų tinklų ilgis 1037 m;
- ✓ bendrovė 2019 m. parengė investicinį projektą dėl vandens gerinimo įrenginių statybos Joniškio r. Jankūnų, Jakiškių ir Blauzdžiūnų k.

Joniškio rajone paviršinės nuotekos nuo 2018 m. tvarko ir prižiūri UAB „Joniškio vandenys“ (iki tol prižiūrėjo UAB Joniškio komunalinis ūkis, bendrovė likviduota), kuri šiuo metu Joniškio mieste eksploatuoja 20,5 km paviršinių nuotekų tinklų, prižiūri 1 naftos gaudyklę. Kaimiškose rajono seniūnijose paviršinių nuotekų tinklų nėra. Nuo Joniškio m. gatvių ir teritorijų paviršinės lietaus nuotekos išleidžiamos į Sidabros ir Audruvės upes.

VANDENS TIEKIMO, BUITINIŲ IR PAVIRŠINIŲ NUOTEKŲ TVARKYMO INFRASTRUKTŪRA

Stiprybės

- Optimaliai išplėtotą vandens tiekimo ir nuotekų surinkimo bei valymo infrastruktūrą.
- Joniškio ir Žagarės miestų gyventojams sudarytos sąlygos jungtis prie vandens tiekimo ir nuotekų surinkimo tinklų.
- Didėjantis abonentų, prisijungusių prie vandens tiekimo ir nuotekų surinkimo tinklų skaičius. Didėjantys vandens išgavimo bei pardavimo kiekiai.
- Visos buitinės nuotekos išvalomos iki normų. 2019 m. patvirtintas lėšų kompensavimo mechanizmas gyventojams už nuotekų įrenginių / surinkimo rezervuarų įsirengimą.
- Joniškio mieste surenkamos paviršinės nuotekos.
- Intensyvi vandentiekio ir nuotekų tinklų infrastruktūros plėtra. Investicijos į vandens gerinimo įrenginių statybą.

Silpnybės

- Didelis vandens tiekimo ir nuotekų tinklų avarių skaičius.
- Per 950 gyventojų vartoja gruntinį vandenį iš šulinių, kuris dažnai užterštas nitratais ir nitratais, ir neatitinka kokybės reikalavimų.
- Ypač susidėvėjusios paviršinio (lietaus) vandens surinkimo sistemos. Lietaus vanduo nėra tinkamai surenkamas ir apskaitomas.
- Tik 13 proc. viso tiekiamo geriamo vandens atitinka HN:24-2003 normos reikalavimus.

Galimybės

- Tęsti infrastruktūros rekonstrukcijos ir plėtros projektus. Sudaryti sąlygas gyventojams jungtis prie vandens tiekimo bei nuotekų surinkimo sistemų.
- Skatinti gyventojus atlikti vandens kokybės tyrimus, jungtis prie centralizuoto vandens tiekėjo ir gauti kokybiškas paslaugas.
- Skatinti gyventojus jungtis prie vandens tiekimo ir nuotekų surinkimo tinklų.
- Vandenvietėse, kuriose vanduo neatitinka higienos normų reikalavimų, įrengti vandens gerinimo įrenginius.
- Naujos infrastruktūros įrengimą finansuoti didinant vandens tiekimo bei nuotekų surinkimo paslaugų kainas gyventojams.

Grėsmės

- Mažėjantis gyventojų skaičius, senstanti visuomenė ateityje gali lemti pasyvesnį jungimąsi prie vandens tiekimo ir nuotekų surinkimo sistemų.
- Nesudarius sąlygų gauti kokybiškas vandens tiekimo ir nuotekų valymo paslaugas, gamta ir toliau bus teršiama, o vandens vartojimas iš šulinių kels grėsmę žmonių sveikatai.
- Nepalankios hidrometeorologinės prognozės. Dėl klimato kaitos dažniau pasitaikančios sausras.
- Surenkamos ir į upes išleidžiamos lietaus nuotekos neigiamai jas veikia. Tik apie dešimtadalis surenkamų lietaus nuotekų valomos iki normų.
- Ribotos naujos infrastruktūros įrengimo ir plėtros galimybės kelia gyventojų neapsitenkinimą, rizikuojama gyventojų sveikata.

Energetinės infrastruktūros situacijos apibendrinimas

Veikia 10 katilinių, instaliuota galia 28,8 MW

- ✓ šilumos gamybos ir tiekimo paslaugas teikia UAB „Fortum Joniškio energija“, UAB Joniškio butų ūkis;
- ✓ rajone veikia 10 katilinių. Naudojamas kuras: gamtinės dujos, skystas kuras, medienos skiedra, granulės, šiaudai, malkinė mediena;
- ✓ bendra instaliuota katilinių galia 28,8 MW.

Centralizuotos šilumos tiekimo vartotojų skaičius – 2653. Šilumos kaina atpigo 16 proc.

- ✓ 96,6 proc. centralizuotos šilumos vartotojų – gyventojai;
- ✓ 3,4 proc. centralizuotos šilumos vartotojų – įmonės;
- ✓ 12,99 km. – šilumos tiekimo sistemos tinklų ilgis;
- ✓ šilumos kaina 2015-2020 m. laikotarpyje vidutiniškai atpigo 16 proc., tačiau išlieka viena didžiausių apskrityje.

Renovuotų daugiabučių gyvenamųjų namų - 71

- ✓ parengta ir patvirtinta daugiabučių namų energinio efektyvumo didinimo programa;
- ✓ rajone yra 360 daugiabučių gyvenamųjų namų. Absoliučią daugumą (apie 77 proc.) sudaro nedideli 1-2 aukštų pastatai, žemos energinės efektyvumo klasės;
- ✓ renovuotas 71 daugiabutis gyvenamasis namas. Dauguma jų sudaro didžiausi rajone esantys namai (pagal plotą ir pagal gyventojų skaičių). Pasiekta ne žemesnė kaip B arba C energinio efektyvumo klasė;
- ✓ vieni aukščiausių šalyje ir apskrityje rodikliai pagal renovacijos tempą, renovuotą plotą (m²) ir renovuotuose namuose gyvenančių žmonių skaičių;
- ✓ per metus sutaupoma iki 8-10 MWh energijos;
- ✓ daugiau kaip 250 nerenovuotų daugiabučių. Tai dažniausiai kaimiškose vietovėse esantys (1-2 aukštų) pastatai, kuriuose nemažai tuščių ar savininkų neturinčių butų.

46,5 proc. rajone esančių šviestuvų yra energiją taupantys LED šviestuvai

- ✓ iš rajone esančio 3141 šviestuvo, su LED lempomis yra 1463 (46,5 proc.) Joniškio ir Žagarės miestuose LED šviestuvai sudaro 48 proc. Joniškio rajono kaimuose – 45 proc. Lyginant su 2014 m. šis rodiklis išaugo 36,5 proc.;
- ✓ 81 Joniškio r. esantis kaimas – be apšvietimo. Tai labai mažai gyventojų turintys kaimai;
- ✓ elektros energijos tiekimo užtikrinimo įrangos pajėgumai Joniškio rajone yra pakankami. Esamos pastotės gali patikimai užtikrinti tiek esamų elektros vartotojų, tiek naujų vartotojų poreikius.

2.5.3. Energetinė infrastruktūra

Elektros energija. Elektros energijos vartotojai elektra aprūpinami iš operatoriui AB ESO priklausančių skirstomųjų elektros tinklų. Elektros energijos tiekimo užtikrinimo įrangos pajėgumai Joniškio rajone yra pakankami: maksimalus transformatorių pastočių apkrovimas yra mažesnis nei pastočių pajėgumas, taigi esamos pastotės gali patikimai užtikrinti tiek esamų elektros vartotojų, tiek naujų vartotojų, prijungtų prie elektros tiekimo sistemos, poreikius nediegiant naujų pajėgumų.

Apšvietimas. Joniškio ir Žagarės miestuose iš viso naudojami 1420 šviestuvai, iš jų LED tipo 677 (48 proc.). Rajono kaimiškose vietovėse iš viso naudojama 1720 šviestuvų, iš jų LED tipo 786 (45 proc.). Energiją taupantys LED šviestuvai rajone iš viso sudaro net 46,5 proc. Lyginant su 2014 m. LED tipo šviestuvų buvo mažiau nei 10 proc. Likusią dalį sudaro šviestuvai su natrio ar gyvsidabrio lempomis. LED šviestuvų nauda akivaizdi: mažesnis energijos suvartojimas, ilgaamžiškumas, draugiška aplinkai ir klimatui technologija, kokybiškesnis apšvietimas, mažesnės sąskaitos (taupomos biudžeto lėšos), didesnis saugumas tiek pėstiesiems, tiek vairuotojams. Gatvių apšvietimo valdymui naudojamos apšvietimo valdymo spintos. Iš viso yra 109 spintos: 36 Joniškio ir Žagarės miestuose, 73 - kaimuose. Šiuo metu skaičiuojama, kad rajone yra 81 kaimas, neturintis apšvietimo tinklų (vertinami kaimai, kuriuose gyvena ne mažiau kaip 10 gyventojų). Pagal pasiskirstymą: Joniškio sen. – 8, Žagarės sen. – 9, Skaistgirio sen. – 11, Kriukų sen. – 6, Saugėlaukio sen. – 6, Kepalių sen. – 12, Gaižaičių sen. – 2, Gataučių sen. – 13, Satkūnų sen. – 11, Rudiškių sen. – 3. Taip pat neapšviestos Joniškio miesto buvusių sodų bendrijų teritorijos, kuriose sparčiai kyla individualūs gyvenamieji namai.

Centralizuotas šilumos tiekimas. Joniškio rajone gyventojams šilumą ir karštą vandenį tiekia UAB „Fortum Joniškio energija“, ir UAB Joniškio butų ūkis. UAB „Fortum Joniškio energija“ tiekia šilumą ir karštą vandenį Joniškio miesto, Žagarės miesto ir Gataučių kaimo gyventojams. UAB Joniškio butų ūkis šilumą tiekia Joniškio miesto Žemaičių g. ir Žemaitės g. daugiabučių namų gyventojams, Jurdaičių k. Šiluma centralizuotai aprūpinami 52 proc. Joniškio miesto, 8 proc. Žagarės miesto, 20 proc. Jurdaičių k., 15 proc. Gataučių k. gyventojų. Centralizuotai tiekama šiluma naudojosi 2563 buitiniai vartotojai ir 90 komercinių vartotojų.

Likusioji šilumos vartotojų dalis Joniškio rajone vartoja šilumą, pagamintą individualiuose šilumos gamybos įrenginiuose, naudojančiuose dažniausiai kietą kurą (medieną, anglį), rečiau – suskystintas dujas, elektrą, Joniškio mieste – gamtines dujas. Bendras Joniškio rajono šilumos tiekimo sistemos tinklų ilgis siekia 12,99 km, veikia 10 CTŠ katilinių, kurių bendra instaliuota galia siekia 28,8 MW (naudojamas kuras – gamtinės dujos, mediena, skalūno alyva).

Pradėjus įgyvendinti Joniškio rajono savivaldybės energetinio efektyvumo didinimo daugiabučiuose namuose programą, per 2015–2020 m. šilumos gamyba ir vartojimas smarkiai sumažėjo. Seniai pakloti vamzdynai yra susidėvėję, dažnai neveikiantis drenažas ir su tuo susijusi intensyvesnė vamzdynų korozija, neizoliuoti vamzdynai šilumos tiekimo kameroje – tai priežastys, kurios neleidžia patikimai ir efektyviai tenkinti vartotojų šilumos poreikių bei dėl kurių patiriami dideli šilumos energijos nuostoliai. Pasekmė – sąlyginai dideli šilumos energijos įkainiai tiek rajono gyventojams, tiek įstaigoms bei įmonėms.

Joniškio r. savivaldybės šilumos ūkio pagrindiniai strateginiai tikslas yra centralizuotai tiekiamos šilumos kainos vartotojams mažinimas. UAB „Fortum Joniškio energija“ 2015 m. centrinėje katilinėje įrengus biokuro katilą, šilumos kaina ženkliai atpigo. Vertinant 2015–2020 metų laikotarpį, šilumos kaina vidutiniškai atpigo apie 16 proc. Šilumos kainos pastoviųjų kaštų sudedamoji gali būti mažinama prijungus naujus vartotojus, tokiu atveju, išlaidos dalinamos didesniai vartotojų kiekiui. Nors savivaldybė deda pastangas šilumos tiekimo kainos mažinimui, CTŠ kaina išlieka gana didelė.

2.5.3.1. lentelė. Šilumos kaina (Vasario mėn.), 2015-2019 m.

Administracinė teritorija / Metai	Šilumos kaina (Vasario mėn.) Cnt./kWh su PVM					
	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Akmenės r.	7,12	5,92	6,33	5,43	5,54	5,90
Šiaulių m.	5,37	5,09	4,49	4,84	5,36	4,77
Pakruojo r.	8,10	7,78	7,62	6,58	6,83	6,42
Joniškio r.	8,74	6,99	6,58	7,03	7,93	7,31
Radviliškio r.	5,84	5,96	5,08	6,02	5,55	5,36

Šaltinis: Joniškio rajono savivaldybės administracijos Infrastruktūros skyrius

Daugiabučių namų modernizavimas. Joniškio r. savivaldybės statinių naudotojų sąrašė įrašyta 360 daugiabučių namų, iš kurių 20 administruoja daugiabučių namų savininkų bendrijos, 150 – savivaldybės paskirta daugiabučių namų bendrojo naudojimo objektų administratorė – UAB Joniškio butų ūkis. Absoliučią daugumą namų (apie 77 proc.) sudaro nedideli, 1-2 aukštų pastatai. Dauguma namų statyti iki 1993 m., taikant žemus energinio efektyvumo standartus. Laikui bėgant jų būklė, dėl nepakankamos techninės priežiūros, aplinkos poveikio ir kitų priežasčių vis prastėjo.

Joniškio r. savivaldybės energetinio efektyvumo didinimo daugiabučiuose namuose programa pradėta įgyvendinti 2015 m. Pagal programą iki 2020 m. renovuoti 39 daugiabučiai namai. Dar 32 daugiabučiai namai renovuoti 2008-2014 m. laikotarpyje, pasinaudojant ES paramos priemone „Daugiabučių namų atnaujinimas pirmiausia didinant jų energijos vartojimo efektyvumą“, keletas namų renovuoti gyventojų iniciatyva. Iš viso renovuotų daugiabučių namų – 71. Visuose, renovuotuose, pastatuose pasiekta B arba C energinio efektyvumo klasė (A++ klasė yra geriausia, G klasė – blogiausia). Joniškio rajone fiksuojami vieni aukščiausių šalyje ir apskrityje rodikliai pagal renovacijos tempą, renovuotą plotą (m²) ir renovuotuose namuose gyvenančių žmonių skaičių.

Pagal vertinimo rezultatus programos įgyvendinimas leido ženkliai sumažinti atnaujintų namų šilumos suvartojimą. Per metus vidutiniškai sutaupoma 8-10 tūkst. MWh energijos. Tai leido sumažinti gyventojams sąskaitas už suvartojamą šilumą, gerinti vidaus patalpų oro temperatūros režimo sąlygas, skatinti būsto savininkus racionaliai vartoti energiją, prisidėti prie klimato taršos mažinimo, aplinkos tausojimo, gerinti daugiabučių namų techninę būklę, estetinį vaizdą, didinti nekilnojamojo turto vertę ir mažinti namų išlaikymo išlaidas.

2.5.3.2 lentelė. Energetinio efektyvumo didinimo daugiabučiuose namuose programos įgyvendinimas

Administracinė teritorija / Metai	Įgyvendinta projektų (renovuota daugiabučių namų)					
	2015	2016	2017	2018	2019	Viso
Akmenės r.	10	13	6	8	5	42
Šiaulių r.	5	4	3	4	0	16
Pakruojo r.	3	8	7	3	1	22
Joniškio r.	9	18	5	3	4	39
Radviliškio r.	5	4	8	0	2	19
Kelmės r.	19	8	1	3	2	33

Šaltinis: VŠĮ Būsto energijos taupymo agentūra

2019–2020 m. atrinkta 16 daugiabučių namų, kurių savininkai išreiškė pageidavimą dalyvauti Joniškio r. savivaldybės energetinio efektyvumo didinimo daugiabučiuose namuose programoje ir kurių projektų įgyvendinimo procedūros jau yra prasidėjusios. Rajone lieka daugiau kaip 250 nerenovuotų daugiabučių. Tai dažniausiai kaimiškose vietovėse esantys nedideli (1-2 aukštų) pastatai, kuriuose dėl įvairių priežasčių yra nemažai tuščių ar net savininkų neturinčių butų, todėl juridškai tampa sudėtinga priimti sprendimus dėl tokių namų atnaujinimo.

ENERGETINĖ INFRASTRUKTŪRA

Stiprybės

- Centralizuotos šilumos tiekimo paslaugas teikia 2 bendrovės, kurios naudoja įvairias kuro rūšis: (biokuras, dujos, malkinė mediena, skystas kuras).
- Nuo 2015 m. 16 proc. atpigusi šilumos kaina.
- Renovuotas 71 daugiabutis namas pasiekiant B ir C energijos efektyvumo klases. Per metus sutaupoma iki 8-10 Mwh energijos.
- 46,5 proc. rajone (48 proc. miestuose, 45 proc. kaimuose) esančių šviestuvų yra LED tipo.
- Elektros energijos tiekimo užtikrinimo įrangos pajėgumai rajone pakankami esamų ir naujų vartotojų poreikiams.

Silpnybės

- Nepaisant atnaujinamos infrastruktūros, dalis vamzdinių susidėvėję, kas mažina tiekimo patikimumą, didina nuostolius bei šilumos kainą.
- Šilumos kaina išlieka aukšta (2019 m. siekė 7,31 cnt./kWh su PVM).
- Daugiabučių namų administravimo paslaugas teikia 1 įmonė.

Galimybės

- Vystyti alternatyviąją energetiką iš atsinaujinančių energijos šaltinių.
- Investicijos į infrastruktūrą, siekiant šilumos praradimų mažinimo.
- Tęsimas daugiabučių gyvenamųjų namų renovacijos programos vykdymas.
- Tęsiama apšvietimo sistemos rekonstrukcija ir plėtrą diegiant LED technologijas, naujus valdymo sprendinius.

Grėsmės

- Šilumos kaina gali būti mažinama prijungus naujus vartotojus. Mažėjantis gyventojų skaičius, tuštėjantys būstai dalinai mažina potencialių vartotojų prijungimo galimybes.
- Daugiau kaip 250 nerenovotų daugiabučių. Tai dažniausiai kaimuose esantys (1-2 aukštų) pastatai, kuriuose nemažai tuščių ar savininkų neturinčių butų.
- Apsunkintas valstybinės reikšmės kelių zonoje esančių ar energijos tinklų operatoriams priklausančių apšvietimo linijų renovavimas.

Transporto ir susisiekimo infrastruktūros apibendrinimas

1 magistralinis kelias, 4 krašto keliai, 40 rajoninių kelių 1 geležinkelio vėžė

- ✓ rajoną kerta 1 magistralinis (tarptautinis) kelias (A12 Ryga-Šiauliai-Tauragė-Kaliningradas), 4 valstybinės reikšmės krašto keliai (Nr. 152 Joniškis-Linkuva; Nr. 153 Joniškis-Žagarė-Naujoji Akmenė; Nr. 209 Joniškis-Žeimelis-Pasvalys; Nr. 210 Joniškio aplinkkelis) ir 40 rajoninių kelių;
- ✓ rajoną kerta 1520 mm pločio geležinkelio vėžė Šiauliai-Joniškis-Valstybės siena su Latvija. Vėžės ilgis – 60 km. Vėžė jungiasi su Lietuvos bei Latvijos geležinkelių tinklais. Joniškio geležinkelio stotyje teikiamos pagrindinės krovinių vežimo paslaugos.

28,6 proc. kelių su patobulinta danga, 70,9 proc. su žvyro danga, 0,5 proc. grunto kelių

- ✓ 2019 m. Joniškio rajono kelių ilgis siekia 1380 km.;
- ✓ kelių su patobulinta danga dalis (28,6 proc.), nežymiai mažesnė negu šalyje (30,8 proc.), bet didesnė negu Šiaulių apskrityje (27,4 proc.);
- ✓ žvyro kelių dalis (70,9 proc.), grunto kelių dalis (0,5 proc.). Dauguma žvyro ir visi grunto keliai yra vietinės reikšmės keliai.

47,6 km dviračių takų, unikalus takų tinklas

- ✓ dviračių takų ilgis siekia 47,6 km. (vienas geriausių rodiklių apskrityje). Esamas dviračių takų tinklas labiausiai išplėtotas apie Joniškio miestą ir įrengtas taip, kad jungtų miestą su 6 kryptimis šalia jo esančiomis didesnėmis gyvenvietėmis;
- ✓ esamas tinklas sudaro unikalų perspektyvą esamus takus apjungti (sužiedinti), taip maksimaliai išplečiant susisiekimo galimybes bei skatinant aktyvų poilsį.

1000-iui gyventojų tenka 459 lengvieji automobiliai

- ✓ 2018 m. rajone buvo 9699 lengvųjų automobilių. Automobilių skaičius kasmet auga ir per 5 metus išaugo 11,70 proc. (vienas didžiausių augimo tempų apskrityje);
- ✓ 2018 m. 1000-iui gyventojų, teko 459 individualūs lengvieji automobiliai, šalyje – 439, apskrityje 427. Per pastaruosius penkerius metus tai didžiausias augimas tarp apskrities savivaldybių;
- ✓ Joniškio rajono gyventojų automobilizacijos lygis – didesnis nei aplinkinių savivaldybių bei šalies vidurkis.

Kelionių autobusais skaičius mažėja, užsakomųjų reisų daugėja

- ✓ 2018 m. autobusais keliavo 386 700 žmonių, t. y. 21,59 proc. mažiau nei 2014 m.;
- ✓ užsakomųjų reisų skaičius išaugo 188 proc.;
- ✓ Rajone (kaip ir šalyje bei apskrityje) mažėja vidutiniškai vienam gyventojui tenkančių kelionių autobusais skaičius. Nepaisant to, rajone vienam gyventojui (lyginant su kitomis apskrities savivaldybėmis) tenka daugiausiai kelionių autobusais (18 kartų);
- ✓ keleivių vežimo veiklą vykdo vienas vežėjas – UAB „Joniškio autobusų parkas“, turintis 31 autobusą;
- ✓ bendrovė 2019 m. teikė vežimo paslaugas 21 vietinio reguliaraus susisiekimo autobusų maršrutu bei tolimojo reguliaraus susisiekimo maršrutu Joniškis-Šiauliai. Metinis reisų skaičius – 9630 (vietinio) ir 729 (tolimojo), keleivių skaičius per metus – 345 211 (vietinio) ir 38 471 (tolimojo).

2.5.4. Transportas ir susisiekimo infrastruktūra

Susisiekimo infrastruktūra yra svarbus veiksnys, visapusiškai įtakojantis bet kokios teritorijos plėtrą bei svarbus visoms tikslinėms grupėms – tiek verslui, tiek gyventojams. Gerai išplėtotą kelių infrastruktūrą yra vienas svarbiausių veiksnių, lemiančių regiono ekonominę ir socialinę raidą.

Geležinkelis. Joniškio rajoną kerta 1520 mm pločio geležinkelio vėžė Šiauliai-Joniškis – valstybės siena su Latvija. Vėžės ilgis – 60 km. Vėžė jungiasi su Lietuvos bei Latvijos geležinkelių tinklais. Joniškio geležinkelio stotyje teikiamos krovinių vežimo ir kitos paslaugos:

- ✓ vagono siuntų, leidžiamų sandėliuoti stoties atvirose aikštelėse, priėmimas ir išdavimas. Galimybė išsinuomoti aikštelę kroviniams sandėliuoti;
- ✓ vagono siuntos savininko privažiuojamuosiuose ir bendrojo naudojimo keliuose, priėmimas ir išdavimas;
- ✓ riedmenų atvaramas ir nuvaramas. Užsakytų tuščių ar pakrautų vagonų pristatymas į krovos barus arba pagal sutartį, į vagonų perdavimo sutartas vietas;
- ✓ papildomas manevrinis darbas. Kliento prašymu, esant galimybei atliekamas papildomas manevrinis darbas riedmenims perstatyti;
- ✓ būtinos dokumentacijos pildymas, konsultacijos ir pan.

Sandėliavimo aikštelės:

- ✓ 2950 m² ploto atvira asfaltuota aikštelė, esanti prie kelio. Aikštelė skirta paketuotiems ir vienetiniams kroviniams, kurie nebijo atmosferos poveikio.;
- ✓ 200 m. ilgio žvyro dangos aikštelė, esanti prie kelio. Aikštelė skirta paketuotiems ir vienetiniams kroviniams, kurie nebijo atmosferos poveikio;
- ✓ 148,61 m. ilgio krovinių platforma grįsta akmenimis esanti prie kelio. Aikštelė skirta paketuotiems ir vienetiniams kroviniams, kurie nebijo atmosferos poveikio.

Keliai. Joniškio rajono savivaldybės automobilių tinklą formuoja 1 *magistralinis kelias*⁹⁷ (A12 *Ryga-Šiauliai-Tauragė-Kaliningradas*), 4 *krašto keliai*⁹⁸, 40 rajoninių kelių. Vienas reikšmingiausių kelių būklės vertinimo rodiklių – esama kelių danga. 2018 m. Joniškio rajone kelių ilgis siekė 1380 km, iš jų 388 km (28,12 proc.) *keliai su patobulinta danga*⁹⁹, 985 km (71,38 proc.) *žvyrkeliai*¹⁰⁰ ir 7 km (0,51 proc.) *grunto keliai*¹⁰¹. Joniškio rajono kelių ilgis sudaro 12,86 proc. Šiaulių apskrities ir 1,61 proc. šalies kelių ilgio.

2019 m. Joniškio rajono keliai su patobulinta danga (28,5 proc.) buvo artima šalies vidurkiui (30,8 proc.) bei didesnė nei Šiaulių apskrityje (27,1 proc.). Bendras kelių ilgis 2015–2019 m. laikotarpiu sumažėjo 2,61 proc. arba 37 kilometrais. Kelių su patobulinta danga ilgis padidėjo 4,79 proc., arba 18 kilometrų, su žvyro danga sumažėjo 5,32 proc. arba 55 km. Didžiausias susisiekimo infrastruktūros trūkumas rajone (kaip ir visoje šalyje) yra didelė žvyrkelių dalis. Žvyrkeliai sudaro apie 71 proc., iš kurių 84 proc. yra vietinės reikšmės keliai.

⁹⁷ Vadovaujantis Lietuvos Respublikos kelių įstatymu, *magistraliniais keliais* vadinami tarptautinio susisiekimo Lietuvos keliai (I skyrius, bendrosios nuostatos, 3 straipsnis).

⁹⁸ Vadovaujantis Lietuvos Respublikos kelių įstatymu, *krašto keliais* vadinami keliai, jungiantys magistralinius kelius, administracinių vienetų centrus ir didžiuosius miestus arba besijungiantys vienas su kitu (I skyrius, bendrosios nuostatos, 3 straipsnis).

⁹⁹ Lietuvos automobilių kelių direkcija *kelius su patobulinta danga* skirsto į asfaltbetonio ir cementbetonio.

¹⁰⁰ Vadovaujantis Lietuvos statistikos departamento Automobilių kelių statistinio tyrimo metodika (2015), *žvyrkeliai* – tai keliai, padengti žvyru.

¹⁰¹ Vadovaujantis Lietuvos statistikos departamento Automobilių kelių statistinio tyrimo metodika (2015), *grunto keliai* – keliai be dangos.

2.5.4.1. lentelė. Automobilių kelių ilgis, 2015–2019 m. | Km.

Teritorija	Rodiklis / Metai	2015	2016	2017	2018	2019	Kelių dalis 2019 %	Pokytis proc.
Lietuvos Respublika	Kelių ilgis iš viso:	84933	84495	84317	85572	85086	100	0,18
	<i>Keliai su patobulinta danga</i>	25648	25462	25812	25984	26218	30,8	2,22
	<i>Žvyro kelių ilgis</i>	47068	46446	45912	45922	45890	53,9	-2,50
	<i>Grunto kelių ilgis</i>	12217	12587	12594	13666	12978	15,3	6,22
Šiaulių apskritis	Kelių ilgis iš viso:	10378	10244	10410	10733	10727	100	3,36
	<i>Keliai su patobulinta danga</i>	2776	2699	2792	2899	2942	27,4	5,98
	<i>Žvyro kelių ilgis</i>	6611	6523	6622	6401	6366	59,3	-3,71
	<i>Grunto kelių ilgis</i>	991	1021	996	1433	1419	13,2	43,19
Joniškio r.	Kelių ilgis iš viso:	1417	1416	1416	1380	1380	100	-2,61
	<i>Keliai su patobulinta danga</i>	376	375	377	388	394	28,6	4,79
	<i>Žvyro kelių ilgis</i>	1034	1034	1032	985	979	70,9	-5,32
	<i>Grunto kelių ilgis</i>	7	7	7	7	7	0,5	0
Teritorija	Rodiklis / Metai	2015	2016	2017	2018	2019	Kelių dalis 2019 %	Pokytis proc.
Joniškio r.	Keliai su patobulinta danga:	376	375	377	388	394	100	4,79
	<i>Valstybinės reikšmės rajoniniai keliai</i>	231	230	232	238	243	61,7	5,19
	<i>Vietinės reikšmės keliai</i>	145	145	145	151	151	38,9	4,14
	Keliai su žvyro danga:	1034	1034	1032	985	979	100	-5,32
	<i>Valstybinės reikšmės rajoniniai keliai</i>	171	171	169	163	158	16,1	-7,60
	<i>Vietinės reikšmės keliai</i>	864	863	863	822	822	83,9	-4,86

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

Dviračių takai. Išplėtotą *dviračių takų*¹⁰² infrastruktūra ne tik palengvina susisiekimą, tačiau yra svarbi turizmo infrastruktūros dalis, pasitarnaujanti turizmo skatinimui, aktyvaus poilsio propagavimui. Remiantis LR statistikos departamento duomenimis, Joniškio rajone dviračių takų ilgis – 47,6 km., vienas didžiausių rodiklių tarp apskrities savivaldybių (didesnis tik Kelmės r. – 50 km.). Didžioji dviračių takų dalis yra Joniškio mieste bei aplink miestą. Esamas dviračių takų tinklas įrengtas taip, kad jungtų Joniškio miestą su šalia miesto esančiomis didesnėmis gyvenvietėmis. Į iš miestą/o veda šie dviračių takai:

- ✓ Joniškio m. – Kalnelio k. (prie krašto kelio Nr. 153 Joniškis-Žagarė-Naujoji Akmenė);
- ✓ Joniškio m. – Satkūnų k. link (prie magistralinio kelio A12 Ryga-Šiauliai-Tauragė-Kaliningradas);
- ✓ Joniškio m. – Bariūnų k. (prie krašto kelio Nr. 209 Joniškis-Žeimelis-Pasvalys);
- ✓ Joniškio m. – Beržininkų k. (prie krašto kelio Nr. 152 Joniškis-Linkuva);
- ✓ Joniškio m. – Gataučių k. (prie magistralinio kelio A12 Ryga-Šiauliai-Tauragė-Kaliningradas);
- ✓ Joniškio m. – Ziniūnų k. (prie valstybinės reikšmės rajoninio kelio Nr. 1603 Joniškis-Linkaičiai-Staneliai-Gruzdžiai).

Šalia kiekvieno įvažiavimo/išvažiavimo į miestą yra įrengtas dviračių takas. Esamas tinklas leidžia aplinkinių kaimų gyventojams pasiekti miestą (darbo reikalais/ paslaugos/ pramogos) alternatyviomis transporto priemonėmis (dviratis, paspirtukas, riedučiai) arba

¹⁰² Vadovaujantis Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatymu, *dviračių takas* – dviračių eismui skirtas kelias arba kelio dalis, pažymėti tam skirtais kelio ženklais. Dviračių takas privalo būti atskirtas nuo kelio ar jo dalių kelio inžinerinėmis priemonėmis (pirmasis skirsnis, bendrosios nuostatos, 2 straipsnis).

pėsčiomis. Esamas tinklas taip pat sudaro unikalią galimybę esamus takus apjungti (sužiedinti), taip maksimaliai išplečiant susisiekimo galimybes bei skatinant aktyvų poilsį.

Pagrindinės problemos–iššūkiai: bloga/patenkinama esamų takų būklė, investicijų dydis esamų takų tvarkymui, naujų takų tiesimui (sužiedinimui) bei teisinė takų priklausomybė (dauguma takų nuosavybės, patikėjimo ar kitomis teisėmis priklauso valstybei, o ne savivaldybei).

2.5.4.2. lentelė. Dviračių takų ilgis, 2014–2018 m. Km.

Administracinė teritorija / Metai	2014	2015	2016	2017	2018	Pokytis proc.
Lietuvos Respublika	909	1001	1042,1	1064,7	1282	41,03
Šiaulių apskritis	121,7	123,4	135,3	138,7	186,2	53,00
Akmenės r.			11,7	11,7	11,70	Nevertinama
Joniškio r.	47,6	47,6	47,6	47,6	47,60	0,00
Kelmės r.	6,4	8,1	8,3	8,3	50,00	681,25
Pakruojo r.	-	-	-	3,4	3,40	Nevertinama
Radviliškio r.	6,6	6,6	6,6	6,6	6,60	0,00
Šiaulių r.	-	-	-	-	5,80	Nevertinama

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

Joniškio rajone, kaip ir visoje šalyje, didžiausią transporto priemonių dalį 2018 m. sudarė *lengvieji automobiliai*¹⁰³ (registruota 9699). Pagal 2014–2018 m. duomenis, individualių lengvųjų automobilių skaičius augo t. y. 2018 m. lyginant su 2014 m. augimas sudarė 11,70 proc. Tai yra vienas didžiausių rodiklių apskrityje (didesnis tik Šiaulių r. (21,33 proc.), bet mažesnis negu šalies vidurkis (13,45 proc.). Informatyvesnis rodiklis - individualių lengvųjų automobilių skaičius, tenkantis 1000 gyventojų. Nepaisant to, kad gyventojų skaičius kasmet mažėja, automobilių skaičius kasmet augo tiek šalyje, tiek apskrityje, tiek Joniškio rajone. Lyginant su kaimyninėmis savivaldybėmis, Joniškio rajone pastebimas didžiausias augimas, kuris sudaro 25,75 proc. (apskrityje augimas sudaro 20,62 proc., šalyje – 18,65 proc.).

2.5.4.3. lentelė. Individualių lengvųjų automobilių skaičius metų pabaigoje, 2014–2018 m.

Administracinė teritorija/ Metai	2014	2015	2016	2017	2018	Pokytis proc.
Lietuvos Respublika	1082308	1112167	1145301	1175340	1227903	13,45
Šiaulių apskritis	99559	101312	104672	106672	111951	12,45
Akmenės r.	7944	7642	7764	7808	8184	3,02
Joniškio r.	8683	8822	9062	9304	9699	11,70
Kelmės r.	11264	11511	11807	11890	12371	9,83
Pakruojo r.	7457	7543	7662	7892	8302	11,33
Radviliškio r.	13679	13959	14288	14541	15242	11,43
Šiaulių r.	15299	16075	17119	17402	18563	21,33

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

2.5.4.4. lentelė. Individualių lengvųjų automobilių skaičius, tenkantis 1000 gyv.

Administracinė teritorija/ Metai	2014	2015	2016	2017	2018	Pokytis proc.
Lietuvos Respublika	370	385	402	418	439	18,65
Šiaulių apskritis	354	367	387	403	427	20,62
Akmenės r.	372	367	384	398	428	15,05
Joniškio r.	365	381	404	431	459	25,75
Kelmės r.	381	402	426	444	475	24,67
Pakruojo r.	346	360	377	404	435	25,72
Radviliškio r.	350	365	385	402	429	22,57
Šiaulių r.	366	387	413	422	447	22,13

¹⁰³ Pagal Lietuvos Respublikos kelių transporto kodeksą, *lengvasis automobilis* – motorinė kelių transporto priemonė, turinti ne daugiau kaip 9 sėdimas vietas, įskaitant vairuotojo vietą, skirta keleiviams bei bagažui vežti. (2 straipsnis).

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

Lietuvos statistikos departamento duomenimis, Joniškio rajone 2018 m. autobusais keliavo 386 700 žmonių, t. y. 21,59 proc. mažiau lyginant su 2014 m. Mažiau keliauta ir tolimojo susisiekimo maršrutais (-8,52 proc.) ir ypač vietinio (priemiestinio) susisiekimo maršrutais (-26,76 proc.). Tuo tarpu užsakomųjų reisų daugėjo: 2014 m. – 10500 keleivių, 2018 m. – 30300 (+188 proc.). Analizuojant vidutiniškai vienam gyventojui tenkančių kelionių autobusais rodiklius, pastebima mažėjanti tendencija tiek šalyje, tiek apskrityje, tiek rajone.

2.5.4.5. lentelė. Keleivių vežimas kelių transportu (autobusais), 2014-2018 m. | Tūkst.

Teritorija/ Metai	Rodiklis	2014	2015	2016	2017	2018	Pokytis proc.
Lietuvos Respublika	Iš viso pagal reiso tipą	321450,9	300566,7	291504,9	292243,2	288684,3	-10,19
Šiaulių apskritis	Iš viso pagal reiso tipą	19066,8	17021,3	16308,2	15977	14994	-21,36
Joniškio r.	Iš viso pagal reiso tipą:	493,2	425	479,9	370,8	386,7	-21,59
	Reguliarus reisas	482,6	415,3	459,2	351,6	356,4	-26,15
	Tolimojo susisiekimo maršrutas	39,9	33,3	38,5	38,1	36,5	-8,52
	Vietinio (priemiestinio) susisiekimo maršrutas	436,8	376,1	414,7	313,5	319,9	-26,76
	Užsakomasis reisas	10,5	9,7	20,7	19,2	30,3	188,57

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

Joniškio r. savivaldybėje keleivių vežimo veiklą vykdo vienas vežėjas – UAB „Joniškio autobusų parkas“, 98 proc. bendrovės kapitalo dalis priklauso Joniškio r. savivaldybei. Bendrovė turi 31 autobusą, kurių amžiaus vidurkis – 20,84 m. Vidutinės kuro sąnaudos vasaros sezonu – 18,87 l/100 km., žiemos sezonu – 20,76 l/100km. 2016-2019 m. laikotarpiu įsigyti 6 nauji autobusai, keletas autobusų iki 10 metų. Atitinkamai mažėja kuro sąnaudos, remonto kaštai, didėja gyventojų pasitenkinimas paslaugų kokybe. 11 autobusų amžius yra 31 ir daugiau metų. Vyrauja 21-40 sėdimų vietų autobusai.

Bendrovė 2019 m. teikė vežimo paslaugas 21 vietinio reguliaraus susisiekimo autobusų maršrutu bei tolimojo reguliaraus susisiekimo maršrutu Joniškis-Šiauliai. Metinis reisų skaičius – 9630 (vietinio) ir 729 (tolimojo), keleivių skaičius per metus – 345 211 (vietinio) ir 38 471 (tolimojo). Vidutinis keleivių skaičius 1 reise per metus sudaro – 36 (vietinio) ir 53 (tolimojo). Skaičiuojant keleivius, skaičiuje įvertinti ir vežami moksleiviai.

Bendrovės patiriami nuostoliai apmokami savivaldybės biudžeto (dotacijos) lėšomis. Pagrindinės nuostolių priežastys: 1) Transporto priemonių amžius, prasta būklė, didelės kuro sąnaudos, remonto kaštai. 2) autobusų būklė tiesiogiai įtakoja paslaugų kokybę. Seni, nepatogūs autobusai nepateisina keleivių lūkesčių, iš dalies neskatina rinktis kelionės autobusu. 3) Nerentabilūs maršrutai. Dalis jų atlieka socialinę veiklą – veža vyresnio amžiaus, kaimuose ar atokiuose vietovėse gyvenančius ar socialiai labiausiai pažeidžiamus žmones, kurie savo ištekliais ir pajėgomis nepajėgūs keliauti kitaip. Iš dalies problemą galima spręsti didinant bilietų kainą ar uždaryti nuostolingus maršrutus. Maršruto uždarymas iš dalies ryšio nukirtimas – galimybės/ sąlygų pabloginimas susisiekti socialiai labiausiai pažeidžiamiems asmenims su išore. Kiti nuostolių mažinimo būdai – optimizuoti transporto ūkį, įsigyjant (nuomot) naujas, mažiau gendančias ir kuro naudojančias, optimalių vietų skaičių turinčias transporto priemones – autobusus.

TRANSPORTAS IR SUSISIEKIMAS

Stiprybės

- Išplėtotas krašto ir rajoninių kelių tinklas. Rajoną kerta magistralinis kelias A12 Ryga–Šiauliai–Tauragė–Kaliningradas.
- Geležinkelio vežė, teikiamos krovinių vežimo geležinkeliu paslaugos.
- Unikalus ir racionalus dviračių takų tinklas jungiantis Joniškio m. su šalia jo esančiomis gyvenvietėmis.
- Aukštesnis nei šalyje ir apskrityje gyventojų automobilizacijos lygis. 1000-iai gyventojų tenka 459 automobiliai.
- Reguliarus vietinio susisiekimo autobusų maršrutus aptarnauja vienas stambus vežėjas.
- Atnaujinamas autobusų parkas, gerėjanti paslaugų kokybė, mažinamos išlaidos.

Silpnybės

- Kaip ir visoje šalyje, didelė vietinės reikšmės kelių dalis – žvyro dangos.
- Trūksta rekreacinės paskirties dviračių takų. Esamų takų būklė bloga/patenkinama.
- Mažėjantis kelionių autobusais (ypač vietinio susisiekimo) skaičius. (2019 m. lyginant su 2014 m. mažėjimas siekė 21,59 proc.).
- Autobusų amžius, kuro ir remonto sąnaudos. Turimų autobusų (31 vnt.) amžiaus vidurkis - 20,84 m.. Vidutinės kuro sąnaudos – 19,81 l/100 km .
- Nepaisant mažėjančių tendencijų, rajone alternatyva keliauti autobusu išlieka populiari (daugiausiai 1 gyventojui tenkančių kelionių skaičius apskrityje).

Galimybės

- Tęsti kelių ir šaligatvių tvarkymą sudarant palankesnes susisiekimo su stambesniais centrais sąlygas, užtikrinant vairuotojų ir pėsčiųjų saugumą.
- Apjungti (sužiedinti) esamus dviračių takus išplečiant susisiekimo galimybes bei skatinant aktyvų laisvalaikį.
- Skatinti gyventojus naudoti ekologiškas transporto priemones, vykdyti elektromobilių įkrovimo stotelių plėtrą.
- Optimizuoti ir atnaujinti autobusų parką efektyvinant veiklą.

Grėsmės

- Kelių būklė didina avaringumą, mažina vairuotojų bei pėsčiųjų saugumą. Mažesnis gyventojų bei ūkio subjektų mobilumas, pasiekiamumas blogina visas gyvenimo sritis, mažina ekonominius rodiklius.
- Per mažas investicijų dydis esamų dviračių takų tvarkymui, naujų takų tiesimui.
- Autobusų keleivių skaičiaus praradimas mažintų vežėjo pajamas, didintų kompensacijų poreikį.
- Neatnaujinant autobusų, nukentės paslaugų kokybė, vairuotojų ir keleivių saugumas. Seni, nepatogūs ir nepritaikyti autobusai nepateisina keleivių lūkesčių, neskatina keliauti autobusu.
- Nerentabilūs maršrutai. Dalis jų atlieka socialinę veiklą. Mažėjantis gyventojų bei mokinių skaičius, augantis gyventojų automobilizacijos lygis gilins esamą situaciją.

Savivaldybės valdomo turto situacijos apibendrinimas

- ✓ *pakankamai didelis savivaldybės/socialinio būsto fondas, didelė dalis fondo yra kaimiškiose seniūnijose, o tai lemia mažą tokio būsto paklausą. Didelė dalis būsto yra fiziškai nusidėvėjęs, neremontuotinas;*
- ✓ *savivaldybės valdomų nekilnojamojo turto (NT) objektų skaičius didesnis, negu būtinas jos funkcijų vykdymui;*
- ✓ *didelė dalis NT yra nenaudojama Savivaldybės funkcijoms (256 objektai arba 28 760 m²). Iš jų 150 objektų nenaudojami dėl itin prastos būklės.*
- ✓ *savivaldybės interneto svetainėje talpinama informacija apie nenaudojamą, parduodamą, parduotą NT. 2017–2019 m. fiksuojamas spartesnis NT pardavimas el. aukcionu būdu;*
- ✓ *tvarkomas rajone esantis bešeimininkis turtas, dalis jo likviduojama;*
- ✓ *nėra sukurtos tikslios nekilnojamojo turto informacinės duomenų bazės, nenumatytos aiškos, su turto valdymu, naudojimu ir priežiūra susijusios administracinės procedūros.*

2.5.5. Savivaldybės valdomas turtas

2.5.5.1. Nekilnojamas turtas

Analizuojant Joniškio rajono savivaldybės valdomą turtą iš esmės remtasi savivaldybės administracijos duomenimis ir savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos 2020 m. parengta Savivaldybės nekilnojamojo turto (toliau-NT) valdymo ataskaita. *Apžvelgiant savivaldybės valdomą NT, dėmesys akcentuojamas ne į tai kas jau padaryta, o į tai, ką reikia padaryti. Tikslas efektyvesnis NT valdymas.*

Savivaldybės NT yra viena iš priemonių savivaldybių funkcijoms atlikti ir gyventojų poreikiams tenkinti, tad jo valdymas ir naudojimas turėtų būti pagrįstas visuomeninės naudos, racionalumo ir viešosios teisės principais. Valstybės kontrolė savo tyrimuose konstatavo, kad valstybėje (kartu ir savivaldybėse) nėra ilgalaikių gairių, kaip bus valdomas valstybės NT.

Savivaldybei nuosavybės teise priklausančią turtą sudaro: ilgalaikis materialusis, nematerialusis, finansinis, trumpalaikis materialusis ir biologinis turtas. 2018 m. gruodžio 31 d. jo balansinė vertė sudarė 60,5 mln. eurų, iš jų investicijos į kontroliuojamas uždariusias akcines bendroves – 5,05 mln. eurų. Savivaldybės turto struktūroje didžiausią dalį, pagal vertę, sudaro ilgalaikis materialusis turtas (83,9 proc.). Iš jo didžiausia dalis tenka Savivaldybės NT: gyvenamiesiems ir negyvenamiesiems pastatams (40,1 proc.)¹⁰⁴. Savivaldybė 2019 m. valdė, naudojo ir disponavo 973 statiniais, patalpomis, kurių bendras plotas 150 596 m², įsigijimo savikaina 36 046 300 Eur, balansinė vertė 2019 m. liepos 1 d. 25 237 300 Eur. Savivaldybės turtą patikėjimo teise valdė 25 biudžetinės įstaigos.

2.5.5.1.1. lentelė. Bendri NT duomenys

Rodiklis	Rodiklio reikšmė
Savivaldybės valdomų, naudojamų, disponuojamų NT statinių, patalpų skaičius	973
Savivaldybės valdomų, naudojamų, disponuojamų NT statinių, patalpų plotas	150 596 m ²
Savivaldybės valdomų NT objektų įsigijimo savikaina	36 046 300 Eur.
Savivaldybės NT objektų balansinė vertė	25 237 300 Eur.
Atiduotas pagal panaudą NT objektų skaičius	164
Nenaudojamų savivaldybės NT objektų skaičius	256
Nenaudojamų savivaldybės NT objektų plotas	28 760 m ²

Šaltinis. Joniškio rajono savivaldybės Kontrolės ir audito tarnybos ataskaita.

2.5.5.1.2. lentelė. Duomenys apie Savivaldybės NT objektų likutinę vertę 2019 m. liepos 1 d.

Nekilnojamas turtas	Likutinė vertė, Eur
Garažų paskirties pastatai	268 917,04
Pagalbinio ūkio paskirties pastatai	1 113 300,34
Gydymo paskirties pastatai	4 411 774,25
Kultūros, sporto paskirties pastatai	3 774 124,17
Specialiosios paskirties, kitos (fermų), sandėliavimo paskirties pastatai	22 182,55
Gyvenamosios paskirties pastatai	3 334 240,54
Mokslo srities pastatai	11 492 406,40
Kita.	55 369,02

Šaltinis. Joniškio rajono savivaldybės Kontrolės ir audito tarnyba pagal įstaigų pateiktus duomenis

2.5.5.1.3. lentelė. Duomenys apie Savivaldybės NT objektų pasiskirstymą pagal jų paskirtį

Nekilnojamas turtas	Objektų skaičius
Garažų paskirties pastatai	20
Pagalbinio ūkio paskirties pastatai	159
Gydymo paskirties pastatai	34

¹⁰⁴ Savivaldybei nuosavybės teise priklausančio turto ataskaita, pagal 2018 m. gruodžio 31 d. duomenis

Kultūros, sporto paskirties pastatai	47
Specialiosios paskirties, kitos (fermų), sandėliavimo paskirties pastatai	111
Gyvenamosios paskirties pastatai	438
Mokslo srities pastatai	78
Kita.	21
Administracinės paskirties pastatai	78

Šaltinis. Joniškio rajono savivaldybės Kontrolės ir audito tarnyba pagal įstaigų pateiktus duomenis

2.5.5.1.4. lentelė. Savivaldybės NT pagal plotą

Nekilnojamas turtas	Plotas m2
Garažų paskirties pastatai	1 080
Pagalbinio ūkio paskirties pastatai	7 798
Gydymo paskirties pastatai	16 539
Kultūros, sporto paskirties pastatai	12 904
Specialiosios paskirties, kitos (fermų), sandėliavimo paskirties pastatai	3 235
Gyvenamosios paskirties pastatai	27 052
Mokslo srities pastatai	66 511
Kita.	2 927
Administracinės paskirties pastatai	12 549

Šaltinis. Joniškio rajono savivaldybės Kontrolės ir audito tarnyba pagal įstaigų pateiktus duomenis

2.5.5.1.5. lentelė. Informacija apie perduotą pagal panaudos sutartis NT 2019-07-01

Subjektas	Perduotas NT, proc.
Viešosios įstaigos	65
Savivaldybės biudžetinės įstaigos	2
Kaimo bendruomenės	29
Kiti subjektai	4

Šaltinis: Joniškio rajono savivaldybės Kontrolės ir audito tarnyba pagal pateiktus duomenis

Daugiausia savivaldybės NT perduota asociacijoms – 99 objektai, viešosioms įstaigoms – 53, biudžetinėms įstaigoms ir kitiems subjektams – 12. Būtina vengti NT perdavimo (pagal panaudą) subjektams, vykdančioms ūkinę veiklą ir gaunantiems pelną. Tokiais atvejais NT turi būti išnuomojamas.

Savivaldybės interneto svetainėje skelbiama:

✓ Apie savivaldybės reikmėms nenaudojamą NT (*tačiau neapspręsta kokie savivaldybės planuojami veiksmai dėl šio NT (planuojama nuomoti, parduoti, pritaikyti savivaldybės funkcijoms ir visuomenės poreikiams tenkinti ir panašiai). Į sąrašus įtrauktas ne visas savivaldybės funkcijoms vykdyti nenaudojamas NT.*)

- ✓ Informacija su nuotraukomis, kokį NT ruošiamasi parduoti.
- ✓ Informacija apie parduodamą ir perduotą NT.
- ✓ Informacija apie Savivaldybės būstą ir Savivaldybės socialinį būstą.

Rajoninėje spaudoje skelbiama informacija apie rengiamus NT nuomos, pardavimo aukcionus.

Būtina laikytis nuostatos, kad viešojo sektoriaus institucijos privalo turėti tiek NT, kiek pakanka funkcijoms atlikti ir tenkinti visuomenės poreikius, o NT, kuris nieko bendra neturi su vykdomomis funkcijomis, turėtų nelikti. Norint Savivaldybės NT valdyti efektyviai ir racionaliai, tikslinga parengti NT valdymo strategiją, numatant, kiek ir kokio NT ilgalaikėje perspektyvoje reikės funkcijoms atlikti, kiek NT tikslinga išnuomoti, perduoti panaudos pagrindais ar parduoti.

Tikslios NT informacinės duomenų bazės sukūrimas yra pirmas svarbus žingsnis kuriant veiksmingą NT valdymo sistemą. Išsami duomenų bazė leistų analizuoti ir stebėti turimą NT,

taip pat kurti ir įgyvendinti strateginį planą. Būtų tikslinga parengti NT valdymo gaires, kuriose būtų numatyta:

- ✓ kiek ir kokio NT reikia funkcijoms atlikti;
- ✓ kiek ir kokį NT galima perduoti panaudos pagrindais, išnuomoti, išsinuomoti ar perduoti;
- ✓ kiek ir kokie objektai ateityje gali būti remontuojami, rekonstruojami ir pan., kad duotų didžiausią naudą;
- ✓ koks NT yra nereikalingas ir turi būti realizuotinas.

Joniškio rajono savivaldybės būsto fondas

2.5.5.1.6. lentelė. Joniškio rajono savivaldybės būsto fondas, 2019 m.

Administracinė teritorija	Savivaldybės būstas		Socialinis būstas	
	Vienetai	Naudingas plotas, m2	Vienetai	Naudingas plotas m2
Gataucių seniūnija	4		24	1135,79
Kepalių seniūnija	1		4	263,95
Satkūnų seniūnija	4		15	770,81
Skaistgirio seniūnija	5		37	2003,22
Saugėlaukio seniūnija	5		2	125,58
Kriukų seniūnija	4		8	453,38
Rudiškių seniūnija	1		16	916,32
Gaižaičių seniūnija	-	-	-	-
Žagarės seniūnija (kaimiškoji dalis)	-	-		
Žagarės seniūnija (miesto dalis)	7			
Joniškio seniūnija (kaimiškoji dalis)	-	-	13	662,77
Joniškio seniūnija (miesto dalis)	22			
Viso:	53	2153,05	400	16 432,02

Šaltinis: Joniškio rajono savivaldybės administracijos Infrastruktūros skyriaus duomenys

Bešeimininkis turtas. 2017–2019 m. į NT sąrašą, kuris neturi savininko arba kurio savininkai nežinomi buvo įtraukti 174 objektai. Paskelbus informaciją, kad turtas gali būti pripažintas bešeimininkiu, atsirado 16 objektų savininkai. 158 objektai pripažinti bešeimininkiais ir perduoti Savivaldybės nuosavybėn, iš jų 152 Savivaldybės tarybos sprendimu pripažinti netinkamais ir nurašyti. Šiame laikotarpyje likviduota 15 bešeimininkiais pripažinto turto objektų, tam panaudojant ES ir VB lėšas (viso 272 tūkst. Eur). Savivaldybės interneto svetainėje skelbiama informacija apie bešeimininkiais planuojamus pripažinti pastatus, bešeimininkio turto apskaitos žurnalas, kuriame atsispindi informacija, kokie veiksmai atlikti su bešeimininkiu turtu, informacija apie vykdomas bešeimininkio turto pripažinimo procedūras.

SAVIVALDYBĖS VALDOMAS TURTAS

Stiprybės

- Didelis savivaldybės / socialinių būstų fondas.
- Savivaldybės interneto svetainėje viešinama informacija apie nenaudojamą, parduodamą, nekilnojamą turtą.
- Tvarkomas rajone esantis bešeimininkis turtas, dalis jo likviduota.

Silpnybės

- Didelė socialinio būsto fondo dalis yra kaimiškiose vietovėse, prastos būklės, todėl mažai paklausus.
- Savivaldybės valdomų nekilnojamo turto objektų skaičius didesnis, nei būtinas funkcijų vykdymui. Didelė jų dalis nenaudojama funkcijoms, fiziškai nusidėvėjęs, neremontuotinas.
- Nėra sukurtos tikslios nekilnojamo turto informacinės duomenų bazės, nenumatytos aiškos, su turto valdymu, naudojimu ir priežiūra susijusios administracinės procedūros.

Galimybės

- Parduoti arba gerinti kaimiškiose vietovėse esantį prastos būklės būstą. Plėsti būsto fondą miestuose.
- Tęsti, spartinti ir išnaudoti visas nekilnojamo turto pardavimo procedūras.
- Sukurti detalią ir tikslią nekilnojamo turto informacijos duomenų bazę ir jos valdymo procesus, siekiant sumažinti administracinę ir finansinę naštą.

Grėsmės

- Situacijai nesikeičiant dalis būsto ir toliau fiziškai nyks, kol taps netinkamu eksploatuoti.
- Nesumažinus nenaudojamo nekilnojamo turto, ateityje bus būtinos investicijos jo likvidavimui.
- Gyventojų demografinės problemos ateityje gali lemti didėjančią bešeimininkio turto kiekį rajone.
- Apsunkintas ir neefektyvus nekilnojamo turto valdymo procesas neturint informacinės duomenų bazės.

Joniškio rajono technologinės ir informacinės infrastruktūros situacijos apibendrinimas

73,6 proc. namų ūkių, turinčių kompiuterį, ir 79,2 proc. namų ūkių, turinčių interneto prieigą

- ✓ 2020 m. Šiaulių apskrityje namų ūkių, turinčių asmeninį kompiuterį, dalis (73,6 proc.) buvo ne ženkliai mažesnė nei šalyje (76,7 proc.);
- ✓ 2020 m. Šiaulių apskrityje namų ūkių, turinčių interneto prieigą, dalis (79,2 proc.) buvo ne ženkliai mažesnė nei šalyje (82,1 proc.).

Vykdomas informacinių technologijų ir interneto svetainių atnaujinimas ir plėtra:

- ✓ atnaujinta kompiuterinė įranga kompiuterizuotoms darbo vietoms savivaldybės administracijoje;
- ✓ veikianti ir nuolat plečiama interneto svetainė www.joniskis.lt;
- ✓ aktyvi savivaldybės paskyra socialiniame tinkle „Facebook“;
- ✓ visos seniūnijos turi aktyvias paskyras socialiniame tinkle „Facebook“.

2.5.6. Technologinė ir informacinė infrastruktūra

Informacinės visuomenės plėtra yra neatsiejama nuo informacinių technologijų aplinkos plėtotės. Informacinės visuomenės plėtros programos priemonėmis siekiama užtikrinti reikalingos informacinių technologijų (toliau – IT) infrastruktūros kūrimą ir tobulinimą Joniškio rajono savivaldybėje, nuolat atnaujinant savivaldybės ir jos įstaigų techninę bei programinę įrangą. Sistemingai atnaujinant savivaldybės kompiuterinę bazę, programinę įrangą bei kitus informacinius išteklius, yra ne tik tobulinamas viešasis valdymas, bet ir formuojamas teigiamas savivaldybės įvaizdis. Siekiant technologinės ir informacinės infrastruktūros plėtros, svarbu, jog gyventojams būtų prieinamos naujos kartos viešosios paslaugos, diegiami *e. demokratijos*¹⁰⁵ plėtrą skatinantys įrankiai, užtikrinama galimybė verslo procesus perkelti į elektroninę erdvę ir pan.

Namų ūkių, turinčių asmeninį kompiuterį ir interneto prieigą, duomenis Lietuvos statistikos departamentas pateikia apskričių lygiu. 2016–2020 m. laikotarpiu visoje šalyje asmeninį kompiuterį ir interneto prieigą turinčių namų ūkių skaičius augo (atitinkamai 8,8 proc. ir 14,5 proc.). Šiaulių apskrityje namų ūkių, turinčių asmeninį kompiuterį, dalis per penkerius metus didėjo sparčiau nei šalyje (11,7 proc.) ir 2020 m. sudarė 73,6 proc. Šis rodiklis nežymiai atsiliko nuo šalies vidurkio (76,7 proc.), tačiau lenkė Tauragės apskrities (64,8 proc.), Alytaus apskrities (64,5 proc.), Panevėžio apskrities (70,7 proc.) ir Utenos apskrities (62,1 proc.) vidurkius.

Pagal namų ūkių, turinčių prieigą prie interneto, dalį 2020 m. Šiaulių apskritis (79,2 proc.) atsiliko nuo šalies (82,1 proc.) rodiklio, tačiau lenkė Utenos apskrities (69,0 proc.), Tauragės apskrities (74,1 proc.) ir Alytaus apskrities (72,1 proc.) rodiklius. Šio rodiklio augimas 2016–2020 m. laikotarpiu Šiaulių apskrityje (16,1 proc.) buvo spartesnis nei šalyje (14,5 proc.) ir augo labai sparčiai kitų apskričių atžvilgiu.

2.5.6.1. lentelė. Namų ūkių, turinčių asmeninį kompiuterį ir interneto prieigą, dalis 2016–2020 m. (proc.)

Administracinė teritorija/ Metai	2016	2017	2018	2019	2020	Pokytis proc.
Namų ūkių, turinčių asmeninį kompiuterį, dalis						
Lietuvos Respublika	70,5	73,0	75,5	76,7	76,7	8,8
Alytaus apskritis	65,5	71,3	68,3	75,5	64,5	-1,5
Kauno apskritis	77,5	73,8	77,8	80,8	81,5	5,2
Klaipėdos apskritis	73,3	73,5	79,3	73,2	76,5	4,4
Marijampolės apskritis	62,6	80,1	74,3	69,2	70,3	12,3
Panevėžio apskritis	70,0	69,5	70,4	73,9	70,7	1,0
Šiaulių apskritis	65,9	70,6	70,4	69,5	73,6	11,7
Tauragės apskritis	61,1	72,9	67,3	80,9	64,8	6,1
Telšių apskritis	75,5	63,5	72,1	67,5	73,6	-2,5
Utenos apskritis	69,8	64,5	65,7	73,8	62,1	-11,0
Vilniaus apskritis	68,9	76,6	80,4	81,3	83,8	21,6
Namų ūkių, turinčių interneto prieigą, dalis						
Lietuvos Respublika	71,7	75,0	78,4	81,5	82,1	14,5
Alytaus apskritis	65,5	72,9	70,4	82,1	72,1	10,1
Kauno apskritis	78,5	75,9	80,5	85,1	85,2	8,5
Klaipėdos apskritis	74,8	75,3	83,2	80,7	83,4	11,5
Marijampolės apskritis	64,6	81,1	79,1	80,1	83,4	29,1
Panevėžio apskritis	70,5	71,5	73,3	78,3	79,2	12,3
Šiaulių apskritis	68,2	71,3	74,1	76,0	79,2	16,1
Tauragės apskritis	63,4	75,3	71,7	84,1	74,1	16,9

¹⁰⁵ Lietuvoje vieningo *e. demokratijos* apibrėžimo nėra. E. demokratija apibrėžiama platesniu terminu *e. valdžia*. Anot Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, *e. valdžia* yra valstybės ir savivaldos institucijų reguliuojamas visuomenės santykių plėtros būdas, kurio tikslas – didinti vykdomosios valdžios sprendimų priėmimo skaidrumą, kokybiškiau ir efektyviau teikti visuomenei, verslo subjektams ir institucijoms viešąsias paslaugas ir informaciją, naudoti tam tikras informacinių technologijų teikiamas galimybes.

Telšių apskritis	77,4	66,4	74,9	72,7	78,5	1,4
Utenos apskritis	70,3	68,2	72,8	81,2	69,0	-1,8
Vilniaus apskritis	70,2	78,7	81,7	83,4	86,6	23,4

**rodiklį Lietuvos statistiko departamentas pateikia apskričių lygiu*

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

Kompleksiškai atnaujinama techninė ir programinė įranga Joniškio rajono savivaldybės administracijos ir padalinių darbo vietose leidžia didinti darbo vietų patikimumą ir atitikimą duomenų saugos reikalavimams, užtikrinti naudojamos programinės įrangos legalumą.

Siekiant nuolat laiku ir tiksliai pateikti žinias Joniškio rajono gyventojams apie svarbiausias aktualijas ir Joniškio rajono savivaldybės veiklą, kurti teigiamą Joniškio rajono savivaldybės įvaizdį, nuolat skelbiama informacija, užtikrinant nuolatinį šios informacijos pateikimą piliečiams žiniasklaidos priemonėmis: savivaldybės interneto svetainėje (<http://www.joniskis.lt>), savivaldybės socialinio tinklo paskyroje „Facebook“ (Joniškio rajono savivaldybės „Facebook“ paskyra turi daugiau nei 3 200 naujienų prenumeratorių), Joniškio rajono spaudoje. Visos 10 Joniškio rajono seniūnijų turi socialinio tinklo „Facebook“ paskyras, kuriose aktyviai viešina svarbią informaciją.

Joniškio rajono savivaldybės administracijos interneto svetainėje nuolat vykdomas turinio valdymo sistemos atnaujinimas, siekiama užtikrinti svetainės saugumą. Artimiausiu laikotarpiu ketinama atnaujinti svetainės dizainą ir struktūrą, pritaikant ją mobiliems įrenginiams. Dėmesys bus skiriamas platesnei informacijos sklaidai ir kokybei Joniškio rajono savivaldybės pavaldžiose įstaigose.

TECHNOLOGINĖ IR INFORMACINĖ INFRASTRUKTŪRA

Stiprybės

- Diegiamos ir plėtojamos e.paslaugos savivaldybės administracijoje.
- Atnaujinama savivaldybės administracijos bei savivaldybės įstaigų, institucijų techninė ir programinė įranga.

Silpnybės

- Neatnaujintos savivaldybės administracijos ir savivaldybės įstaigų interneto svetainės
- Nepakankamas seniūnijų aktyvumas pateikiant informaciją socialinių tinklų paskyrose.

Galimybės

- Kokybiško interneto tinklo, naudojant optinio tinklo technologijas, ir aukšto kibernetinio saugumo lygio užtikrinimas rajone.
- Gyventojų skatinimas naudotis įdiegtomis e. paslaugomis.
- Savivaldybės administracijos techninės ir programinės įrangos modernizavimas.

Grėsmės

- Ribota aktualios informacijos apie rajoną sklaida, silpnėjantis įvaizdis

Joniškio rajono viešojo valdymo situacijos apibendrinimas

25 tarybos nariai ir 5 tarybos komitetai

- ✓ *Joniškio rajono savivaldybės atstovaujamoji institucija yra savivaldybės taryba, kurią sudaro įstatymų nustatyta tvarka demokratiškai išrinkti 25 savivaldybės bendruomenės atstovai – savivaldybės tarybos nariai;*
- ✓ *sudaryti 5 Joniškio rajono savivaldybės tarybos komitetai.*

Savivaldybės administracijos darbuotojų skaičius, tenkantis 1000-iui gyventojų, - vienas didžiausių apskrityje

- ✓ *2018 m. 1000-iui Joniškio rajono savivaldybės gyventojų teko 9,1 savivaldybės administracijos darbuotojai, kai šalies vidurkis – 7,6 darbuotojo;*
- ✓ *2015–2019 m. laikotarpyje stebimas Joniškio rajono savivaldybės administracijos darbuotojų mažėjimas.*

Aktyviai vykdoma korupcijos prevencija

- ✓ *Joniškio rajono savivaldybėje veikia Antikorupcinė komisija, tvirtinama korupcijos prevencijos programa, nuolat vykdomos diskusijos, seminarai, mokymai korupcijos prevencijos tematika, bendrojo lavinimo mokyklose antikorupcinis ugdymas integruotas į mokomuosius dalykus.*

Vykdomos administracinę naštą mažinančios priemonės

- ✓ *Joniškio rajono savivaldybėje yra vykdomos administracinę naštą mažinančios priemonės, kurios numatytos Joniškio rajono savivaldybės veiklos planuose.*

Vykdomos lygias galimybes ir teises užtikrinančios priemonės

- ✓ *Joniškio rajono savivaldybės veikloje yra įgyvendinamos lygias galimybes ir teises užtikrinančios priemonės;*
- ✓ *2018 m. atliktas Lyčių lygybės liniuotės tyrimas;*
- ✓ *Joniškio rajono savivaldybėje yra patvirtinta Joniškio rajono savivaldybės administracijos lygių galimybių politika ir Joniškio rajono savivaldybės administracijos 2018–2020 m. lyčių lygybės užtikrinimo priemonių planas.*

2.6. Viešasis valdymas

Teisinė bazė. Joniškio rajono savivaldybė savo veiklą organizuoja vadovaudamasi LR vietos savivaldos įstatymu ir kitais įstatymais, teisės aktais bei vidaus dokumentais: Joniškio rajono savivaldybės tarybos veiklos reglamentu, Joniškio rajono savivaldybės administracijos veiklos nuostatais ir kitais savivaldos institucijų veiklą reglamentuojančiais dokumentais.

Joniškio rajono savivaldybėje yra vykdomas strateginis planavimas – kas septynerius metus rengiamas strateginis plėtros planas, o kasmet – strateginis veiklos planas. Strateginio plėtros plano rengimo metu Joniškio rajono savivaldybė vadovaujasi Joniškio rajono savivaldybės 2014–2020 m. strateginiu plėtros planu¹⁰⁶ bei Joniškio rajono savivaldybės 2020–2022 m. strateginiu veiklos planu¹⁰⁷. Joniškio rajono savivaldybės seniūnijos kasmet rengia savo veiklos planus.

Joniškio rajono savivaldybėje yra vykdomas finansinis planavimas – kiekvienais metais yra sudaromas savivaldybės administracijos biudžetas. Joniškio rajono savivaldybėje apskaitai tvarkyti naudojama buhalterinės apskaitos programa „Labbis“.

Joniškio rajono savivaldybėje yra vykdomas ir teritorijų planavimas, rengiami bendrieji, specialieji ir detalūs planai.

Organizacinė struktūra. Joniškio rajono savivaldybės atstovaujamoji institucija yra **taryba**, turinti vietos valdžios ir viešojo administravimo teises ir pareigas, vykdomoji institucija – **administracijos direktorius**, turintis viešojo administravimo teises ir pareigas. Šios savivaldybės institucijos yra atsakingos už savivaldos teisės įgyvendinimą.

Savivaldybių funkcijos pagal veiklos pobūdį skirstomos į vietos valdžios, viešojo administravimo ir viešųjų paslaugų teikimo. Vietos valdžios funkcijas įstatymų nustatyta tvarka atlieka savivaldybės taryba. Viešojo administravimo funkcijas įstatymų nustatyta tvarka atlieka savivaldybės taryba, savivaldybės vykdomoji institucija (vykdomosios institucijos), kiti savivaldybės įstaigų ir tarnybų vadovai, valstybės tarnautojai, kuriems teisės aktai ar savivaldybės tarybos sprendimai suteikia viešojo administravimo teises savivaldybės teritorijoje. Viešąsias paslaugas teikia savivaldybių įsteigti paslaugų teikėjai arba pagal sudarytas sutartis kiti viešai pasirenkami fiziniai ar juridiniai asmenys.

Joniškio rajono savivaldybės tarybą sudaro įstatymų nustatyta tvarka demokratiškai išrinkti savivaldybės bendruomenės atstovai – 25 savivaldybės tarybos nariai. Savivaldybėje sudaryti 5 Joniškio rajono savivaldybės tarybos komitetai:

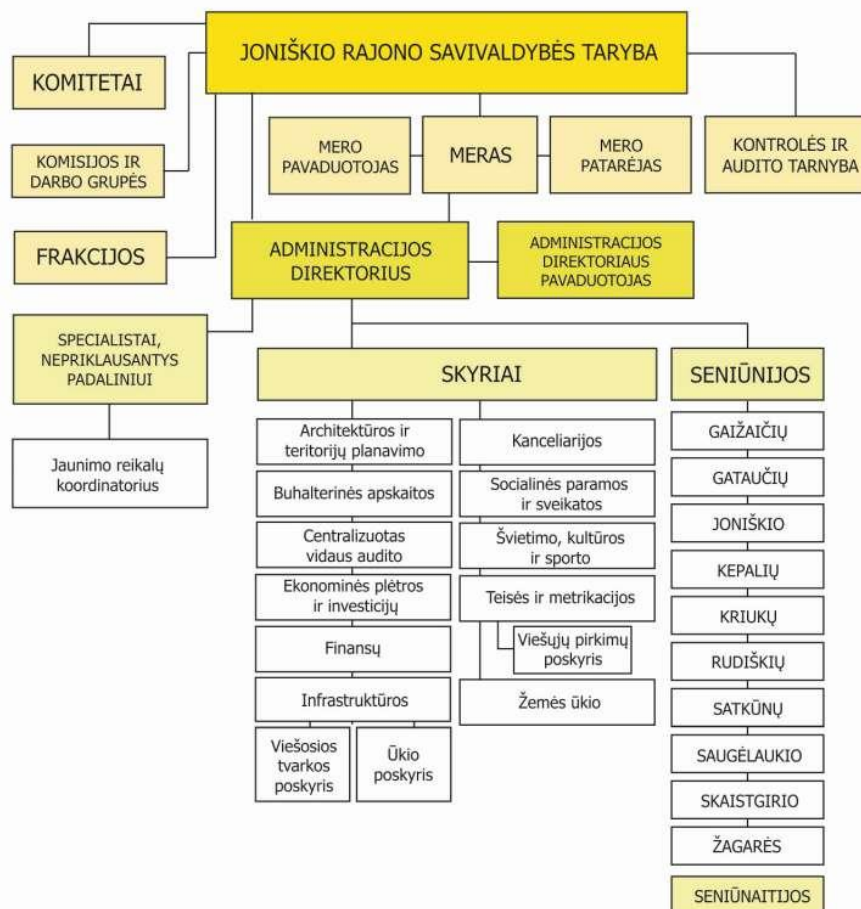
- ✓ Kontrolės komitetas;
- ✓ Ekonomikos, investicijų ir strateginio planavimo komitetas;
- ✓ Sveikatos, šeimos ir socialinių reikalų komitetas;
- ✓ Švietimo, kultūros ir sporto komitetas;
- ✓ Aplinkos ir kaimo reikalų komitetas.

Meras yra politikas, atliekantis realias arba simbolines vykdomosios valdžios vadovo funkcijas savivaldos objekte. Iki 2014 m. Lietuvoje vietos savivaldos merą slaptu balsavimu išrinkdavo savivaldybės taryba, ji galėjo merą ir atleisti iš pareigų. Nuo 2015 m. Lietuvoje savivaldybių merai pradėti rinkti tiesiogiai.

Joniškio rajono savivaldybėje veikia Joniškio rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba (viešasis juridinis asmuo), kurią sudaro trys valstybės tarnautojų pareigybės: savivaldybės kontrolierius, specialistas ir vyriausiasis specialistas.

¹⁰⁶ Patvirtintas Joniškio rajono savivaldybės tarybos 2014 m. balandžio 3 d. sprendimu Nr. T-29

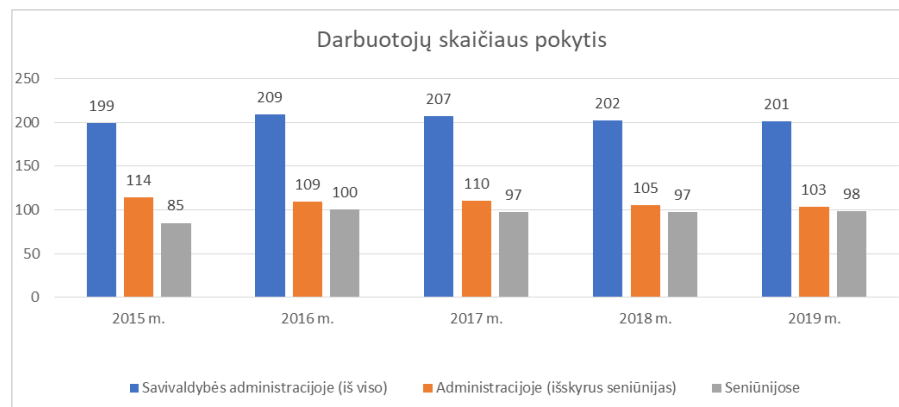
¹⁰⁷ Patvirtintas Joniškio rajono savivaldybės tarybos 2020 m. vasario 20 d. sprendimu Nr. T-8

2.6.1. pav. Joniškio rajono savivaldybės struktūra
Šaltinis: Joniškio rajono savivaldybės administracija

Žmogiškieji ištekliai. Joniškio rajono savivaldybės administracijoje patvirtintas didžiausias leistinas Joniškio rajono savivaldybės administracijos valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, skaičius – 202. Vadovaujantis Lietuvos laisvosios rinkos instituto 2019 m. atlikta analize, 2018 m. pabaigoje Joniškio rajono savivaldybės administracijos darbuotojų skaičius, tenkantis 1 000-iui gyventojų, buvo didesnis (9,1 pareigybės) nei vidutinis šalyje (7,6 pareigybės), tačiau jų išlaikymui reikėjo skirti 7,5 proc. patvirtinto biudžeto – mažiau nei vidutiniškai 8 proc. Tarp lyginamų savivaldybių Joniškio rajono savivaldybėje užimamų pareigybių skaičius, tenkantis 1000-iui gyventojų buvo didžiausias.

Vertinant Joniškio rajono savivaldybės administracijų darbuotojų pokytį 2015–2019 m. laikotarpiu, matomas darbuotojų skaičiaus mažėjimas.

2.6.2. pav. Joniškio rajono savivaldybės darbuotojų skaičiaus pokytis 2015–2019 m.

Šaltinis: Joniškio rajono savivaldybės administracija

Reikalavimai viešojo administravimo institucijoms kasmet didėja, todėl labai svarbus kvalifikacijos tobulinimas. 2019 m. mokymuose dalyvavo 452 darbuotojai (137 unikalūs asmenys), išklaustyti mokymai ir seminarai 39 temomis.

Korupcijos prevencija. Joniškio rajono savivaldybėje aktyviai vykdoma *korupcijos prevencija*. Joniškio rajono savivaldybės taryba patvirtino Joniškio rajono savivaldybės korupcijos prevencijos 2018–2020 m. programą¹⁰⁸, kurioje numatyta 14 priemonių. 2019 m. gegužės 30 d. Joniškio rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T-75 yra sudaryta Antikorupcinė komisija, kurią sudaro 6 nariai. Joniškio rajono savivaldybėje vykdomas antikorupcinis visuomenės švietimas ir visuomenės informavimas.

Administracinės naštos mažinimo priemonės yra numatytos Joniškio rajono savivaldybės strateginiuose dokumentuose. Vadovaujantis Joniškio rajono savivaldybės 2019 m. II pusmečio administracinės naštos mažinimo priemonių vykdymo informacija, 2018 m. Joniškio rajono savivaldybėje buvo įgyvendintos 4 administracinės naštos mažinimo priemonės.

Lygios galimybes ir teises užtikrinančios priemonės. Joniškio rajono savivaldybės taryboje yra 56 proc. vyrų ir 44 proc. moterų, administracijoje dirba 23 proc. vyrų ir 77 proc. moterų.

Verslo subjektams, nepriklausomai nuo lyties, yra sudarytos lygios galimybės gauti finansavimą, dalyvauti konkursuose ir kitose veiklose. Joniškio rajono savivaldybė įgyvendina įvairius viešosios infrastruktūros ir viešųjų erdvių gerinimo projektus, kurių rezultatais gali naudotis Joniškio miesto ir rajono gyventojai, svečiai nepriklausomai nuo jų lyties. Joniškio rajono savivaldybės specialistai dalyvauja įvairiuose mokymuose, seminaruose lygių galimybių įgyvendinimo klausimais, stiprina savo gebėjimus integruoti lyčių aspektą, vykdo informacijos sklaidą siekiant didesnio gyventojų informuotumo lyčių ir lygių galimybių užtikrinimo srityse.

Joniškio rajono savivaldybėje yra patvirtinta Joniškio rajono savivaldybės administracijos lygių galimybių politika ir Joniškio rajono savivaldybės administracijos 2018–2020 m. lyčių lygybės užtikrinimo priemonių planas, kurių pagalba siekiama imtis veiksmų, užtikrinančių lygias moterų ir vyrų galimybes, šalinti moterų ir vyrų padėties skirtumus.

¹⁰⁸ Patvirtinta Joniškio rajono savivaldybės tarybos 2018 m. gegužės 17 d. sprendimu Nr. T-101.

VIEŠASIS VALDYMAS

Stiprybės

- Įgyvendinamos administracinę naštą mažinančios, lygias galimybes ir teises užtikrinančios priemonės.
- Savivaldybėje vykdomos korupcijos prevencijos programos priemonės.
- Administracinės informacijos prieinamumas ir viešinimas įvairiuose sklaidos šaltiniuose (interneto svetainė, socialinių tinklų paskyra "Facebook", vietos spauda ir kt.).

Silpnybės

- Neatnaujintos savivaldybės administracijos ir savivaldybės įstaigų interneto svetainės
- Nepakankamas seniūnijų aktyvumas pateikiant informaciją socialinių tinklų paskyrose.

Galimybės

- Efektyvus savivaldybės viešasis valdymas.
- Aktyvesnis gyventojų įsitraukimas į savivaldos sprendimų priėmimą.
- Savivaldybės įvaizdžio stiprinimas.

Grėsmės

- Savivaldybės darbuotojų kompetencijos mažėjimas.

Joniškio rajono savivaldybės 2021–2027 m. plėtros plano sąsajos su Nacionalinio planavimo dokumentu

Lietuvos ateities ekonomikos DNR planas

Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2020 m. birželio mėn. pavirtino Lietuvos ateities ekonomikos DNR planą, kuris sudarys sąlygas kokybinei Lietuvos ekonomikos transformacijai, subalansuotam vystymuisi bei inovatyvaus, aukštą pridėtinę vertę kuriančio verslo plėtrai. Šio plano ilgalaikio poveikio investicijoms iki 2021 m. pabaigos iš viso numatoma skirti 5,8 mlrd. Eur.

Ekonomikos DNR plane išskirti **5 prioritetai**, kuriems bus skiriamas didžiausias dėmesys ir siekiama spartesnio vystymosi.

- 1. Žmogiškasis kapitalas.** Įgyvendinant šį prioritetą regionuose bus orientuojamasi į
 - regioninio planavimo kompetencijų ugdymą;
 - kvalifikacijos, darbo įgūdžių suteikimą ir tobulinimą, teikiant pirmenybę aukštos pridėtinės vertės kvalifikacijoms ir kompetencijoms;
 - skaitmeninės atskirties mažinimą (skaitmeninių įgūdžių ugdymą 50+ ir vyresnio amžiaus asmenims, valstybės tarnautojams ir kt. tikslinėms grupėms);
 - profesinių mokyklų aprūpinimą praktinio mokymo įranga, skirta pramonei, skaitmeninei ekonomikai ir įveiklinimui;
 - regioninių karjeros centrų steigimą Lietuvoje, užtikrinant profesinį orientavimą nuo pirmos klasės;
 - galimybės gauti darbą suteikimą ieškantiems darbo ir neaktyviems asmenims, pasitelkiant vietos užimtumo iniciatyvas, jaunimo užimtumą;
 - savivaldybių patvirtintų užimtumo didinimo programų įgyvendinimą;
 - paramą ekonominės veiklos pradžia kaimo vietovėse.
- 2. Skaitmeninė ekonomika ir verslas.** Įgyvendinant šį prioritetą regionuose didžiausias dėmesys bus skiriamas
 - pramonės perorientavimui, diegiant skaitmenines technologijas ir žiedinės ekonomikos plėtrą (inovacijos maisto ir pakuočių srityse, tekstilės gaminių pakartotinis panaudojimas bei perdirbimas ir kt.);
 - E-verslo modelio diegimui persiorientuojant į procesų, produktų, paslaugų skaitmenizavimą, elektroninę prekybą ir pristatymą;
 - investicijoms į mažų, vidutinių įmonių gaminių (paslaugų) dizainą;
 - pramonės skaitmeninimui;
 - į kūrėjų orientuotos paskatos kūrybinėms kultūrinėms industrijoms kuriant žiedinės ekonomikos produktus;
 - plačiajuosčio ryšio diegimui kaimo vietovėse;
 - gyventojų skatinimui išmaniai naudotis internetu;
 - žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtros skatinimui, žuvininkystės plėtrai, žemės ūkio technikai, įrangai, investicijoms į miškininkystės technologijas.
- 3. Inovacijos ir moksliniai tyrimai.** Šiuo prioritetu regionuose siūloma susitelkti į
 - žemės ir maisto ūkio sektoriaus atsparumo didinimą krizių atveju;
 - paramą investicijoms į maisto produktų gamybos plėtrą kaime;
 - energetiškai efektyvių, klimato kaitai palankių, investicijų į tvarią žemės ūkio gamybą taikymui;

- sveikatos priežiūros kokybės ir prieinamumo gerinimą tikslinėms gyventojų grupėms įgyvendinant inovatyvius ir efektyvius sveikatos priežiūros modelius;
- bendradarbiystės centrų „Spiečių“ plėtrą ir tikslinių verslo kompetencijų ugdymą;
- trumpo laikotarpio naujų inovacinių veiklų palaikymą (skatinti įmones diegti inovatyvius produktus, kuriančius didesnę pridėtinę vertę lyginant su tradiciniais);
- pažangios ekonomikos startuolį;
- COVID-19 produktai (kovai su pandemijomis reikalingų produktų gamyba ir sertifikavimas: vaistiniai preparatai, medicinos įranga ir produktai, dezinfektantai ir pan.);
- COVID-19, MTEP tyrimus.

4. Ekonominė infrastruktūra. Šiame prioritete regionuose siūloma koncentruotis į

- reguliuojamąjį drenažą (melioracijos infrastruktūros rekonstravimą ir išmaniosios melioracijos pritaikymą sausringiems periodams);
- teritorijų vystymą ir verslui palankios aplinkos gerinimą;
- laisvųjų ekonominių zonų (LEZ), pramonės parkų ir kitose pramoninėse teritorijose esančių sklypų išvystymą;
- darnaus judumo priemones, pėsčiųjų ir dviračių takų rekonstrukciją, vietinio susisiekimo viešąjį transportą, vietinių kelių vystymą;
- vietinės reikšmės kelių (gatvių) plėtrą ir priežiūrą, miško kelių remontą ir kt.;
- kaimo plėtros priemones, tokias kaip „Pagrindinės paslaugos ir kaimų atnaujinimas kaimo vietovėse“.

5. Klimato kaita ir energetika. Šiuo prioritetu regionuose siekiama vystyti

- atsinaujinančių energijos išteklių (saulės kolektorių ir saulės jėgainių) diegimą žemės ūkio produkcijos džiovinimui ir kitiems gamybiniais procesams;
- atsinaujinančius energijos išteklius pramonei;
- katilų keitimą namų ūkiuose;
- šilumos tiekimo tinklų modernizavimą ir plėtrą;
- privačių juridinių asmenų energijos vartojimo efektyvumo priemonių įgyvendinimą;
- valstybei nuosavybės teise priklausančių pastatų atnaujinimą;
- nuotolinį duomenų nuskaitymą: šilumos įvadinės apskaitos ir karšto vandens atsiskaitomųjų skaitiklių modernizavimą;
- saulės jėgainių diegimą namų ūkių reikmėms;
- nedidelės galios biokuro kogeneracijos skatinimą;
- Atsinaujinančių energijos išteklių (saulės, vėjo, geoterminės energijos, biokuro ar kt.) panaudojimą visuomeninės ir gyvenamosios paskirties pastatuose, nuosavybės teise priklauso valstybei, savivaldybėms, tradicinėms religinėms bendruomenėms, religinėms bendrijoms ar centrams, privačių juridinių asmenų visuomeninės, gamybinės paskirties pastatuose, kitos paskirties inžineriniuose statiniuose fizinių asmenų vieno ar dviejų butų gyvenamuose namuose, pakeičiant iškastinį kurą naudojančius šilumos įrenginius;
- transporto priemonių naudojančių elektrą, suslėgtas gamtines dujas, suskystintas gamtines dujas, biometaną, vandenilį, įsigijimą ir joms reikalingos infrastruktūros sukūrimą ir (ar) plėtrą, užtikrinant bazinį sukurtos infrastruktūros vartotoją;
- pastatų „mažąją“ renovaciją;
- savivaldybėms priklausančių viešųjų pastatų atnaujinimą įgyvendinant Viešųjų pastatų energinio efektyvumo didinimo programą.

Joniškio rajono savivaldybė, atsižvelgdama į Lietuvos ateities ekonomikos DNR plane išskirtus prioritetus, sieks kuo aktyviau dalyvauti suplanuotų priemonių įgyvendinime bei skatins rajono verslo ir kitų sektorių atstovus, privačius asmenis įsitraukti į projektų vykdymą ir kurti modernesnį, bei patrauklesnį Joniškio rajoną.

III. JONIŠKIO RAJONO PLĖTROS VIZIJA, PRIORITETAI, TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

Siekiant kryptingos, efektyvios ir nuoseklios Joniškio rajono savivaldybės plėtros, būtina apibrėžti plėtros viziją – savivaldybės bendruomenės lūkesčius atitinkantį idealų ateities paveikslą bei plėtros prioritetus, kad būtų užtikrinta pažanga ir nauda savivaldybės bendruomenei, sprendžiamos esamos problemos ir priimami ateities iššūkiai.

Plėtros vizija Joniškio rajonas vadovausis ateinantį dešimtmetį:

JONIŠKIO KRAŠTAS – ŠIAURĖS LIETUVOS ŠIRDIS, ATVIRA KIEKVIENAM ŽMOGUI, KOKYBIŠKAM IR SAUGIAM GYVENIMUI, VERSLO IR KŪRYBOS PLĖTRAI

Tai

LAIMINGAS

VERSLUS

ŽALIAS

rajonas kuriame:

Gyvena išsilavinę ir kultūringi, aktyvūs ir socialiai atsakingi žmonės. Skatinamas bendruomeniškumas ir pilietiškumas, užtikrinama tolerancija ir pagarba kiekvienam žmogui.

Kuriama patraukli investicinė aplinka, pažangus žemės ūkis, parama verslui ir iniciatyvoms, glaudus bendradarbiavimas ir aukštas viešų paslaugų kokybės lygis. Saugomas gamtos ir kultūrinis paveldas, plėtojamas turizmas.

Vystoma harmoninga plėtra, tausojama gamta, diegiamos ekologiškumo idėjos, modernizuojami inžineriniai tinklai ir susisiekimo sistema. Kuriama tvari gyvenamoji aplinka siekiant išsaugoti ją ateities kartoms.

Įvertinus Joniškio rajono savivaldybės strateginę būklę ir atskirų sektorių plėtros galimybes bei tendencijas, nacionalinio, regioninio ir savivaldos lygmens strateginio planavimo dokumentų įtaką Joniškio rajono savivaldybės raidai ir ateities tendencijas, strateginio plano rengimo darbo grupės suformulavo tris Joniškio rajono savivaldybės plėtros prioritetus.

I PRIORITETAS. IŠSILAVINUSI, SVEIKA IR SOCIALIAI ATSAKINGA VISUOMENĖ

II PRIORITETAS. KONKURENCINGA RAJONO EKONOMIKA

III PRIORITETAS. DARNI IR SAUGI GYVENAMOJI APLINKA

Įgyvendinant Joniškio rajono savivaldybės 2021–2027 m. strateginio plėtros plano prioritetus, bus siekiama aukštos gyvenimo kokybės ir socialinės atsakomybės ugdymo, pažangios ekonomikos, darnios aplinkos bei modernios infrastruktūros plėtros. Kiekvieną

suformuluotą prioritetą išsamiai apibūdina strateginio vystymo ir plėtros tikslai bei uždaviniai ir priemonės (1 priedas).

3.1. I Prioriteto tikslai ir uždaviniai

Išsilavinusi, sveika ir socialiai atsakinga visuomenė – vienas svarbių rajono patrauklumą lemiančių veiksnių, kompleksiskai apimantis tokias sritis kaip švietimo, sveikatos ir socialinių paslaugų sistemų tobulinimą, kultūros, sporto ir laisvalaikio infrastruktūros plėtrą, pilietiškumo ir bendruomeniškumo plėtojimą.

Be ***išsilavinusių žmonių*** neįmanoma ateities ekonomika, gerovė ir kultūringa visuomenė, todėl norint užtikrinti prioriteto įgyvendinimą daug dėmesio numatoma skirti ugdymo kokybei gerinti. Siekiama ne tik sukurti patogesnes mokymosi sąlygas atnaujinant ugdymo įstaigų infrastruktūrą, materialinę ir edukacinę aplinką, bei plėtoti elektronines paslaugas Joniškio rajono ugdymo įstaigose. Siekiant užtikrinti visapusišką vaikų ugdymą, bus plėtojamas popamokinis vaikų užimtumas, didinamas vaikų neformaliojo ugdymo prieinamumas, skiriamas dėmesys pedagogų skatinimui, kompetencijų tobulinimui. Mokymosi visą gyvenimą iniciatyvų palaikymas neatsiejamas nuo asmeninių, pilietinių, socialinių ir profesinių idėjų įgyvendinimo ir tęstinumo, todėl toliau bus vykdomos suaugusiųjų neformaliojo švietimo paslaugos, Trečiojo amžiaus universiteto veikla, skatinamas žmonių kūrybiškumas ir iniciatyvumas.

Sudėtine visuomenės švietimo sistemos dalimi laikoma ir ***jaunimo politikos*** plėtra, jaunimo užimtumo, socializacijos skatinimas, savanorystės programos įgyvendinimas, tikintis išugdyti visapusiškai aktyvesnį ir sąmoningesnį jaunimą, dalyvaujantį rajono politiniame, pilietiniame, ekonominiame, kultūriniame ir socialiniame gyvenime.

Išplėtotą ***kultūros, sporto ir laisvalaikio paslaugų*** sistemą (įskaitant tinkamą infrastruktūrą) bei palanki aplinka asmens saviraiškai – itin svarbu norint užtikrinti kokybiškas laimingos visuomenės gyvenimo sąlygas. Užtikrinant visapusišką kultūrinių renginių ir veiklų įvairovę, jų prieinamumą, sudarant galimybes rajono gyventojų saviraiškai, bus galima siekti visuomenės tobulėjimo – joniškiečiai turės sąlygas lavintis, o kartu taps atviresni naujoms idėjoms, aktyvesni ir kūrybingesni. Atsižvelgiant į rajono gyventojams svarbią kultūros ir užimtumo sritį, planuojama daugiau dėmesio skirti kultūros paslaugų vystymui, aktyvaus laisvalaikio skatinimui, kūno kultūros ir sporto infrastruktūros gerinimui, kad įvairaus amžiaus ir įvairių socialinių grupių gyventojai kartu su šeimomis galėtų lavintis, sportuoti, užsiimti saviveikla bei kita kultūrine ir kūrybine veikla.

Siekiant ***ugdyti pilietiškumą***, Joniškio rajono savivaldybė sieks plėtoti savanorišką veiklą, aktyvinti nevyriausybinės, bendruomeninės, jaunimo ir su jaunimu dirbančias organizacijas, skatinti jaunimo verslumą, ir užimtumą, apskritai ***didinti bendruomenės įtrauktį*** į valdymą, verslą, viešąsias paslaugas.

Socialinis saugumas, suprantamas kaip tikrumas dėl savo ir artimųjų gyvybės, sveikatos, ateities, psichologinio ir dvasinio komforto, taip pat išskiriamas kaip būtina kokybiško gyvenimo sąlyga. Todėl bus siekiama gerinti socialinių paslaugų prieinamumą ir kokybę, ypatingą dėmesį skiriant rizikos grupėms priklausantiems asmenims ir jų šeimoms, senyvo amžiaus žmonėms bei neįgaliesiems. Taip pat numatoma didinti socialinio būsto fondą, užtikrinti jo prieinamumą. Siekiant ilginti vidutinę gyvenimo trukmę, mažinti gyventojų sergamumą, ypač psichinėmis ligomis, planuojama tobulinti visuomenės sveikatos priežiūros strategiją, gerinti sveikatos priežiūros paslaugų kokybę, įstaigų materialinę bazę ir infrastruktūrą, pritraukti į rajoną jaunų, perspektyvių sveikatos priežiūros specialistų, skatinti bei ugdyti sveiką gyvenseną, ekologišką mąstyseną ir fizinį aktyvumą. Gyventojų sveikos gyvensenos įgūdžių ugdymo ir aktyvaus gyvenimo būdo propagavimas bus užtikrinamas vykdant prevencinių sveikatos programų įgyvendinimą, organizuojant sveikatos raštingumą didinančias veiklas, skatinant ir remiant visuomenės sveikatos specialiąsias programas, teikiant įvairias sveikatinimo paslaugas.

Siekiant *efektyvinti viešąjį valdymą* Joniškio rajone, bus vykdomas savivaldybės administracijos darbuotojų, politikų, savivaldybės įstaigų darbuotojų ir specialistų kompetencijų stiprinimas ir kvalifikacijos tobulinimas, gerinama informacinių technologijų bazė, atnaujinamos savivaldybės ir įstaigų interneto svetainės, tobulinamos teikiamos elektroninės paslaugos, siekiama lygių teisių įgyvendinimo, korupcijos, administracinės naštos mažinimo, vykdyamas teritorinis, finansinis bei strateginis planavimas. Prie efektyvaus viešojo valdymo prisidės savivaldybės bei jos įstaigų ir institucijų informacijos pateikimo elektroniniais kanalais didinimas, naudojant socialinius tinklus, tiesiogines transliacijas ir pan., gyventojų įsitraukimas į sprendimų priėmimo procesus.

Įgyvendinant **I prioritetą**, yra numatyti 8 tikslai ir 18 juos įgyvendinančių uždavinių.

3.1.1. lentelė. Joniškio rajono savivaldybės 2021–2027 m. strateginio plėtros plano I prioriteto tikslai ir uždaviniai

Prioritetas	Tikslas	Uždavinys
I PRIORITETAS. Išsilavinusi, sveika ir socialiai atsakinga visuomenė	1.1. Besimokančios visuomenės ugdymas	1.1.1. Gerinti švietimo ir ugdymo kokybę užtikrinančias sąlygas, diegti inovacijas
		1.1.2. Plėtoti kokybišką, visiems prieinamą švietimo sistemą rajone
	1.2. Išvystyta kultūros, turiningo laisvalaikio ir sporto paslaugų sistema	1.2.1. Plėtoti kultūrinę veiklą, gerinti kultūros paslaugų kokybę
		1.2.2. Didinti gyventojų fizinį aktyvumą, ugdyti sportišką bendruomenę
	1.3. Stipri ir pilietiška visuomenė	1.3.1. Skatinti nevyriausybinę organizacijų veiklą, didinti jų įtaką
		1.3.2. Vystyti jaunimui palankią aplinką, plėsti ir skatinti įvairias jaunimo veiklas ir užimtumą
	1.4. Savivaldybės valdymo gerinimas ir efektyvinimas	1.4.1. Didinti savivaldybės valdymo ir veiklos efektyvumą, gerinti žmoniškųjų išteklių kompetencijas, vystyti informacines technologijas
		1.4.2. Formuoti tinkamą Joniškio rajono savivaldybės įvaizdį
	1.5. Visiems prieinamos socialinės paslaugos	1.5.1. Teikti kokybiškas ir poreikius atitinkančias socialines paslaugas
		1.5.2. Plėsti ir tobulinti socialinių paslaugų infrastruktūrą
	1.6. Socialiai pažeidžiamos bendruomenės stiprinimas	1.6.1. Skatinti įvairių gyventojų grupių integraciją ir mažinti socialinę atskirtį
		1.6.2. Plėtoti visiems prieinamą gyvenamąjį būstą ir socialinę aplinką
	1.7. Palankios aplinkos vaikui ir šeimai kūrimas	1.7.1. Užtikrinti paramą ir kokybiškas bei prieinamas paslaugas šeimai
		1.7.1. Plėsti pagalbą socialiai pažeidžiamiems vaikams ir šeimoms
	1.8. Visuomenės fizinės ir psichologinės sveikatos stiprinimas	1.8.1. Modernizuoti ir optimizuoti sveikatos priežiūros įstaigų infrastruktūrą
		1.8.2. Gerinti sveikatos priežiūros paslaugų kokybę ir prieinamumą
		1.8.3. Sudaryti sąlygas gyventojams stiprinti sveikatą, kurti ir vystyti su visuomenės sveikatos stiprinimu susijusias veiklas
		1.8.4. Užtikrinti psichologinės gerovės ir visuomenės psichikos sveikatos stiprinimo paslaugų prieinamumą

Šaltinis: sudaryta autorių

3.2. II Prioriteto tikslai ir uždaviniai

Konkurencinga rajono ekonomika – vienas iš sėkmės garantų, lemiančių teritorijos investicinį patrauklumą, aukštą gyvenimo kokybę, inovacijų ir pažangos vystymąsi.

Siekiant numatyto prioriteto įgyvendinimo, planuojama kurti palankią aplinką investuotojams, skatinti gyventojų verslumą, gerinti bendradarbiavimą su asocijuotomis verslo struktūromis, vykdyti aktyvią darbo rinkos užimtumo ir nedarbo mažinimo politiką, remti verslo organizacijų iniciatyvas, vystyti turizmo paslaugų sektorių ir kultūrinio paveldo įveiklinimą.

Joniškio rajono savivaldybė, norėdama skatinti verslumą, smulkiojo ir vidutinio verslo plėtrą, formuoti verslui bei investicijoms palankią aplinką, numato ir toliau vykdyti bei plėtoti verslumo ugdymo, turizmo ir verslo skatinimo, bei Joniškio rajono kaimo, smulkaus ir vidutinio verslo plėtros programas, vietinių užimtumo iniciatyvų projektų įgyvendinimą, prekybai skirtos infrastruktūros, patrauklių verslui teritorijų įrengimą. Vykdyti informacinę ir konsultacinę veiklą, skirtą Joniškio rajono verslininkams, verslo įmonėms, asmenims, ketinantiems pradėti verslą, potencialiems investuotojams, taikyti mokestines lengvatas, skatinti ekologinių inovacijų atsiradimą ir naudojimą versle, „jauno verslo“, nuotoliniu būdu dirbančių gyventojų ekosistemų kūrimąsi bei plėtrą.

Kuriant konkurencingą rajono ekonomiką ne mažiau svarbiu veiksmu tampa rajono įvaizdis ir žinomumas. Efektyviai skleidžiant informaciją apie investicines galimybes, vystant privataus ir viešojo sektorių bendradarbiavimą, aktyviais rinkodaros veiksmais formuojant tinkamą rajono įvaizdį, bus siekiama didinti Joniškio rajono žinomumą tarp potencialių investuotojų ir pritraukti naujų finansinių resursų.

Vystant **turizmo veiklas**, strateginiame plane numatoma plėtoti viešąją rekreacijos ir aktyvaus poilsio bei pramogų, pažintinio turizmo infrastruktūrą, didinti turizmo paslaugų įvairovę, užtikrinti turizmo informacijos sklaidą ir viešinimą, naujų turizmo trasų ir maršrutų kūrimą, turizmo objektų ženklavinimą. Kompleksiškai tvarkomi nekilnojamojo kultūros paveldo objektai pritaikant juos turizmui, švietimui, kultūrai, kitoms viešosioms paslaugoms bei ekonominei veiklai, taip pat ženkliai prisidės prie Joniškio rajono **konkurencingumo didinimo**.

Atlikta vidaus ir išorės aplinkos analizė parodė, kad Joniškio rajonas yra **žemės ūkio kraštas**, kurio žemių našumo balas – vienas iš didesnių šalyje, vidutinis ūkio dydis – didesnis nei šalyje bei apskrityje. Joniškio rajone labiau plėtojama augalininkystės žemės ūkio šaka. Didžiausia grėsmė, daranti įtaką žemės ūkio veiklai – besikeičiančios šalyje ir pasaulyje hidrometeorologinės sąlygos (liūčių gausa arba staigi sausra), klimato kaita bei žemės ūkio subjektų konkurencingumo mažėjimas. Vystant ir kuriant alternatyvias veiklas kaime, skatinant naujas ekologinio ūkininkavimo iniciatyvas ir žemės ūkių modernizaciją mažinant neigiamą poveikį klimato kaitai bei kuriant ūkių veiklos diversifikavimą, būtų didinamas žemės ūkio potencialas Joniškio rajone.

Siekiant įgyvendinti II prioritetą, yra numatyti 3 tikslai ir 5 juos įgyvendinantys uždaviniai.

3.2.1. lentelė. Joniškio rajono savivaldybės 2021–2027 m. strateginio plėtros plano II prioriteto tikslai ir uždaviniai

Prioritetas	Tikslas	Uždavinys
II PRIORITETAS. Konkurencinga rajono ekonomika	2.1. Investicijas ir konkurencingumą skatinančios ekonominės aplinkos kūrimas	2.1.1. Gerinti verslo sąlygų, paramos bei informavimo sistemą
		2.1.2. Skatinti gyventojų verslumą, aktyvinti viešojo ir privataus sektorių bendradarbiavimą
	2.2. Turizmo paslaugų plėtra, kultūros ir gamtos paveldo įveiklinimas	2.2.1. Gerinti ir plėsti turizmo bei rekreacijos paslaugų infrastruktūrą, pritaikyti turizmo ir bendruomenės poreikiams
		2.2.2. Kompleksiškai tvarkyti paveldo objektus ir pritaikyti juos visuomenės

		poreikiams
	2.3. Darni žemės ūkio ir kaimo plėtra	2.3.1. Gerinti žemės ūkio veiklos sąlygas, plėtojant ekologinę žemdirbystę bei alternatyvias veiklas kaime

Šaltinis: sudaryta autorių

3.3. III Prioriteto tikslai ir uždaviniai

Atlikta vidaus ir išorės aplinkos analizė parodė, kad Joniškio rajone yra vykdoma oro, paviršinio ir požeminio vandens, kraštovaizdžio, triukšmo stebėseną, rajono teritorijoje veikia didelių gabaritų atliekų, žaliųjų atliekų surinkimo aikštelės, vyksta individualių rūšiavimo priemonių plėtra. Rajone aplinkosaugos srityje pagrindines grėsmes kelia augantys automobilių srautai, pramonės plėtra, veiklos susijusios su žemės ūkių modernizacija bei nepakankamas gyventojų sąmoningumas rūšiuojant atliekas ir tausojant gamtinę aplinką.

Darni ir saugi gyvenamoji aplinka susijusi su Joniškio rajono susisiektimo sistemos kokybės gerinimu ir plėtra, efektyvios inžinerinio aprūpinimo sistemos plėtra, darnios ir švarios aplinkos užtikrinimu, viešųjų erdvių funkcionalumo didinimu bei gyvenamojo fondo kokybės gerinimu. Subalansuota infrastruktūros plėtra yra pagrindas siekiant rajono gyventojams užtikrinti kokybiškas gyvenimo sąlygas. Be to, griežtėjantys aplinkosaugos reikalavimai Lietuvos ir visos Europos mastu skatina daugiau dėmesio skirti gyventojų elgsenos pokyčių formavimui ir ekologinio sąmoningumo ugdymui. Vykdomas aplinkosauginis gyventojų švietimas, informuotumo didinimas atliekų rūšiavimo, atsakingo vartojimo ir saugaus nuotekų šalinimo srityse ženkliai prisidės prie darnesnės ir švaresnės gyvenamosios aplinkos kūrimo.

Prie aplinkosauginių grėsmių būtų galima priskirti neefektyvią, energijos netaupančią miesto ir rajono gyvenamųjų teritorijų apšvietimo sistemą, augančius energetikos išteklių kaštus. Siekiant didinti energijos vartojimo efektyvumą bus plečiamas ir modernizuojamas Joniškio miesto ir rajono gatvių apšvietimas, vystoma alternatyvių bei atsinaujinančių energijos šaltinių plėtra. Modernesnė rajono apšvietimo sistema padės sumažinti energijos išteklių kaštus, taip pat prisidės prie rajono gyventojų saugumo keliuose, nelaimingų atsitikimų skaičiaus mažinimo.

Ypatingai svarbu gerinti gyventojams **teikiamo vandens kokybę**, plėtoti vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūrą Joniškio rajono savivaldybės teritorijoje, užtikrinti miesto paviršinių nuotekų tinklo efektyvumą, mažinti aplinkos taršą nuotekomis. Taip pat bus vykdoma vandentvarkos inžinerinių statinių priežiūra, padėsianti užtikrinti tinkamą paviršinio vandens šalinimą.

Siekiant **darnios ir švarios aplinkos užtikrinimo** būtina skatinti aplinkos apsaugos iniciatyvas, užtikrinti švaros ir tvarkos palaikymą Joniškio rajone, tvarkyti užterštas teritorijas, gerinti rajono kraštovaizdį likviduojant apleistus bešeimininkius statinius. Didinant gyventojų pasitenkinimą gyvenamąją aplinką, užtikrinant rekreacinių zonų poreikį, numatoma didesnę dėmesį skirti žaliųjų plotų priežiūrai, atnaujinimui ir saugojimui, viešosios infrastruktūros pritaikymui kokybiškam gyventojų poilsiui ir laisvalaikiui.

Siekiant atkurti ar pagerinti Joniškio rajone esančių daugiabučių namų technines ir energines normatyvines savybes, gerinti daugiabučių namų techninę būklę, estetinį rajono vaizdą, didinti nekilnojamojo turto vertę ir mažinti namų išlaikymo išlaidas, bus įgyvendinama Joniškio rajono savivaldybės energinio efektyvumo didinimo daugiabučiuose namuose programa. Kuriant patrauklesnę gyvenamojo būsto aplinką, planuojama vykdyti daugiabučių gyvenamųjų namų teritorijų ir kiemų sutvarkymą.

Norint **rajoną padaryti geriau pasiekiamu**, savivaldybė gerins kelių infrastruktūros būklę vykdydama gatvių ir kelių rekonstrukciją bei plėtrą, šaligatvių, pėsčiųjų ir dviračių takų atnaujinimą, Joniškio miesto dviračių takų sužiedinimą.

Fiziniam gyventojų **saugumui** užtikrinti numatomas įvairaus pobūdžio saugaus rajono iniciatyvų ir programų įgyvendinimas, viešosios tvarkos užtikrinimo ir gyventojų saugumo priemonių diegimas, stebėjimo kamerų palaikymas.

Joniškio rajono savivaldybė, norėdama aktyviau įtraukti gyventojus į sprendimų priėmimo procesus, sudarys gyventojams galimybę išreikšti savo nuomonę ir patiems nuspręsti dėl gyvenamosios aplinkos kokybės gerinimo projektų pasirinkimo bei jų įgyvendinimo.

Siekiant įgyvendinti **III prioritetą**, yra numatyti 4 tikslai ir 11 juos įgyvendinančių uždavinių.

3.3.1. lentelė. Joniškio rajono savivaldybės 2021–2027 m. strateginio plėtros plano III prioriteto tikslai ir uždaviniai

Prioritetas	Tikslas	Uždavinys
III PRIORITETAS. Darni ir saugi gyvenamoji aplinka	3.1. Švarios aplinkos užtikrinimas, viešųjų erdvių ir kraštovaizdžio darnus puoselėjimas	3.1.1. Vystyti žaliąją energetiką, diegti energiją tausojančias priemones
		3.1.2. Vystyti vandens ir nuotekų infrastruktūrą darne su gamtine aplinka
		3.1.3. Gerinti atliekų tvarkymo bei aplinkos išsaugojimo sistemą, vykdyti gyventojų aplinkosauginį švietimą
		3.1.4. Vykdyti kraštovaizdžio apsaugą, darnų viešųjų erdvių puoselėjimą
	3.2. Rajono pasiekiamumo gerinimas, gyventojų mobilumas	3.2.1. Tvarkyti ir plėsti kelių infrastruktūrą
		3.2.2. Teikti ekonomišką, patogią ir funkcionalią viešojo transporto paslaugą
		3.2.3. Gerinti rajono gyventojų mobilumą
	3.3. Saugus rajonas – saugūs jo gyventojai ir svečiai	3.3.1. Vykdyti tarpinstitucinio bendradarbiavimo tarsi, prevenciją bei savanorystės stiprinimą
		3.3.2. Užtikrinti viešosios tvarkos ir viešojo saugumo priemonių stiprinimą ir tęstinumą
	3.4. Efektyvus turto valdymas bei gyvenamojo būsto fondo gerinimas	3.4.1. Tęsti gyvenamųjų daugiabučių namų modernizavimą
		3.4.2. Efektyvinti socialinio būsto fondo valdymą, naudojimą ir priežiūrą

Šaltinis: sudaryta autorių

IV. STRATEGINIO PLĖTROS PLANO PRIEŽIŪROS IR STEBĖSENOS SISTEMA

Joniškio rajono savivaldybės 2021–2027 m. strateginio plėtros plano (SPP) priežiūros ir stebėsenos sistema sudaroma tam, kad būtų stebima ir kontroliuojama, kaip vykdomas SPP, koks strateginio plėtros plano įgyvendinimo poveikis rajono plėtrai, gyventojų naudai ir gerovei. Taip pat SPP priežiūros ir stebėsenos sistemoje aptariama, kaip prireikus koreguojamas SPP – keičiamas, papildomas, patikslinamas. SPP vertinimo rodiklių bei įgyvendinimo, stebėsenos ir atsiskaitymo už rezultatus tvarka.

Strateginio plėtros plano priežiūros ir stebėsenos institucinė struktūra. Joniškio rajono savivaldybės 2021–2027 m. strateginio plėtros plano stebėseną – nuolatinis duomenų apie strateginio plėtros plano įgyvendinimo rezultatus fiksavimas, siekiant tinkamai vykdyti priežiūrą ir laiku priimti aktualius sprendimus, susijusius su strateginio plėtros plano įgyvendinimu.

Institucija	Funkcijos
Politinis lygmuo (PL) Savivaldybės taryba	Plano tvirtinimas, koregavimas ir pildymas. SPP pagrindinių ataskaitų peržiūra ir tvirtinimas
Administracinis lygmuo (AL) Savivaldybės administracija, Savivaldybės administracijos padaliniai, savivaldybės biudžetinės įstaigos, savivaldybės įmonės	Stebėsenos ataskaitoms būtinos informacijos surinkimas, apdorojimas ir sisteminimas; plano metinių ataskaitų rengimas ir pristatymas; plano papildymo ir koregavimo nustatymas, pateikimas svarstyti politiniam lygmeniui
Visuomeninis (VL) (socialiniai ekonominiai partneriai – vietos bendruomenės, nevyriausybinių organizacijos)	Pastabų, rekomendacijų teikimas dėl SPP papildymo ar koregavimo; papildomos informacijos teikimas, įvairių socialinių ir kitų visuomeninių iniciatyvų siūlymas

Strateginio plėtros plano įgyvendinimo procesas. SPP tikslų, uždavinių ir priemonių įgyvendinimas turi būti koordinuojamas su plane numatytų visų vykdytojų – Savivaldybės administracijos ir Savivaldybės biudžetinių įstaigų, viešojo administravimo institucijų, valstybės įmonių ir įstaigų, visuomeninių organizacijų planais. Strateginio plėtros plano stebėsenos rezultatas – teikiamos strateginio plėtros plano įgyvendinimo ataskaitos du kartus per įgyvendinimo laikotarpį (2024 ir 2027 m.), kurios rengiamos SPP stebėsenos proceso metu.

Rengiant SPP įgyvendinimo ataskaitas, iš visų nurodytų vykdytojų surenkama informacija apie priemonių įgyvendinimą. Už strateginį planavimą atsakingas skyrius parengia SPP įgyvendinimo ataskaitą ir teikia ją Joniškio rajono savivaldybės Strateginei plėtros komisijai svarstymui. Vėliau SPP įgyvendinimo ataskaita teikiama Joniškio rajono savivaldybės tarybos komitetams svarstyti ir Joniškio rajono savivaldybės tarybai tvirtinti. Joniškio rajono savivaldybės SPP įgyvendinimo ataskaitos forma pateikiama 3 priede.

SPP keitimas ir papildymas – tai procedūra, kurios metu strateginio plėtros plano prioritetai, tikslai, uždaviniai arba veiksmai yra papildomi naujais ar pakeičiami. SPP vizija, prioritetai, tikslai ir uždaviniai gali būti peržiūrimi vieną kartą per strateginio plėtros plano įgyvendinimo laikotarpį. SPP priemonės bei priemonių įgyvendinimo rodikliai gali būti keičiami pagal poreikį. Pasiūlymus dėl SPP pakeitimo ar papildymo gali teikti savivaldybės tarybos nariai, savivaldybės administracijos ir jos struktūrinių padalinių vadovai, socialiniai-ekonominiai partneriai, kiti suinteresuoti fiziniai ar juridiniai asmenys. Pasiūlymai dėl SPP pakeitimo ar papildymo teikiami raštu Joniškio rajono savivaldybės merui (SPP keitimo ir papildymo forma pateikta 5 priede). Pateikti pasiūlymai apsvarstomi Strateginės plėtros komisijoje, savivaldybės tarybos komitetuose. SPP pakeitimus ir papildymus tvirtina Joniškio rajono savivaldybės taryba.

4.1. lentelė. Joniškio rajono savivaldybės 2021–2027 m. strateginio plėtros plano įgyvendinimo procedūrų aprašymas ir vykdymo terminai

Eil. Nr.	Procedūros	Vykdytojas	Vykdymo terminai		Periodiškumas
			Pradžia	Pabaiga	
1.	SPP priemonių įgyvendinimo	Ekonominės			

	ataskaitų rengimas 1.1. Iš vykdytojų surenkama informacija apie priemonių įgyvendinimą ir parengiama SPP priemonių įgyvendinimo ataskaita. 1.2. SPP įgyvendinimo ataskaita pristatoma Strateginės plėtros komisijai. 1.3. SPP įgyvendinimo ataskaita teikiama tvirtinti Joniškio rajono savivaldybės tarybai. SPP priemonių įgyvendinimo ataskaita skelbiama savivaldybės interneto svetainėje www.joniskis.lt	plėtros ir investicijų skyrius, Savivaldybės biudžeto asignavimų valdytojai	Einamųjų metų sausio 1 d. Einamųjų metų balandžio 1 d. Einamųjų metų birželio 1 d. Einamųjų metų birželio 1 d.	Einamųjų metų kovo 31 d. Einamųjų metų balandžio 30 d. Einamųjų metų birželio 30 d. Einamųjų metų birželio 30 d.	Du kartus per laikotarpį (2024 ir 2028 m.)
2.	SPP peržiūrėjimas, keitimas / papildymas 2.1. SPP vizijos, prioritetų, tikslų ir uždavinių įvertinimas bei koregavimas. 2.2. Koreguoti SPP vizija, prioritetai, tikslai ir uždaviniai teikiami svarstyti Strateginei plėtros komisijai. 2.3. Koreguotas SPP teikiamas tvirtinti Joniškio rajono savivaldybės tarybai. Parengtas ir patvirtintas SPP skelbiamas savivaldybės interneto svetainėje www.joniskis.lt 2.4. SPP priemonių bei priemonių įgyvendinimo rodiklių koregavimas 2.5. Pakoreguotos SPP priemonės bei priemonių įgyvendinimo rodikliai teikiami svarstyti Strateginei plėtros komisijai. 2.6. Koreguotos SPP priemonės teikiamos tvirtinti Joniškio rajono savivaldybės tarybai. Parengtas ir patvirtintas SPP skelbiamas savivaldybės interneto svetainėje www.joniskis.lt 2.7. Savivaldybės tarybos narių, administracijos padalinių, socialinių ekonominių partnerių ir kitų subjektų raštu pateikti pasiūlymai dėl SPP keitimo / papildymo teikiami svarstyti Strateginės plėtros komisijai, Joniškio rajono savivaldybės tarybai tvirtinti.	Ekonominės plėtros ir investicijų skyrius	Einamųjų metų sausio 1 d. Einamųjų metų balandžio 1 d. Einamųjų metų birželio 1 d. Einamųjų metų birželio 1 d. Einamųjų metų sausio 1 d. Einamųjų metų balandžio 1 d. Einamųjų metų birželio 1 d. Einamųjų metų birželio 1 d. Pagal poreikį	Einamųjų metų kovo 31 d. Einamųjų metų balandžio 30 d. Einamųjų metų birželio 30 d. Einamųjų metų birželio 30 d. Einamųjų metų kovo 31 d. Einamųjų metų balandžio 30 d. Einamųjų metų birželio 30 d. Einamųjų metų birželio 30 d. Pagal poreikį	Vieną kartą per laikotarpį (2025 m.) Pagal poreikį
3.	Joniškio rajono savivaldybės strateginio veiklos plano (SVP) sudarymas, vadovaujantis SPP. Aktualios SPP priemonės įtraukiamos į SVP programas.	Ekonominės plėtros ir investicijų skyrius	Kasmet, rugsėjis	Kasmet, vasaris	Kiekvienais metais per laikotarpį

	Savivaldybės struktūriniai padaliniai ir atsakingi asmenys parengia SVP programas, kurias apibendrina Ekonominės plėtros ir investicijų skyrius. SVP tvirtina Joniškio rajono savivaldybės taryba				(2021-2027 m.)
--	---	--	--	--	----------------

Šaltinis: sudaryta autorių

SPP priežiūros ir stebėsenos sistemos dalyje pateikiamas **dviejų** lygių kiekybinių ir kokybinių vertinimo rodiklių aprašymas, kuriuo naudojantis kontroliuojamas SPP priemonių įgyvendinimas:

- 1) **efekto arba vizijos rodikliai** parodo SPP įgyvendinimo poveikį savivaldybės raidai ir artėjimą prie vizijos (žr. 2 priedą);
- 2) **rezultato arba prioritetų / tikslų vertinimo rodikliai** rodo ilgalaikius SPP įgyvendinimo rezultatus (žr. 3 priedą).

Sudarant rodiklių sistemą, atskaitos tašku imami 2019 m. duomenys (švietimo duomenims fiksuoti – 2019–2020 mokslo metai). Jei pildymo metu duomenys už 2019 m. dar neskelbiami, vertinami 2018 m. (švietimo duomenims – 2018–2019 mokslo metai). Kiekvienam vertinimo rodikliui yra nurodomas duomenų šaltinis, atsakinga už duomenų pateikimą institucija, atskaitos taškas (2019 m. arba 2018 m. duomenys, jei pildymo metu 2019 m. duomenys dar neskelbiami), ir jei rodiklis yra kiekybinis (apskaičiuojamas), tuomet nurodoma jo apskaičiavimo formulė. Kiekvienam vertinimo rodikliui yra nurodoma siekiamybė 2027 m. (planuojama reikšmė).

Efekto arba vizijos vertinimo rodiklių bei rezultato arba prioritetų/ tikslų vertinimo rodiklių pasiekiamumas tikrinamas ir pristatomas du kartus per SPP įgyvendinimo laikotarpį – 2024 m. (rodikliai bus vertinami už 2022 arba 2023 m.), 2027 m. (rodikliai bus vertinami už 2026 m. arba 2024 m.). Pildant SPP įgyvendinimo ataskaitą, pasiekta vertinimo rodiklio reikšmė bus vertinama už praėjusius metus arba prieš tai buvusius metus, jei duomenys pildymo metu už praėjusius metus dar neskelbiami.

PRIEDAI

1 priedas. Joniškio rajono savivaldybės 2021–2027 metų strateginio plėtros plano priemonių planas

Priemonės kodas	Priemonės pavadinimas	Igyvendinimo rodiklis	Organizatoriai, vykdytojai	Igyvendinimo laikotarpis
I PRIORITETAS Išsilavinusi, sveika ir socialiai atsakinga visuomenė				
1.1. TIKSLAS. Besimokančios visuomenės ugdymas				
1.1.1. UŽDAVINYS. Gerinti švietimo ir ugdymo kokybę užtikrinančias sąlygas, diegti inovacijas				
1.1.1.1.	Atnaujinti ir (arba) plėsti Joniškio rajono savivaldybės ugdymo įstaigų vidaus ir išorės infrastruktūrą, materialinę ir edukacinę aplinką	Ugdymo įstaigų, kuriose atnaujinta ir (arba) išplėsta vidaus ir išorės infrastruktūra, skaičius; Ugdymo įstaigų, kuriose atnaujinta ir (arba) išplėsta materialinė / edukacinė aplinka, skaičius	JRSA (Joniškio rajono savivaldybės administracija), JRS ugdymo įstaigos	2021–2027
1.1.1.2.	Sukurti ir įdiegti centralizuotą priėmimo į Joniškio rajono ugdymo įstaigas sistemą	Sukurta ir įdiegta centralizuoto priėmimo į ugdymo įstaigas sistema	JRSA, JRS ugdymo įstaigos	2021–2027
1.1.1.3.	Diegti ir (arba) plėsti elektronines paslaugas Joniškio rajono ugdymo įstaigose	Įdiegta ir veikianti mokinio e. bilieto sistema; Įdiegtų naujų ir (arba) patobulintų elektroninių paslaugų skaičius	JRSA, JRS ugdymo įstaigos	2021–2027
1.1.1.4.	Diegti ir plėtoti nuotolinį mokymąsi, užtikrinant nuosekliojo ir nepertraukiamo mokymosi galimybes pagal bendrojo ugdymo programas	Įstaigų, teikiančių nuotolinio mokymo paslaugas, skaičius; Mokinių, besimokančių nuotolinio mokymosi forma, skaičius	JRSA, JRS ugdymo įstaigos	2021–2027
1.1.1.5.	Plėsti ir skatinti vaikų ir jaunimo stovyklų, edukacinių programų organizavimą Joniškio rajone	Suorganizuotų vaikų ir jaunimo dienos ir stacionarių stovyklų skaičius ir dalyvių juose skaičius; Parngtų ir įgyvendintų edukacinių programų skaičius	JRSA, JRS ugdymo įstaigos, JRS NVO, JRS privatių fiziniai ir juridiniai asmenys	2021–2027
1.1.1.6.	Skatinti ir įgyvendinti mokymosi visą gyvenimą priemones Joniškio rajone	Įgyvendintų projektų skaičius; Įgyvendintų mokymosi visą gyvenimą priemonių skaičius	JRSA, Joniškio rajono savivaldybės švietimo centras (toliau – JRSŠC), Joniškio turizmo ir verslo informacijos centras (toliau – JTVIC)	2021–2027
1.1.1.7.	Efektyvinti mokinių pavėžėjimo paslaugas Joniškio rajono savivaldybės teritorijoje	Maršrutų, pritaikytų mokinių poreikiams, skaičius; Pavežamų mokinių dalis (procentais) nuo bendro besimokančiųjų skaičiaus	JRSA, JRS ugdymo įstaigos, Joniškio autobusų parkas	2021–2027

Priemonės kodas	Priemonės pavadinimas	Įgyvendinimo rodiklis	Organizatoriai, vykdytojai	Įgyvendinimo laikotarpis
1.1.1.8.	Užtikrinti efektyvų švietimo įstaigų tinklą Joniškio rajone	Įgyvendintų švietimo įstaigų optimizavimo priemonių skaičius	JRSA, JRS ugdymo įstaigos	2021–2027
1.1.2. UŽDAVINYS. Plėtoti kokybišką, visiems prieinamą švietimo sistemą rajone				
1.1.2.1.	Tobulinti Joniškio rajono mokytojų, pagalbos mokiniui specialistų, mokyklų vadovų kompetencijas ir kvalifikaciją	Suorganizuotų ir (arba) lankytų renginių, mokymų, kursų, seminarų skaičius ir dalyvių juose skaičius	JRSA, JRSŠC, JRS ugdymo įstaigos	2021–2027
1.1.2.2.	Plėtoti švietimo, socialinės, psichologinės ir specialiosios pagalbos teikimą ikimokyklinio, priešmokyklinio ir mokyklinio amžiaus vaikams bei jų tėvams (globėjams)	Įsteigtų socialinio pedagogo, socialinio darbuotojo, psichologo pareigybių skaičius arba suburtų specialistų komandų skaičius; Suteiktų psichologo, socialinio pedagogo, socialinio darbuotojo konsultacijų skaičius	JRSA, JRSŠC, JRS ugdymo įstaigos	2021–2027
1.1.2.3.	Gerinti mokinių ugdymosi poreikius diegiant kokybės krepšelio modelį Joniškio rajono mokyklose	Įgyvendintų kokybės krepšelio priemonių skaičius	JRSA, JRS ugdymo įstaigos	2021–2027
1.1.2.4.	Tobulinti gerai besimokančių ir aukštus rezultatus pasiekusių Joniškio rajono savivaldybės mokinių skatinimo sistemą	Atnaujinta gerai besimokančių, aukštus rezultatus įvairiose srityse (mokslo, meno, sporto) pasiekusių mokinių skatinimo sistema; Mokinių, kuriems pritaikytos skatinimo priemonės, skaičius	JRSA, JRS ugdymo įstaigos	2021–2027
1.1.2.5.	Sukurti ir įdiegti Joniškio rajono savivaldybės pedagogų skatinimo sistemą	Sukurta pedagogų skatinimo sistema; Pedagogų, kuriems pritaikytos skatinimo priemonės, skaičius (asmenys)	JRSA, JRS ugdymo įstaigos	2021–2027
1.1.2.6.	Plėtoti kokybišką popamokinį vaikų užimtumą, didinti vaikų neformaliojo ugdymo prieinamumą Joniškio rajone	Ugdymo įstaigų, kuriose vykdomos NVŠ veiklos, skaičius; Laisvųjų mokytojų, dirbančių pagal NVŠ programas, skaičius; Vaikų, dalyvaujančių NVŠ programose, dalis nuo visų ugdytinių skaičiaus (proc.); Įkurtų visos dienos mokyklų / klasių skaičius	JRSA, JRS įstaigos, JRS NVO, JRS JO, su jaunimu dirbančios organizacijos, privatūs fiziniai ir juridiniai asmenys	2021–2027
1.1.2.7.	Skatinti ir remti ugdymo įstaigų vykdomus projektus Joniškio rajono savivaldybėje	Finansuotų projektų skaičius	JRSA, JRS ugdymo įstaigos	2021–2027
1.2. TIKSLAS. Išvystyta kultūros, turiningo laisvalaikio ir sporto paslaugų sistema				
1.2.1. UŽDAVINYS. Plėtoti kultūrinę veiklą, gerinti kultūros paslaugų kokybę				

Priemonės kodas	Priemonės pavadinimas	Įgyvendinimo rodiklis	Organizatoriai, vykdytojai	Įgyvendinimo laikotarpis
1.2.1.1.	Atnaujinti ir (arba) plėsti Joniškio rajono savivaldybės kultūros įstaigų vidaus ir išorės infrastruktūrą, materialinę ir edukacinę aplinką	Kultūros įstaigų, kuriose atnaujinta ir (arba) išplėsta vidaus ir išorės infrastruktūra, skaičius; Kultūros įstaigų, kuriose atnaujinta ir (arba) išplėsta materialinė / edukacinė aplinka, skaičius;	JRSA, JRS kultūros įstaigos	2021–2027
1.2.1.2.	Skatinti naujų kultūrinių paslaugų kūrimą ir plėtojimą	Sukurtų naujų kultūrinių paslaugų skaičius Įstaigų, kuriose sukurta naujų kultūrinių paslaugų skaičius	JRSA, JRS kultūros įstaigos	2021–2027
1.2.1.3.	Diegti ir (arba) plėsti elektronines paslaugas Joniškio rajono kultūros įstaigose	Įdiegtų naujų ir (arba) patobulintų elektroninių paslaugų skaičius	JRSA, JRS kultūros įstaigos	2021–2027
1.2.1.4.	Skatinti ir remti kultūros iniciatyvų, meno mėgėjų kolektyvų, atskirų menininkų veiklą	Suteiktų stipendijų, premijų konkursų nugalėtojams skaičius; Paskatintų meno mėgėjų kolektyvų, menininkų skaičius	JRSA, JRS kultūros įstaigos	2021–2027
1.2.1.5.	Skatinti ir remti meninės raiškos programas ir projektus Joniškio rajone	Finansuotų programų ir (arba) projektų skaičius	JRSA, JRS kultūros įstaigos	2021–2027
1.2.1.6.	Skatinti ir įgyvendinti kultūrinius mainus tarp giminingų miestų, vykdyti tarptautinę projekcinę veiklą	Įgyvendintų projektų, kultūrinių mainų skaičius ir dalyvių juose skaičius	JRSA, JRS kultūros įstaigos	2021–2027
1.2.1.7.	Tobulinti kultūros įstaigų darbuotojų, kūrybinių darbuotojų kompetencijas ir kvalifikaciją	Suorganizuotų ir (arba) lankytų renginių, mokymų, kursų, seminarų skaičius ir dalyvių juose skaičius	JRSA, JRS kultūros įstaigos	2021–2027
1.2.1.8.	Skatinti ir remti kultūros įstaigų vykdomus projektus Joniškio rajono savivaldybėje	Finansuotų projektų skaičius	JRSA, JRS kultūros įstaigos	2021–2027
1.2.1.9	Didinti kultūros paslaugų informacijos sklaidą	Įrengtų ir (arba) atnaujintų stendų skaičius; Sukurtas ir veikiantis vieningas Joniškio rajono kultūros įvykių kalendorius; Sukurta mobilioji programėlė kultūros renginių sklaidai	JRSA, JRS kultūros įstaigos	2021–2027
1.2.2. UŽDAVINYS. Skatinti gyventojų fizinį aktyvumą, ugdyti sportišką bendruomenę				
1.2.2.1.	Atnaujinti ir (arba) plėsti Joniškio rajono savivaldybės sporto ir fizinio aktyvumo infrastruktūrą	Atnaujintos ir (arba) naujai įrengtos lauko/vidaus sporto infrastruktūros objektų skaičius; Įrengtų ir (arba) atnaujintų vaikų žaidimo aikštelių skaičius; rengtų ir (arba) atnaujintų kitų fizinio aktyvumo infrastruktūros objektų skaičius	JRSA, Joniškio sporto centras (toliau – JSC), privatus fiziniai ir juridiniai asmenys, JRS NVO	2021–2027
1.2.2.2.	Atnaujinti ir (arba) plėsti sporto inventorių Joniškio rajono savivaldybės ugdymo įstaigose, Joniškio sporto centre ir kitose įstaigose	Įstaigų, kuriose atnaujintas ir (arba) išplėstas sporto inventorių, skaičius	JRSA, JRS ugdymo įstaigos, JSC, JRS bendruomenės	2021–2027
1.2.2.3.	Skatinti Joniškio rajono sporto organizacijas, sporto komandas ir sportininkus, trenerius, sporto veiklos projektus	Paskatintų sporto organizacijų skaičius; Paskatintų sporto komandų skaičius;	JRSA, JSC, JR sporto organizacijos, ugdymo	2021–2027

Priemonės kodas	Priemonės pavadinimas	Įgyvendinimo rodiklis	Organizatoriai, vykdytojai	Įgyvendinimo laikotarpis
	ir programas	Paskatintų sportininkų, trenerių skaičius; Įgyvendintų projektų, programų skaičius	įstaigos, NVO	
1.2.2.4.	Tobulinti sporto specialistų kompetencijas ir kvalifikaciją	Suorganizuotų ir (arba) lankytų renginių, mokymų, kursų, seminarų skaičius ir dalyvių juose skaičius	JRSA, JSC, JR ugdymo įstaigos	2021–2027
1.2.2.5.	Skatinti sporto renginių organizavimą bei dalyvavimą juose	Suorganizuotų ir (arba) dalyvautų sporto renginių skaičius ir dalyvių juose skaičius	JRSA, JSC, JR ugdymo įstaigos, NVO, bendruomenės, jaunimo organizacijos, su jaunimu dirbančios organizacijos	2021–2027
1.2.2.6.	Didinti sportinės veiklos žinomumą Joniškio rajone	Įgyvendintų viešinimo priemonių skaičius	JRSA, JSC, JR ugdymo įstaigos, NVO, bendruomenės, jaunimo organizacijos, su jaunimu dirbančios organizacijos	2021–2027
1.3. TIKSLAS. Stipri ir pilietiška visuomenė				
1.3.1. UŽDAVINYS. Aktyvinti nevyriausybinių organizacijų veiklą, didinti jų įtrauktį				
1.3.1.1.	Skatinti ir remti Joniškio rajono nevyriausybinių organizacijų, bendruomeninių organizacijų vykdomus projektus	Paremtų projektų ir iniciatyvų skaičius	JRSA, NVO, bendruomenės, socialiniai partneriai	2021–2027
1.3.1.2.	Organizuoti ir skatinti Joniškio rajono nevyriausybinių organizacijų, bendruomeninių organizacijų lyderių, narių mokymus	Suorganizuotų ir (arba) lankytų renginių, mokymų, kursų, seminarų skaičius ir dalyvių juose skaičius	JRSA, NVO, bendruomenės, socialiniai partneriai	2021–2027
1.3.1.3.	Rengti ir įgyvendinti Joniškio rajono savivaldybės teritorijoje veikiančių vietos veiklos grupių vietos plėtros strategijas	Parengtų ir įgyvendintų strategijų skaičius	JRSA, Joniškio miesto vietos veiklos grupė, Joniškio rajono vietos veiklos grupė, NVO, bendruomenės	2021–2027
1.3.1.4.	Skatinti ir remti Joniškio rajono tradicinių religinių bendruomenių ir bendrijų vykdomus projektus, prisidedančius prie maldos namų ir kitų bažnytinių pastatų išsaugojimo	Paremtų projektų ir iniciatyvų skaičius	JRSA, religinės bendruomenės, bendrijos	2021–2027
1.3.1.5.	Skatinti ir įgyvendinti savanorystės programas kultūrinėms ir bendruomeninėms paslaugoms teikti	Suorganizuotų mokymų (savanorių paruošimui) skaičius, apmokytų savanorių skaičius; Pritrauktų savanorių skaičius	JRSA, NVO, socialiniai partneriai	2021–2027

Priemonės kodas	Priemonės pavadinimas	Įgyvendinimo rodiklis	Organizatoriai, vykdytojai	Įgyvendinimo laikotarpis
1.3.2. UŽDAVINYS. Vystyti jaunimui palankią aplinką, plėsti ir skatinti įvairias jaunimo veiklas ir užimtumą				
1.3.2.1.	Skatinti ir vystyti jaunimo ir su jaunimu dirbančių organizacijų veiklą, iniciatyvas	Paremtų ir įveiklintų jaunimo organizacijų, programų, iniciatyvų skaičius	JRSA, su jaunimu dirbančios įstaigos, organizacijos	2021–2027
1.3.2.2.	Plėtoti jaunimo savanoriškos tarnybos programą ir savanorystę Joniškio rajone	Savanorišką tarnybą atlikusių jaunuolių skaičius	JRSA, Jaunimo reikalų departamentas	2021–2027
1.3.2.3.	Skatinti ir plėsti jaunimo veiklas ir užimtumą rajone, integraciją į darbo rinką	Įgyvendintų veiklų skaičius, įdarbintų jaunuolių skaičius	JRSA, su jaunimu dirbančios įstaigos, organizacijos	2021–2027
1.3.2.4.	Skatinti jaunimo verslumą ir profesinį orientavimą	Įgyvendintų veiklų skaičius, įveiklintų jaunuolių skaičius	JRSA, JTVIC, su jaunimu dirbančios įstaigos, organizacijos	2021–2027
1.4. TIKSLAS. Savivaldybės valdymo gerinimas ir efektyvinimas				
1.4.1. UŽDAVINYS. Efektyvinti savivaldybės valdymą ir veiklą, gerinti žmoniškųjų išteklių kompetencijas, vystyti informacines technologijas				
1.4.1.1.	Organizuoti Joniškio rajono savivaldybės tarybos narių, administracijos darbuotojų kvalifikacijos kėlimą, siekiant stiprinti jų kompetencijas ir gebėjimus	Suorganizuotų ir (arba) lankytų renginių, mokymų, kursų, seminarų skaičius ir dalyvių juose skaičius	JRSA	2021–2027
1.4.1.2.	Plėtoti ir (arba) atnaujinti Joniškio rajono savivaldybės administracijos interneto svetainę, informacines sistemas bei kompiuterinę įrangą	Atnaujinta ir plėtojama interneto svetainė, socialinių tinklų paskyra Plėtojamų ir (arba) atnaujintų informacinių sistemų/ kompiuterinės įrangos skaičius	JRSA	2021–2027
1.4.1.3.	Užtikrinti sisteminių viešųjų ir administracinių paslaugų modernizavimą Joniškio rajono savivaldybėje	Supaprastintų/sutrumpintų procesų dalis (procentas); Viešųjų ir administracinių paslaugų, kurioms pakeisti/pritaikyti jų teikimo būdai, skaičius	JRSA, JRS įstaigos, organizacijos	2021–2027
1.4.1.4.	Plėsti ir tobulinti vieno langelio principu veikiančią gyventojų aptarnavimo sistemą Joniškio rajono savivaldybės administracijoje	Įgyvendintų priemonių skaičius	JRSA	2021–2027
1.4.1.5.	Skatinti gyventojus naudotis Joniškio rajono savivaldybės teikiamomis viešosiomis elektroninėmis paslaugomis	Įgyvendintų viešinimo priemonių skaičius; Elektroninių viešųjų paslaugų dalis (procentas)	JRSA, JRS įstaigos ir organizacijos	2021–2027
1.4.1.6.	Įgyvendinti administracinės naštos mažinimo priemones Joniškio rajono savivaldybės administracijoje, įstaigose bei organizacijose	Įgyvendintų priemonių skaičius	JRSA, JRS įstaigos ir organizacijos	2021–2027

Priemonės kodas	Priemonės pavadinimas	Įgyvendinimo rodiklis	Organizatoriai, vykdytojai	Įgyvendinimo laikotarpis
1.4.1.7.	Įgyvendinti korupcijos prevencijos priemonės Joniškio rajono savivaldybės administracijoje, įstaigose bei organizacijose	Įgyvendintų priemonių skaičius	JRSA, JRS įstaigos ir organizacijos	2021–2027
1.4.1.8.	Skatinti moterų ir vyrų lygybę didinant informuotumą lyčių lygių galimybių srityje	Įgyvendintų priemonių skaičius	JRSA, JRS įstaigos ir organizacijos	2021–2027
1.4.1.9.	Rengti ir (arba) atnaujinti Joniškio rajono savivaldybės teritorijų planavimo, strateginio planavimo dokumentus	Parengtų ir (arba) atnaujintų bendrųjų, specialiųjų ir detaliųjų planų bei žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektų skaičius; Parengtų ir (arba) atnaujintų strateginio planavimo dokumentų skaičius	JRSA	2021–2027
1.4.1.10.	Organizuoti ir užtikrinti savivaldybės bei valstybės perduotų funkcijų įgyvendinimą Joniškio rajono savivaldybėje	Įgyvendintų priemonių skaičius	JRSA, JRS įstaigos ir organizacijos	2021–2027
1.4.1.11.	Gerinti Joniškio rajono savivaldybės administracijos darbo aplinką	Įsigytos įrangos, inventoriaus, baldų, kitų priemonių skaičius	JRSA	2021–2027
1.4.2. UŽDAVINYS. Formuoti tinkamą Joniškio rajono savivaldybės įvaizdį				
1.4.2.1.	Įgyvendinti Joniškio rajono savivaldybės įvaizdžio formavimo strategiją	Parengta įvaizdžio formavimo strategija Įgyvendintų priemonių skaičius	JRSA, JRS įstaigos ir organizacijos	2021–2027
1.4.2.2.	Gerinti Joniškio rajono savivaldybės administracijos komunikavimo ir įvaizdžio formavimo funkcijas	Įgyvendintų priemonių skaičius	JRSA	2021–2027
1.4.2.3.	Skleisti, viešinti informaciją apie Joniškio rajoną leidiniuose, interneto svetainėse, socialiniuose tinkluose	Publikuotų straipsnių, pranešimų skaičius Įgyvendintų kitų viešinimo priemonių skaičius	JRSA, JRS įstaigos ir organizacijos	2021–2027
1.4.2.4.	Plėtoti Joniškio rajono savivaldybės tarptautinį bendradarbiavimą	Vykdytų tarptautinių (bendradarbiavimo) priemonių skaičius	JRSA	2021–2027
1.5. TIKSLAS. Visiems prieinamos socialinės paslaugos				
1.5.1. UŽDAVINYS. Teikti kokybiškas ir poreikius atitinkančias socialines paslaugas				
1.5.1.1.	Plėsti nestacionarias socialines paslaugas ir gerinti jų prieinamumą asmenims ir šeimoms, kuriems reikalinga pagalba	Suteiktų nestacionarių socialinių paslaugų skaičius	JRSA, JRS socialinių paslaugų įstaigos ir organizacijos	2021–2027
1.5.1.2.	Plėsti ir tobulinti socialinių paslaugų įstaigose ir organizacijose teikiamas paslaugas	Naujai išplėtotų socialinių paslaugų skaičius	JRSA, JRS socialinių paslaugų įstaigos ir organizacijos	2021–2027

Priemonės kodas	Priemonės pavadinimas	Igyvendinimo rodiklis	Organizatoriai, vykdytojai	Igyvendinimo laikotarpis
1.5.1.3.	Plėsti ir gerinti dienos socialines paslaugas asmens namuose, į jas integruojant slaugos paslaugas, tobulinti šių paslaugų prieinamumą	Suteiktų integruotų dienos socialinių paslaugų asmens namuose skaičius	JRSA, JRS socialinių paslaugų įstaigos ir organizacijos	2021–2027
1.5.1.4.	Skatinti ir plėtoti savanorystę socialinių paslaugų teikimo srityje	Pritrauktų savanorių skaičius	JRSA, JRS socialinių paslaugų įstaigos ir organizacijos, JRS NVO, JRS BO	2021–2027
1.5.2. UŽDAVINYS. Plėsti ir tobulinti socialinių paslaugų infrastruktūrą				
1.5.2.1.	Atnaujinti ir (arba) plėsti Joniškio rajono savivaldybės socialines paslaugas teikiančių įstaigų ir organizacijų infrastruktūrą, gerinti materialinę bazę	Socialines paslaugas teikiančių įstaigų, kuriose atnaujinta ir (arba) išplėsta infrastruktūra skaičius Socialines paslaugas teikiančių įstaigų, kuriose pagerinta materialinė bazė skaičius	JRSA, JRS socialinių paslaugų įstaigos ir organizacijos	2021–2027
1.5.2.2.	Gerinti socialines paslaugas teikiančių įstaigų ir organizacijų informacinių technologijų aplinką bei plėsti ir (arba) vystyti elektronines (nuotoline) paslaugas	Socialinių paslaugų įstaigų ir organizacijų, kuriose atnaujinta ir (arba) išplėsta informacinių technologijų aplinka skaičius Įdiegtų naujų ir (arba) patobulintų elektroninių paslaugų skaičius	JRSA, JRS socialinių paslaugų įstaigos ir organizacijos	2021–2027
1.6. TIKSLAS. Socialiai pažeidžiamos bendruomenės stiprinimas				
1.6.1. UŽDAVINYS. Skatinti įvairių gyventojų grupių integraciją ir mažinti socialinę atskirtį				
1.6.1.1.	Tobulinti pagyvenusių žmonių integraciją bei socialinę įtrauktį bei skatinti aktyvų gyventojų senėjimą Joniškio rajone	Igyvendintų pagyvenusių žmonių integraciją skatinančių projektų skaičius	JRSA, JRS BĮ, JRS NVO, JRS BO	2021–2027
1.6.1.2.	Gerinti neįgalių asmenų užimtumą ir specialių poreikių tenkinimą	Igyvendintų neįgalių asmenų užimtumą didinančių projektų skaičius	JRSA, JRS BĮ, JRS NVO, JRS BO	2021–2027
1.6.1.3.	Plėsti Joniškio rajono atviro jaunimo centro, jaunimo organizacijų, neformalių jaunimo grupių veiklą, pradedant teikti socialinę atskirtį patiriančių jaunų asmenų integravimosi ar grįžimo į darbo rinką ir (arba) švietimo sistemą, visuomeninį gyvenimą paslaugas	Pradėtų naujai teikti paslaugų jaunimui skaičius; Įstaigų, jaunimo organizacijų, neformalių jaunimo grupių, pradėjusių teikti naujas paslaugas jaunimui, skaičius; Jaunų, socialinę atskirtį turinčių asmenų, kurie integravosi ar grįžo į darbo rinką ir (arba) ugdymo įstaigą, skaičius	JRSA, JRS BĮ, JRS NVO, JRS BO, privatūs fiziniai ir juridiniai asmenys	2021–2027
1.6.1.4.	Remti ir skatinti bendruomeninius socialinių inovacijų projektus Joniškio rajono savivaldybėje, skirtus socialinei integracijai ir socialinės atskirties mažinimui	Paremtų ir paskatintų bendruomeninių socialinių inovacijų projektų skaičius	JRSA, JRS NVO, JRS BO, JRS VVG, JRS privatūs fiziniai ir juridiniai asmenys	2021–2027

Priemonės kodas	Priemonės pavadinimas	Įgyvendinimo rodiklis	Organizatoriai, vykdytojai	Įgyvendinimo laikotarpis
1.6.1.5.	Plėsti ir teikti kompleksines paslaugas rizikos grupės asmenims	Suteiktų socialinių paslaugų rizikos grupės asmenims skaičius	JRSA, JRS BĮ, JRS NVO, JRS BO	2021–2027
1.6.2. UŽDAVINYS. Plėtoti visiems prieinamą gyvenamąjį būstą ir socialinę aplinką				
1.6.2.1.	Atnaujinti ir (arba) plėsti Joniškio rajono savivaldybės socialinio būsto fondą	Įsigytų socialinių būstų skaičius; Pagerintų / pritaikytų socialinių būstų skaičius	JRSA	2021–2027
1.6.2.2.	Pritaikyti gyvenamuosius būstus ir gyvenamąją aplinką asmenims su negalia	Gyvenamųjų pastatų, pritaikytų negalią turintiems asmenims, skaičius; Teritorijų, kuriose pritaikyta gyvenamoji aplinka asmenims su negalia, skaičius	JRSA, JRS įstaigos ir organizacijos	2021–2027
1.6.2.3.	Pritaikyti Joniškio rajono savivaldybės viešuosius pastatus ir viešąsias erdves neįgaliesiems bei įvairioms socialinėms grupėms, laikantis universalaus dizaino principų	Viešųjų pastatų ir teritorijų, pritaikytų negalią turintiems asmenims, skaičius Erdvių, pritaikytų įvairioms socialinėms grupėms, skaičius	JRSA, JRS įstaigos ir organizacijos	2021–2027
1.7. TIKSLAS. Palankios aplinkos vaikui ir šeimai kūrimas				
1.7.1. UŽDAVINYS. Užtikrinti paramą ir kokybiškas bei prieinamas paslaugas šeimai				
1.7.1.1.	Plėsti teikiamų kompleksinių paslaugų šeimoms ir vaikams tinklą Joniškio rajone	Suteiktų kompleksinių paslaugų skaičius; Šeimų, gavusių kompleksines paslaugas, skaičius	JRSA, JRS socialinių paslaugų įstaigos ir organizacijos	2021–2027
1.7.1.2.	Skatinti vaikų dienos centrų tinklo plėtrą ir kitų užimtumo paslaugų vaikams teikimą bendruomenėse	Vaikų dienos centrų skaičius; Vaikų dienos centrus lankančių vaikų skaičius; Bendruomenėse teikiamų užimtumo paslaugų vaikams skaičius	JRSA, JRS BO	2021–2027
1.7.1.3.	Organizuoti socialinių paslaugų paklausos ir pasiūlos, prieinamumo ir kokybės vertinimus	Atliktų vertinimų skaičius	JRSA, JRS socialinių paslaugų įstaigos ir organizacijos	2021–2027
1.7.1.4.	Vystyti materialinės paramos jaunoms šeimoms sistemą	Paramą gavusių jaunų šeimų skaičius	JRSA	2021–2027
1.7.1.5.	Remti nevyriausybinę organizacijų, dirbančių šeimos gerovės ir vaiko teisių apsaugos srityse, veiklos plėtrą Joniškio rajone	Paremtų ir paskatintų nevyriausybinę organizacijų projektų skaičius	JRSA, JRS NVO	2021–2027
1.7.2. UŽDAVINYS. Plėsti pagalbą socialiai pažeidžiamiems vaikams ir šeimoms				

Priemonės kodas	Priemonės pavadinimas	Įgyvendinimo rodiklis	Organizatoriai, vykdytojai	Įgyvendinimo laikotarpis
1.7.2.1.	Kurti šeimai artimą aplinką vaikams, netekusiems tėvų globos, bendruomeniniuose vaikų globos namuose	Įsteigtų bendruomeninių vaikų globos namų skaičius; Bendruomeniniuose vaikų globos namuose globojamų vaikų skaičius	JRSA, JRS socialinių paslaugų įstaigos ir organizacijos	2021–2027
1.7.2.2.	Didinti Joniškio rajono šeimų, kurių vaikai yra patekę į laikinąją globą, socialinį aktyvumą	Vaikų, sugrįžusių iš laikinosios globos į biologines šeimas, skaičius	JRSA, JRS socialinių paslaugų įstaigos ir organizacijos	2021–2027
1.7.2.3.	Plėtoti Joniškio rajono savivaldybėje kompleksinę pagalbą galimai smurtą ir prievartą patyrusiems vaikams bei jų šeimų nariams	Asmenų, gavusių kompleksines paslaugas, skaičius	JRSA, JRS NVO, JRS įstaigos ir organizacijos	2021–2027
1.7.2.4.	Teikti pagalbą šeimoms, auginančioms įvairių raidos ir (ar) vystymosi sutrikimų turinčius vaikus	Suteiktų paslaugų skaičius	JRSA, JRS NVO, JRS įstaigos ir organizacijos	2021–2027
1.8. TIKSLAS. Visuomenės fizinės ir psichologinės sveikatos stiprinimas				
1.8.1. UŽDAVINYS. Modernizuoti ir optimizuoti sveikatos priežiūros įstaigų infrastruktūrą				
1.8.1.1.	Atnaujinti Joniškio rajono sveikatos priežiūros įstaigų vidaus ir išorės infrastruktūrą	Sveikatos priežiūros įstaigų, kuriose atnaujinta infrastruktūra, skaičius	JRSA, JRS sveikatos priežiūros įstaigos	2021–2027
1.8.1.2.	Atnaujinti ir (arba) plėsti sveikatos priežiūros įstaigų medicininę įrangą, gerinant teikiamų paslaugų kokybę	Sveikatos priežiūros įstaigų, kuriose atnaujinta ir (arba) išplėsta medicininė įranga, pacientų ir darbuotojų saugi aplinka, skaičius	JRSA, JRS sveikatos priežiūros įstaigos	2021–2027
1.8.1.3.	Optimizuoti sveikatos priežiūros įstaigų veiklą, teikiant mobilies sveikatos priežiūros paslaugas	Teikiamų mobilių sveikatos priežiūros paslaugų skaičius	JRSA, JRS sveikatos priežiūros įstaigos	2021–2027
1.8.1.4.	Plėtoti elektronines sveikatos priežiūros paslaugas, skatinti jų naudojimą ir prieinamumą bei atnaujinti ir (arba) plėsti informacinių technologijų bazes sveikatos priežiūros įstaigose	Elektroninių sveikatos priežiūros paslaugų ir informacinių technologijų diegimo ir plėtros lygis sveikatos priežiūros įstaigose, proc.	JRSA, JRS sveikatos priežiūros įstaigos	2021–2027
1.8.2. UŽDAVINYS. Gerinti sveikatos priežiūros paslaugų kokybę ir prieinamumą				
1.8.2.1.	Gerinti teikiamų sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumą ir kokybę, diegti naujas sveikatos priežiūros paslaugas Joniškio rajone	Naujai teikiamų sveikatos priežiūros paslaugų skaičius; Pagerintų / patobulintų / išplėstų sveikatos priežiūros paslaugų skaičius	JRSA, JRS sveikatos priežiūros įstaigos	2021–2027
1.8.2.2.	Spręsti sveikatos priežiūros specialistų trūkumo problemas, diegiant/ pritaikant kompleksinį sveikatos priežiūros sistemos specialistų planavimo modelį	Įdiegtas / pritaikytas kompleksinio sveikatos priežiūros sistemos specialistų planavimo modelis	JRSA, JRS sveikatos priežiūros įstaigos	2021–2027
1.8.2.3.	Stiprinti pirminių ligų diagnostiką ir prevenciją Joniškio rajone	Įgyvendintų pirminių ligų diagnostikos ir prevencijos programų skaičius	JRSA, JRS sveikatos priežiūros įstaigos	2021–2027

Priemonės kodas	Priemonės pavadinimas	Įgyvendinimo rodiklis	Organizatoriai, vykdytojai	Įgyvendinimo laikotarpis
1.8.2.4.	Atlikti teikiamų sveikatos priežiūros paslaugų poreikio, kokybės bei prieinamumo monitoringą ir analizę	Atliktas teikiamų sveikatos priežiūros paslaugų poreikio, kokybės bei prieinamumo monitoringas ir analizė	JRSA, JRS sveikatos priežiūros įstaigos	2021–2027
1.8.2.5.	Skatinti sveikatos priežiūros įstaigų ir vietos bendruomenių bendradarbiavimą keliant kompetenciją sveikatos tausojimo bei stiprinimo srityje	Organizuotų tikslinių renginių / susitikimų / mokymų skaičius ir dalyvių juose skaičius	JRSA, JRS sveikatos priežiūros įstaigos, JRS BO, JRS VSB	2021–2027
1.8.2.6.	Diegti jaunimui palankų sveikatos priežiūros paslaugų modelį Joniškio rajone	Įdiegtų skatinamųjų priemonių skaičius	JRSA, JRS sveikatos priežiūros įstaigos	2021–2027
1.8.3. UŽDAVINYS. Sudaryti sąlygas gyventojams stiprinti sveikatą, kurti ir vystyti su visuomenės sveikatos stiprinimu susijusias veiklas				
1.8.3.1.	Atnaujinti Joniškio rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuro infrastruktūrą, materialinę bazę	Įsigytos įrangos, priemonių skaičius	JRSA, JRS VSB	2021–2027
1.8.3.2.	Gerinti ikimokyklinio, priešmokyklinio ir mokyklinio amžiaus vaikų sveikatos priežiūrą Joniškio rajono ugdymo įstaigose	Ugdymo įstaigose organizuotų sveikatinimo renginių skaičius, tenkantis 100 mokinių	JRSA, JRS VSB, JRS ugdymo įstaigos	2021–2027
1.8.3.3.	Organizuoti ir vykdyti Joniškio rajono gyventojų sveikatos stiprinimą skatinančius renginius, mokymus, propaguoti sveiką gyvenseną, skatinti bendruomenines sveikatinimo iniciatyvas	Suorganizuotų sveikatos ugdymo ir mokymo renginių skaičius ir dalyvių juose skaičius; Įgyvendintų iniciatyvų skaičius	JRSA, JRS sveikatos priežiūros įstaigos, JRS VSB, JRS ugdymo įstaigos, JRS NVO, JRS BO	2021–2027
1.8.3.4.	Remti visuomenės sveikatos iniciatyvas (projektus) vykdant visuomenės sveikatos rėmimo specialiąją programą	Įgyvendintų tikslinių programų skaičius; Įgyvendintų projektų skaičius	JRSA, JRS sveikatos priežiūros įstaigos, JRS VSB	2021–2027
1.8.3.5.	Tobulinti visuomenės sveikatos priežiūros specialistų kompetencijas ir kvalifikaciją	Suorganizuotų ir (arba) lankytų mokymų, kursų, seminarų skaičius; dalyvių juose skaičius	JRSA, JRS VSB	2021–2027
1.8.3.6.	Gerinti sveikatos priežiūros įstaigų pasirengimą ir sveikatos priežiūros paslaugų teikimą epidemiologinės krizės metu	Įsigytos įrangos, priemonių skaičius; Parengtų ir apmokytų kompetentingų sveikatos priežiūros specialistų skaičius	JRSA, JRS sveikatos priežiūros įstaigos, JRS VSB	2021–2027
1.8.4. UŽDAVINYS. Užtikrinti psichologinės gerovės ir visuomenės psichikos sveikatos stiprinimo paslaugų prieinamumą				
1.8.4.1.	Didinti psichikos sveikatos paslaugų prieinamumą Joniškio rajone	Suteiktų psichikos sveikatos paslaugų skaičius	JRSA, Joniškio PSC	2021–2027
1.8.4.2.	Rengti psichologinio atsparumo didinimo darbe programas	Parengtų psichologinio atsparumo didinimo darbe programų skaičius	JRSA, Joniškio PSC, JRS VSB	2021–2027

Priemonės kodas	Priemonės pavadinimas	Įgyvendinimo rodiklis	Organizatoriai, vykdytojai	Įgyvendinimo laikotarpis
1.8.4.3.	Skatinti vyresnio amžiaus asmenų psichikos sveikatos stiprinimo iniciatyvas	Įgyvendintų tikslinių iniciatyvų skaičius	JRSA, Joniškio PSC, JRS VSB, JRS NVO, JRS BO	2021–2027
1.8.4.4.	Plėsti psichikos sveikatos kompetencijų stiprinimo programas ikimokyklinio ir mokyklinio ugdymo įstaigose	Įdiegtų psichikos sveikatos kompetencijų stiprinimo programų ikimokyklinio ir mokyklinio ugdymo įstaigose skaičius	JRSA, Joniškio PSC, JRS ugdymo įstaigos, JRS VSB	2021–2027
1.8.4.5.	Taikyti socialinio recepto iniciatyvą, teikiant sveikatos priežiūros paslaugas vyresnio amžiaus žmonėms ir neįgaliesiems asmenims	Įgyvendintų socialinių psichikos sveikatą gerinančių priemonių skaičius	JRSA, JRS sveikatos priežiūros įstaigos, JRS VSB, Joniškio PSC	2021–2027
II PRIORITETAS KONKURENCINGA RAJONO EKONOMIKA				
2.1. TIKSLAS. Investicijas ir konkurencingumą skatinančios ekonominės aplinkos kūrimas				
2.1.1. UŽDAVINYS. Gerinti verslo sąlygų, paramos bei informavimo sistemą				
2.1.1.1.	Įgyvendinti verslumo ugdymo, turizmo ir verslo skatinimo programą Joniškio rajone	Suteiktų konsultacijų pradedantiesiems ir esamiems verslininkams skaičius; Verslumo ugdymo paskaitų, seminarų ir kitų sklaidos renginių skaičius; Verslo ir turizmo parodų, skaičius, kuriose dalyvauta skaičius; Vykdytų informacijos apie paramą verslui sklaidos priemonių skaičius	JRSA, JTVIC	2021–2027
2.1.1.2.	Skatinti vietinių užimtumo iniciatyvų, projektų, remiančių naujų darbo vietų steigimą įgyvendinimą	Paremtų užimtumo iniciatyvų skaičius Įsteigtų naujų darbo vietų skaičius	Užimtumo tarnyba prie LR SAM Šiaulių klientų aptarnavimo departamento Joniškio skyrius, JRSA	2021–2027
2.1.1.3.	Skatinti ir remti Joniškio rajono kaimo, smulkaus ir vidutinio verslo plėtros programas	Paremtų programų, projektų, iniciatyvų skaičius	JRSA	2021–2027
2.1.1.4.	Teikti metodinę pagalbą Joniškio rajono verslininkams, verslo įmonėms, asmenims, ketinantiems pradėti verslą, investuotojams	Verslininkų, verslo įmonių, investuotojų, kuriems suteikta metodinė pagalba skaičius Verslininkams ir / ar būsimiems verslininkams parengtų projektų paraiškų skaičius	JRSA, JTVIC, Užimtumo tarnyba Joniškio skyrius, kitos verslo skatinimo institucijos	2021–2027

Priemonės kodas	Priemonės pavadinimas	Įgyvendinimo rodiklis	Organizatoriai, vykdytojai	Įgyvendinimo laikotarpis
2.1.1.5.	Viešinti Joniškio rajono verslą, verslo plėtojimo ir investavimo į rajoną galimybes	Verslo misijų / susitikimų/ parodų ir mugių, kuriose dalyvauta, skaičius	JTVIC, JRSA	2021–2027
2.1.1.6.	Vystyti ir viešinti patrauklius verslui žemės sklypus ir teritorijas, esančias Joniškio rajone	Suformuotų žemės sklypų skaičius Paruoštų teritorijų skaičius Įgyvendintų viešinimo priemonių skaičius	JRSA, privatūs fiziniai ir juridiniai asmenys	2021–2027
2.1.1.7.	Įrengti modernias turgavietes ar kitą infrastruktūrą, skirtą smulkiam ir / ar vidutiniam verslui/ prekybai Joniškio rajone	Įrengtų prekybos vietų skaičius	JRSA	2021–2027
2.1.1.8.	Taikyti mokesčių lengvatas ir kitas finansines skatinimo priemones Joniškio rajono investuotojams, verslo įmonėms ir verslininkams	Parengta mokesčių lengvatų/ mokestinių paskatų teikimo tvarka Verslo įmonių ir (arba) verslininkų, investuotojų, kuriems suteiktos lengvatos, skaičius	JRSA, JTVIC	2021–2027
2.1.2. UŽDAVINYS. Skatinti gyventojų verslumą, aktyvinti viešojo ir privataus sektorių bendradarbiavimą				
2.1.2.1.	Gerinti Joniškio rajono savivaldybės administracijos, verslo, asocijuotų verslo struktūrų bendradarbiavimą	Įgyvendintų bendrų iniciatyvų skaičius	JRSA, JTVIC, verslo įmonės, verslininkai	2021–2027
2.1.2.2.	Organizuoti ir populiarinti verslumą skatinančius, gerąją verslo patirtį viešinančius renginius, verslo iniciatyvas Joniškio rajone	Suorganizuotų ir (arba) lankytų renginių ir dalyvių juose skaičius Sėkmingo verslo pavyzdžių pristatymo renginių skaičius Paremtų ir įgyvendintų iniciatyvų skaičius	JRSA, JTVIC, verslo įmonės, verslininkai	2021–2027
2.1.2.3.	Organizuoti mokymus Joniškio rajono kaimiškų vietovių gyventojams, skatinančius verslumą ir alternatyvias veiklas kaime	Suorganizuotų ir (arba) lankytų renginių, mokymų, kursų, seminarų skaičius ir dalyvių juose skaičius	JRSA, JTVIC, JRS verslo įmonės, verslininkai, Joniškio rajono VVG	2021–2027
2.1.2.4.	Skatinti vystyti „žaliąjį“ ir socialiai atsakingą verslą Joniškio rajone	Suorganizuotų ir (arba) lankytų renginių, mokymų, kursų, seminarų skaičius ir dalyvių juose skaičius Suorganizuotų gerosios praktikos mainų skaičius	JRSA, JTVIC, JRS verslo įmonės, verslininkai	2021–2027
2.1.2.5.	Palaiakyti ir skatinti „jauną verslą“, verslo inovacijų diegimą Joniškio rajone	Suorganizuotų ir (arba) lankytų renginių, mokymų, kursų, seminarų skaičius ir dalyvių juose skaičius Įkurtas ir veikiantis verslo bendradarbiystės centras („Spiečius“) Įmonių, įdiegusių inovacijas versle skaičius	JRSA, JTVIC, JRS verslo įmonės, verslininkai	2021–2027
2.1.2.6.	Skatinti Joniškio rajono jaunimo verslumą, šviesti ekonominio raštingumo ir karjeros planavimo klausimais	Suorganizuotų ir (arba) lankytų renginių, mokymų, kursų, seminarų skaičius ir dalyvių juose skaičius	JRSA, JTVIC, JRS verslo įmonės, jaunimo organizacijos, įstaigos dirbančios su jaunimu	2021–2027

Priemonės kodas	Priemonės pavadinimas	Įgyvendinimo rodiklis	Organizatoriai, vykdytojai	Įgyvendinimo laikotarpis
2.2. TIKSLAS. Turizmo paslaugų plėtra, kultūros ir gamtos paveldo įveiklinimas				
2.2.1. UŽDAVINYS. Gerinti ir plėsti turizmo bei rekreacijos paslaugų infrastruktūrą, pritaikyti turizmo ir bendruomenės poreikiams				
2.2.1.1.	Kurti, plėsti ir (arba) atnaujinti viešąją rekreacijos ir aktyvaus poilsio paslaugų infrastruktūrą Joniškio rajone	Įrengtų ir (arba) atnaujintų viešosios rekreacijos ir aktyvaus poilsio objektų skaičius	JRSA, NVO, privatūs fiziniai ir juridiniai asmenys	2021–2027
2.2.1.2.	Kurti, plėsti ir (arba) atnaujinti kaimo turizmo, kulinarinio turizmo paslaugų infrastruktūrą Joniškio rajone	Sukurtų, išplėstų ir (arba) atnaujintų kaimo/kulinarinio turizmo objektų skaičius	JRSA, NVO, VVG, privatūs fiziniai ir juridiniai asmenys	2021–2027
2.2.1.3.	Kurti, plėsti ir (arba) atnaujinti pažintinio turizmo paslaugų infrastruktūrą Joniškio rajone	Sukurtų, išplėstų ir (arba) atnaujintų pažintinio turizmo objektų skaičius	JRSA, NVO, VVG, privatūs fiziniai ir juridiniai asmenys	2021–2027
2.2.1.4.	Įrengti, plėsti ir (arba) atnaujinti Joniškio rajono savivaldybės turistinių ir rekreacinių objektų ženklinimo sistemą	Įrengtų ir (arba) atnaujintų informacinių stendų, nuorodų, kelio ženklų skaičius	JRSA, JTVIC	2021–2027
2.2.1.5.	Tvarkyti rekreacines teritorijas (papildimus, poilsio aikštes, krantines) ir pritaikyti jas turistų, bendruomenės poreikiams	Turizmui pritaikytų rekreacinių teritorijų skaičius	JRSA, NVO, privatūs fiziniai ir juridiniai asmenys	2021–2027
2.2.1.6.	Didinti Joniškio rajono turizmo paslaugų informacijos sklaidą	Įgyvendintų viešinimo priemonių skaičius	JRSA, JTVIC	2021–2027
2.2.1.7.	Įgyvendinti turizmą skatinančius projektus, sudaryti (tikslinti) naujus turistinius maršrutus	Įgyvendintų turizmą skatinančių projektų skaičius Sukurtų (patikslintų) naujų turistinių maršrutų skaičius	JRSA, JTVIC	2021–2027
2.2.2. UŽDAVINYS. Kompleksiškai tvarkyti paveldo objektus ir pritaikyti juos visuomenės poreikiams				
2.2.2.1.	Tvarkyti Joniškio rajono savivaldybės kultūros paveldo objektus ir pritaikyti juos turizmui, švietimui, kultūrai, kitoms viešosioms paslaugoms bei ekonominei veiklai	Sutvarkytų ir pritaikytų kultūros paveldo objektų skaičius	JRSA, JRS kultūros įstaigos, NVO, privatūs ir fiziniai asmenys	2021–2027
2.2.2.2.	Tvarkyti rajono dvarus ir dvarų teritorijas bei pritaikyti juos turizmui, švietimui, kultūrai, kitoms viešosioms paslaugoms bei ekonominei veiklai	Sutvarkytų ir pritaikytų dvarų ir (arba) dvarų teritorijų skaičius	JRSA, JRS kultūros įstaigos, NVO, privatūs ir fiziniai asmenys	2021–2027
2.2.2.3.	Tvarkyti ir / arba pritaikyti Joniškio rajono gamtos paveldo objektus turizmui	Sutvarkytų ir / arba pritiktų gamtos paveldo objektų skaičius	JRSA, NVO, privatūs ir fiziniai asmenys	2021–2027
2.2.2.4.	Įgyvendinti rajono kultūros ir gamtos paveldo paslaugų rinkodaros priemonės, siekiant pritraukti investuotojus, gerinti	Suorganizuotų renginių ir dalyvių juose skaičius Parodų, mugių, kuriose dalyvauta ir dalyvių juose skaičius	JRSA, JTVIC, JRS kultūros įstaigos, NVO	2021–2027

Priemonės kodas	Priemonės pavadinimas	Įgyvendinimo rodiklis	Organizatoriai, vykdytojai	Įgyvendinimo laikotarpis
	ir plėsti turizmo paslaugas	Įgyvendintų rinkodaros, viešinimo priemonių skaičius		
2.2.2.5.	Remti nekilnojamojo kultūros paveldo pažinimo ir sklaidos projektus	Paremtų kultūros paveldo pažinimo ir sklaidos projektų	JRSA, JRS kultūros įstaigos	2021–2027
2.3. TIKSLAS. Darni žemės ūkio ir kaimo plėtra				
2.3.1.UŽDAVINYS. Gerinti žemės ūkio veiklos sąlygas, plėtojant ekologinę žemdirbystę bei alternatyvias veiklas kaime				
2.3.1.1.	Skatinti ekologinių ūkių kūrimą, augalininkystės ir gyvulininkystės ūkių modernizavimą pereinant prie ekologinių ūkių, konsultuojant ūkininkus ekologinių ūkių vystymo, modernizavimo galimybių klausimais	Įkurtų naujų ekologinių ūkių skaičius Paskatintų modernizuotų augalininkystės ir gyvulininkystės ūkių skaičius Suteiktų konsultacijų skaičius	JRSA, LŪS JS, JRS VVG, Lietuvos žemės ūkio konsultavimo tarnyba Joniškio biuras (LŽŪKT Joniškio biuras), privatūs fiziniai ir juridiniai asmenys, ūkininkai	2021–2027
2.3.1.2.	Skatinti Joniškio rajono žemės ūkių modernizaciją mažinant neigiamą poveikį klimato kaitai ir kuriant ūkių veiklos diversifikavimą	Suorganizuotų ir (arba) lankytų renginių, mokymų, kursų, seminarų skaičius ir dalyvių juose skaičius	JRSA, LŪS JS, LŽŪKT Joniškio biuras, JRS VVG, privatūs fiziniai ir juridiniai asmenys, ūkininkai	2021–2027
2.3.1.3.	Vykdyti žemės ūkio vandentvarkos statinių rekonstrukciją Joniškio rajone	Įgyvendintų vandentvarkos statinių rekonstrukcijos projektų skaičius	JRSA, LŪS JS, JRS VVG, privatūs fiziniai ir juridiniai asmenys, ūkininkai	2021–2027
2.3.1.4.	Vykdyti melioracinių sistemų rekonstrukciją ir plėtrą Joniškio rajono savivaldybės teritorijoje	Rekonstruotų, remontuotų ir (arba) atnaujintų sausinimo sistemų plotas (ha), griovių ilgis (km), įrenginių skaičius	JRSA, privatūs fiziniai ir juridiniai asmenys, ūkininkai	2021–2027
2.3.1.5.	Organizuoti ir prisidėti organizuojant Joniškio rajono savivaldybės žemės ūkio veiklą vykdančių asmenų mokymąsi	Suorganizuotų ir (arba) lankytų renginių, mokymų, kursų, seminarų skaičius ir dalyvių juose skaičius	JRSA, LŪS JS, LŽŪKT Joniškio biuras, JR VVG, Joniškio žemės ūkio mokykla	2021–2027
2.3.1.6.	Konsultuoti Joniškio rajono asmenis ūkininkavimo, melioracijos, žemės ūkio technikos registravimo ir kitais su žemės ūkiu susijusiais klausimais	Suteiktų konsultacijų skaičius	JRSA, LŽŪKT Joniškio biuras, Joniškio maisto ir veterinarijos tarnyba,	2021–2027

Priemonės kodas	Priemonės pavadinimas	Įgyvendinimo rodiklis	Organizatoriai, vykdytojai	Įgyvendinimo laikotarpis
			Joniškio žemės ūkio mokykla	
2.3.1.7.	Skatinti Joniškio rajono savivaldybės administracijos glaudesnę bendradarbiavimą su ūkininkais, ūkininkų sąjunga	Surengtų susitikimų skaičius	JRSA, LŪS JS, ūkininkai	2021–2027
III PRIORITETAS. DARNI IR SAUGI GYVENAMOJI APLINKA				
3.1. TIKSLAS. Švarios aplinkos užtikrinimas, viešųjų erdvių ir kraštovaizdžio darnus puoselėjimas				
3.1.1. UŽDAVINYS. Vystyti žaliąją energetiką, diegti energiją tausojančias priemones				
3.1.1.1.	Modernizuoti ir plėsti Joniškio rajono apšvietimo sistemą taikant LED technologiją	Įrengtų / modernizuotų apšvietimo tinklų ilgis (km), LED šviestuvų skaičius	JRSA	2021–2027
3.1.1.2.	Modernizuoti ir plėsti Joniškio miesto apšvietimo sistemą daugiabučių gyvenamųjų namų kvartaluose, taikant LED technologiją	Įrengtų / modernizuotų apšvietimo tinklų ilgis (km), LED šviestuvų skaičius	JRSA	2021–2027
3.1.1.3.	Įrengti kryptines apšvietimo sistemas ties pėsčiųjų perėjomis	Sutvarkytų pėsčiųjų perėjų skaičius	JRSA	2021–2027
3.1.1.4.	Modernizuoti šilumos ir/ar elektros ūkius Joniškio rajono savivaldybės įstaigose, naudojant žaliosios energetikos sprendimus	Modernizuotų šilumos ir /ar elektros ūkių skaičius	JRSA, JRS biudžetinės, viešosios įstaigos	2021–2027
3.1.1.5.	Gerinti centralizuotos šilumos tiekimo vamzdynų būklę, mažinant šilumos praradimus ir nuostolius	Remontuotų vamzdynų ilgis (km)	UAB Joniškio butų ūkis, UAB „Fortum Joniškio energija“, JRSA	2021–2027
3.1.1.6.	Modernizuoti viešosios paskirties pastatus Joniškio rajone	Sutvarkytų viešosios paskirties pastatų skaičius	JRSA	2021–2027
3.1.2. UŽDAVINYS. Vystyti vandens ir nuotekų infrastruktūrą darnoje su gamtine aplinka				
3.1.2.1.	Statyti vandens gerinimo įrenginius Joniškio rajono gyvenvietėse	Pastatytų įrenginių skaičius	JRSA, UAB „Joniškio vandenys“	2021–2027
3.1.2.2.	Statyti ir (arba) rekonstruoti paviršinio vandens nuotekų infrastruktūrą Joniškio rajone	Rekonstruotų, nutiestų tinklų ilgis (km)	JRSA, UAB „Joniškio vandenys“	2021–2027
3.1.2.3.	Rekonstruoti ir plėsti vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūrą Joniškio rajone	Rekonstruotų, nutiestų tinklų ilgis (km)	JRSA, UAB „Joniškio vandenys“	2021–2027

Priemonės kodas	Priemonės pavadinimas	Įgyvendinimo rodiklis	Organizatoriai, vykdytojai	Įgyvendinimo laikotarpis
3.1.2.4.	Skatinti gyventojus prisijungti prie centralizuotų vandens tiekimo ir nuotekų surinkimo tinklų	Publikuotų straipsnių, pranešimų, kitų viešinimo priemonių skaičius Prisijungusių prie centralizuotų vandens tiekimo ir nuotekų surinkimo tinklų gyventojų skaičius	JRSA, UAB „Joniškio vandenys“	2021–2027
3.1.3. UŽDAVINYS. Gerinti atliekų tvarkymo bei aplinkos išsaugojimo sistemą, vykdyti gyventojų aplinkosauginį švietimą				
3.1.3.1.	Diegti priemones skatinančias aukštesnius atliekų rūšiavimo rodiklius	Įgyvendintų priemonių skaičius Publikuotų straipsnių, pranešimų, kitų viešinimo priemonių skaičius	JRSA, VšĮ ŠRATC	2021–2027
3.1.3.2.	Vykdyti oro, paviršinio ir požeminio vandens, kraštovaizdžio ir triukšmo lygio stebėseną, atlikti tvenkinių vandens kokybės tyrimus	Parengta monitoringo programa Atliktų tyrimų skaičius	JRSA	2021–2027
3.1.3.3.	Skatinti gyventojus naudoti atsinaujinančios energijos šaltinius	Publikuotų straipsnių, pranešimų, kitų viešinimo priemonių skaičius	JRSA	2021–2027
3.1.3.4.	Įrengti gyvūnų vedžiojimo aikšteles Joniškio rajone	Įrengtų aikštelių skaičius	JRSA	2021–2027
3.1.3.5.	Tvarkyti užterštas teritorijas Joniškio rajone	Išvalytos ir reikultivuotos teritorijos plotas (ha)	JRSA	2021–2027
3.1.4. UŽDAVINYS. Vykdyti kraštovaizdžio apsaugą, darnų viešųjų erdvių puoselėjimą				
3.1.4.1.	Atnaujinti ir tvarkyti viešąją infrastruktūrą Joniškio rajono	Sutvarkytos viešosios infrastruktūros ir aplinkos skaičius	JRSA, NVO	2021–2027
3.1.4.2.	Diegti ir (arba) prižiūrėti belaidį interneto ryšį Joniškio rajono savivaldybės viešosiose erdvėse	Viešųjų erdvių skaičius, kuriose prižiūrimas/įdiegtas belaidis interneto ryšys	JRSA, JRS įstaigos, organizacijos	2021–2027
3.1.4.3.	Tvarkyti ir gyventojų poreikiams pritaikyti Joniškio miesto poilsio zoną „Sidabra“	Sutvarkytos teritorijos plotas (ha)	JRSA	2021–2027
3.1.4.4.	Atnaujinti ir plėsti Joniškio rajono kapinių infrastruktūrą, įrengti kolumbariumą Joniškio mieste	Atnaujintų ir (arba) įrengtų kapinių skaičius Įrengtas kolumbariumas Joniškio mieste	JRSA	2021–2027
3.1.4.5.	Atnaujinti Joniškio rajono parkų teritorijas, viešųjų erdvių želdynų ir gėlynų plotus	Atnaujintų parkų skaičius Įrengtų/atnaujintų želdynų ir gėlynų skaičius	JRSA	2021–2027
3.1.4.6.	Kompleksiškai atnaujinti Joniškio miesto daugiabučių gyvenamųjų namų kiemų teritorijas	Atnaujintų kiemų skaičius	JRSA	2021–2027
3.2. TIKSLAS. Rajono pasiekiamumo gerinimas, gyventojų mobilumas				

Priemonės kodas	Priemonės pavadinimas	Įgyvendinimo rodiklis	Organizatoriai, vykdytojai	Įgyvendinimo laikotarpis
3.2.1. UŽDAVINYS. Tvaryti ir plėsti kelių infrastruktūrą				
3.2.1.1.	Vykdyti Joniškio miesto ir rajono gatvių ir kelių rekonstrukciją ir plėtrą	Rekonstruotų ir / ar įrengtų gatvių ilgis (km) Rekonstruotų ir / ar įrengtų kelių ilgis (km)	JRSA	2021–2027
3.2.1.2.	Atnaujinti gatves ir (arba) kelius, vedančius į rajono centrą ir/ar ekonominius centrus	Rekonstruotų ir / ar įrengtų gatvių ilgis (km) Rekonstruotų ir / ar įrengtų kelių ilgis (km)	JRSA	2021–2027
3.2.1.3.	Diegti saugumo priemonės Joniškio rajono keliuose	Įdiegtų saugumo priemonių skaičius	JRSA	2021–2027
3.2.2. UŽDAVINYS. Teiti ekonomišką, patogią ir funkcionalią viešojo transporto paslaugą				
3.2.2.1.	Optimizuoti viešojo transporto paslaugų teikimą Joniškio rajone	Parengtų susisiekimo maršrutų analizės dokumentų skaičius Naujų teikiamų paslaugų keleiviams skaičius	JRSA, UAB Joniškio autobusų parkas, privatus vežėjai	2021–2027
3.2.2.2.	Atnaujinti ir (arba) įrengti autobusų stovėjimo aikšteles ir stoteles	Atnaujintų ir / ar įrengtų aikštelių ir stotelių skaičius	JRSA	2021–2027
3.2.2.3.	Gerinti viešojo transporto paslaugų kokybę Joniškio rajone	Įsigytų ir / ar išsinuomotų naujų transporto priemonių skaičius	JRSA, UAB Joniškio autobusų parkas	2021–2027
3.2.3. UŽDAVINYS. Gerinti rajono gyventojų mobilumą				
3.2.3.1.	Atnaujinti ir plėsti šaligatvių, pėsčiųjų ir dviračių takus Joniškio rajone	Atnaujintų ir / ar įrengtų takų ilgis (km)	JRSA	2021–2027
3.2.3.2.	Atnaujinti ir (arba) plėsti dviračių takus Joniškio mieste siekiant takų sužiedinimo	Atnaujintų takų ilgis (km) Įrengtų takų ilgis (km)	JRSA	2021–2027
3.3. TIKSLAS. Saugus rajonas – saugūs jo gyventojai ir svečiai				
3.3.1. UŽDAVINYS. Vykdyti tarpinstitucinio bendradarbiavimo tąsą, prevenciją bei savanorystės stiprinimą				
3.3.1.1.	Vykdyti prevencines ir švietėjiškas programas viešojo saugumo, civilinės ir priešgaisrinės saugos srityse	Įgyvendintų programų/projektų skaičius	JRSA, NVO, viešosios tvarkos ir saugos tarnybos	2021–2027
3.3.1.2.	Skatinti savanorystės veiklą priešgaisrinės saugos srityje, siekiant tapti ugniagesiais savanoriais	Vykdytų viešinimo priemonių skaičius, Įtrauktų savanorių ugniagesių skaičius	JRSA, NVO, viešosios tvarkos ir saugos tarnybos	2021–2027

Priemonės kodas	Priemonės pavadinimas	Įgyvendinimo rodiklis	Organizatoriai, vykdytojai	Įgyvendinimo laikotarpis
3.3.1.3.	Parengti ir įgyvendinti Joniškio rajono savivaldybės 2021–2023 metų nusikaltimų prevencijos ir kontrolės programą	Įgyvendintų programos priemonių skaičius	JRSA	2021–2027
3.3.2. UŽDAVINYS. Užtikrinti viešosios tvarkos ir viešojo saugumo priemonių stiprinimą ir tęstinumą				
3.3.2.1.	Prižiūrėti ir (arba) diegti gyventojų saugumą viešosiose erdvėse užtikrinančias priemones	Įdiegtų saugumo priemonių skaičius Prižiūrėtų ir aptarnautų stebėjimo kamerų skaičius	JRSA	2021–2027
3.3.2.2.	Skatinti savanorystės veiklą viešosios tvarkos ir saugumo srityje Joniškio rajone, pasitelkiant jaunuosius policijos rėmėjus, aktyvius ir motyvuotus Joniškio bendruomenės atstovus	Vykdytos švietėjiškos veiklos ugdymo įstaigose skaičius Įgyvendintų priemonių skaičius Pritrauktų savanorių skaičius	JRSA	2021–2027
3.4. TIKSLAS. Efektyvus turto valdymas bei gyvenamojo būsto fondo gerinimas				
3.4.1. UŽDAVINYS. Tęsti gyvenamųjų daugiabučių namų modernizavimą				
3.4.1.1.	Skatinti daugiabučių gyvenamųjų namų modernizavimo procesą	Modernizuotų daugiabučių namų skaičius	JRSA, UAB Joniškio butų ūkis	2021–2027
3.4.1.2.	Skatinti remontuoti nemodernizuojamų daugiabučių namų bendrojo naudojimo patalpas ir inžinerinius tinklus	Suremontuotų daugiabučių namų skaičius	JRSA, UAB Joniškio butų ūkis	2021–2027
3.4.2. UŽDAVINYS. Efektyvinti socialinio būsto fondo valdymą, naudojimą ir priežiūrą				
3.4.2.1.	Parengti socialinių būstų fondo pertvarkos strategiją ir sukurti elektroninę duomenų bazę	Sukurta socialinių būstų fondo pertvarkos strategija Sukurta ir įdiegta elektroninė duomenų bazė	JRSA	2021–2027
3.4.2.2.	Likviduoti ir (arba) parduoti nenaudojamus socialinius būstus Joniškio rajone	Parduotų socialinių būstų skaičius Likviduotų socialinių būstų skaičius	JRSA	2021–2027
3.4.3. UŽDAVINYS. Efektyvinti nekilnojamojo turto valdymą, naudojimą ir priežiūrą				
3.4.3.1.	Sukurti nekilnojamojo turto valdymo, naudojimo ir priežiūros procesų planą ir elektroninę duomenų bazę	Sukurta planas Sukurta elektroninė duomenų bazė	JRSA	2021–2027
3.4.3.2.	Vykdyti Joniškio rajono savivaldybės nekilnojamojo turto inventorizaciją, pardavimą, nuomą ir (arba) likvidavimą	Inventorizuoto nekilnojamojo turto skaičius Parduoto, išnuomoto nekilnojamojo turto skaičius Likviduoto nekilnojamojo turto skaičius	JRSA	2021–2027
3.4.3.3.	Atnaujinti visuomeninius pastatus/patalpas Joniškio rajone	Atnaujintų pastatų/patalpų skaičius	JRSA	2021–2027

Priemonės kodas	Priemonės pavadinimas	Igyvendinimo rodiklis	Organizatoriai, vykdytojai	Igyvendinimo laikotarpis
3.4.3.4.	Likviduoti bešeimininkius statinius Joniškio rajone	Likviduotų statinių skaičius	JRSA	2021–2027

2 priedas. Efekto (vizijos vertinimo) rodikliai

Rodiklio numeris	Vertinimo rodiklio pavadinimas ir mato vienetas	Duomenų šaltinis	Esama situacija	Siektina reikšmė 2027 m.	Pasiekimas	
					2024 m.	2028 m.
Vizija						
Joniškio kraštas – Šiaurės Lietuvos širdis, atvira kiekvienam žmogui, kokybiškam ir saugiam gyvenimui, verslo ir kūrybos plėtrai						
E-1	Gyventojų skaičiaus pokytis Joniškio rajono savivaldybėje per metus (proc.)	Lietuvos statistikos departamentas	-1,84 proc.	-0,9 proc.		
E-2	Vidutinė Joniškio rajono gyventojų gyvenimo trukmė (metais) ir santykis su šalies rodikliu (proc.)	Joniškio rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras	73,0 /96,4 proc. ¹⁰⁹	99 proc. (atitinka šalies vidurkį)		
E-3	Vidutinis Joniškio rajono savivaldybės gyventojų mėnesinis (bruto) darbo užmokestis (Eur) ir santykis su šalies rodikliu (proc.)	Lietuvos statistikos departamentas	1036/76,3 proc.	85 proc. (atitinka šalies vidurkį)		
E-4	Materialinių investicijų (Eur), tenkančių 1-am Joniškio rajono gyventojui santykis su šalies rodikliu (proc.)	Lietuvos statistikos departamentas	46 proc. ¹¹⁰	53 proc. (atitinka šalies vidurkį)		
E-5	Joniškio rajono savivaldybės teritorijoje užregistruotų nusikalstamų veikų, tenkančių 100.000-ių gyventojų, santykis su šalies rodikliu (proc.)	Informatikos ir ryšių departamentas prie LR VRM	95 proc.	85 proc. (atitinka šalies vidurkį)		
E-6	Joniškio rajono savivaldybėje vykusių kelių eismo įvykių, kuriuose sužeisti arba žuvo žmonės, skaičius (vienetai)	Lietuvos statistikos departamentas	16 vnt. ¹¹¹	10 vnt.		

¹⁰⁹ 2017 m. duomenys

¹¹⁰ 2018 m. duomenys

¹¹¹ 2019 m. duomenys

3 priedas. Rezultato (prioritetų / tikslų vertinimo) rodikliai

I PRIORITETAS. Išsilavinusi, sveika ir socialiai atsakinga visuomenė

Rodiklio numeris	Vertinimo rodiklio pavadinimas ir mato vienetas	Duomenų šaltinis	Esama situacija	Siektina reikšmė 2027 m.	Pasiekimas	
					2024 m.	2027 m.
1.1. TIKSLAS. Besimokančios visuomenės ugdymas						
1.1.-1	Mokinių, dalyvavusių Joniškio rajono bendrojo ugdymo mokyklų ugdymo veikloje, dalis nuo bendro vaikų (6-17 metų) skaičiaus (procentai)	Lietuvos statistikos departamentas	91,1 proc.	98 proc.		
1.1.-2	Joniškio rajono savivaldybės 1–6 metų vaikų, dalyvaujančių ikimokykliniame ir priešmokykliniame ugdyme, dalis nuo bendro 1–6 metų vaikų skaičiaus (procentai)	Lietuvos statistikos departamentas	64,7 proc.	70 proc.		
1.1.-3	Atnaujintų švietimo įstaigų/educacinių aplinkų skaičius Joniškio rajone (vienetai per laikotarpį)	Joniškio rajono savivaldybės administracija	-	Ne mažiau kaip 3 objektai per laikotarpį		
1.2. TIKSLAS. Išvystyta kultūros, turiningo laisvalaikio ir sporto paslaugų sistema						
1.2.-1	Atnaujintų kultūros įstaigų (vidaus ir išorės infrastruktūra, materialinė ir edukacinė aplinka) skaičius Joniškio rajone (vienetai per laikotarpį)	Joniškio rajono savivaldybės administracija	-	Ne mažiau kaip 2 objektai per laikotarpį		
1.2.-2	Joniškio rajono savivaldybės meno mėgėjų kolektyvų dalyvių skaičius, tenkantis 1 000-iui gyventojų (asmenys)	Lietuvos statistikos departamentas	31,2 asm.	Nemažėjantis		
1.2.-3	Joniškio rajono kultūros įstaigose vykusių kultūros renginių skaičius (vienetai)	Lietuvos nacionalinis kultūros centras	747 vnt.	800 vnt.		
1.2.-4	Joniškio rajono savivaldybės viešojoje bibliotekoje ir jos filialuose per metus lankytojų apsilankymų skaičius, tenkantis 1000-iui gyventojų (vienetai)	Lietuvos Nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka Joniškio rajono savivaldybės administracija	6060 vnt.	6700 vnt.		
1.2.-5	Joniškio rajone atnaujintų sporto/ fizinio aktyvumo infrastruktūros objektų skaičius (vienetai per laikotarpį)	Joniškio rajono savivaldybės administracija	-	Ne mažiau kaip 3 objektai per laikotarpį		
1.2.-6	Joniškio rajono sporto organizacijose sportuojančių gyventojų dalis, lyginant su bendru Joniškio rajono savivaldybės gyventojų skaičiumi (procentai)	Joniškio rajono savivaldybės administracija	5,6 proc.	6,5 proc.		
1.3. TIKSLAS. Stipri ir pilietiška visuomenė						
1.3.-1	Joniškio rajono savivaldybėje veikiančių	Joniškio rajono savivaldybės	14 projektų per	90 projektų per		

Rodiklio numeris	Vertinimo rodiklio pavadinimas ir mato vienetas	Duomenų šaltinis	Esama situacija	Siektina reikšmė 2027 m.	Pasiekimas	
					2024 m.	2027 m.
	nevyriausybinių ir bendruomeninių organizacijų įgyvendintų projektų skaičius (vienetai per laikotarpį)	administracija	2019 m.	laikotarpį		
1.3.-2	Joniškio rajono jaunimo organizacijų, su jaunimu dirbančių organizacijų įgyvendintų projektų skaičius (vienetai per laikotarpį)	Joniškio rajono savivaldybės administracija	7 projektai per 2019 m.	50 projektų per laikotarpį		
1.4. TIKSLAS. Savivaldybės valdymo gerinimas ir efektyvinimas						
1.4.-1	Interneto svetainės www.joniskis.lt lankomumas, apsilankymų skaičius per metus	Joniškio rajono savivaldybės administracija	92825	120000		
1.4.-2	Joniškio rajono savivaldybės administracijos darbuotojų, dalyvavusių kvalifikacijos kėlimo kursuose, seminaruose, mokymuose, dalis nuo bendro savivaldybės administracijos darbuotojų skaičiaus (procentai)	Joniškio rajono savivaldybės administracija	55 proc.	70 proc.		
1.4.-3	Gyventojams suteiktų elektroninių paslaugų Joniškio rajono savivaldybės administracijoje dalis nuo visų suteiktų administracinių paslaugų skaičiaus per metus (procentai)	Joniškio rajono savivaldybės administracija	23 proc.	45 proc.		
1.4.-4	Užregistruotų skundų skaičius Joniškio rajono savivaldybės administracijoje per metus (vienetai)	Joniškio rajono savivaldybės administracija	8 vnt.	6 vnt.		
1.5. TIKSLAS. Visiems prieinamos socialinės paslaugos						
1.5.-1	Socialines paslaugas namuose gaunančių asmenų skaičius (asmenys)	Joniškio rajono savivaldybės administracija	370	Didėjantis		
1.5.-2	Šeimų patiriančių riziką skaičius, tenkantis 1000 gyventojų (šeimos)	Lietuvos statistikos departamentas	5	Mažėjantis		
1.5.-3	Asmenų (šeimų), buvusių sąrašuose socialiniam būstui nuomoti, skaičius metų pabaigoje (asmenys)	Lietuvos statistikos departamentas	136	Mažėjantis		
1.5.-4	Socialinės pašalpos gavėjų skaičius, tenkantis 1000 gyventojų (asmenys)	Lietuvos statistikos departamentas	56	Mažėjantis		
1.6. TIKSLAS. Socialiai pažeidžiamos bendruomenės stiprinimas						
1.6.-1	Įgyvendintų bendruomeninių projektų, skirtų socialinei integracijai ir socialinės atskirties mažinimui skaičius (vienetai)	Joniškio rajono savivaldybės administracija	7	Didėjantis		
1.6.-2	Įgyvendintuose neįgalių asmenų užimtumą	Joniškio rajono savivaldybės		Didėjantis		

Rodiklio numeris	Vertinimo rodiklio pavadinimas ir mato vienetą	Duomenų šaltinis	Esama situacija	Siektina reikšmė 2027 m.	Pasiekimas	
					2024 m.	2027 m.
	skatinančiuose projektuose dalyvavusių skaičius (asmenys)	administracija	100			
1.6.-3	Neįgaliųjų, kuriems pritaikytas būstas ar gyvenamoji aplinka skaičius (asmenys)	Joniškio rajono savivaldybės administracija	6	Didėjantis		
1.7. TIKSLAS. Palankios aplinkos vaikui ir šeimai kūrimas						
1.7.-1	Kompleksines paslaugas gaunančių asmenų skaičius (asmenys)	Joniškio rajono savivaldybės administracija	290	Didėjantis		
1.7.-2	Bendruomeniniuose vaikų globos namuose gyvenančių vaikų (skaičius)	Joniškio rajono savivaldybės administracija	14	Didėjantis		
1.7.-3	Vaikų dienos centruose socialines paslaugas gaunančių vaikų skaičius (asmenys)	Joniškio rajono savivaldybės administracija	97	Didėjantis		
1.8. TIKSLAS. Visuomenės fizinės ir psichologinės sveikatos stiprinimas						
1.8.-1	Joniškio rajono savivaldybės gyventojų, dalyvavusių sveikatos prevencinėse programose, dalis nuo planuotų patikrinti asmenų skaičiaus (procentai)	Lietuvos sveikatos rodiklių informacinė sistema	42,05 proc.	Didėjantis		
1.8.-2	Sergančių asmenų skaičius, tenkantis 1000 gyventojų (asmenys)	Higienos institutas	822,7	Mažėjantis		
1.8.-3	Apsilankymų pas gydytojus skaičiaus vienam gyventojui Joniškio rajone santykis su šalies vidurkiu (procentai)	Lietuvos sveikatos rodiklių informacinė sistema	0,93 proc.	Didėjantis		
1.8.-4	Išvengiamų hospitalizacijų skaičius 1000 gyventojų	Lietuvos statistikos departamentas	1,41	Mažėjantis		
1.8.-5	Įgyvendintų visuomenės sveikatos projektų (programų) skaičius, vykdanč visuomenės sveikatos rėmimo specialiąją programą	Joniškio rajono savivaldybės administracija	10	Didėjantis		
1.8.-6	Trūkstančių sveikatos priežiūros specialistų, atvykusių dirbti į Joniškio rajono savivaldybę skaičius (asmenys)	Joniškio rajono savivaldybės administracija	3	Didėjantis		
1.8.-7	Mokinių, priskirtų parengiamajai (turintys nedidelių sveikatos sutrikimų, persirgę tam tikromis ligomis ir laikinai negalintys lankyti kūno kultūros pamokų visu pajėgumu) fizinio ugdymo grupei, dalis (procentai)	Vaikų sveikatos stebėsenos informacinė sistema	3,79 proc.	Mažėjantis		
1.8.-8	Šeimos medicinos paslaugas teikiančių gydytojų Joniškio rajone santykis su šalies vidurkiu 10	Lietuvos sveikatos rodiklių informacinė sistema	2019 m. – 0,93	Didėjantis		

Rodiklio numeris	Vertinimo rodiklio pavadinimas ir mato vienetas	Duomenų šaltinis	Esama situacija	Siektina reikšmė 2027 m.	Pasiekimas	
					2024 m.	2027 m.
	000 gyventojų (procentai)					

II PRIORITETAS. KONKURENCINGA RAJONO EKONOMIKA

Rodiklio numeris	Vertinimo rodiklio pavadinimas ir mato vienetas	Duomenų šaltinis	Esama situacija	Siektina reikšmė 2027 m.	Pasiekimas	
					2024 m.	2027 m.
2.1. TIKSLAS. Investicijas ir konkurencingumą skatinančios ekonominės aplinkos kūrimas						
2.1.-1	Verslumo lygis – veikiančių mažų ir vidutinių įmonių skaičius, tenkantis 1 000 gyventojų (vienetai)	Lietuvos statistikos departamentas	15,5 vnt.	18,0 vnt.		
2.1.-2	Užsienio investicijų (Eur), tenkančių 1-am Joniškio rajono gyventojui, santykis su šalies rodikliu (procentai)	Lietuvos statistikos departamentas	87,0 Eur/1,4 proc.	320 Eur/5,3 proc.		
2.2. TIKSLAS. Turizmo paslaugų plėtra, kultūros ir gamtos paveldo įveiklinimas						
2.2.-1	Apgyvendintų turistų skaičius, tenkantis 1000 gyventojų, (asmenys)	Lietuvos statistikos departamentas	231,1 ¹¹² asm.	370 asm.		
2.3. TIKSLAS. Darni žemės ūkio ir kaimo plėtra						
2.3.-1	Bendroji žemės ūkio produkcija, to meto kainomis (mln. Eur)	Lietuvos statistikos departamentas	101,9 ¹¹³	Nemažėjanti		
2.3.-2	Įkurtų ekologinių ūkių skaičius Joniškio rajone (vienetai)	Lietuvos vartotojų institutas	10 vnt.	15 vnt.		

¹¹² 2020 m. pradžios duomenys

¹¹³ 2019 m. duomenys

III PRIORITETAS. DARNI IR SAUGI GYVENAMOJI APLINKA

Rodiklio numeris	Vertinimo rodiklio pavadinimas ir mato vienetas	Duomenų šaltinis	Esama situacija	Siektina reikšmė 2027 m.	Pasiekimas	
					2024 m.	2027 m.
3.1. TIKSLAS. Švarios aplinkos užtikrinimas, viešųjų erdvių ir kraštovaizdžio darnus puoselėjimas						
3.1.-1	Joniškio rajono savivaldybėje įrengtų energiją taupančių šviestuvų dalis nuo bendro šviestuvų skaičiaus (procentai)	Joniškio rajono savivaldybės administracija	46,59 proc.	80 proc.		
3.1.-2	Joniškio rajono savivaldybės gyventojų, prisijungusių prie vandens tiekimo tinklų, dalis nuo bendro gyventojų skaičiaus (procentai)	Joniškio rajono savivaldybės administracija	76,02 proc.	79 proc.		
3.1.-3	Joniškio rajono savivaldybės gyventojų, prisijungusių prie nuotekų surinkimo tinklų, dalis nuo bendro gyventojų skaičiaus (procentai)	Joniškio rajono savivaldybės administracija	65,92 proc.	69 proc.		
3.1.-4	Rūšiuojamų komunalinių atliekų dalis Joniškio rajono savivaldybėje nuo viso surinktų atliekų kiekio per metus (procentai)	ŠRATC	36,3 proc.	60 proc.		
3.2. TIKSLAS. Rajono pasiekiamumo gerinimas, gyventojų mobilumas						
3.2.-1	Joniškio rajono savivaldybės vietinės reikšmės kelių su patobulinta danga ilgio dalis nuo bendro vietinės reikšmės kelių ilgio (%)	Lietuvos statistikos departamentas	28,6 proc.	35,6 proc.		
3.2.-2	Joniškio rajono savivaldybėje įrengtų dviračių ir/ ar pėsčiųjų takų ir/ar trasų ilgis (kilometrai)	Joniškio rajono savivaldybės administracija	47,6 km	51,6 km		
3.3. TIKSLAS. Saugus rajonas – saugūs jo gyventojai ir svečiai						
3.3.-1	Iškaitinių kelių eismo įvykių skaičius (vienetai)	Lietuvos statistikos departamentas	16 vnt.	Mažėjantis		
3.3.-2	Užregistruotų nusikaltimų, baudžiamųjų nusižengimų skaičius, tenkantis 100 tūkst. gyv. (vienetai)	Lietuvos statistikos departamentas	1813 vnt.	1500 vnt.		
3.4. TIKSLAS. Efektyvus turto valdymas bei gyvenamojo būsto fondo gerinimas						
3.4.-1	Joniškio rajono savivaldybėje renovuotų daugiabučių gyvenamųjų namų skaičius (užbaigta renovacija) (vienetai)	Joniškio rajono savivaldybės administracija	71 vnt.	91 vnt.		

4 priedas. Strateginio plėtros plano įgyvendinimo ataskaitos forma

VIZIJOS VERTINIMO (EFEKTO) RODIKLIAI

Rodiklio numeris	Vertinimo rodiklio pavadinimas ir mato vienetas	Duomenų šaltinis	Atskaitos taškas (2019 m. arba 2018 m.)	Planuojama reikšmė (2027 m.)	Pasiekta tarpinė reikšmė (2024 m.)	Pasiekta galutinė reikšmė (2027 m. arba 2028 m.)	Paaiškinimai, pastabos
<i>Nurodomas rodiklio numeris</i>	<i>Nurodomas vertinimo rodiklio pavadinimas iš galiojančio SPP</i>	<i>Nurodomas duomenų šaltinis iš galiojančio SPP</i>	<i>Nurodoma galiojančio SPP vertinimo rodiklio esamos situacijos reikšmė</i>	<i>Nurodoma galiojančio SPP vertinimo rodiklio planuota reikšmė (siekiamybė)</i>	<i>Vertinimo rodiklio reikšmė rengiant tarpinę SPP įgyvendinimo ataskaitą</i>	<i>Vertinimo rodiklio reikšmė rengiant tarpinę SPP įgyvendinimo ataskaitą</i>	<i>Paaiškinama, kodėl nepasiekta/ viršyta planuota vertinimo rodiklio reikšmė</i>

PRIORITETŲ / TIKSLŲ VERTINIMO (REZULTATO) RODIKLIAI

Rodiklio numeris	Vertinimo rodiklio pavadinimas ir mato vienetas	Duomenų šaltinis	Atskaitos taškas (2019 m. arba 2018 m.)	Planuojama reikšmė (2027 m.)	Pasiekta tarpinė reikšmė (2024 m.)	Pasiekta galutinė reikšmė (2027 m. arba 2028 m.)	Paaiškinimai, pastabos
<i>TIKSLAS (nurodomas tikslo numeris ir pavadinimas iš galiojančio SPP)</i>							
<i>Nurodomas rodiklio numeris</i>	<i>Nurodomas vertinimo rodiklio pavadinimas iš galiojančio SPP</i>	<i>Nurodomas duomenų šaltinis iš galiojančio SPP</i>	<i>Nurodoma galiojančio SPP vertinimo rodiklio esamos situacijos reikšmė</i>	<i>Nurodoma galiojančio SPP vertinimo rodiklio planuota reikšmė (siekiamybė)</i>	<i>Vertinimo rodiklio reikšmė rengiant tarpinę SPP įgyvendinimo ataskaitą</i>	<i>Vertinimo rodiklio reikšmė rengiant tarpinę SPP įgyvendinimo ataskaitą</i>	<i>Paaiškinama, kodėl nepasiekta/ viršyta planuota vertinimo rodiklio reikšmė</i>

5 priedas. Strateginio plėtros plano keitimo / papildymo forma

1. Joniškio rajono savivaldybės 2021–2027 metų strateginio plėtros plano priemonių plano (*pažymėti reikiami*):

1.1. koregavimas

Koreguojamos priemonės kodas ir pavadinimas:

1.2. papildymas nauja priemone

Siūlomos priemonės kodas ir pavadinimas:

1.3. esamos priemonės išbraukimas

Siūlomos išbraukti priemonės kodas ir pavadinimas:

2. Pasiūlymą pateikusio asmens vardas, pavardė, darbovietė, pareigos:

3. Priemonės koregavimo / papildymo / išbraukimo poreikio trumpas pagrindimas

4. Priemonės aprašymas

Priemonės kodas	Priemonės pavadinimas	Įgyvendinimo rodiklis	Organizatoriai, vykdytojai	Įgyvendinimo laikotarpis (metai)
<i>Nurodomas SPP priemonės kodas</i>	<i>Nurodomas SPP priemonės pavadinimas</i>	<i>Nurodomas SPP priemonės pasiekimo rodiklis</i>	<i>Nurodomas institucija (-os), atsakinga (-os) už SPP priemonės įgyvendinimą</i>	<i>Nurodomas SPP priemonės įgyvendinimo laikas</i>

(vardas, pavardė)

data

parašas